

Prodi znanilec novih volitev?

VOJIMIR TAVCAR

Profesor Romano Prodi se je odločil. Zakolesaril bo v politično dirko in se pomeril s Silviom Berlusconiem v tekmi za predsedstvo italijanske vlade.

Bivši predsednik Irija je včeraj samo uradno potrdil to, kar je - sicer se nejasno - nakazal že lani avgusta. V tem razdobju je imel Prodi veliko srečanj s predstavniki levosredinskih sil: pripravljal je svoj vstop v politično areno. Zelo verjetno bi bil profesor iz Bologne rad počakal se nekaj časa, preden bi uradno napovedal kandidaturu, toda razmere v Ljudski stranki so ga prisilile, da je pohitel.

Kandidatura Romana Prodija za liderja levosredinske koalicije je namreč vzvod, s katerim levica v Ljudski stranki skuša zavreti Buttiglionejevo približevanje desnici. To je včeraj jasno povedal predsednik poslancev LS Nino Andreatta, po katerem se članstvo zelo pozitivno odziva na to kandidaturu. In to dokazuje tudi odločna Buttiglionejeva reakcija, ki Prodijevi kandidaturi odreja legitimnost, ker ni odraz odločitve pristojnih strankinih organov.

Soočanje med nasprotima taboroma italijanske politične scene se v teh dneh odraža v merjenju moči v Ljudski stranki. Za Berlusconiem Kartel svobosčin bi bila pomembna zmaga, če bi lahko pritegnil vso Ljudsko stranko na svojo stran, prav tako pomembno pa je za levosredinske sile, da Ljudsko stranko obdržijo na svojem bregu. Razmerje sil je še nejasno in zasedanje vsedržavnega sveta Ljudske stranke ne bo dokončno razvozlati tega vožla. Ta nejasnost jamči premieru Lambertu Diniju, da vode italijanske politike še nekaj časa ne bodo tako razburkane, da bi lahko ogrozile njegovo vlado.

Toda premirje ne bo dolgotrajno. Ko bosta kartela dovolj izrisana, se tudi predsednik republike ne bo mogel več izogniti predčasnemu razpustu parlamenta in razpisu volitev. Vse stranke so se na to že začele pripravljati. Preuranjeno bi bilo najbrž ugibati, ali bodo volitve lahko že junija. Toda dejstvo, da je Romano Prodi včeraj uradno potrdil svojo kandidaturu je jasen znak, da časovno niso več zelo oddaljene.

Manjšina pisala premieru Diniju

Obnovljeno skupno predstavništvo Slovencev v Italiji je opozorilo novega predsednika vlade Lamberta Dinija na nevzdržni položaj nekaterih pomembnih slovenskih kulturnih ustanov zaradi negotovosti glede državnih podpor njihovega delovanja. Podpisniki pozivajo vlado, naj pripravi zakonski odlok, ki bi omogočil, da bi slovenske organizacije in ustanove dobile sredstva, ki so neobhodno potrebna za njihovo nadaljnje delovanje.

Na 3. strani

Lamberto Dini je prepričal Clintona

WASHINGTON - Predsednik italijanske vlade Lamberto Dini se je včeraj na informalnem kosilu v Beli hiši sestal z ameriškim predsednikom Clintonom, s katerim je izmenjal mnenja o politični situaciji v Italiji, v Evropi in v svetu.

Predsednik Dini je kot kaže svojega sogovornika prepričal, da v Italiji nihče ne ogroža demokracije in da bodo po sedanjih težavah nastale velike politične grupacije, ki bodo Italiji zagotovile trdnost in stabilnost.

Na 2. strani



ITALIJA / LEVA SREDINA IMA SVOJEGA LIDERJA

Prodi je potrdil, da bo tekmoval z Berlusconiem

RIM - Ekonomist iz Bologne Romano Prodi je včeraj tudi uradno potrdil, da namerava stopiti v politično areno in kandidirati za premiera na čelu levosredinske koalicije. V kratkem sporočilu, ki ga je objavil včeraj popoldne, je bivši predsednik Irija, poudaril, da zeli biti »kandidat, ki se bo z nasmehom na ustnicah odbrnil tudi do tekmecev in bo tako skušal prispevati k poplaskanju napetosti na politični sceni. Obenem pa je kot enega glavnih ciljev nakazal »sprejanje politike s človekovimi vrednotami.

Odločitev Romana Prodija so z zadovoljstvom pozdravili progresisti, medtem ko je bila SKP razdvojena. Predsednik Cossutta se je zavzel za dialog, medtem ko ga je tajnik Bertinotti zavrnil.

Na 3. strani

Prodijeva kandidatura je zaostila spopad v Ljudski stranki, v kateri je levo krilo podprlo to kandidaturu, medtem ko jo tajnik Rocco Buttiglione zavraca. Formalno ji je Buttiglione oporekal zato, ker se o nji ni izreklo strankino vodstvo, dejansko pa zato, ker je Prodijeva kandidatura poleno pod noge njegovemu poskusu dogovarjanja z desnico. To je voz, s katerim se bo prihodnji teden spoprijel strankin vsedržavni svet.

Od izida merjenja moči v Ljudski stranki bo precej odvisno, kako se bodo razpletle stvari na italijanski politični sceni. Težko je predvideti, kdaj bodo predčasne volitve, jasno pa je, da se vse stranke nanje pospešno pripravljajo.



POLJSKA / NOVA USTAVA

Bo Lech Walesa razpusil parlament z levo večino?

VARSAVA - Poljski parlament, sejm, je v petek v Varsavi sprejel spremembo ustave, ki predvideva, da se legislaturno obdobje nadaljuje tudi v primeru razpustitve parlamenta. Legislaturno obdobje se konča šele takrat, ko se po novih volitvah prvič sestane novi parlament. S to odločitvijo so se poslanci skušali zavaruovati pred morebitno odločitvijo predsednika Walese, da razpusti parlament. Poglavar poljske katoliške

cerkve kardinal Jozef Glemp je h kompromisu pozval vse strani, vpletene v spor: predsednika države, parlament in vlado. Ponudil je, da bi cerkev prevzela vlogo posrednika.

Poljski premier Waldemar Pawlak je zavrnil vsako možnost svojega odstopa: »Ne bom popustil pritiskom, ki vodijo v konflikt in nered,« je izjavil včeraj popoldne, ko se je vrnil z uradnega obiska v ZDA.

Na 18. strani

SODNI BLITZ

Stečaj Tripcovich: 16 obvestil, 120 preiskav

TRST - Dramatični zasuk v krizi grupe Tripcovich, ki je pred časom zabredla v stečaj, v katerega je potegnila več kot sto povezanih podjetij. Financarji so včeraj preiskali stanovanja in pisarne 120 upraviteljev Tripcovichovih podjetij po vsej Italiji, šestnajstim so poslali jamstveno obvestilo. V Trstu je prejšnji poverjeni upravitelj, grof dalla Zonca zjutraj pobegnil, popoldne pa se javil preiskovalnemu sodniku.

Na 5. strani

Discovery vzletel z okvaro na krovu



WASHINGTON - Včeraj so z oporišča Kennedy z enodneвно zamudo zaradi okvare na navigacijskem sistemu izstrelili ameriški vesoljski trajekt Discovery, ki bi se moral med svojo misijo približati ruski vesoljski postaji Mir. Na krovu je pet astronautov ameriške vesoljske ustanove Nasa in ruski kozmonavt Vladimir Titov. Discovery prvič pilotira ženska, in sicer podpolkovnica Eileen Collins. Sedanja misija pa je rojena pod nesrečno zvezdo, saj so 8 minut in pol po izstrelitvi ugotovili okvaro na dveh usmerjevalnih sobah.

Na 21. strani

Jutri v Nedeljskih temah Primorskega dnevnika

Kdo ribari v kalnem?

Pod tem naslovom začnemo objavljati podatke o razdelitvi deželnih prispevkov - znanih 6 milijard lir - slovenskim kulturnim ustanovam. Jutri bomo objavili prvo nadaljevanje, v prihodnjih tednih pa boste lahko izvedeli marsikaj več, tudi o tem, kdo je koga tožil in zakaj.

Nadaljujemo tudi s serijo zapisov o naših kulturnih ustanovah. Tokrat Breda Pahor piše o glasbenem pouku, ki je mnogo bolj razvejan, kot bi mislili na prvi pogled. Za ljubitelje narodnozabavne glasbe pa Boris Simoneta predstavlja novo kaseto Alpskega kvinteta.

Pred nekaj dnevi je 21 držav članic Sveta Evrope - med temi tudi Italija in Slovenija - podpisalo okvirno konvencijo o zaščiti narodnih manjšin. Za nas je dogodek pomemben, in zato besedilo konvencije v celoti objavljamo.

Naslovnico tokrat namenimo dogodku tedna: Rado Gruden se sprašuje, ali bo nedelja brez športa dovolj visoka cena za človeško življenje.

Kot običajno, smo odmerili nekaj prostora mladim: tako objavljamo izbor prispevkov za natečaj ZSKP in ZSKD med goriskimi solami ob 150. obletnici Gregorčičevega rojstva, otroci openske sole Franceta Bevka pa rišejo in pišejo o zimovanju.

Končno pa se pogled v svet: Sergij Premru piše o tem, kako zdravniki trzasko bolnišnice Burlo Garofolo opravljajo svoje delo v Ruandi in v drugih državah tretjega sveta.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Samo Pahor obsojen

Samu Pahorju so dvakrat sodili: na prvem procesu so ga s stirimimi pripadniki »Edinosti« oprostili, na drugem pa obsodili (pogojno) na 4 mesece zapora.

Stran 4

Kako je z dvojezičnimi tablamami?

Vzhodnokraski rajonski svet je soglasno sprejel resolucijo z zahtevo po postavitvi dvojezičnih tabel v slovenskih vaseh. Z Občine pa so istočasno sporočili zasebnikom, da morajo odstraniti dvojezične table, ki so jih nezakonito postavili na njihovih zemljiščih.

Stran 5

Potrjena upočasnitev inflacije

Istat je včeraj potrdil podatke, po katerih se je inflacijska stopnja januarja ustavila na 3,8-odstotni ravni, medtem ko je decembra znašala 4,1 odstotka.

Stran 11

Mojstrski Pirandellovi Velikani

Giorgio Strehler je za milansko gledališče Piccolo Teatro že tretjič režiral zadnjo Pirandellovo dramo Velikani z gore in požel splošno odobravanje.

Stran 15



KONCERT

NARODNO ZABAVNE GLASBE

NIKO ZLOBKO

predstavlja

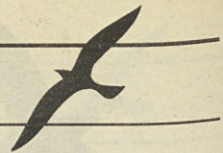
ROM POM POM

s humoristom SLAVKOM PODBOJEM

jutri, 5. februarja, ob 18. uri

V ŠPORTNOKULTURNEM CENTRU
V ZGONIKU

Sodelujejo: Restavraciji BOŽO Repentabor
tel. 327113 in Fernetiči tel. 211460
ter Rože MIKI - Nabrežina 104 tel. 200286



ZDA / MED POGOVORI S PREDSEDNIKOM VLADE DINIJE

Clinton prepričan v italijansko trdnost

Politične spremembe pa ne nastanejo preko noči

WASHINGTON - Predsednik italijanske vlade Lamberto Dini se je včeraj na informalnem kosilu v Beli hiši sestal z ameriskim predsednikom Clintonom. Dobro uro so trajali ti pogovori, ki jih je ameriška stran ocenila »kot zelo konkretne« in poudarila, da je izvrstno Dinijevo znanje angleščine poenostavilo in sprostil pogovore.

Na kasnejši tiskovni konferenci je Dini povedal, da je Clinton z zadovoljstvom prejel na znanje, da je kljub nedavnim političnim zapletom v Italiji demokracija trdna. Na srečanju so torej govorili predvsem o položaju v Italiji. Dini je kot kaže svojega sogovornika prepričal, da v Italiji nihče ne ogroža demokracije. Treba je potrpljenja, ker se velikih sprememb ne uresniči preko noči. Treba bo še počakati, da nastanejo velike politične grupacije, ki bodo Italiji zagotovile trdnost in stabilnost. Clintonu so izredno zanimali ukrepi, ki jih mora Dinijeva vlada uresničiti. Pri tem pa je predsednik italijanske vlade omenil, da so navsezadnje tudi ZDA imele težave na pokojniškem področju, tako da se vsi zavedajo težav, ki jih prinašajo spremembe. S Clintonom je Dini govoril tudi o davčni federalizaciji kot o sistemu, ki naj državljane približa dejanskemu vpogledu v javne prihodke in izdatke.

Seveda so na srečanju spregovorili tudi o mednarodnih vprašanjih. Dini in Clinton sta si izmenjala mnenja o Rusiji, o vojni v Čečeniji, o prihodnjem vrhu industrijsko najrazvitejših držav Zahoda v kandskem Halifaxu in o vlogi KVSE pri reševanju kriz na stari celini.



Lamberto Dini in Bill Clinton med pogovorom (Telefoto Ap)

Vihar v Raiu se nadaljuje: vse več polemik in medsebojnih obtožb

RIM - Vihar v Raiu ne pojenja. Medtem ko se nadaljujejo polemike zaradi pobude nekaterih novinarjev pod geslom »Narocnik, povzdigni glas«, je četrtkova oddaja »Tempo reale«, ki jo vodi Michele Santoro, prilila olja na ogenj ter bo imela posledice tudi sodnega značaja.

Dokaj ostra razprava o svobodi informacije je dosegla višek, ko je bivši predsednik vlade Silvio Berlusconi po telefonu obtožil odgovornega urednika dnevnika Repubblica Eugenia Scalfarija, da je lažnivec in obrekovalac. Včeraj pa je Scalfari napovedal sodno prijavo, ki naj pokaže, ali so bile njegove obtožbe glede odnosov Berlusconi z bankami točne ali ne.

Polemika pa se zastruje tudi med ravnateljem Rai3 Luigiem Locatellijem in samim Santorom. Slednji je bil že zagrozil, da bo ustavil oddajo, ker da mu je Locatelli hotel vsiliti svoje

goste. Locatelli je včeraj pojasnil, da je hotel samo zagotoviti pluralnost mnenj in zato pozval Santoro, naj povabi se kakega političnega predstavnika leve (poleg predstavnikov Nacionalnega zavezništva in Forza Italia). Vodja oddaje pa ga je v odgovor obtožil, da se laže: Locatellijev namen ni bil zagotoviti pluralnosti, pač pa skrb, da ne bi prišel do izraza spor med desnic in svetom informacije.

Bivši odgovorni urednik TG1 Mitja Volčič pa je reagiral na obtožbe, ki jih je na njegov račun med oddajo »Tempo reale« izrekel novinar Bruno Vespa. O Volčicu je namreč Vespa rekel, da je bil sicer odlični urednik, vendar preveč »raztresen«. Volčič se ni hotel spustiti v polemiko, je pa nastel vse rezultate, ki jih je dosegel, ko je vodil TG1 in ki dokazujejo, da je bil vse prej kot »raztresen«.

Parlamentarna komisija za nadzorstvo nad radiotelevizijs-



Bivši direktor TG1 Mitja Volčič

skimi oddajami je včeraj zaslislala ravnatelja deželnih radiotelevizijskih dnevnikov Raia Piera Vigorellija in tudi tu ni manjkalo polemik. Podpredsednik komisije, Zeleni Mauro Paissan je po avdiciji izjavil, da

je med drugim prislo do izraza dejstvo, da se Rai pri namescanju novinarjev noče posluževati natečajev in vztraja na neposrednih imenovanjih, kar vzbuja sum, da se misli vztrajati pri stari in tolikanj kritizirani lotizaciji. Sicer pa je Paissan ponovil zahtevo, naj upravni svet Raia odstopi, ker drugače ne bo mogoče napraviti reda in obnoviti normalno vzdušje v državnih radiotelevizijski ustanovi.

Odgovorna urednica TG3 Daniela Brancati pa je medtem potrdila, da je prejela opomin, ker je vključila v poročila prispevek o akciji »Narocnik, povzdigni glas«. Pri tem je gledel pisma, ki ga je prejela od generalnega ravnatelja Minicucija povedala, da jo slo za drugo in omiljeno verzijo. Prva verzija ji je namreč velevala, naj v roku treh dni da potrebna pojasnila, sicer bo delezna disciplinskih ukrepov.

skuša izkoristiti Prodijevo kandidacijo zato, da bi dosegli predčasne politične volitve junija. Prodijeva kandidatura je po njihovem mnenju dokaz, da sta se rodila dva alternativna kartela, ki se lahko pomerita v politični tekmi. Obenem pa Kartel skuša spet pritiskati na predsednika republike Scalfara. Pri tem izkorisča tudi spodrsrlaj predsednika Ljudske stranke Luigijs Bianchija, ki je v četrtek omenil, da je Prodi o svoji kandidaturi spregovoril s predsednikom republike. Prodi je takoj demantiral in tudi Bianchi se je popravi, toda Kartel svobosčin je prešel v ofenzivo s koordinatorem Forza Italia Cesarejem Previtiem, ki je posumil, da je predsednik republike opustil svojo vlogo nadstrankarskega razsodnika.

H Kartelu svobosčin je pristopila tudi »Italijanska federalistična liga«. Gre za skupino tistih parlamentarcev Severne lige, ki so zapustili Umberta Bossija, ker niso soglasali z izstopom iz vladne koalicije. Njihovi somisljeniki, ki so se v Bossijevem gibanju pa za kongres Lige, ki bo prihodnji teden v Milanu, pripravljajo poskus, da bi iztrgali gibanje Bossiju. Včeraj so na novinarski konferenci napovedali, da bodo na kongresu predložili predlog o nezaupnici Umbertu Bossiju. Pobudo je pozitivno ocenil bivši notranji minister Roberto Maroni, medtem ko Bossi se ni reagiral. Bitka v Ligi se nadaljuje, čeprav nič ne kaže, da bi Maronijevi oporecniki lahko prevladali. Toda Bossi mora paziti, da ga notranji nasprotniki v stranki ne osibijo, če hoče se biti v igri.

NOVICE

Bivši minister Prandini na prostosti

RIM - Bivši minister za javna dela, demokristjan Giovanni Prandini, bo lahko zapustil zapor. Razsodišče za ministre je namreč proti mnenju javnega tožilca Giancarla Amatija ukazalo njegovo osvoboditev. Prandini je bil v zaporu od 7. novembra lani, ko so ga aretirali v okviru preiskave o podkupninah za javna dela državnega cestnega podjetja Anas.

V ponedeljek pomemben »vrh« na milanskem tožilstvu

MILAN - Milanski sodniki, ki vodijo preiskavi, v kateri je vpleten Silvio Berlusconi (o podkupninah Mondadorija, Videotimea in Mediolanuma in o odkupu nogometista Lentinija), se bodo sestali v ponedeljek v uradu sefa tožilstva Borrellija. Na sestanku naj bi se dogovorili o nadaljnjih pobudah, med katerimi bi lahko bila tudi zahteva po sodnem pregonu Silvia Berlusconi.

Tri aretiracije v Palermu

PALERMO - V mestni certi Palerma Braccaciu so karabinjerji izvedli široko protimafijsko operacijo, med katero so aretirali nekaj oseb, ki so osumljene sodelovanja z mafijo, in preiskali več stanovanj. Med aretiranimi so tudi trije podjetniki.

Potrditev že znanih in nekaj novih dognanj v zadnji raziskavi Istat o položaju žensk

RIM - Najtežje se službi odpovedo visoko izobražene ženske, najlažje ženske z nizko stopnjo izobrazbe. To je eden od podatkov - prav nič presenetljiv - zadnje raziskave, ki ga je na temo Vidiki ženskega položaja: izobrazba, delo in družina pripravil statistični urad Istat. Rezultate obsirne raziskave je včeraj predstavil predsednik instituta Alberto Zuliani, predstavil pa se je udeležila tudi Tina Lagostena Bassi, predsednica Komisije za enake možnosti pri predsedstvu vlade.

V starostnem razredu od 15 do 64 let je zaposlenih 36,4 odstotka žensk. Med zaposlenimi pa jih je največ z univerzitetno diplomom, kar 78,6 odstotka vseh. Njihovo število se povzpne na 90,8 odst., če zozimo starostni razred na centralno

obdobje od 35 do 44 let. Gospodinj, se pravi žensk brez izven-družinske zaposlitve, je približno 9 milijonov, od teh jih 80 odst. živi s partnerjem, 58 odst. je dokončno samo osnovno šolo (pet razredov), več kot polovica - 54 odst. - pa je starih nad 45 let.

Raziskava je potrdila, da so zakonski pari, v katerih sta zaposlena oba zakonca, vsepovsod v manjšini, ne glede na starost žene. Res pa je tudi, da se odstotek parov, v katerih sta zaposlena oba, viša pri mladih. To se posebej velja v severnovzhodnem predelu, kjer je zaposlenih veliko mladih žena, medtem sta v severnozahodnem delu države zaposlena oba partnerja kar v 64 odst. mladih družin, ce je žena stara od 25 do 34 let. V srednji Italiji se od-

stotek zniža na 50 odst. »polno« zaposlenih parov, v katerih je žena stara od 25 do 44 let. Slaba tretjina žensk, točneje 29 odst. oziroma 1.900.000, se odreče zaposlitvi pred 35. letom, zaradi poroke (35 odst.), zaradi otrok (35 odst.) ali iz drugih družinskih vzrokov (10 odst.).

Leta 1990 je bilo v Italiji 200 tisoč neporočenih parov, izredno malo na jugu države. Kar v 60 odst. primerov je eden od partnerjev ločen ali razporocen. Število parov, ki ne sklenejo zakonske zveze je v zadnjih letih konstantno, medtem ko se viša število mladih, ki se odlučijo za predporočno »poskusno« dobo življenja v dvoje.

Glede stopnje izobrazbe so ugotovili, da 44 odst. žensk in 33 odst. moških ima največ

osnovnošolsko spricevalo, vendar gre v obeh kategorijah za starejše ljudi. V nižjih starostnih razredih se razmerje ženske-moški najprej uravnovesi, nato pa obrne ženski v prid. Nad polovico poročenih žensk ima isto stopnjo izobrazbe kot njihov mož, 17,7 odst. ima višjo, 29,1 pa nižjo. V severnem delu države so žene do 34. leta starosti praviloma višje izobražene od svojih mož.

Dekleta zapuscajo višjo srednje šole, ker jim izbrana smer ne odgovarja (38,5 odst.) in se vedno tudi iz družinskih razlogov (24,8 odst.), medtem ko je pri fantih istih let (14-18) prisoten samo prvi razlog (46,4 odst.), kateremu se pridružijo večkrat težave pri studiju (25 7 %). Po 18. letu pa precej deklet prekine studij zaradi poroke.

ITALIJA / LEVA SREDINA JE DOBILA LIDERJA

Romano Prodi je sprejel izziv politike

BOLOGNA - Romano Prodi se je odločil. Ekonomist iz Bologne in dvakratni predsednik državnega industrijskega koncerna Iri, je včeraj popoldne s kratkim sporočilom potrdil, da namerava »zakolesariti« v politično dirko. Formalno je zaenkrat samo kandidat dela centrističnih sil, vendar tudi uradni kandidat levosredinske koalicije, ki bo združevala dovolj široko paleto sil sredine in reformistične levice.

To je mogoče sklepati iz odmevov na Prodijevo izbiro, predvsem pa je mogoče brati med vrsticami Prodijeve izjave, ki je v zametku politični program. »Skenil sem, da stopim v politično areno, da bi združil toliko cloveskih in civilnih energij, ki želijo imeti skupen izraz,« je povedal Prodi. Dodal je, da naloga ni lahka, »nedvomno pa jo olajšuje želja tolikih ljudi, da bi skupaj poiskali izhod iz napetosti in paralize, ki vklepa Italijo«. Prodi zato želi tekmovali »s koalicijo, ki vodi konservativno politiko zapiranja, ker meni, da tako pravilno tolmači čustvenost v državi«. To pa ne pomeni, da želi takojšnje volitve. »Prej mora Dinijeva vlada opraviti svoje delo, ki je pomembno za italijansko državo in družbo.«

Ekonomist iz Bologne, ki je že dalj časa pripravljaj temelje za svojo kandidaturu, ima v načrtu obisk glavnih italijanskih mestih. Želi spregovoriti z ljudmi, neposredno prisluhniti njihovim željam, potrebam in ciljem, obenem pa želi že ob samem nastopu poudariti razliko s Silviom Berlusconiem, ki bo verjetno njegov glavni tekmeč. »Posluzeval se bom predvsem argumentov, izogibal pa se bom osebnemu spopadanju«. Prodi se predstavlja kot

kandidat z nasmeskom, ki želi »spregati politiko z resničnimi človekovimi vrednotami in prispevati k umiritvi napetosti«, kar je dejanska antiteza dosedanjemu Berlusconiju, ki se je uveljavil s stopnjevanjem napetosti.

Z odločitvijo Romana Prodi, da začne s političnim delom in se pripravi na tekmo z Berlusconiem, je levosredinska koalicija dobila svojega liderja. Nekateri so kandidaturu sprejeli navdušeno, drugi - kot tajnik Demokratske stranke levice - so reagirali bolj hladno, vendar očitno je, da so se pogovori o tej kandidaturi pletli že nekaj časa. Nasprotja v Ljudski stranki in sklep tajnika Rocca Buttiglioneja, da začne pogovor s kartelom desnice, pa je levo krilo Ljudske stranke prisililo, da s to kandidaturu pohiti in skuša zavreti Buttiglionejev preokret na desno.

Prodijeva kandidatura je nedvomno močna, če je tudi Stranka komunistične prenovitve takoj reagirala s predsednikom Armando Cossutto in podčrtala svojo pripravljenost na programsko soocanje in dialog. SKP, ki se je z nasprotovanjem Dinijevi vladi, osamila, išče pot, da bi prišla spet v igro.

Povsem drugače skuša izkoristiti Prodijevo kandidaturu Kartel svoboscin. Ker ima tudi levosredinski pol svojega kandidata, so poudarili včeraj voditelji Kartela, je mogoče že junija na politične volitve, katerih izid naj jasno pokaže, kdo naj krmari barko italijanske države. Toda z nasprotnega tabora zavirajo »volilno mrzlico« Kartela. »Premier Dini mora urediti svoj program in treba je obnoviti demokratska jamstva, preden lahko gremo na volitve,« je dejal tajnik DSL Massimo D'Alema.



Romano Prodi je včeraj novinarji ves dan oblegali (telefoto AP)

Profesor in ekonomist, ki je zakolesaril v politično dirko

RIM - Ko mu je 15. maja 1993 tedanjemu premieru Carlo Azeglio Ciampi ponudil predsedstvo državnega industrijskega koncerna Iri, ni odgovoril takoj. Sedel je na svoje ljubljeno dirkalno kolo, na katerem se je dobro uro potil in sopihal, preden je odločil, da sprejme ponudbo. Tokrat je kolo pustil v garaži. O svoji morebitni kandidaturi je razmislil že lanskega avgusta, ko je z nekaterimi prijatelji kolesaril po Spaniji in se povzpel do svetišča Santiago de Compostela. Ob vrnitvi je novinarjem povedal, da je pripravljen sodelovati za »srečanje med katoliki in laiki«. Tista nedorečena obveza se je včeraj spremenila v uradni sklep, da stopi v politično areno - ali točneje - da zakolesari v politično dirko.

Romano Prodi je eden od najbolj znanih italijanskih ekonomistov, saj s komandnega mostu univerzitetnega zavoda Nomisma že dolgo preučuje trende in glavne kazalce italijanskega gospodarstva. V zadnjih casih so ga mnogi večkrat snubili, naj stopi v politično areno. Levica Ljudske stranke mu je ponujala kandidaturu za tajniško mesto v tekmi z Rocom Buttiglionejem, predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro je že nekajkrat razmisljal o njem kot o možnem premie-

ru (o njegovi kandidaturi se je govorilo tudi med zadnjo vladno krizo). Toda profesor iz Bologne je hotel sam izbrati trenutek, ko bo zakolesaril v politično dirko.

Prodi se je rodil 9. avgusta 1939 v vasi Scandiano pri reggio Emilii. Diplomiral je leta 1961 na Katoliški univerzi, nato se izpopolnjeval v londonski ekonomski soli, bil je v Harwardu in imel nekaj menadzerskih izkušenj, preden se je posvetil poučevanju in raziskovanju na univerzi v Bologni.

S politiko se je Prodi spoprijel prvič ob koncu sedemdesetih let, ko je bil za kratek čas minister za industrijo v 4. Andreottijevi vladi. Ob koncu leta 1982 je prvič bil imenovan za predsednika Irija. V sedmih letih je ob ugodni konjunkturi saniral koncern. Ko ga je prevzel, je Iri zgubljal letno 3.600 milijard lir, imel pa je 1.263 milijard aktive, ko je Caf Prodi prisilil k odstopu.

Drugič je prevzel vodstvo Irija pred dvema letoma. Tedaj je zasnoval načrt privatizacij in nekatere tudi izpeljal. Zaradi nesoglasij s Silviom Berlusconiem, ki je medtem prevzel vladno krmilo, je lani poleti odstopil.

Sedaj je sprejel največji izziv. Bo profesorju in kolesarju uspelo prehiteti milanskega medijskega magnata?

PISMO PREDSEDNIKU DINIJU

Slovenskim ustanovam zagotoviti prispevke

TRST - Obnovljeno skupno predstavništvo Slovencev v Italiji je v zvezi s težavnim položajem slovenskih kulturnih ustanov naslovilo na predsednika vlade Lamberta Dinija naslednje pismo:

Najbolj reprezentativne organizacije in politične skupine slovenske manjšine v Italiji želijo s tem pismom pritegniti Vaso pozornost na hud problem finančnih prispevkov v korist ustanov in organizacij nase skupnosti.

Od 1991 do 1993 so ustanove in organizacije slovenske manjšine prejemale državne prispevke za svoje delovanje na osnovi zakona 9. januarja 1991, stev. 19. Slo je za poseben prispevek 24 milijard lir za obdobje 1991-1993, se pravi za 8 milijard lir letno, ki je bilo dodeljenih »v pričakovanju odobritve zakona za zascito slovenske manjšine v Italiji« (člen 14).

V tem času pa ne samo, da zaščitni zakon ni bil odobren, ampak so ob zapadu triletnih veljave zakona 19/1991 tudi sami prispevki v korist slovenske manjšine postali vprašljivi. In dejansko so bili leta 1994 skrčeni na 6 milijard, medtem ko so za leto 1995 samo omenjeni v finančnem zakonu v zvezi s Skladom v pristojnosti Predsedstva vlade; njihova višina pa ni znana, kot ni znano, kdaj in kako bodo razpoložljivi. Jasno je, da v takem položaju ustanove in organizacije slovenske manjšine delujejo v zelo težavnih razmerah: ne samo, da ne morejo načrtovati lastne dejavnosti, nekatere med njimi ne morejo niti zagotavljati

prejemkov svojim uslužbencem in so bile v nekaterih primerih celo prisiljene napovedati odslovitvena pisma.

Med ustanovami, ki so se znašle v hudi finančni stiski, so se posebno glasbeni soli Glasbene matice Marij Kogoj v Trstu in Emil Komel v Gorici, Narodna in študijska knjižnica, raziskovalni institut SLORI, dvojezični solski center v Spetru, dijaska domova Simon Gregorčič v Gorici in Srečko Kosovel v Trstu ter Slovensko stalno gledališče.

S tem v zvezi se obračamo na Vas, da bi vlada z lastnim zakonskim odlokom poskrbela, da dodeli vsoto vsaj 8 milijard lir iz Sklada pri Predsedstvu vlade za pomoč slovenskim organizacijam in ustanovam preko Dezele Furlanije - Julijske krajine, kot se je to dogajalo v prejšnjih letih.

Zaupajoč v Vase zanimanje Vas pozdravljamo

Klavdij Palčić
Slovenska kulturno gospodarska zveza
Marija Ferletić
Svet slovenskih organizacij
Viljem Cerno
Slovenske organizacije videmske pokrajine

Milos Budin
Slovenska komponenta DSL

Stojan Spetic
Slovenska komisija SKP

Rudi Pavšić
Demokratski forum Slovencev

Ljudska stranka je razdvojena

RIM - Kandidatura Romana Prodi je na celu levosredinskega zavezništva je se bolj vzvalovila že močno razburkane vode v Ljudski stranki. Stranska levica, ki je zaskrbljeno spremljala približevanje tajnika Rocca Buttiglioneja kartelu Fini-Berlusconi, soglasno podpira kandidaturu in poziva tajnika, kot je to storila včeraj Rosy Bindi, naj ne prepreči politične operacije, ki bi vrednotila vlogo stranke, medtem ko bi pristop h desnemu kartelu bil v nasprotju z ideali, ki jih je stranka vedno zagovarjala. Bindijeva je celo namignila na možnost zamenjave strankinega taj-

nika, medtem ko je Beniamino Andreata preprican, da bo Buttiglione pravilno doumel priložnost, ki se odpira stranki.

Ozje vodstvo LS pa je seveda na strani tajnika Buttiglioneja in kritizira predsednika stranke Bianchija ter predsednika parlamentarnih skupin Andreatto in Mancina, ker so sponzorizirali Prodijevo kandidaturu, ne da bi se posvetovali s strankinimi organi.

V torek se bo vsekakor sestalo strankino vodstvo, dva dni kasneje pa Vsedržavni svet. Ni težko predvideti, da bo razprava vroča.

KRIMINAL / SAMO V EVROPI IMA ZA 500 MILIJARD DOLARJEV POSLOV

»Cosa nostra« kot podjetnik

RIM - Letni promet kriminala v Evropi narašča. Lani je po podatkih raziskave, ki jo je naročila italijanska zveza trgovcev Confcommercio, dosegel 500 milijard dolarjev. Največji del tega mikavnega kolaca je sad ponaredbe bankovcev - se zlasti dolarjev, ki so postali tekoče plačilno sredstvo v skoraj vseh vzhodnoevropskih državah. Manjšo rezino - ceprav ne nezanemarljivo - pa prispeva tudi trgovanje s strupenimi odpadki, ki je prekupevalcem lani navrglo okroglih 30 milijard dolarjev dobička.

Novinar Massimo Bruno, ki je pripravil raport na osnovi anket med združenji trgovcev in z intervjuji preiskovalcev, je kot osnovni podatek navedel internacionalizacijo krimi-

nala, saj so vse bolj tesne vezi na primer med rusko mafijo, sicilsko Cosa nostra, neapeljsko kamoro in kalabrijsko n'drangheto. Ponaredba dolarjev za potrebe ruskega tržišča je eden najdonosnejših poslov italijanskega organiziranega kriminala. Lažne ameriske bankovce ruska mafija plačuje z mamili, orožjem in tudi jedrskim materialom.

Ob zanimanju za »mednarodno poslovanje« (z naložbami v Spaniji, Nemčiji in Gibraltarju) pa italijanski kriminal ne prezira »domacega trga«. Po podatkih študije kriminal nadzira v Italiji 70 odstotkov tržišča cementa in ponarejenega blaga. Poleg tega pa nadzoruje 18 odstotkov obrtnih obratov, 24 odstotkov gradbenih podjetij, 20 odst. re-

stavracij, 15 odst. marketov in ima 20 odstotkov vsega nepremičninskega premoženja. Poleg tega pa Cosa nostra nadzoruje 20% avtomobilsdkih salonov in mehaničnih delavnic, 30% srednjih in malih tovarnih konfekcije, 18% zdravilisc, 12% javnih lokalov. V zadnjih casih pa je namenila svojo pozornost bankam, zlasti tistim na jugu (policija in Banca d'Italia naj bi raziskovali dejavnost okoli 100 denarnih zavodov).

Naskok na banke spremlja oderustvo. Lani se je po podatkih Confcommercia promet oderuhov povečal za več kot 15 odstotkov. Cveti pa tudi industrija ponarejanja, v kateri je italijanski kriminal vezan z azijskim (dobicek naj bi dosegel 15 tisoč milijard lir). Celot-

no premoženje kriminalnih organizacij v Italiji pa naj bi bilo vredno okoli 550 tisoč milijard lir. Tudi zato se je Sergio Billè, ki v Confcommerciu vodi odsek za boj rproti kriminalu, zavzel za nova dolocila proti pranju denarja, saj so se po njegovem mnenju dosedanja izkazala zapovsem neucinkovita.

Kljub gospodarski uspešnosti pa se na italijanski sceni nekaj spreminja. Nekoc je italijanska mafija izvažala kriminalne dejavnosti, sedaj pa tuje kriminalne organizacije vsiljujejo svoj pristop in svoje prijeme italijanskemu. Predstavnik ameriske Dee Gian Costanzo pa je dodal, da gospodarske dejavnosti organiziranega kriminala vse bolj vodijo ljudje, ki so nesumljivi.



GOSPODARSTVO / ŠKEDENJ

Železama: čakajoč na prihodnji teden

Lucchini bo predstavil svoj načrt

Ta teden nič novega, prihodnji morda... Tako pravi o zadevi »Škedenjska železarna« sindikalisti Fiom-Cgil Waldi Catalano. Sindikalni predstavniki so se v četrtek srečali z deželnim odbornikom za industrijo Morettonom, včeraj so o srečanju poročali uslužbencem škedenjskega obrata na sindikalni skupščini.

Srečanje je bilo prehodnega značaja. Iz nje ni izšla nobena novost. Odbornik Moretton je dejansko le seznanil, da je posegel pri novem ministru za industrijo Clòju in zahteval, naj v cim krajšem času pregleda zadevo in nakaže rešitev. Pred dnevi so o njej razpravljali nadzorniki ministrstva, tudi po njihovem srečanju pa je ostala partija za železarno v pat poziciji. Morda se bodo prihodnji teden figure na tej tržaski gospodarski sahodnici končno premaknile.

Moznih potez je vendarle nekaj. Prvo naj bi potegnil industrijec Lucchini, ki je - vsaj tako kaže - zainteresiran za odkup železarne. V torek naj bi predstavil svoj načrt deželni odboru in deželni finančni družbi Friulia. Tako naj bi tudi dežela končno izvedela, kaj namerava industrijec iz Brescie s škedenjskim obratom, če bo postal njegov lastnik, koliko bo plačal zanj, in koliko bo investiral, da bi mu zagotovil kolikor toliko mirno bodočnost. Catalano včeraj se ni vedel, ali se bo Lucchini (ali pa njegov poverjenec) srečal tudi s sin-

dikalnimi predstavniki. Ko bi privolil, bi bila to že lepa gesta. Pozneje je tiskovna agencija ANSA objavila vest, da se bo Lucchini po srečanju na Deželi sestal tudi s sindikati.

Drugo potezo bo mogoče potegnil kar minister za industrijo Clò. Sindikati, izredni komisariji železarne in seveda tudi oba možna kupca, Lucchini in skupina Bolmat, nestrpnost čakajo, kdaj bo minister poveril komisarjem mandat za začetek zasebnih pogajanj za prodajo železarne. Po nepotrjenih vesteh naj bi se to dogodilo že v začetku prihodnjega tedna. Komisariji bi imeli tako dovolj časa na razpolago, da bi do konca meseca zaključili s svo-

jim delom. Če ne bo tako, bo svojo potezo potegnil tudi sindikat. Zahteval bo nujno srečanje na ministrstvu za industrijo, ker se čas za pogajanja izteka.

Največ zanimanja vlada seveda za načrt, ki ga bo predstavil Lucchini. Industrijec iz Brescie je že pred časom najavil, da bi z odkupom škedenjskega obrata pripomogel k »racionalizaciji« italijanskega železarstva, obenem pa utrdil svoj primat na tem področju. Po nekaterih vesteh naj bi imel v načrtu sirše povezovanje italijanskih železarskih polov, kar naj bi omogočilo širjenje italijanskega železarstva in konkurenčno prodiranje na mednarodna tržišča.

TRGOVINSKA ZBORNICA

Donaggio predsednik

Državni svet odbil priziv inž. Giorgia Tombesija

Včeraj popoldne je predsednica deželne vlade, Alessandra Guerra podpisala odlok, s katerim je imenovala Adalberto Donaggio za predsednika tržaski trgovinske zbornice. Dopoldne je v Rimu državni svet odbil priziv dosedanjega predsednika trgovinske zbornice, inž. Giorgia Tombesija proti imenovanju novega predsednika. Tombesiju je mandat zapadel decembra lani, vložil pa je priziv na deželno upravno sodišče, ki ga je zavrnilo. Prizval se je še na državni svet v Rimu z zahtevo, naj »zamrznejo« imenovanje novega predsednika, vse dokler ne bo nastopil novi zbornični svet, ki naj bi ga imenovali po novem

zakonu. Vendar so tudi to zahtevo odbili in je sled tega inž. Tombesi odstopil z mesta, na katerega so ga imenovali pred desetimi leti.

S tem se je prizgala zelena luč za imenovanje Donaggia na celo tržasko zbornico, ki združuje stanovske organizacije trgovinskega, industrijskega, obrtniškega in kmetijskega sektorja, torej osrednjega predstavništva tržaskega gospodarstva.

Adalberto Donaggio, ki je že dolgo let predsednik tržaskega združenja trgovcev, je ob imenovanju izrazil svoje zadovoljstvo, tudi ker je to prvic, da je trgovinsko zbornico vodi podjetnik, ne pa predstavnik političnega sveta.

SODIŠČE / NA TRŽAŠKI PRETURI

Prof. S. Pahorja enkrat oprostili, drugič obsodili

Štiri mesece (pogojno), ker je žalil komisarko javne varnosti

Dva procesa, včeraj dopoldne, na tržaski preturi proti prof. Samu Pahorju: na prvem so ga, skupaj z drugimi stirmi obtoženci, oprostili, na drugem pa so ga obsodili, sicer pogojno, na štiri mesece zapore. Obtožbi sta bili bistveno različni, saj je v prvem primeru slo za nesposobnost ukaza policije, ker je bilo dvoumno in ni bilo prevajalske službe, v drugem pa je slo za zalitev funkcionarjev javne varnosti.

Pred pretorjem Arturoom Picciotto so se najprej morali zagovarjati Lucijan Malalan, Jagoda Kjuder, Samo Pahor, Josip Ferluga in Ennio Borri. 1. novembra 1992 je kvestura premestila manifestacijo društva Edinost s Trga Unità na trg pred cerkvijo sv. Antona, v sporocilu organizatorjem pa ni bilo jasno, kje naj se točno odvija manifestacija. Za policijo naj bi to bilo cestišče pred cerkvijo, pripadniki Edinosti pa so besede »tik pred vhomom v cerkev« tolmacili dobesedno in se razvrstili na vrhu stopnišča pod cerkvenim stebriscem. Podkvestor Umberto D'Acerno je zahteval, naj se umaknejo na cestišče, ukaza pa niso spoštovali, ker so se strogo držali sporocila kvesture in tudi, ker jim ukaza niso sporočili v slovenscini. Proces se je zato odvil po dveh tirnicah: pravila interpretacija pismenega sporocila kvesture in pravica do slovenskega tolmaca. Glede slednjega sta že uvodoma odv. Bogdan in Andrej Bordon predlagala, naj se akti predajo ustavnemu sodišču, ki naj preveri ustavnost 650. člena kazenskega zakonika v zvezi s pravico pripadnikov manjšine do uporabe slovensčine.

Odvetnika Berdon starejši in mlajši ter odv. Močnik so zastopali Malalana, Kjudrovo, Ferlugo in Borrija, medtem ko odv. Maniaco ni mogel zagovarjati Pahorja, ker ga je imenoval le prejšnji dan in je imel včeraj že druge obveznosti. Trajalo je dalj časa, preden so Pahorju preskrbeli uradnega branilca: pri odvetniški zbornici ni bilo nobenega od dveh turnusnih odvetnikov, zaradi česar je pretor vložil uradni protest, odv. Muscolo je odklonil Pahorjevo obrambo, končno jo je sprejel odv. Vida.

Zivahna razprava je vrtila predvsem okrog postopka, medtem ko je z vsebinskega vidika bila dokaj preprosta. Bolj kot pravica do uporabe materinega jezika v odnosih z oblastmi, je igralo odločilno vlogo dvoumno besedilo sporocila policije. Sam tozilec Grohmann je ugotovil, da zaradi te nejasnosti ni dejanje kaznivo, in v tem smislu je razsodil tudi pretor, ki je vse obtožence oprostil. S tem je v bistvu zavrgel priziv na ustavno sodišče, ki sta ga vložila odvetnika Berdon: cim so obtožence oprostili, je priziv postal brezpredmeten.

Z oprostilno razsodbo na preturi pa ni konec sodnih zapletov zaradi manifestacije pred cerkvijo sv. Antona: prof. Pahor se bo moral v kratkem zagovarjati pred kazenskim sodiščem, ker so ga tožili tudi zaradi drugih prekrškov, ki naj bi jih zakrivil tistega 1. novembra 1992.

Takoj po oprostilni razsodbi se je prof. Pahor spet vrnil na zatožno klop. Med manifestacijo na Trgu Unità 6. februarja lani je njegov somisljenik Primož Sancin snemal agente obhodnice, ki jo je vodil inspektor Giuseppe Collio. Pristopila je se komisarka Francesca Montereali in prosila, naj je ne snema; prof. Pahor je v italijanscini vztrajal pri pravici do snemanja in, pravtako v italijanscini, pristavil: »Ko vi greste v posteljo s tem gospodom (inspektorjem Colliom op. ur.), vas že ne snemamo.« Policista sta smatrala, da je prizadel njuno cast. Zadeva se je še bolj zapletla, ko sta Pahorja hotela identificirati. Takrat se je začel posluževati slovensčine, ni pa bilo na razpolago prevajalca. Tožili so ga torej zaradi zalitve javnih funkcionarjev in ker se ni identificiral.

Pahorjevo obrambo je na začetku razprave sprejel odv. Močnik, ki je med drugim oporekal, ker prof. Pahorju niso poslali slovenskega poziva na razpravo. Vendar je pretor zahtevo po prekinitvi procesa odbil, ker v aktih ni bilo Pahorjeve zahteve po prevodu. Pretor ni sprejel niti ostalih Močnikovih zahtev, da bi zaslišali Sancina, ki ga ni v Trstu, in da bi si ogledali videoposnetek.

Zaslišali so policista, ki sta potrdila svojo verzijo dogodka, nista pa se poslužila možnosti, da bi proti Pahorju nastopila kot prizadeti stranki. V daljšem govoru je s pomočjo prevajalca prof. Pahor orisal svoje gledanje tako na pravico do tolmaca v vseh odnosih z oblastmi, kakor tudi do snemanja v javnosti, izjavil pa je tudi, da ni nameraval žaliti agentov, pač pa jima predstaviti primer, ko ne bi njegov somisljenik Sancin imel pavice do snemanja. Pri tem pa naj bi se pomotoma izrazil v trdlini in ne v pogojni glagolski obliki.

Tozilec Grohmann je Pahorju oporekal, čes da se ni niti po prijavi opravičil policistki, katere cast je javno žalil, in je zahteval obsodbo na 3 mesece zapore in 200 tisoč lir globe, seveda pogojno. Odv. Močnik je v govoru vztrajal, da Samo Pahor ni nameraval žaliti nikogar, pač pa samo predstaviti hipotetični primer. Pretor je v razsodbi upošteval tozilecovo tezo in prof. Pahorja obsodil, pogojno, na 4 mesece zapore in 200 tisoč lir globe, ter na izplačilo sodnih stroškov.

POLITIKA / PICCIONIJEVA SE JEZI

Tržasko »ligaško zdrahe«

Ligaske zdrahe, tako bi jih verjetno poimenoval Goldoni, ko bi mu bil dan vpogled v sedanji vsakdan tržasko Severne lige.

Tržaski tednik TriesteOggi je včeraj skoz celo prvo stran napovedal, da hoče »Bossi likvidirati Trst«. Govor je bil seveda o tržaskem vodstvu njegove stranke. »Razkril« je, da se bo Bossi v ponedeljek srečal s tržaskim pokrajinskim tajnikom Robertom Tanfanijem z namenom, da bi ga odstavil in dejansko ukinit tržasko sekcijo stranke. Casopis je vprašal tudi za mnenje nekdanjega parlamentarca Lige, sedanjega odpadnika posl. Gualberta Niccolinija, ki je odgovoril, da zeli Bossi s tem onespodobiti svoje nasprotnike v stranki, da bi mu ne

povzročili težav na bližnjem strankinem kongresu. Niccolini je dodal, da ga glede Bossija prese-neca le, da ga niso se internirali...

Na tako pisanje je včeraj odgovorila deželna svetovalka Severne lige Anna Piccioni. V svojem tiskovnem sporočilu je naznanila, da mora Trst končno izvedeti, kdo so pravi tržaski ligasi. To so, seveda, »pravi Bossijevi pristasi, ne pa ignorantni nacionalisti, pristasi nojeve stranke.«

»Tanfani, Brancia, Pellarini in drugi so poskusili na vse načine ovirati mene in druge tržasko ligase, da ne bi delovali tako, kot zahteva naša stranka: jasno, prozorno in pošteno. Nazadnje so gospodu Niccoliniju, ki je javno zastajal Ligo, poverili nalogo, naj go-

vori v imenu Lige. Že mesece sem bila prisiljena molcati, morala sem se braniti pred napadi in obtožbami, čes da sem »nora« in filološka. Sedaj, ko je vodstvo stranke dalo dol hlase, sem začutila kot lastno dolžnost, da pomirim tržasko ligase in jim zagotovim, da ostajajo ideali Lige nedotaknjeni.« Tako je pripisala Piccionijska.

Javni napadi in odgovori nanje dajo slutiti, da v vrstah tržasko Severne lige vsekakor vre. Videli bomo, ali bo Bossi v ponedeljek res »izobčil« tržasko tajnika stranke Tanfanija in stranko razpustil, zanimivo pa bo tudi videti, kdo bo iz Trsta zastopal Ligo na bližnjem kongresu in kako bo volil: za Bossija ali proti njemu.

SKP / JAVNO ZBOROVANJE

Sen. Cuffaro: SKP deluje za enotnost strank levice

Predvidevanja o zaostritvi socialnega spopada

Stranka komunistične prenoje je priredila sinoči na svojem sedežu v Ul. Tarabocchia javno zborovanje na temo: »Opozicija komunistov do Dinijeve vlade in njihovi predlogi za obnovo enotnosti levice«.

Na dobro obiskani manifestaciji je govoril senator Antonino Cuffaro, ki je koordinator strankinega vsedržavnega tajništva. Sen. Cuffaro se je v svojem posegu najprej spomnil četrte obletnice nastanka Stranke komunistične prenoje, nato pa poudaril, da si SKP v svojem političnem delovanju stalno prizadeva za nastanek masovne stranke, obenem pa deluje, da bi prislo do enotnosti med strankami levice. S tega vidika je sen. Cuffaro



ponovno potrdil pravilnost nasprotnega glasu, ki ga je stranka s svojimi poslanci in senatorji v parlamentu izrazila Dinijevi vladi.

V svojem posegu, v katerem je obsirneje analiziral sedanji politični

položaj v državi, je sen. Cuffaro med drugim izrazil prepričanje, da se bo socialni spopad v državi v bližnji prihodnosti še zaostril, potem ko bo Dinijeva vlada sprejela nove finančne ukrepe.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

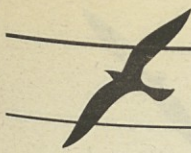
Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomsko propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Italija: podružnice SPI
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Prednaročnina za Italijo 300.000 LIT
Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG





TRŽAŠKO SODIŠČE / KAZENSKA PREISKAVA

Stečaj Tripcovich: blitz preiskovalcev

Grof dalla Zonca najprej zbežal, potem se je javil sodniku

Stečaj Tripcovicha, ki je pred meseci zrušil do temeljev eno največjih italijanskih finančnih grupacij, se je včeraj dramatično vrnil v ospredje gospodarske in sodne kronike.

Tržaski namestnik državnega pravdnika De Niccolo je decembra prevzel fascikel »Tripcovich« od kog legov Gullotte in Nicolija in v nekaj tednih je izredno pospešil tempo preiskave. Vrhunec so preiskovalci dosegli včeraj, ko so po vsej Italiji izvedli pravi blitz: financarji so v zgodnjih jutranjih urah istocasno preiskali stanovanja in pisarne nič manj kot 120 nekdanjih upraviteljev Tripcovichevih podjetij po vsej Italiji. Sestnajstim so tudi izročili sodno jamstveno obvestilo. Tožitelj De Niccolo jih sumi sodelovanja pri namerenem stečaju in poneverbi bilanc, prekrških, za katerimi se skriva neverjetno hiter propad Tripcovicha, ki se je v slabem desetletju povzpел od sicer uglednega podjetja, ki je delovalo predvsem v tržaskem okviru, v finančno grupacijo z mednarodno di-

menzijo, ki je nadzorovalo več kot sto podjetij v Italiji in po svetu, v roku nekaj mesecev pa se zrušilo in potegnili v stečaj, kot domino, vsa podjetja grupacije s primanjkljajem 500 milijard lir.

Dusa bliskovitega razvoja, na katerega so od samega začetka marsikateri izvedenci gledali z zaskrbljenostjo zaradi finančne krhkosti celotne operacije, je bil grof Agostino dalla Zonca, ki je prevzel od »starega« lastnika, barona Raffaela de Banfielda, vso operativno oblast v matični družbi in v verigi podjetij. Tudi dalla Zonco so včeraj v zgodnjih jutranjih urah obiskali financarji, vendar v vili v Ul. Ginnastica grofa ni bilo več. Po nepotrjenih vesteh naj bi pobegnil kar čez zid in naj bi do popoldneva taval po mestu, dokler ga niso odvetniki prepricali, da je stopil v sodno palačo, v urad tožilca De Niccola. Zaslisal ga je več ur, potem pa izpustil na svobodo, zep pa naj bi mu bremenilo sodno obvestilo.

Preiskali so tudi stanovanje barona

de Banfielda, ki je po mnenju večine opazovalcev prva žrtev finančne spekulacije premetenega družabnika, ki mu je družinsko podjetje zapeljal v propad. Medtem ko se je priletni in kultivirani baron ukvarjal prej z glasbo in s kulturo kot z businessom, je izgubil premoženje v vrednosti 80 milijard lir.

Dramatični zasuk krize grupe Tripcovich se je odvil malo ur potem, ko je predsinočnim medbančna skupina vzela v pretres načrt za rešitev podjetij, ki so tik pred likvidacijo. Pri odobritvi načrta pa se je nekaj zataknilo, tako da operacije za rešitev Tripcovichevih podjetij niso izpeljali v predvidenem roku. Nepričakovani bliz pa je verjetno spravlil pod vprašaj možnosti za delno rešitev podjetij in delovnih mest nekdanje grupe Tripcovich.

Do poznih večernih ur je bila luc v tožilčevi pisarni prižgana: z vseh koncev Italije prihajajo prvi zaplenjeni dokumenti; v kratkem bi morala preiskava obroditi kazensko obtožnico.

ZAHTEVA VZHODNOKRAŠKEGA RAJONSKEGA SVETA

V slovenske vasi dvojezične table

Vzhodnokraski rajonski svet se je na predsinočni seji soocal predvsem z dvema vprašanjema: z vprašanjem dvojezičnih tabel in z vprašanjem skrajno pomanjkljive električne razsvetljave na Opcinah. Prvo vprašanje je s predložitvijo resolucije sprožila svetovalka Stranke komunistične preнове Tatjana Malalan Kneipp, ki je pozvala župana Illyja na izpolnitev obvez glede namestitve smerokazov z imeni krajev tudi v slovenski obliki, kot to predvidevajo tozadevna evropska dolocila in kot je bilo že postorjeno v drugih okoliskih občinah na Trzaskem. Med samo sejo pa je Malalanova umaknila svojo resolucijo, ker je bila o isti temi vložena skupna resolucija. Sklicujoč se na sprejete zupanove obveze, tudi ta resolucija opozarja na odprto vprašanje dvojezičnih obcestnih tabel in poziva Illyja naj posreduje občinskemu svetu pisno noto glede načinov in rokov reševanja tega problema in s tem prepreci, da bi postal predmet političnih spekulacij in napetosti. Za skupno resolucijo so glasovali predstavniki SKP, DSL, SSK, PPI ter tudi predstavniki Liste za Trst in Severne lige.

V zvezi z vprašanjem razsvetljave na Opcinah je rajonski svet po tolikih razočaranjih vendarle prejel spodbudno vest. Prinesel mu jo je osebno predstavnik medobčinskega podjetja Acega inz. Billé, ki je bil povabljen na sejo. Inz. Billé je zagotovil, da bo v teku dveh let popolnoma obnovljena in okrepljena celotna mreža javne razsvetljave na Opcinah in da se bodo prva dela začela že letos marca.

Neposredni stiki z obcinskimi upravitelji so postali že nekakšno nacelo vzhodnokraskega rajonskega sveta. To je po mnenju predsednice Mo-

rove in celotne skupščine najboljši način za vzpostavitev korektnih odnosov z upravo, hkrati pa najboljša pot za učinkovito načrtovanje posegov in seveda za stvarno reševanje problemov. V ta namen je bil sestavljen koledar srečanj. Pred predsinočnim obiskom predstavnika Acega, se je seje rajonskega sveta pred tednom dni udeležila odbornica za javna dela Viviana de Grisogono, s katero je skupščina preresevala celo vrsto problemov, začeni z načrtom za gradnjo večnamenske občinske izpostave, ki naj bi

zrastla med ulicama Salici in Doberdob. Dezelja je že nakazala 1, 6 milijarde lir, po posredovanju predsednice Morove pa je zagotovila se pol milijarde, kar naj bi omogočilo, da bi načrt se razširil. V ta namen je bilo priporočeno občinski odbornici naj skliče konferenco o storitvah in povabi nanjo vse zainteresirane občinske sektorje ter druge ustanove (pošta, KZE, jursarski odbori), ki želijo priti do primernih prostorov. Prvi del načrta bi lahko začeli uredničevati že pred koncem leta. Drugo javno delo, ki bi

moglo steci že v teku tega leta, je mala telovadnica ob osnovni soli na Trgu Monte Re, ki bi se je posluževali otroci slovenske in italijanske osnovne sole. De Grisogono je zagotovila, da bo načrt kmalu odobren, finansiran pa naj bi bil iz prejemkov od uporabe openskega jursarskega premoženja.

Na srečanju z občinsko odborico je bil govor se o grezniciem omrežju na Krasu, ki naj bi ga začeli uredničevati prihodnje leto, ter o ureditvi prometa in nekaterih cest na Opcinah.

TOPONOMASTIKA / OB VHODIH V VASI

Cervesi: table bo treba odstraniti

Na Občini vztrajajo, da so bile postavljene brez gradbenega dovoljenja

Lastniki zemljišč, na katerih so pred dobrim poldrugim letom postavili dvojezične table ob vzhodih v slovenske vasi, bodo morali table odstraniti. Tako je zapisal občinski odbornik za urbanistiko Cervesi v odgovoru občinskemu svetovalcu SKP Jacopu Venieru. Odbornik se pri tem sklicuje na deželni zakon iz leta 1991, ki predvideva za postavitev podobnih tabel gradbeno dovoljenje.

Table bodo morali odstraniti v Lonjerju, Bazovici, Trebcah, pri Banih, na Opcinah, na Proseku in na Kontovelu. Odbornik je še pripisal, da je po odobritvi odloka o gradbenem odpustu, zacasno ukinjena prisilna odstranitev tabel z zemljišč ob vzhodih v vasi. Lepo bi bilo, ko bi v tem času postavili nove, tiste uradne.

AKCIJA ODBORA

Prispevki za ohranitev Stadiona 1. maja

Po tolikih letih praznine in v sozvočju z zadnjimi prizadevanji za ožvitev objekta, si je Odbor za ohranitev Stadiona 1. maja »izposodil« mandat od SPDT in prenesel letošnji pustni ples na Stadion 1. maja, ki bo v ponedeljek, 27. t. m. s pričetkom ob 20. uri ob zvokih ansambla Key-dea. O pobudi bomo se obsirneje poročali in jo primerno reklamizirali.

V tem tednu so za »Odbor za ohranitev Stadiona 1. maja« prispevali: Albino Cesar 50.000 lir; Zivka Marc 200.000; Ermanno Fi-

lippi 100.000; Stanislav Cosma 50.000; Ervin Zerjal 50.000; Mario Koblar 100.000; Ivanka Adam 100.000; Mira G. Hrescak 300 tisoč; Milka Percič 50 tisoč; družina Starec 200.000; Majda Černe z družino 200.000; družina Antler 100 tisoč; družina Lombardo 50.000; Marija Zehar in Marta Sancin 50.000; Justo 100.000; Anica Cok 20.000; družina Bradassi 100 tisoč; Sonja in Stana 50.000; Vida Obersnel 50.000; Impexport B. in D. Košuta 800.000; Marija Uršič Vidau 50.000.

SSG / PREMIERA TOMIZZOVE IGRE

Veliko zabave z Bolhami v operi

Jutri istočasno obe jezikovni verziji igre



V fojerju balkona v Kulturnem domu se je sinoci dvignil (namisljeni) zastor nad predstavo »Bolhe v operi«, ki jo je SSG letos pripravilo za svoje najmlajše občinstvo v koprodukciji z gledališčem La Contrada. Predstava je tako dvojček italijanske »Anche le pulci hanno la tosse«, ki je doživela premiero v začetku leta. Z otroško predstavo je bilo v polni dvorani resda bolj malo otrok, vsaj po letih. Sicer pa so se vsi od srca zabavali ob zgodbi bolhice skokice in njenih sostonovalcev.

Jutri, ob 18. uri, bosta v Kulturnem domu istocasno na sporedu slovenska in italijanska verzija predstave, tako da bo mogoče primerjati razlike v prehodih iz enega jezika v drugega. Dodatno primerjavo omogoča tudi minirazstava, ki so jo pripravili pred vhomom v fojer. Poleg ilustrirane knjižice s pravljico Fulvia Tomizze v italijanscini, lahko občudujemo se prevod Marka Kravosa v Kekcu z ilustracijami Klavdija Palcica in skice Fabia Bergama za predstavo. (bov)

NOVICE

Koloniji v Dragi in Comegliansu

SLOKAD in Slovenska Vincencijeva konferenca opozarjata starše otrok od 5. do 16. leta starosti, da je zdaj čas za vpis v obmorsko kolonijo v Dragi in v gorsko kolonijo v Comegliansu. V tržaski občini je čas vpisovanja samo do 4. marca, zato pohitite z vpisi. Vpisne pole dobite na solah ali v solskih tajnistvih, izpolnjene pa morate oddati cimprej solski oz. občinski zdravniški asistentki. Pojasnila: za Drago (SLOKAD) tel. 226117; za Comeglians (Slov. Vinc. konf.) v Trstu tel. 43194 in 366970, v Gorici 530924.

Vodena obiska po razstavi Maus v Rižarni

V Rižarni se nadaljuje razstava Maus, ki jo prireja Trzaska občina in Mestni muzeji v sodelovanju s trzasko judovsko skupnostjo, Krozkom Bonawentura in Dezelnim institutom za zgodovino odporniškega gibanja v Furlaniji-Julijski krajini. Danes, ob 16.30 in jutri ob 11. uri, bo ogled razstave vodil dr. Stefano Fattorini. Vstop je prost.

Posl. Andreatta v ponedeljek v Trstu

Predsednik poslancev Ljudske stranke Beniamino Andreatta bo v ponedeljek, 6. t.m., ob 18. uri govoril v dvorani Oceania na Pomorski postaji. Govoril bo o sedanjem političnem, gospodarskem in socialnem položaju, ko je potreben trezen razmislek o rešitvah za premostitev sedanjega stanja.

Premaknili postaji avtobusov 17/ in 23

Konzorcijalno podjetje za prevoze sporoča, da bo zaradi del na poslopju železniške postaje, zacasno premaknilo postajalisci avtobusov st. 17/ in 23. Postajalisci bosta ob pločniku pred dvorano Tripcovich.

Pohod miru po mestu

Združenje L'Azione Cattolica dei Ragazzi prireja jutri Pohod miru po mestnih ulicah. Pohod bo ob 15.30 krenil s Trga sv. Antona in se zaključil pred cerkvijo sv. Marije snezne. Pohoda se bo udeležil tudi škof. msgr. Bellomi, na njem pa bodo v prvi vrsti sodelovali otroci.

Predpusni ples na Opcinah

Na Opcinah je že zapihal pustni veter. Stekle so priprave na vsakoletno veliko pustno slavlje, ki istocasno ozivi spomine na preteklost... na lepo dobo starih srečnih casov, ki se ne bodo vrnili nikoli več. V okviru domačega kulturnega društva Tabor se je zbrala skupina, ki ne zahaja v hrupe diskoteke, in se odlocila, da pripravi predpusno družabnost s plesom za vse tiste, in ni jih malo, ki si želijo mirnega plesa in zabave v obujanju starih nepozabnih motivov, valčkov, polk in tangov. Pustni čas zahteva tudi svojo duševno in telesno hrano, zakaj bi ga ne upostevali.

Izsiljeval je lastne starše, da bi si kupil dozo mamila

Tragice posledice zasojejenosti z mamili je dramatično občutila na svoji kozi družina 35-letnega M.A. Včeraj so ga karabinjerji postaje na Istrski ulici po nalogu preiskovalnega sodnika Raffaeleja Morwaya aretirali in ga zaprli v koronejski zapor. Obtožen je nasilja in izsiljevanja lastnih staršev.

Gre za narkomana, ki so ga že pred časom prijavili sodstvu, ker je oropal in ranil starše, da bi prišel do denarja za nakup doze mamila. Izkazalo pa se je, da se kljub prvi obsodbi ni poboljšal: cim se je vrnil na prostost, je že spet zahteval, naj mu starši izrocijo prihranke, da bi si kupil mamilo. Družina mu je nekaj casa kljubovala, ko pa je spet postal nasilen, so starši morali poiskati pomoč pri organih javnega reda.



RICMANJE / OBČNI ZBOR SKD SLAVEC

»Z orožjem kulture nad tiho asimilacijo«

Društvo je bilo v letu svoje 100-letnice izredno aktivno

Te dni je z rednim občinim zborom polagalo obračun delovanja SKD Slavec iz Ricmanj; društvo, ki je v lanskem sončnem letu praznovalo castitljivih sto let ustanovitve in kulturno-prosvetnega delovanja, nadaljuje svoje poslanstvo z željo, da bi utrdili in razširili članstvo, kar nedvomno pomeni tudi jamstvo za bodoči torni obstoj v naši kulturni skupnosti.

Občni zbor je uvedel odstopajoči predsednik Boris Kuret: v svojem poročilu je razvil razmišljanje o pomembnosti kulturnih jeder, kot so vaska društva, ki vrednotijo med drugim tudi svoj kraj in domače ljudi, ohranjajo živ spomin na skupno preteklost in seveda narodnostno - kulturno in moralno dediščino. Opozoril je na nevarno pot poenostavljanja društvenih ciljev, ki marsikdaj lahko pripeljejo do nezaključenih zaključkov: za ravnesje med "duhovnim" in "potrosniškim" pa mora seveda skrbeti odgovorno vodstvo oziroma samo članstvo. Posebno važna je namreč vloga društva, ki deluje v okolju različne narodnostne stvarnosti, in mora zato s kulturnim "orožjem" kljubovati t.i. tihi asimilaciji.

S tem je Kuret nakazal za izhodišča za bodoče društveno delo, ki bo seveda še dalje zahtevno, nadaljevalo pa naj bi sedaj že nad sto let prehojeno pot. Pregled opravljenega dela je podala tajnica Sonja Komar: poleg pregleda priredi-



Ricmanje: občni zbor kulturnega društva Slavec (F. Kržmančič/KROMA)

tev, ki jih je v zadnjem letu označevalo praznovanje stoletnice, je nastala tudi vsa dela, za katere se je pred tremi leti izvoljeni odbor zavzel v prilagajanju in popraviljanju ricmanjske Babne hiše. Vecji del breme na je slonel na občinski upravi, nezanemarljivo pa je bilo tudi delo članov Slovensko kulturno društvo Slavec in vaskogodbe na pihala. Na prireditvenem prizorišču so se v zadnjih treh letih, razen v dobi obnovitvenih del, zvrstile že pobude, ki že dalj časa označujejo delovanje ricmanjskega društva. Poleg Srečanja okteta in niz prireditev ob Ricmanjskem tednu, so bila se miklavževanja, proslave ob dnevu slovenske kulture, razstavna

dejavnost. Posebno bogata je bila dejavnost v lanskem letu, ko je društvo, ob stoletnici, izdalo tudi zgodovinsko dokumentarno knjigo o Ricmanjih in Logu, niz prireditev pa se je sklenil s posebno uspešnim večerom domače ustvarjalnosti, z razstavo likovnika Borisa Zuliana, poezijami Irene Zerjal, nastopom violinista in harmonikarja Davida Zerjala. Poleg domačih kulturnih večerov pa je Slovensko kulturno društvo Slavec ponudilo tudi številna gostovanja skupin in posameznikov iz sosednje okolice. Prav tako je več gostovanj imela tudi društvena dramska skupina, ki redno pripravlja novo uprizoritev za praznik vaskogodbe zavetnika sv. Jozefa.

V okviru društva deluje mešani pevski zbor, ki se je pred leti združil z borštanskim in sedaj pod vodstvom Danijela Grbca nastopa z imenom Slavec-Slovenec. Zbor je od leta 1991 imel res veliko nastopov, tako v Ricmanjih kot v Borstu, ob tem pa so se druga gostovanja po okoliskih društvih. Redno nastopa na mednarodni zborovski reviji Primorska poje, pred temi leti pa je bil tudi na srečanju slovenskih zborov v Sentvidu pri Sticni.

Občni zbor je na svojem zasedanju izvolil tudi odbor, ki bo odslej vodil društveno dejavnost. Ze prihodnjo sredo se bodo odborniki sestali za porazdelitev odgovornostnih nalog.

(dam)

OBČNI ZBOR / POZITIVEN OBRAČUN

Bogat program krožka E. Miani

Za predsednika je bil potrjen M. Fogar

Krozek Ercole Miani, ki stopa letos v 14. leto delovanja, je imel v prejšnjih dneh redni letni občni zbor, na katerem je predsednik Maurizio Fogar podal obračun opravljenega dela v minulem letu in predstavil okvirni program pobud, ki jih namerava izpeljati letošnji sezoni.

Krozek, ki ima okrog 170 članov - med njimi je tudi veliko število mladih - prireja okvirno eno manifestacijo na mesec. Vse so zelo dobro obiskane, predvsem s strani mladine, ker na njih ugledni gosti obravnavajo najrazličnejše in za široko javnost aktualne in zgočene teme. Med drugimi je lani imel v gosteh sodnika Giancarla Casellija in Gherarda Colomba, parla-



Maurizio Fogar

mentarca Giuliana Ferraro, novinarja Enrica Deaglia in pa Micheleja Serro, ki je govoril o odnosu

med satiro in politiko.

Tudi letošnji program krožka Ercole Miani je zelo bogat. Ze v tem mesecu bo priredil razpravo o aktualnem vprašanju informiranja, na kateri bo o televizijskem poročanju govorila Lilli Gruber, o poročanju časopisja pa sodirektor Montanellivega dnevnika La Voce Federico Orlando. Gosta krožka bosta v tem mesecu tudi Piero Chiambretti in Sergio Staino, meseca aprila pa se Roberto Benigni; ni treba posebej poudarjati, da bodo govorili o vlogi satire, se posebej pa o odnosu med satiro in politiko. Meseca aprila bo v krožku gostoval podpredsednik parlamentarne komisije za boj proti mafiji Pino Arlacchi. V svojem letošnjem programu ima krozek tudi razpravo o sportu, oziroma o trenutno zelo aktualnem vprašanju nasilja: v katero smer se dandanes premika sport po nedavnih tragičnih dogodkih v Genovi.

Te so le najvažnejše pobude krožka Ercole Miani v teh prvih letošnjih mesecih, v nadaljevanju že 14. sezone pa si bodo sledile še druge.

Na občnem zboru so tudi obnovili vodstvo krožka: castni predsednik so dosmrtni senator Leo Valiani, prof. Paolo Ungari in posl. Aurelia Gruber Benco; za predsednika je bil potrjen Maurizio Fogar, za podpredsednika pa odv. Emilio Terpin, medtem ko je tajnik Ferruccio Diminich, medtem ko je v 12-clanskem vodstvu kar 9 zensk.

MIELA / PRIHODNJI TEDEN

Tokrat bodo kulturo jidiš predstavili preko filmov

Prihodnji teden bo Trstu razkrit se delček bogate kulture jidiš: v gledališču Miela bodo namreč od ponedeljka do srede predvajali 15 filmov iz let 1920-40, ki so bili posneti v jeziku jidiš in so podnaslovljeni v angleščini. Jidiš so in se govorijo židje srednje in vzhodnoevropskega prostora, ki so se množično izselili v ZDA, kjer se je njihova kultura razcvetela. Poleg filmov iz omenjenega obdobja bodo v Mieli spet prikazali uspešnico Stevena Spielberga Schindler's list, kot noviteto za Trst pa bodo predstavili kratkometražni film Paola Rose Dov'e Jankel? (Kje je Jankel?), v katerem nastopajo Moni Ovadia in nekateri člani orkestra, ki ga spremlja na nastopih. Pravzaprav je bil film posnet v odmoru predstave, na kateri Moni Ovadia s sodelavci izvaja glasbo klezmer ter ironično, preko dovtipov, opisuje žide s poudarkom na hibah.

Niz jidiš filmov se bo začel v ponedeljek, 6. t.m., ob 17. uri. Ze prvi večer (ob 20. uri) bodo predvajali film Dov'e Jankel?, takoj za njim pa Schindler's list (ponavili ju bodo v torek in sredo).

(dam)

KONCERT

Duo Antoni - Di Marino jutri v openski cerkvi

Na pobudo Župnije sv. Jerneja bosta jutri pod večer, ob 18. uri, v openski cerkvi nastopili dve glasbenici maljškega rodu, Luisa Antoni in Silvia di Marino. Koncertni spored predvideva skladbe za orgle, cembalo in flauto, in sicer znanih avtorjev 17. in 18. stoletja.

V zasedbi orgel in flaute sta glasbenici konec decembra nastopili v dolinski cerkvi, tokrat pa bosta svoj koncertni spored obogatili se s cembalom. Prislunhili boste lahko glasbilo, ki ga je kot kopijo antičnega flamškega cembala zgradil izdelovalec Bruno Zardini iz Volargne pri Veroni. Cembalo ima dva manuala oz. vrsti tipk z možnostjo posamičnega in skupnega igranja.

Luisa Antoni in Silvia di Marino že dalj časa nastopata skupaj, obe sta diplomirali na trzaskem državnem konservatoriju G. Tartini pred šestimi oziroma petimi leti. Di Marinova se je posvetila predvsem na-

stopanju, solistično in v komornih zasedbah, večkrat je igrala z orkestrom, predstavila pa se je v Italiji in v tujini. Takoj po diplomu se je začelo tudi njeno sodelovanje s kvartetom Flut'Ensemble, od predlanskega leta pa poučuje na Glasbenih solah v Izoli in Piranu. Obenem dokončuje studij muzikologije na trzaski filozofski fakulteti.

Luisa Antoni je po klavirski diplomu nadaljevala glasbeno izobraževanje in letos končuje studij cembala na trzaskem konservatoriju. Pred dvema letoma je diplomirala na trzaski univerzi, po nalogu le-te pa se s študijsko stipendijo izpopolnjuje na muzikološkem oddelku ljubljanske univerze, in sicer v poglobljanju Globokarjevih del. Obenem se je usmerila tudi na castnikarsko področje, sodeluje namreč z glasbenim oddelkom Radia Trst A in piše glasbene ocene za trzasko časopise.

(dam)

GLASBA / Z NEDELJSKEGA KONCERTA V ROJANU

Nova skupina na glasbenem prizorišču



V nedeljo, 29. januarja je skupina »An die Musik« predstavila svoj otvoritveni koncert v Marijinem domu v Rojanu. Na prvem glasbenem srečanju so ob polnostevilni udeležbi občinstva stopili na oder zamejskega prenovljenega gledališča stopili stiri mladi glasbeniki. Najprej je Alda Sosič podala pesem »An die Musik« v italijanskem in slovenskem prevodu; nato pa je bas Giuliano Pelizon ob klavirski spremljavi Stefana Bembija zapel Lied na isto besedilo, ki ga je uglasbil Franz Schubert.

Po govoru, ki ga je imel Humbert Mamolo, se je glasbeno srečanje nadaljevalo s tremi Mozartovimi arijami v izvedbi Pelizona in Bembija. Na oder Marijinega doma je nato stopil mladi zamejski violončelist Vasja Legiša, ki je s Ste-

fanom Bembijem podal tri »Fantasiestücke« op. 73 Roberta Schumanna. Prvi del koncerta, ki je bil posvečen nemškoavstrijski glasbeni tradiciji, pa sta zaključili vokalni skladbi »Der Tod und das Mädchen«

F. Schuberta in arija iz oratorija »Paulus« F. Medelssohna-Bartholdyja; obe skladbi sta izvajala bas-bariton Pelizon in pianist Bembi. Ruska glasba pa je bila rdeča nit drugega dela koncerta; najprej se je

predstavil občinstvu harmonikar Adam Selj, ki je izvajal trostavčno »Sonato st.2« sodobnega ruskega skladatelja V. A. Zolotarëva. Na vrsti sta bila nato M.J. Glinka in N. Rimskij-Korsakov, Pelizon je namreč zapel

arijo iz Glinkovega »Ivana Susanina« in nato Vikingovo arijo iz opere »Sadko« Rimskega-Korsakova. Kot zaključek tega dela koncerta pa sta celisti Legisa in pianist Bembi izvajala se dve skladbi S. Rahmaninova. Glasbenika sta nato poklonila prisotnemu občinstvu se delo »Labod« francoskega skladatelja C. Saint-Saënsa; na tak način je skupina »An die Musik« pozdravila vse navzoče.

Ta koncert je sicer predstavil zamejski in trzaski stvarnosti novo skupino, ki zeli v bodoče razvijati bodisi koncertne ponudbe kot tudi spodbujati glasbeno življenje pri nas. V projektu sta namreč že druga dva koncerta, na katerih bosta nastopila ameriški pianist Thomas Paule in nato ljubljanska komorna skupina Trio Luwigana.

Luisa Antoni

AKCIJA SZD

Za sarajevske diabetične otroke

Slovensko zdravniško društvo iz Trsta bo sredi februarja preko »plave poti« dostavilo v Sarajevo humanitarno pošiljko zlasti zdravstvenega materiala. Na klic v sili tamkajšnje Klinike za otroške bolezni bodo nabavili in poslali tudi čim večjo količino insulina, ki je življenjskega pomena za zdravljenje kakih 300 usodi prepustenih diabetičnih otrok.

V skladu za pomoč sarajevskim diabetičnim otrokom so doslej zbrali 3.375.000 lir. V zadnjem, tednu so prispevali: Pavla Kukanja 50.000 lir, Stanka Hrovatin 100.000 lir, Slavica Milic 50.000 lir, Bruno Mihelić 20.000 lir, Magda in Grazia Barretto 50.000 lir, Nevja in Franko Vitez 100.000 lir, Nives Slavec 20.000 lir, Rosanda in Silva Gasperčić 100.000 lir, N.N. 10.000 lir, N.N. 10.000 lir, N.N. 15.000 lir, Marta Slavec 15.000 lir, Društvo slovenskih upokojencev v Trstu 200.000 lir, družina Debelis 200.000 lir, uslužbenci SDGZ 260.000 lir, Silvana Malalan 50.000 lir, Silva Sandalj 400.000 lir, N.N. 70.000 lir, N.N. 50.000 lir, Igor Starc 100.000 lir, družina Pertot 100.000 lir ter N.N. 100.000 lir.

Prispevke zbirajo na sedežu KRUT v Ul. Cicerone št. 8 v Trstu vsak dan razen sobote.

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
4. februarja 1995

BLAZ

Sonce vzide ob 7.23 in
zatone ob 17.15 - Dolžina
dneva 9.52 - Luna vzide
ob 9.15 in zatone ob
22.38.

Jutri, NEDELJA,
5. februarja 1995

ANDREJ

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 9,2 stopinje, zračni tlak 1031,3 mb narasča, veter jugozahodnik 14 km na uro, vlaga 55-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,3 stopinje.

**ROJSTVA, SMRTI
IN OKLICI**

RODILI SO SE: Nicolò Valli, Andrea Coccetti, Danjel Antoni.

UMRLI SO: 82-letni Luigi Simonetti, 45-letni Giuseppe Dragotto, 32-letni Enzo Lanera, 64-letna Alice Monica, 60-letna Omero Deveglio, 80-letna Ottiglia Luznik, 73-letni Bruno Caffieri, 80-letni Ermano Covra, 80-letni Pietro Libardi, 78-letni Spartaco Cossutti, 74-letni Umberto Lenarduzzi, 80-letna Luigia Luca, 75-letni Enrico Cergol, 83-Edvino Kovacic, 81-letna Maria Sponza, 69-letni Augusto Gregorat, 90-letni Nabucco Covacci.

OKLICI: prodajalec Alessandro Covra in delavka Tatiana Borsi, uradnik Fabio Deschmann in uradnica Daniela Marzari, uradnik Giorgio Peschier in uradnica Elisabetta Polidoro, uradnik Claudio Cometa in univerz. studentka Martina Zuccolin, umetnostni profesor Daniele Crevatin in uradnica Arianna Boldrin, uradnik Andrea Puzzer in uradnica Isabella Tassin, stavec Roberto Bubnich in uradnica Angela Boscolo, obrtnik Diego Creci in uradnica Petra Colautti,

uradnik Pierangelo Lessio in prodajalka Consuelo Zanne, delavec Stefano Gelussi in gospodinja Cristina Poiani.

LEKARNE

Od ponedeljka, 30. januarja, do nedelje, 5. februarja 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 44 (tel. 764943), Ul. Commerciale 21 (tel. 421121).

OPCINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 44, Ul. Commerciale 21, Trg sv. Jakoba 1.

OPCINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg sv. Jakoba 1 (tel. 639749).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Il fiume della paura - The River Wild«, i. Meryl Streep, Kevin Bacon.



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
v sodelovanju z gledališčem LA CONTRADA

Fulvio Tomizza

BOLHE V OPERI

Mladinska igra, režija BORIS KOBAL

PONOVITEV: danes, ob 18. uri,
istocasno tudi predstava v italijanscini



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Marc Camoletti

PRIDI GOLA NA VEČERJO

Gostovanje MGL - Režija ZVONE SEDLBAUER

Jutri, 5. februarja, ob 16. uri ABONMA RED C



SKLAD MITJA CUK

vabi

na uprizoritev igrice

MESTNI GODCI

izvaja

Mladinska skupina SKD Primorec iz Trebč

Jutri, 5. 2. 1995,

ob 17. uri v Marijin dom pri Sv. Ivanu

Otroški zbor Ladjica
Dekliški zbor Devin in
Fantje izpod Grmade
vabijo na

PRAZNIK SLOVENSKE KULTURE

danes, 4. februarja
1995, ob 20.30 na
sedežu devinskih
pevskih zborov.

Gost in govornik
večera bo pisatelj
in narodni delavec
dr. Rafko Dolhar

EXCELSIOR - 17.30,
19.50, 22.15 »Rivelazio-
ni«, i. Michael Douglas,
Demi Moore.

**EXCELSIOR AZZUR-
RA** - 16.30, 18.20, 22.10,
22.00 »Belle al bar«, r.-i.
Alessandro Benvenuti, i.
Eva Robin's.

AMBASCIATORI -
15.30, 17.45, 20.00, 22.15
»Stargate«, i. Kurt Russell.

NAZIONALE 1 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Time
Cop«, i. Jean Claude Van
Damme.

NAZIONALE 2 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15
»Kika«, r. Pedro Almodovar,
prepevadan mladini
pod 14. letom.

NAZIONALE 3 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Camerieri«, i. Paolo Villaggio,
Diego Abatantuono.

NAZIONALE 4 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Tre
svedove e un delitto«, i.
Mia Farrow.

MIGNON - 16.00 -
22.00 »Voglia di maschi
caldi«, porn., prepovedan
mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30,
18.20, 20.10, 22.10 »The
Mask«, r. Jim Carrey.

ALCIONE - 18.00,
20.00, 22.00 »Il toro«, r.
Carlo Mazzacurati, i. Diego
Abatantuono, Roberto
Citran.

LUMIERE - 17.00,
18.45, 20.30, 22.15 »Sire-
ne«, i. Hugh Grant.



PRIREDITVE

KD PRIMOREC -
Trebče vabi na ogled le-
pljenke IN SE SMUO LE-
TE v izvedbi članov SKD

Franciska 20 PRIREDITEV
ob dnevu slovenske kultu-
re. Sodelovali bodo: prof.
J. Basa z uvodno besedo,
recital Stane Raztresen,
glasbeno točko bosta pri-
pravila gojenca Glasbene
matice: violina - Matej
Santi, klavir - Tatjana Jer-
cog iz razreda Jagode Klju-
der. Vabljeni!

KD . VODNIK vabi na
proslavo ob DNEVU SLO-
VENSKE KULTURE, ki bo
v sredo, 8. t. m., ob 20. uri
v društvenih prstorih v
Dolini. Nastopajo učenci
osnovne sole P. Voranc in
dijaki nižje srednje sole S.
Gregorčič, dekliski zbor V.
Vodnik pod vodstvom Iva
Tula.



OBVESTILA

SKK razpisuje ob dne-
vu slovenske kulture lite-
rarni likovni in fotografski
natečaj. Tema in tehnika
sta prosti. Svoje prispevke
lahko oddate do vključno
četrtka, 9. februarja na se-
dežu Slovenske prosvete v
Ul. Donizetti 3 vsak delav-
nik v jutranjih urah ali ob
sobotah zvečer, lahko pa
jih oddate referentom
SKK na slovenskih
srednjih solah.



IZLETI

SKD Cerovlje-Mavhinje
prireja jutri, smučarski iz-
let na Monte Elmo - Sesto
(Val Pusteria). Odhod z
avtobusom iz Sesslana
(pred bencinsko crpalko
Esso) ob 6.15. Zbirališče
ob 6.00. Za nesmučarje je
možen ogled vasice Sesto
in drsališča. Informacije
in rezervacija na tel.st.
299798.

SK DEVIN organizira
jutri, smučarski avtobus v
Podkloster (Arnoldstein).
Avtobus sprejema
smučarje ob Bazovice do
Stivana po urniku
prejšnjih nedelj. Rezerva-
cije in informacije Sosic -
tel. st. 208551 in Skerk -
tel. st. 200236 v večernih
urah.

Na ljubljanski univer-
zi je uspešno zaključila
doktorat zgodovinskih
znanosti

Marta Verginella

Cestitajo družine
Caharija, Lisjak in Stoka



ČESTITKE

Danes praznuje svoj
14. rojstni dan PAMELA
PREDONZANI. Iz vsega
srca ji želijo, da bi bila
vedno zdrava in da bi se
ji izpolnile vse želje ma-
ma, oče in nona.

TPPZ Pinko Tomazič
vosci SERGIJU ZAMPIE-
RIJU ob 60. rojstnemu
dnevu in mu želi obilo
zdravja in sreče ter da bi
se in se prepeval v zboru.



ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE - obvešča cla-
ne, da so roki za vložitev
prošenj za premestitve na-
slednji: vzgojitelji, uci-
telji, prof. nižjih sol do ju-
tri; prof. visjih sol do
10.t.m.; osebje A.T.A. do
11. marca.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglas - obvestila:
8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:
8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

Vzgojiteljice in učitelje,
da so na sedežu na razpo-
lago obrazci za vključitev
v pokrajinske lestvice za
suplence v ot. vrtcih in
osnovnih solah za sol. leta
95/96, 96/97 in 97/98.
Rok zapade 28. 2. 1995.

Kandidate, ki so se
prijavili k natečaju na
osnovi izpitov in uradnih
listin (dne 22.2.1995), da
je solski skrbnik poslal
vsem didaktičnim ravna-
teljstvom okroznico v ka-
teri jih vabi, da naj zača-
snim suplentom omo-
gocijo udeležbo na na-
tečaju.

MALI OGLASI

TAVERNA PRI JOKL-
NU v centru mesta Ce-
lovca isče poslovdjo ali
gostilnicarja s koncesijo.
Naslov: Bagasse 7 - 9020
Celovec, tel. st.
0043/463/46436, faks st.
004/463/46189.

VISMA ARREDO s.p.a.
zaposli 23-30 letnega/no
opremljevalca/ko-pro-
dajalca/ko s pisnim in go-
vornim znanjem slo-
venscine in italijanscine
z geometrsko ali podobno
diplomo, zazeljene
iskusnje s področja. Služ-
bovanje na sedežu, kraj
Cittadella (PD). Odlični
ekonomski pogoji in po-
vrčilo stroškov. Tel.
049/5975200 ali
0336/793053.

NOVA UPRAVITELJI-
CA trgovine DEBORAH v
Nabrezini st. 143 vabi
cenjene stranke in prija-
telje na otvoritev, danes,
4. t. m., ob 17. uri.

VRSIJO se vpisovanja
v poklicne tečaje za este-
tiko, frizerstvo, draguljar-
stvo in optiko. Telefon
364989 od 9. do 12. ure
vsak dan.

ISCEN zazidljivo par-
celo na Krasu (Padrice -
Opčine). Tel. 662023 ali
280891.

ISCEN stare razgledni-
ce ali risbe iz Podgore, St-
mavra, Oslavlja in Pevme
ali zanimivosti iz teh
krajev za objavo v zbor-
niku, ki je v pripravi. Za-
nima me material izpred
prve svetovne vojne.
Osebo jamcim za vra-
čanje materiala. Vlado
Klemše, Rupa, 54 - So-
vodnje ob Soci - tel. st.
(0481) 882079 (v večer-
nih urah) ali (0481)
533382 med delovnim ca-
som.

SLUŽBO dobi mlade-
nic za določen čas (con-
tratto formazione) kot po-
močnik v hotelski recep-
ciji, z znanjem nemščine
in angleščine. Ponudbe
poslati na: Palace Hotel,
Korzo Italia 63 - 34170
Gorica.

DRUSTVENA GO-
STILNA NA PROSEKU
isče natakario/ja. Tel. na
st. 225039 od 18. do 20.
ure.

PODJETJE import/exp-
ort zaposli osebo s prak-
so v uvozno/izvoznih
operacijah ter odličnim
obvladanjem slovenskega
in hrvaskega jezika. Pisati
na Publiet Srl pod sifro
"Import/Export, Ul. Mon-
tecchi 6, 34137 Trst.

TRGOVINA KMETIJ-
SKIH STROJEV zaposli
resnega in marljivega fan-
ta z opravljenim vojskim
romom in znanjem sloven-
skega ali hrvaskega je-
zika. Zazeljene izkušnje
na mehaničnem po-
dročju. Tel. st. 231736 -
urnik trgovine.

NUDIM nego in pomoč
na domu v Trstu in okoli-
ci. Kvalificirana medicinska
sestra. Tel. st.
0038667/25510 zvečer.

GREM za gospodinjstvo
pomocnico v Trst in okoli-
ci. Tel. st.
0038667/89311.

PROFESORICA nudi
privatne lekcije iz an-
gleščine. Tel. st. 814550.
PRODAM avtomobil
Lancia Delta GT I.E., v
dobrem stanju, po ugodni
ceni. Tel. 229373.

PRODAM lada niva,
letnik '90 v dobrem
stanju, bele barve. Tel. st.
228932.

PRODAM fiat uno fire,
rdece barve v dobrem
stanju, letnik '88 po ugo-
dni ceni. Tel. st. (040)
229353 v večernih urah.

PRODAM majhno
zbirko starih kamnitih iz-
delkov (stopa, sod, pomi-
valno korito in drugo)
Ogled v Doberdobu, Ul. Bo-
neti 2.

PRODAM klavir znamke
Kawai. Tel. st. 226577.

VZGOJNO ZAPOSLIT-
VENO središče Mitja Cuk
zbira volno in blago. Za
pojasnila kličite po 13. uri
na tel. st. 327114. Ze v na-
prej hvala.

MINI TERME v centru
Trsta: fango, parafina, ma-
saza, laser, ultra zvok, in-
terferenčni tok in drugih 34
stopenj. Danes lahko preko
KRUT-ove posvetovalnice.
Pojasnila kličite po 13. uri
na tel. st. 327114. Ze v na-
prej hvala.

OSMICO ima odprto
Radovan Semec v Prec-
niku.

BORIS IN PEPI SANCIN
(Sarnek) bosta v Dolini
odprla osmico. Tocita belo
in črno vino.

PRISPEVKI

Ob 15. obletnici smrti
dragega očeta daruje hči z
družino 20.000 lir za Sklad
Mitja Cuk in 30.000 lir za
cerkev v Hrpeljah.

V spomin na pok. Nevo
Ferjancic darujejo Vojka,
Sonja, Ivan in Drago Uknar
100.000 lir za obnovo Sta-
diona 1. maj.

Ob obletnici smrti Joska
in Patrizie Modic daruje
družina 1.000.000 lir za Sk-
lad Mitja Cuk.

V spomin na mamo
Franco Kocijan daruje sin
Sergio 50.000 lir za MPZ V.
Vodnik in 50.000 lir za do-
linsko cerkev.

V spomin na Hermana,
ki bi 5. februarja praznoval
84 let, darujejo žena Groz-
dana in sinova 50.000 lir za
SD Mladina.

V spomin na Mariota Se-
mec darujeta Drago in Ida
Purić 50.000 lir za SKD VI-
gred.

V spomin na Josipa
Grudna darujeta Milos in
Gianni Rebula z družinama
50.000 lir za SKD Vigred.

V spomin na pok. Davi-
da Battigellija darujeta San-
dra in Marija Cibic 50.000
lir za Skupnost družina
Opčine.

Namesto cvetja na grob
pok. Stefanije Furlan da-
rujeta Luciano in Lidija
(Glabrovec) 20.000 lir za
Skupnost družina Opčine.
Za Skupnost družina
Opčine darujejo: družina
Kalc 50.000 lir, družina Ko-
smač 50.000 lir in družina
Savron 40.000 lir.

V spomin na pok. Meri
Brisčik vd. Ostrouska da-
rujeta Fani in Vilko Rebula
30.000 lir za Skupnost
družina Opčine.

Albino in Vojka Cesar
darujeta 50.000 lir za obno-
vo Stadiona 1. maj.

Namesto cvetja na grob
Ondine Kersevan daruje
Fredri Skerlavaj 50.000 lir
za popravilo orgel na Opči-
nah.

Namesto cvetja na grob
Ondine Kersevan daruje
Marko Filipčić 50.000 lir za
Sklad Mitja Cuk.

Namesto cvetja na grob
Ondine Kersevan daruje
družina Filipčić 30.000 lir
za popravilo orgel na Opči-
nah.

Ervin in Magda Zerjal
darujeta 50.000 lir za obno-
vo Stadiona 1. maj.

V spomin na Josipa
Grudna iz Sempolaja da-
rujeta Janko in Ivanka Si-
moneta 20.000 lir za SK
Kras.

V spomin na Ivanko
Kosuta Cecchi daruje družina
Renata Doljaka 50.000
lir za SK Kras.

V spomin na nono Milko
Pahor daruje družina Pertot
iz Nabrezine 100.000 lir za
diabetične otroke iz Saraje-
va.

V spomin na Stefi Cale-
gari darujeta Nada in Nini
50.000 lir za popravilo spo-
menika padlim v NOB iz
Glabrovca.

OBVESTILO BRALCEM

DAROVE in PRISPEVKE za objavo v časopisu sprejemajo v tajnistvu Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritličje) tel. 360072, s sledočim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

12. FEBRUARJA v Primorskem dnevniku
barvna priloga: OBČINA DOLINA
Izkoristite priložnost za vaš oglas:
pokličite Publiet tel. 7796688

LETALIŠČE /APEL ODBORA ZA OHRANITEV

Razpiše naj se referendum

*To bi bila najboljša in primerna odločitev
Odbor se bo poslužil vseh možnosti*

Sedanja občinska uprava je se v času, da glede financarske sole zavzame stališče, ki bo v soglasju z voljo občanov. Predlagamo, da se čimprej razpiše posvetovalni referendum in da se nato, na podlagi izida oblikuje stališče. Občinski statut tako možnost predvideva in to bi bil dokaz resnične demokracije in prozornosti pri reševanju vprašanja, ki že nekaj let razdvaja gorisko skupnost. Na podlagi izida referenduma bi občinska uprava imela mocan argument v nadaljnjem dogovarjanju glede gradnje objekta in glede izbire lokacije.

To bi bila, po mnenju Odbora za zaščito in valorizacijo mirenškega letališča najbolj smotrna in hitra rešitev vprašanja. Povedali pa so tudi, da glede letališča, oziroma glede gradnje spornega objekta na letališču, se ni bila izrecena zadnja beseda, ceprav si v določenih krogih prizadevajo prepričati javnost, da je že vse odločeno in dogovorjeno. Odbor ne namerava opustiti prav nobene možnosti, tudi legalne, da se prepriči gradbeni poseg na letališču, ki bi za vedno onemogočil karksnakoli možnost razvoja.

Na tiskovni konferenci so vnovič opozorili na "mistifikacijo in goljufivo prikazovanje" načrta, pri čemer je sklicevanje na vojsko tajnost vrhunec zelo ovinkastih in zapletenih poskusov, da se megalomanski poseg uresniči. "Zadnja poteza to je sklicevanje na zakona, ki opredeljujejo objekte, ki se smatrajo za vojsko tajnost in torej niso podvrženi običajnemu postopku civilne administracije" je pravni absurd, je dejal odvetnik Genoveze in napovedal vrsto ukrepov, ki jih bodo naredili v kratkem, od zbiranja podpisov do ustreznih oblik informiranja uradov, ki so kakorkoli odgovorni za realizacijo načrta. Vključno z deželnim uradom za javna dela.

"Vsakogar bomo na primeren način opozorili na okoliščine, kako je načrt nastajal in na zaplete okrog tega vprašanja, s katerim se ukvarja tudi sodstvo."

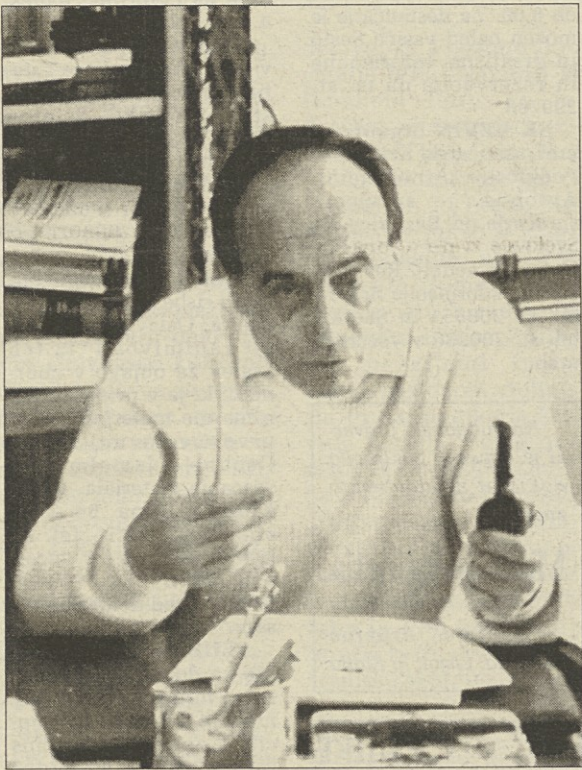
Zapletov pa je bilo okrog tega vprašanja se in se. Pri zagovarjanju gradnje objekta na letališču so zagovorniki tako prepričani, da se ne zavadejo, da je mogoče določene trditve preveriti in postaviti na laž. Če naj bi bila sola vojski objekt, oziroma objekt namenjen obrambi države, potem civilno prebivalstvo ne bo imelo dostopa za okrog štiri metre visok železobetonski zid, ki zadrži celo topovske izstrelke. Če kdo ne verjame, naj si ogleda,

kako izgleda izobraževalni center za častnike finančne straže v Aquili. Gradnja takega objekta bi pomenila definitivni konec za letališke dejavnosti, menijo pri Odboru.

Ce pa sola ni objekt namenjen obrambi države, ker to točno opredeljujejo zakoni in ne interpretacija kakega župana, načrtovalca, senatorja ali ministra, je povsem jasno, odkod in zakaj trmasto vztrajanje na lokaciji letališča.

Na srečanju z novinarji so predstavniki Odbora vnovič pojasnili sicer že od vsega začetka znano in jasno stališče: niso proti gradnji sole - vojašnice v Gorici, nasprotujejo pa lokaciji na letališču. Objekt bi lahko zgradili na območju

vojašnice ob Trzaski cesti, kjer bi s porušenjem pridobili površino preko 850.000 kv. metrov. Odbor je pripravil tudi nacrt, ki s številnimi podatki potrjuje tako trditve in ki ga bodo predstavili županu in javnosti. Skratka: bitka se nadaljuje in prehaja v ostrejšo fazo, kar je opoziti tudi po reakcijah zagovornikov megaobjekta. Zanimiva je ugotovitev, da so vest o mnenju ministrskega sveta s srede decembra uradno sporočili sele potem, ko je tukajšnji dnevnik začel anketo o lokaciji sole. Odgovori bralcev casopisa, kakor je slisati, ne gredo v korist lokacije na letališču. (Odvetnik Genoveze - foto S.R.)



GORICA / ZA ZDRAVSTVO, KULTURO IN ŠPORT

Sklad Goriške hranilnice je društvom in ustanovam razdelil več kot milijardo lir

Upravni svet Sklada Goriške hranilnice je pred kratkim porazdelil še zadnje prispevke v korist društev in ustanov, ki delujejo na področju kulture, sporta, zdravstva, sociale. V letu 1994 je Sklad, ki mu predseduje odvetnik Obizzi, razdelil nekaj nad milijardo lir. Največ denarja so namenili za razne kulturne pobude (skoraj pol milijarde lir). Prejemniki pa so Konzorcij za Goriško uni-verzo, Zavod združenega sveta v Devinu, številna društva in združenja, ki skrbijo za prirejanje glasbenih in pevskih koncertov in tekmovanj mednarodne razsežnosti. Sklad je podprl tudi priprave na veliko razstavo o devetnajstem stoletju na Goriskem, ki jo pripravlja

Pokrajina in ki jo bodo odprli v prihodnjih mesecih. Za različne posege na področju zdravstva je Sklad namenil 345 milijonov lir. V glavnem so s tem denarjem financirali nakup opreme in raznih instrumentov v dveh javnih bolnišnicah v Gorici in Trzinu, v bolnišnici Janeza od Boga, v zdravilišču v Gradežu ter v bolnišnici v Krmini. Te ustanovi so preko Združenja za preučevanje bolezni jeter podarili ekokardiograf.

Okrog sto milijonov lir je Sklad Goriške hranilnice namenil za področje sporta in za podpiranje pobud, ki so v splošno korist. Društva, ki delujejo na področju skrbstva in solidarnosti so prejela osemdeset milijono

GORICA / V FEIGLOVI KNJIŽNICI PREDSTAVILI

Trinkov koledar zbornik o kulturni stvarnosti Benečije



S četrtkove predstavitev Marino Vertovec in Rudi Pavšič - foto Studio Reportage

V četrtek popoldne so v Feiglovi knjižnici v Gorici predstavili zbornik in razstavo o Ivanu Trinku. Srečanje je priredila Zveza slovenskih kulturnih društev v želji, da bi Goricanke seznanila z benesko stvarnostjo in kulturo. O vsem tem je spregovoril profesor Marino Vertovec, predsednik kulturnega društva Ivan Trinko iz Cedada, in ena izmed najvidnejših osebnosti med Slovenci v videnski pokrajini. Uvodoma je prisotne pozdravil Rudi Pavšič, ki zelo dobro pozna benesko problematiko in si vstrajno prizadeva, da bi prislo do globljega poznavanja ter sodelovanja med Benečijo in Gorico. Poudaril je da je Trinkov koledar vreden pozornosti s strani celotnega zamejskega in širše slovenskega prostora, ker predstavlja dušo beneske kulturne ustvarjalnosti in nudi izčrpno sliko Benečije danes. Lepo bi bilo, je dejal Pavšič,

ko bi ob Trinkovem zborniku izdali se knjižno zbirko, ki bi prikazala in ovrednotila literarno dejavnost tega območja.

Profesor Vertovec je pred predstavitvijo vsebine letošnjega koledarja podal kratak zgodovinski pregled te publikacije, ki je začela izhajati leta 1953 v Belgiji na pobudo beneskih emigrantov. Leta 1985 je prišlo do premora, ki je trajal do leta 1992, ko so se pri kulturnem društvu Ivan Trinko odločili, da prevzamejo skrb za nadaljnje izhajanje te publikacije. "Trinkov koledar teži po tem, da bi se Benečija ponovno vključila v tok slovenske kulture, zato ima širo in bolj raznoliko vsebino, saj ob preučevanju Trinkovega opusa obravnava celotno benesko stvarnost".

V prostorih v Križni ulici so odprli tudi Trinkovo razstavo, ki so jo pripravili ob priložnosti lanskega tradicio-

nalnega srečanja Slovencev na Matajurju. Lani je namreč potekala 40. letnica Trinkove smrti. Razstava je na ogled v prostorih Feiglove knjižnice in je še posebej namenjena studirajoči mladini. V predstavitvenem listu je profesor Vertovec o Ivanu Trinku zapisal sledeče: "Bil je človek, ki je celo življenje posvetil temu, da bi kar se da objektivno, nepristransko in inteligentno informiral italijansko javnost o beneskih Slovencih, o Slovencih ter o Slovanah nasploh, da bi dal o njih neizkrivljeno podoba in da bi istocasno informiral slovensko javnost v matici o resničnem položaju beneske slovenskega človeka, o njegovem boju za obstoj na svoji zemlji, kar pa je konec koncev najplemenitejšje poslanstvo kulturnika-manjšinca, ki mora vedno težiti k temu, da ne ločuje ampak da združuje narode ob mejah".

AF

NA POSTAJI

Razstava o varstvu okolja na reki Soči

V okviru pobude "Zeleni vlak", ki jo pripravlja Legambiente bodo danes ob 19. uri v čakalnici na železniški postaji odprli fotografsko razstavo o varstvu okolja in problematiki v porečju Soče. Posebno pozornost na razstavi namenijo stanju na območju goriske občine. V okviru pobude pa se bo do sredine meseca zvrstilo še nekaj prireditve. Zadnja bo na vrsti kolesarska vožnja po mestu in sicer v nedeljo, 12. t.m. Udeleženci bodo odpeljali izpred železniške postaje. V okviru pobude pa bodo 10. t.m. župana seznanili z ugotovitvami akcije "mal aria". Izročili mu bodo rjuhe s katerimi so na različnih krajih mesta ugotavljali stopnjo onesnaženosti zraka.

KINO

GORICA
VITTORIA 16.30-18.20-20.10-22.00»The mask«. Igra Jim Carrey. Ozvočenje Dolby stereo.
CORSO 17.30-19.45-22.00»Rivelazioni«. Igrata Michael Douglas in Demy Moore.

TRZIC
COMUNALE 18.00-20.00-22.00»Kika«. Rež. Pedro Almodovar. I. Victoria Abril, Peter Coyote. Prep. ml. pod 14. letom.

PRIREDITVE

KD BRISKI GRIC IZ STEVERJANA vabi na pustovanje z večerjo, ki bo 18. februarja v domu na Bukovju. Igral bo ansambel "Stirih vetrov" Rudija Komavlija iz Pevme. Prirejajo tudi nagradno razstavo pustnih slascic, srečolov, saljiva tekmovanja in se kaj drugega.

SKD KREMENJAK IZ JAMELJ prireja in vabi na Prešernovo proslavo, danes, v soboto 4. februarja, ob 20. uri na domaciji pri Metnih.

BENCIN

Danes popoldne in jutri bodo na Goriskem obratovalne naslednje benesinske črpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia 40
MONTESHELL - Trg Municipio 20
AGIP - Ul. Lungo Isonzo
IP - Ul. Di Manzano 4
ESSO - Ul. Trieste 102
GRADISČE
ESSO - Trg Unità
MEDEA
ESSO - Most na Birsu
TRZIC
AGIP - Ul. Valentiniš
65
MONTESHELL - Drevored S. Marco 82/A
IP - Ul. IV Novembra
ROMANS
AGIP - Ul. Aquileia
SKOCJAN
ESSO - Trg Libertà
STARANCAN
ERG - Trg Republike 2
KRMN
AGIP - Drevored Ven. Giulia
FARA
ERG - Ul. Gorizia
FOLJAN-SREDIPOLJE
IP - Ul. III Armata 58

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BASSI THEA, Rastel 52, tel. 533349
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
S. ANTONIO (Vittori), Ul. Romana 147, tel. 40497

PRISPEVKI

Za obnovo elektricne napeljave v Kulturnem domu v Sovodnjah je Milos Tomsic daroval 300 tisoč lir.

Namesto cvetja na grob drage mame svaka Nina daruje Mirica Gruden 50 tisoč lir za obnovo elektricne napeljave v Kulturnem domu v Sovodnjah.

POGREBI

Danes, ob 9.30, Tullio Devetaj, iz splosne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, ob 10. uri, Andreana Bonetta vdova Pasian, iz splosne bolnišnice, ob 11. uri, Davorina Coliotti vdova Lutman, iz splosne bolnišnice v Standrez, ob 12.30, Luciana Marchi por. Piccotti, iz splosne bolnišnice ob 12.40, Franco Balbino, iz splosne bolnišnice Na Bilo (Resiutta), ob 14. uri, Emil Brisco, iz splosne bolnišnice v cerkev v Standrežu in na tamkajšnje pokopališče.

†

Sporocamo zalostno vest, da nas je v 92. letu starosti zapustil nas dragi

Emil Brisco
(MILJO ZORCEV)

Pogreb bo danes, ob 14. uri iz mrliske veze splosne bolnišnice v Gorici v cerkev v Standrežu.

Zalostno vest sporočajo sin David z družino, hčerka Tatjana in drugi sorodniki

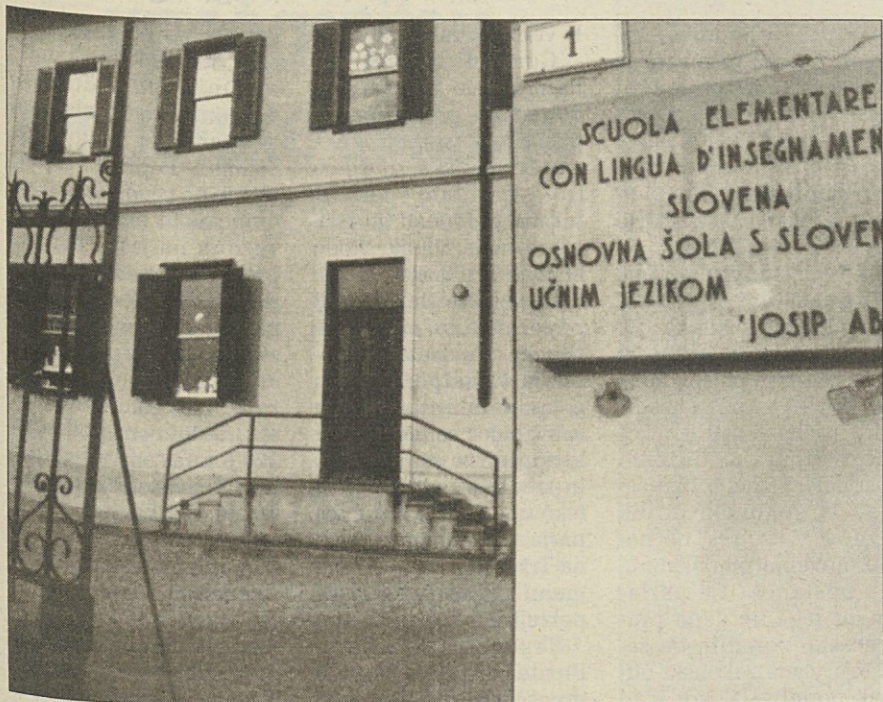
Standrez, 4. februarja 1995



ŠOLSTVO / MORDA UMIK OBČINSKE UPRAVE?

Skrbnik bo danes pojasnil stališče

Špacapan: ohraniti je treba budnost in okrepiti enotnost za obrambo šole



Bo občinska uprava načrt reorganizacije sol-ske mreže umaknila, po-pravila ali odgodila? Vprašanje si te dni za-stavljajo številni občani tako italijanske kakor slo-venske narodnosti. Mor-da bo nekaj odgovorov prišlo na današnjem srečanju z novinarji, ki ga je sklical solski skrbnik dr. Mannini. Res je, da se je občina dotaknila zelo občutljivega vprašanja. Vendar je prav tako res, da se ga je lotila na po-nasem sila neprimeren način, saj je osnutek načrta prikrivala in je ra-zumeti kakor da bi obca-ne hotela postaviti pred izvršeno dejstvo. Zdaj je v kasi in se pac umika.

Vprašanje reorganiza-cije solske mreže je res potrebno razrešiti, ven-dar pa zgolj računica ni in ne more biti merilo. Posebej ne, ko gre za

obravnavo manjšinskih sol. Ze včeraj smo zapisali, da se v prihodnjem sol-skem letu, kar zadeva osnovno solo v Pevmi, predvidoma ne bo nič spremenilo in da bodo od desetega februarja spreje-mali tudi prijave otrok v prvi razred. Stevilo učen-cev na pevmski soli se bo prihodnje leto tudi občut-no dvignilo, seveda v ko-likor ne bo vmes novih motilnih elementov. Mo-tilni element je vsekakor nedavna pobuda obcin-ske uprave. Stevilo otrok naj bi v prihodnjem sol-skem letu v Pevmi prese-glo trideset.

Občinska uprava se poskusom omejevanja stroškov tudi v prihodnje predvidoma ne bo odre-kla in je treba računati na neko stalno nevarnost, oziroma ogroženost. Tako stanje, v obrambo

slovenske sole, pa terja budnost, enotnost in od-ločenost.

Občinskemu svetoval-cu Bernardu Spacapanu smo zastavili vprašanje, kako gleda na razplet problematike. "Nihče ne zanika potrebe po reorga-nizaciji solske mreže, vendar pa sem odbor-niku Roselliju skušal do-povedati, da predstavlja sola za manjšinsko sku-pnost nekaj posebnega in da torej je ne gre obra-vnavati po splošnih krite-rijah. Ne vem, ce je bistvo dojel, niti ne vem, kako bo ravnal v bodoče. Z manjšinske strani nastali položaj terja odločenost in enotnost. Ne gre samo za solo v Pevmi, ki jo obi-skujejo tudi učenci iz Podgore. Resiti je treba tudi vprašanje nižje srednje sole".

(Na sliki - foto Studio Reportage - sola v Pevmi)

GORICA

Kulturni prireditvi ob prazniku

Prihodnji teden bo tu-di na Goriskem v zna-menju prireditev v počastitev Dneva slo-venske kulture. Medtem ko bo v sredo, 8. t.m. osrednja prireditev v veliki dvorani Kulturne-ga doma - pripravljata jo Zveza slovenskih kul-turnih društev in Zveza slovenske katoliške pro-svete, bodo v pone-deljek, 6. t.m. ob 18. uri v predverju Kulturne-ga doma predstavili de-la dijakov slovenskih nižjih in višjih srednjih sol, ki so sodelovali na natečaju "Simon Gre-gorčič v Pososkem pro-storu". Prireditve ob Prazniku slovenske kul-ture bodo v naslednjih dneh in tednih tudi v številnih drugih krajih na Goriskem.

FILMSKI VEČER / PETEK 10. FEBRUARJA

Premierska predstava italijanskega filma "Camerieri"

Združenje Sergio Ami-dei in uprava kinodvora-ne Vittoria ponovno pri-rejata, v sodelovanju z gorisko občino, nadvse zanimiv dogodek za vse ljubitelje avtorskega fil-ma. V petek, 10. fe-bruarja, bodo v kinodvo-rani na Travniku pred-vajali novi italijanski film "Camerieri". Na pre-mierskem predvajanju bo prisoten režiser Leone Pompucci, ki je pritegnil pozornost italijanski me-dijev nase, ko je lani po-snel film "Mille bolle blu" o življenju v rimski stolpnici v šestdesetih le-tih. Film so z velikim uspehom predvajali tudi na poletnem goriskem fe-stivalu scenaristike Ser-gio Amidei na gradu.

Poleg režiserja bosta na goriski premieri pri-

sotna tudi scenarista Fi-lippo Picchi in Paolo Rossi (soimenjak slavnega kabaretista) ter igralca Marco Messeri in Anto-nello Fassari. Prav ta dva igralca sta dobro pozna-na širsi javnosti saj sta sodelovala pri uspešnem satiričnem televizijskem programu "Avanzi". Marco Messeri se je uk-varjal z arhitektonskimi grozotami po Italiji, An-tonello Fassari pa je upo-dabljal celo galerijo likov, med katerimi sta gotovo najbolj poznana poročealec Pinocchio iz Montecitoria in komuni-st, ki je padel v komo leta '68 in se prebudi leta '93.

V Pompuccijevem fil-mu nastopajo poleg Mes-serija in Fassarija tudi Paolo Villaggio, Diego

Abatantuono in Ciccio Ingrassia.

"Camerieri" je nova, "kulinarčna" satira na račun italijanske države, ki jo Pompucci uprizori v restavraciji Odeon. Ta gostilniški objekt je tik pred zaprtjem, saj ga no-vi gospodar namerava preurediti v druge name-ne. Toda natakariji in kuharji, ki delajo v Odeo-nu, nočejo izgubiti de-lovnega mesta in tako se jim ponudi zadnja mož-nost: pripraviti in servi-rati brezhibno kosilo za zlato obletnico poroke novega lastnika. Med tem obedom se bo seve-da dogajalo vse mogoče, ker med uslužbenci re-stavracije Odeon-Italije vladajo, tudi v trenutku največje krize, samo pre-piri in notranji razkoli...

NOVICE

Cittadini per l'Isontino prireja srečanje o preureditvi šol

Občinski odbor se je lotil razreševanja zelo koclji-vega vprašanja racionalizacije solske mreže. Zaenkrat se ni znano, kaj bo iz omenjenega načrta, o kate-rem smo podrobno poročali in ki se nanasa tudi na sole s slovenskim učnim jezikom, ostalo. Dejstvo je, da je občinska uprava ponudila opoziciji močan argument in da je v bistvu spodbudila politično de-lovanje dela opozicije. Tako napoveduje gibanje "Cittadini per l'Isontino" v ponedeljek javno zboro-vanje - srečanje na temo preureditve solske mreže. Govorili bodo Bruno Crocetti, Maria Grazia Lucchi-ni in Annamaria Rossi. Predstavili bodo ugovore in protipredloge osnutku občinske uprave. Srečanje bo ob 20.30 v pokrajinski sejni dvorani.

Jutri desetič "Bismarcia"

Društvo Gruppo marciatori Gorizia prireja jutri 10. netekmovalni pohod "Bismarcia", ki se bo odvijal na dveh progah, dolgih 7, oziroma 12 kilometrov. Udeleženci bodo sli na pot izpred telovadnice v dolini Korna, cilj pa je določen pred sedezemu društva. Start bo ob 9.30, vendar bodo udeleženci - zamudniki lahko sli na pohod tudi kasneje, do vključno 10. ure. Prijave sprejemajo na startnem mestu, do odhoda.

Pogledi na večjezičnost v Evropi

V Ogleju, v sejni dvorani tamkajšnjega zupanstva, bo jutri, 5. t.m. okrogla miza o večjezičnosti in o iz-zivih, ki jih predstavlja za Evropo. Okroglo mizo, ki bo ob 10.30, pripravljata Univerza v Vidmu in društvo Tempus JEP.

Popis društev bodo dokončali do konca marca letos

Urad za mladinsko problematiko, ki deluje v okvi-ru občinskih služb sporoča, da je v teku popis društev, ki delujejo v mestu. Popis se zaključí 31. mar-ca. Podatki, ki jih bodo dobili s popisom naj bi po-magali vzpostavljati tesnejše sodelovanje med obci-no in društvi, v korist skupnosti. V končni fazi bo-do sestavili seznam društev, ki bo na razpolago jav-nosti. Popisne pole so na razpolago v uradu za mla-dinsko problematiko v Kapucinski ulici 21.

Prof. Luigi Negri bo govoril o papeževi knjigi

V Kulturnem domu bo drevi, ob 18. uri srečanje -pogovor o papeževi zadnji knjigi "Prestopiti prag upanja". Govoril bo prof. Luigi Negri, ki poučuje na Katoliški univerzi v Milanu in ki pobliže spremlja papeževo razmišljanje in dejavnost. Srečanje pri-pravlja krožek Centro Studium.

Štandrež: rajonski svet

Rajonski svet v Standrežu bo na seji v sredo, 8. t.m., ob 20.30 razpravljajl o programu dejavnosti in posegov v letu 1995. Na isti seji se bo rajonski svet izrekel o pravilniku delovanja prostovoljske proti-požarne skupine in skupine za civilno zaščito. V četrtek, 9. t.m., se bo sestal tudi rajonski svet na Rojcah.

DOBERDOB / POBUDA OBČINE

Župan je pisal A. Brancacciju

Ministrstvo naj da navodila za dvojezične osebne izkaznice

Župan občine Dober-dob je te dni pisal nove-mu ministru za notranje zadeve, Antoniu Bran-cacciju ter ga seznanil z vlogo, ki jo je pred ca-som naslovil njegovemu predhodniku Maroniju, v zvezi z dvojezičnimi osebnimi izkaznicami. Maroni na vlogo ni od-govoril. Dr. Lavrenčič se sklicuje na dekret 13. aprila lani, ki določa obliko novih dvojezi-čnih izkaznic za bocen-sko pokrajino, Aosto in občine v trzaski pokraji-ni.

Z ozirom, da je bil odobren tudi Statut občine, ki predvideva rabo slovensčine, in je tudi že stopil v veljavo, ne bi smelo biti nobene-ga zadržka, da ne bi dvojezičnih osebni-

izkanic ne uvedli v občini Doberdob, kjer prebivalci slovenske na-rodnosti predstavljajo veliko večino prebival-stva. Župan naproša mi-nistra, naj se o zadevi pozanima in seveda po-skrbi za rešitev, to je za raztegnitev zgoraj omenjenega dekreta tu-di na območje občine Doberdob.

Dr. Lavrenčič sez-nanja ministra tudi s potekom celotnega po-stopka sprejemanja občinskega statuta, vključno z razsodbo Dezelnega upravnega sodišča, ki je razveljavi-lo sklep nadzornega or-gana (glede enakoprav-nosti rabe slovensčine) in potrdilo besedilo Sta-tuta, tako kakor ga je oblikoval občinski svet.

TRŽIČ / V JAVNIH LOKALIH

Policija zasegla avtomate

V prekršku nekaj deset upraviteljev

Policijski organi na Trziskem te dni zelo podrobno pregledujejo bare in druge javne lokale in ugotavljajo ce so lastniki in upravi-telji v redu s predpisi, ki urejajo namescanje in delovanje igralnih avtomatov znanih tudi z ameriškim terminom "videogame". Po razpo-ložljivih vesteh, naj bi policisti začasno zase-gli že nekaj deset apa-ratov, lastnike in upra-vitelje javnih lokalov pa prijavili Prefekturi. Ne gre namreč za kaz-nivo dejanje, ampak za prekršek, za kar je predvidena denarna ka-gana (glede enakoprav-nosti rabe slovensčine) in potrdilo besedilo Sta-tuta, tako kakor ga je oblikoval občinski svet.

stojnosti Prefektуре. La-stniki pa imajo trideset dni casa, da vložijo pri-ziv, oziroma zagovor. Ni težko predvideti, da je podobno akcijo pričakovati tudi v dru-gih krajih na Goriskem, saj so so podobni igralni avtomati na-meščeni v raznih loka-lih.

Za uporabljanje teh igralnih avtomatov je treba vložiti vanje ko-ravance, oziroma žetone, nekateri igralci menda uspejo priigrati tudi nekaj denarja. Slo naj bi torej za nekaksne igre na srečo in v tem je iskati tudi razlog za po-seg policije. Igre na srečo namreč urejajo posebni predpisi in tu je jabolko spora, oziro-ma razlog ukrepanja.

GORICA

Pust brez sprevoda pustnih VOZOV

Tradicionalnega sprevo-da pustnih voz letos ne bo. Pač pa se v raznih drust-vih vneto pripravljajo, da bi bile pustne prireditve kljub temu dovolj vabljive in zabavne. Na Obcini na-povedujejo, da bodo Go-ricane v pustnem tednu zabavali godci, plesalci, klovní, potujoči igralci itd. V skladu z večletno tardi-cijo pa se pripravlja na pu-stovanje krožek Amici del taieto na Kornu. V soboto 25. februarja popoldne bo sprevod pustnih mask s Travnika do Korna. Naj-lepše in najbolj domiselno izdelane bodo nagradili. Pusta si ni mogoče zami-sliti brez pogreba in tako bo tudi letos. Kralja Pusta bodo pospremil na zadnji poti skozi mesto, do sta-diona v Podturni, v sredo, 1. marca popoldne.



ŠE O ČETRTKOVI OKROGLI MIZI V TRSTU

O zapuščeni imovini brez lažnih predstav

Tone Poljšak navedel stvarne podatke

TRST - Četrtekova okrogla miza o zapuščenem imetju istrskih beguncev je, mimo polemik, ki jih je izzval poseg slovenskega konzula Tomaža Pavšica jasno dokazala, da je dialog - tudi ob tako spornem vprašanju - ne samo potreben, ampak tudi možen. Seveda pod pogojem, da se vsi sogovorniki otresejo demagoških analiz, ki ne privedejo nikamor, ter do te sporne in delikatne problematike pristopijo resno in stvarno. Odločilen je bil zato prispevek slovenskega izvedenca Toneta Poljšaka, ki se mu je moral med razpravo "prilagoditi" tudi Lucio Toth, vodja ezulske organizacije "Venezia-Giulia e Dalmazia", ki je glede zapuščene imovine doslej zagovarjala najbolj skrajna stališča.

Takoj moramo povedati, da Poljšak ni povedal nič novega in nič tako eklatantnega, a čisto dovolj, da je usmeril razpravo na tirnice resnega soočanja. Povedal je le to, kar nekateri predstavniki istrskih združenj nočejo vedeti in nočejo slišati. Od približno 30 tisoč his, ki so jih Istrani zapustili v rojstnih krajih, se jih le 2.800 nahaja na ozemlju Slovenije, ostale so v Hrvaški. V tej državi se nahaja 80 tisoč hektarjev zapuščene zemlje, v Sloveniji le nekaj nad sedem tisoč. Če pogledamo splosne številke istrskega eksodusa pa je približno 220 tisoč



Tone Poljšak (foto KROMA)

Istranov pribežalo v Italijo iz sedanje Hrvaske, 21 tisoč pa iz sedanje Slovenije. Pogajanja o zapuščenem imetju zadevajo, kot vidimo, predvsem odnose med Rimom in Zagrebom.

Poljšak, ki ni nastopil kot uradni predstavnik Slovenije, je vsekakor povedal, da je Ljubljana pripravljena na resna pogajanja z Italijo tudi o tem vprašanju. Trenutno je v javni lasti v Sloveniji in torej razpoložljivih največ stiri sto nepremičnin nekdanjih beguncev in to je pravzaprav edina stvarna stevilka za pogajanja. Slovenija - je se dejal Poljšak - je pripravljena izpolniti vse obvezno-

sti iz italijansko-jugoslovanskega sporazuma o tem vprašanju, ki je bil podpisan leta 1983 v Rimu. V tem času pa resno proučuje tudi italijanski predlog o vračanju gornjega stevila nepremičnin, ki so v družbeni lasti. Pogovori pa ne smejo - kot sedaj - potekati pod političnim pritiskom Italije in se manj pod prisilo pridruženega članstva Slovenije v Evropski zvezi.

To, kar je v četrtek povedal slovenski predstavnik, bi morali ezulski veljaki že zdavnaj povedati svojim članom, katerim pa so vseskozi posredovali retorična in predvsem lažna pričakovanja. Za-

nimiv je bil v tem okviru poseg predsednika Združenja istrskih skupnosti Ruggera Rovattija, ki je priznal, da je imovina predmet pogajanj predvsem s Hrvaško. Predlagal je vsekakor, da bi za morebitne odškodnine beguncem vrednost njihovih nepremičnin pomnožili s količnikom 2.300 v primerjavii z vrednostjo iz leta 1938.

Toth (bivši demokristjan, ki je pred kratkim skočil na Finijev voz) je vendarle priznal, da je Slovenija demokratična država in da je treba premostiti sedanja trenja in nasoglasja med državama. Ni omenil več italijanskega veta nad asociacijo Slovenije v Evropski zvezi ter tudi ni hvalil do včeraj tako opevane Berlusconijske vlade. Za dialog in za resno reševanje vseh odprtih vprašanj pa sta se zavzela predstavnik revije "Lettere triestine" Miro Kosić in predsednik krožka Istria Marino Vocci.

Kot smo že poročali, je del publike glasno kontestiral slovenskega konzula Pavšica. Slo je za obsodbe vreden nacionalistični izpad, ki so ga organizatorji srečanja takoj osamili in ozigosali, Pavšicu pa izrekli solidarnost. Slišati pa je bilo tudi velike pomisleke nad umestnostjo sodelovanja slovenskega konzularnega predstavnika na okrogli mizi, ki je bila, hočeš nočeš, izrazito politične narave.

Sandor Tence

PREDLOG POSL. ASQUINIJA

Bencin po znižani ceni buri duhove v deželi

Kdo bi imel korist in kdo škodo, ko bi razširili na vso FJK režim neobdavčenega goriva

VIDEM - Se pred koncem meseca bi morali v rimskem parlamentu ali rimski vladi vzeti v pretres zakonski odlok, ki ga je na pobudo takratnega podtajnika v finančnem ministrstvu Asquinija rimska vlada sprejela tik pred božičnimi prazniki. Parlament ima namreč 60 dni casa, da zakonski odlok spremeni v zakon, ki sele takrat in potem, ko je objavljen v uradnem listu, prične veljati. Kaj bodo v Rimu naredili? Bo parlament imel toliko casa, da zakonski odlok vzame v pretres, ob nasprotovanju marsikateriga poslanca? Če parlament tega ne uspe pravočasno narediti, bo sedanja vlada zakonski odlok podaljšala, kot ji to omogočajo zakoni, in bo torej spet parlamentu na voljo 60 dni, da stvar vzame v pretres?

V zadnjem času je v naši deželi, kot tudi v sedanjem Venetu o tem zakonskem odloku bilo veliko povedanega in napisanega. Najprej povejmo, kaj o tem mislijo v Venetu. Prebivalci nekaterih krajev pokrajine Benetke, predvsem tistih, ki so onkraj Tilmenta pri Latianu, zahtevajo zase enako poceni bencin, kot je v zakonskem osnutku Asquinija predvideno za prebivalce pordenonske pokrajine. »Blizji smo meji s Slovenijo od ljudi, ki živijo v Pordenonu ali Sacileju,« pravijo. To daje sklepate, da se bo, ko bo osnutek zakona prišel v razpravo v parlament, oglasil kak parlamentarec Veneta in zahteval ugodnosti tudi za svoje volivce. Vse to bi lahko sprozi-

lo verizno reakcijo.

Gorici in Trzačani nasprotujejo zakonskemu osnutku, kakršnega je predstavil Asquini. V Gorici trgovinska zbornica trdi, da bi bile s tem iznicene prednosti goriske proste cone. Veliko škodo bi imel tudi gorški sklad, v katerega se stekajo tudi prelevmani tu prodanega bencina. Ta denar se uporablja v podporo novih gospodarskih pobud in zahvaljujoč se temu je bilo odprtih že veliko malih in srednjih podjetij. Prav tako uporabljajo nekaj denarja v podoben namen na Trzaskem in tudi v obmejnih krajih videmske pokrajine.

Trgovci v Vidmu in Pordenonu so seveda drugacnega mnenja. Pred dnevi sta videmski združenji trgovcev javno povedali, da se zavzemajo ne le za možnost domaćega nakupa bencina po nižji ceni, marveč da zahtevajo tudi kontingente goriva za tovornjake prav tako po nižji ceni kot tudi kontingente cigaret, katerih cena naj bi bila nižja od tiste v vseh italijanskih prodajalnah. Goriski avtoprevozniki imajo namreč, upoštevajoč pravila Proste cone, ki so jih odobrili tudi v Evropski skupnosti, določene kontingente goriva po ceni, ki je nižja od tiste imenovane »nacionalne«. Zaradi tega se je tudi marsikateri furlanski prevoznik »udomacil« v Gorici. Brez dvoma bi bila tudi dodelitev kontingenta Furlanom gospodarski udarec za Gorico.

V zvezi s številnimi polemikami in napovedanimi popravki osnutku

zakona, povejmo se, da je sam, danes samo poslanec, nič več podtajnik, Asquini, predlagal nekaj popravkov svojemu osnutku. Popravki se nanašajo na ceno. Cena bencina naj bi bila gibljiva, vezana na tisto pri crpalkah v Sloveniji. V Gorici in v Trstu naj bi se placalo 20 lir manj kot na slovenskih crpalkah. V drugi coni naj bi bila cena za 70 lir višja od slovenske, na tretjem področju 220 lir, na četrtem pa 420 lir. Ob tem ostaja odprto vprašanje, kako se bodo ravnali takrat, ko se »lirska« cena bencina na slovenskih crpalkah menjava, včasih tudi z dneva v dan, zaradi različnega odnosa med italijansko liro in slovenskim tolarjem.

Na slovenski strani so seveda zaskrbljeni, vendar paasedaj nadaljujejo normalno poslovanje. Petrol v Novi Gorici, ki ima na Severnem Primorskem 35 crpalk, gradi novo bencinsko crpalco pri Dobrovem (investicija velja 400 milijonov tolarjev) in pri Rožni dolini v Gorici (350 milijonov tolarjev). Lani so na tem območju prodali kar 23 odstotkov vsega bencina, ki ga je prodal Petrol v vsej Sloveniji. 60 odstotkov so pokupili italijanski avtomobilisti. V letu 1993 so prodajo povečali kar za 17 odstotkov, so novinarjem povedali odgovorniki v novogoriški enoti Petrola. Če pa bo v Rimu sprejet Asquinijev osnutek zakona, bodo primorani investicije preučiti in marsikatero crpalco najbrž tudi zapreti, je bilo povedano.

Marko Waltritsch

NOVICE

Vedno manj splavov v FJK

TRST - Stevilo splavov v Furlaniji - Julijski krajini sicer vztrajno pada, raste pa razmerje med številom splavov in številom rojstev, ki je nad vsedravnim povprečjem. Tako piše agencija severovzhodne Cerkve Agirt v noti ob »dnevu v zaščito življenja«, ki bo jutri pod geslom »Vsak otrok je darilo«.

Podatki, ki jih objavlja Agirt, se sicer nanašajo na leto 1993, ko so v FJK zabeležili 2.700 primerov prekinitve nosečnosti. Leto prej je bilo teh primerov 2.839, leta 1991 3.142, leta 1990 pa 3.367. Po posameznih pokrajinah pa je bilo stevilo splavov leta 1993 naslednje: Trst 807, Gorica 259, Videm 888, Pordenon 746.

Furlansko vino in sir na razstavi v Torontu

VIDEM - V Torontu v Kanadi bo od 14. do 20. marca sejem furlanskih enogastronomskih izdelkov, na katerem bodo predstavili razna vina, sir in druge izdelke furlanskih proizvajalcev. Razstavo bodo priredili ob 20-letnici odprtja sedeža »Famee Furlane« v tem kanadskem mestu.

Čestitke SSK novim ministrom

TRST - Deželni tajnik Slovenske skupnosti Martin Breclj je potem, ko je vlada prejela zaupnico v senatu, čestital in voščil uspešno delo novim ministrom za notranje zadeve Antoniu Brancacciu, za javne službe in dežele Francu Frattiniju in za zunanje zadeve Susanni Agnelli. Ministre, kot že prej predsednika Dinija, je Breclj tudi opozoril na temeljna neresena vprašanja slovenske manjšine.

Bogdan Berdon

Pravno stanje jezikovnih pravic Slovencev v Italiji

65.

»Richiamandosi al canone ermeneutico secondo cui tra due interpretazioni possibili va privilegiata quella costituzionalmente corretta, ed alla luce sia delle norme di rango costituzionale che si occupano di minoranze, che dei numerosi trattati internazionali recepiti dal nostro ordinamento, questo Collegio ritiene che l'interpretazione più corretta sia quella del considerare come estesa all'intero ambito regionale la portata dell'art. 8 citato.

Una diversa interpretazione costringerebbe questo giudice ad inviare il testo dell'art. 8 del Trattato di Osimo alla Corte Costituzionale per un esame della sua costituzionalità, in relazione agli artt. 3 e 6 della Costituzione e all'art. 3 dello Statuto regionale.

V poglavju »Brezpredmetnost polemike o Forlanijevem osnutku« smo spoznali nekaj pozitivnih vidikov v osnutku odloka Predsednika Republike za izvajanje osimskega sporazuma (»Forlanijev osnutek«). Ta je sicer ozemeljsko omejeval že omejene manjšinske pravice na bivšo cono A, to je, na tržaško pokrajino, a bi prav gotovo

se dandanes mnogo pomenil, če bi ga uzakonili, vsaj v primerjavi z izredno megletem členom 8 osimske pogodbe. Nazalost pa je tedaj naša manjšina enotno in odločno odklonila ta osnutek.

Po toci zvoniti je prepozno. Kritični odnos do lastnih zmot pa je lepa čednost in dokaz skupne modrosti. Dne 15. julija 1978 je rimska vlada poslala deželni vladi FJK nacrt odloka Predsednika Republike z določili za zagotovitev uresničenja obvez, ki izhajajo iz 8. člena osimske pogodbe z dne 10.11.1975 in to na osnovi 3. člena zakona z dne 14.3.1977, št. 73. Deželna vlada bi morala izreči svoje mnenje o tem nacrtu zakonskega odloka (Forlanijev nacrt), opremljenega z obrazložitvijo. Po takratnem vladnem stališču naj bi se 8. člen osimske pogodbe ozemeljsko nanašal le na nekdanjo cono A. Za ostale Slovence v deželi FJK pa se obrazlozitev sklicuje na druge instrumente, ki bi jih morali šele »preučiti« in »urediti«.

Posebna deželna komisija je odklonila vladni osnutek odloka za izvajanje člena 8 osimske pogodbe z molkom, ne da bi sploh dodala svojega mnenja. Osnutku so »odločno nasprotovale vse organizacije in stranke, v katerih se Slovenci udeležujemo in smo pri njih predstavljeni. Zato upravičeno pričakujemo in zahtevamo - piše Primorski dnevnik z dne 8.9.1978 - da deželna komisija in odbor tak osnutek zavrneta in da ga vlada umakne«.

»Prevladali sta vendar razsodnost in politična odgovornost«, beremo se v Primorskem dnevniku z dne 9.9.1979, ki poroča, da je posebna deželna komisija deželnega

sveta FJK, po daljši razpravi z veliko večino sklenila, da sploh ne izreče o vladnem osnutku svojega mnenja in da tolmači pri vladi »veliko zaskrbljenost komisije glede besedila odloka, ki izpade kot diskriminacija do dela manjšine, ki ga je treba oceniti kot nazadovanje v primerjavi z dejanskim stanjem, ki grozi ustvarjati nove konflikte in, končno, ki je usmerjen v nasprotno smer v primerjavi s tisto globalno zaščito slovenske manjšine v deželi, ki jo proučuje posebna komisija pri predsedstvu ministrskega sveta«.

Nase tedanje plebiscitarno odklonilno stališče ni dopuščalo niti razprave o Forlanijevem osnutku; treba ga je kratkoma samo zavrniti.

Razsodno in politično odgovorno pa bi bilo vsaj razpravljati o njem in v razpravi zahtevati popravke in dodatke, samo zahtevno po raztegnitvi njegove veljave po vsej deželi FJK na osnovi znamenite preambule.

Uzakonitev zavrženega osnutka pa bi Slovincem v Italiji povečal manevrski prostor, kakor dokazuje obravnavana razsodba.

Dezelno upravno sodisce isce nase pravice, in jih tudi najde, v izredno zameglemem členu 8 osimske pogodbe. Če bi isto sodisce imelo pred zakonsko besedilo Forlanijevega nacra (ko bi ta postal zakon), bi bil naš manjšinski pravni red bogatejši in bi ga za sorazmerno lahko razširili na celotno ozemlje naše zamejske jezikovne skupnosti.

(Se nadaljuje)

gospodarstvo in finance

TRENDI / URADNI PODATKI

Istat je potrdil upočasnitev januarske inflacije

Ustavila se je pri 3,8 odstotka

RIM - Dokončni podatki zavoda Istat so včeraj potrdili, da je indeks življenjskih stroškov januarja v primerjavi z enakim mesecem lani zrasel za 3,8 odstotka. Uradni podatki torej potrjujejo upočasnitev inflacijske rasti (decembra se je draginjska stopnja zvisala za 4,1 odstotka), ki so jo pred dvema tednoma že nakazali začasni podatki iz vzorčnih mest.

V primerjavi z lanskim decembrom so se življenjski stroški januarja zvisali za 0,4 odstotka, tendenčna letna inflacijska stopnja pa se je januarja znižala tudi glede na lansko povprečje, ki je znašalo 3,9 odstotka. Posamezni kazalci, ki sestavljajo košarico, po kateri statistiki merijo gibanje življenjskih stroškov oziroma inflacije, so v primerjavi z lanskim januarjem nihali zelo različno: najbolj so se povišali stroški za stanovanje (+6,6%), prevoz in komunikacije (+4,9%) in prehrana (-4,4%), le rahel porast so doživeli izdatki za elektriko in druge energetske vire (+0,6%), medtem ko so se stroški za zdravstvo celotno znižali (-0,6%). Če januarska gibanja primerjamo z decembrskimi, pa dobimo naslednjo sliko: na prvem mestu je spet stanovanje (+1,4%), sledijo prehrana (+0,7%), rekreacija, prire-

ditve, solstvo in kultura (+0,6%) in ostale dobrine in storitve (+0,5%).

Primat najdražjega mesta je tudi januarja glede na isti mesec lani ohranila prestolnica (+6%), sledi pa ji cela vrsta južnih pokrajinskih središč: Ancona (+4,5%), Campobasso, Neapelj in Bari (+4,4%), L'Aquila (+4,2%), Najskromnejša povišanja so zabeležili v Palermu (+2,9%), Aosti (+3,0%), Bologni in Reggio Calabrii (obe +3,1%), ostale pokrajine pa so seveda vmes.

Dokaj deljeni komentarji o letošnjem gibanju inflacije

RIM - Medtem ko sindikati komentirajo podatke o januarski inflaciji z opozorilom, da je razlog za njeno upočasnitev v politiki pritiska na rast plač, so podjetniške organizacije veliko bolj optimistične. Generalni direktor Confindustrie Cippolletta meni, da je bil alarm ob rahlem zvišanju inflacijske stopnje v decembru odveč in da je njeno krivuljo mogoče nadzorovati, medtem ko Confindustria opozarja, da trgovci ne bodo mogli dolgo držati cen na drobnost, ker se se močno povišale cene pri proizvajalcih.

Manever: vlada ne razmišlja o podražitvi energetske virov

RIM - Prihodnji gospodarski manever ne bo uvedel neke vrste »premogovnega davka« (carbon tax), ki bi penaliziral energetske vire glede na skodo, ki jo povzročajo okolju. Finančni minister Augusto Fantozi je v Parizu, zato je za odločno zanižanje takse možnosti - ki bi naj po pisanju tiska prinesla tudi dodatno obdavčenje metana in električne energije - poskrbel podtajnik v finančnem ministrstvu Franco Caleffi. Po njegovih besedah bi namreč tovrstni davčna zaostreitev med drugim pomenila neke vrste prehitavanje, saj je morebitna uvedba davka »carbon tax« trenutno predmet mednarodnih dogovorjanj. Glede samega manevra pa je podtajnik dejal, da je se v fazi preliminarnega preučevanja in da kljub vsej naglici ni mogoče pričakovati, da bi bil pripravljen že v začetku prihodnjega tedna.

O tem, kaj bo novi, dodatni manever vseboval, pa vlada na ministrstvu strogi molk. Caleffi je dejal le to, da bo pretežno slonela na povišanju

avka IVA, torej na porabi, pri čemer pa bo finančno ministrstvo budno pazilo, da ne pride do inflacijskih pospeškov. »predloge ocenjujemo prav po tem kriteriju,« je izjavil podtajnik, »saj bo moral biti vpliv manevrskih ukrepov na inflacijo čim manjši in v nobenem primeru ne bo smel preseči odstotka. Posebna pozornost bo namenjena tudi kakovosti ukrepov, saj jih ne bo navdihovala samo potreba po zagotovitvi finančnega priliva, ampak tudi nujnost odprave ovir, ki trenutno onemogočajo večjo učinkovitost pri prerazporejevanju proizvodnih virov oziroma zmogljivosti. To bo torej manever,« je zaključil Caleffi, »ki bo usmerjen v racionalizacijo s popolnim upoštevanjem potrebe po ravnesju in pravičnosti.«

Naj temu na rob dodamo, da je mednarodna opazovalnica za energetske stroške NUS prav včeraj objavila lestvico, po kateri ima Italija najdražji plin na svetu, katerega kub.m velja 531 lir in se je samo lani podražil za 8,4 odstotka.

DAVKI / ITALIJA OB 120 MILIJARD LIR

Kazen za običajno malomarnost

Bruseljsko sodišče obsodilo Rim zaradi nevrčanja davka IVA tujcem

RIM - Italija bo morala odšteti kar 120 milijard lir tujim turistom in gospodarstvenikom, ki so se bili obrnili na italijanske davčne komisije ali na evropsko sodišče z zahtevom po povrnitvi davka IVA na blago, ki so ga bili kupili na Polotoku. Znesek so bili izračunali na finančni upravi, ki je medtem poskrbela za vrsto ukrepov, s katerimi bi za vselej od-

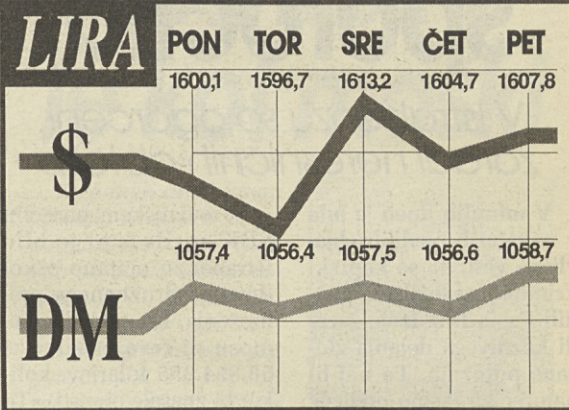
pravili tovrstne nevednosti. Novi predpisi določajo izplačilo zamudnih obresti na zneske povračila davka IVA, do katerih imajo pravice gospodarstveniki, ki ne prebivajo v Italiji, vendar pod pogojem, da so bili vložili zadevno prošnjo v zakonsko predpisanim 10-letnem roku.

Evropsko sodišče je Italijo že leta 1992 obsodilo zaradi »sistema-

tičnega nespoštovanja rokov za povračilo davka IVA pasivnim nerezidentnim subjektom«, julija lani pa je bruseljska komisija znova kritizirala Italijo zaradi neupoštevanja omenjene razsodbe in podčrtala, da nerezidentni gospodarstveniki zaradi tega poleg neposredne škode utrpijo tudi izgubo realne vrednosti svojega kredita, do katere prihaja

zaradi inflacije.

Po podatkih finančnega ministrstva znašajo obresti, ki so na omenjene zneske dozorile v zadnjih desetih letih, 107, 5 milijarde lir, ki pa jim je treba dodati še 12 milijard za dozorele obresti na zneske, ki so predmet 3.200 prijav prizadetih »upnikov«. Skupaj bo torej morala Italija morala za tovrstno malomarnost odšteti skoraj 120 milijard lir.



Fiatovi uspehi so poživili borzni trg

MILAN - Lira je menjalni teden sklenila z minimalnimi odstopanji od ravni, ki jo je bila doseglja v zadnjih dneh. K stagnaciji jo sili pomanjkanje novosti na političnem in ekonomskem področju oziroma pričakovanje novega gospodarskega manevra. Milanska borza pa je kljub zelo skrcenemu obsegu menjav končala teden v porastu (Mibtel +0,94%), h kateremu so v zaznavni meri prispevali izredno ugodni lanski poslovni rezultati Fiata in nekaterih drugih pomembnih industrijskih hiš, med njimi npr. Pirelli, po katere delnicah je bilo včeraj največ povpraševanja.

NOVICE

Vlada želi pospešiti privatizacijski proces

RIM - Vse kaže, da se je Dinijeva vlada z vso resnostjo lotila procesa privatizacij, saj se nenehno vrstijo medministrski sestanki, na katerih se dogovarjajo o njegovi pospešitvi. Proračunski minister Rainer Masera se je že tretjič sesel z ministrom za industrijo Albertom Clòjem in z generalnim direktorjem zakladnega ministrstva Mariom Draghiem. Novo srečanje je predvideno prihodnji teden.

Končana javna prodajna ponudba za delnice Rolo

MILAN - Včeraj se je končala javna prodajna ponudba delnic Rolo, ki jo je razpisal Credit, da bi si zagotovil nadzor nad bolonjskim Credito Romagnolo. Kot poročajo iz Milana, je povpraševanje preseglo ponudbo, Credito Italiano, ki mu je uspelo odpraviti konkurenco milanske hranilnice Cariplo, pa si je zagotovil praktično vse razpisane delnice.

Višji davek ICI za prazna stanovanja?

FIRENCE - Upravitelji velikih italijanskih mest so na srečanju v Firencah predlagali, da bi uvedli višji davek ICI za prazna stanovanja in neke vrste davčno nagrado za tiste lastnike, ki svoja stanovanja oddajo v najem. S tem bi seveda močno omilili pereč problem stanovanjskih izgonov, saj v 11 največjih mestih primanjkuje tace kar 400 tisoč stanovanj.

Neizterljivi krediti bank hromijo učinek zakona Amato

RIM - »Revolucija«, ki jo je v italijanski bančni sistem vnesel zakon Amato z obveznostjo dokapitaliziranja družb, bankam ni prinesla zadostnega kisa. Narasčanje ravni neizterljivih kreditov je bilo namreč lani večje od premoženjske okrepitve zavodov, kar dokazuje podatek, da so ti krediti leta 1988 dosegali 32 odst. premoženja, konec avgusta lani, torej po dokapitalizaciji, pa samo odstotek manj.

OBRRTNIŠTVO / PO PROIZVODU IN ZAPOSLENOSTI

Trst in Gorica sta bila do leta 1933 med obrtno najrazvitejšimi pokrajinami v Italiji

GORICA - V Italiji je 1, 3 milijona obrtnikov, ki imajo 3 milijone zaposlenih, trz na vrednost njihove letne proizvodnje in storitev pa dosega 165 tisoč milijard lir. Prav toliko, kolikor znaša vsakoletni primanjkljaj vse bolj pozrešne državne blagajne. V letih krize, ko je v vsej državi drastično upadlo število zaposlenih v industriji, so podoben pojav sicer opazili ponekod tudi v obrti, vendar so v nekaterih pokrajinah število zaposlenih v obrtnih dejavnostih celo povečali. Če se omejimo na podatke do konca leta 1993, pripada najpomembnejši odstotni porast obrtne dejavnosti in zaposlenosti pokrajinam Gorica, Trst, Genova in Massa. Torej prav na območjih, ki so v tistih letih doživela najgloblji padec zaposlitvene ravni v industriji. Kot rečeno, pa se ugotovitve ustavljajo pri koncu leta 1993. Lani se je položaj poslabšal tudi pri nas, saj tistih, ki izgubljajo delovno mesto v tovarnah, ni mogoče več zaposliti niti v obrtnih dejavnostih.

Tudi na področju obrti je Italija razdeljena na dvoje. V majhnih obrtnih delavnicah na severu v kooperaciji s tovarnami izdelujejo naprave, ki jih prodajajo industriji. Teza obrti je tod večja, se posebno v zadnjem času, ko je srednjevelika industrija povečala produktivnost in prodaja veliko blaga na tuje trge. Po v obrti proizvedenem dohodku je med italijanskimi deželami Toskana na prvem mestu, saj do-

sega kar 16 odstotkov. Z enakim odstotkom sledijo Marke, na tretjem mestu pa je Veneto s 15 odstotki. V zgornjem delu lestvice je tudi Furlanija-Juljska krajina z 12,3-odstotnim deležem, ki ga pri skupnem dohodku ustvarijo obrtne dejavnosti. Južne dežele so na repu lestvice, na zadnjem mestu pa je presenetljivo Lacij s komaj 5,9 odstotka.

Če pogledamo še število o zaposlenih v obrtnih dejavnostih, ugotovimo, da imajo v Lombardiji kar 20 odstotkov od vseh tistih, ki so v državi med zaposlenimi v obrti. Nasa dežela dosega komaj 2,4 odstotka.

V dveletju 1992 - 1993 je industrija močno skrčila število zaposlenih: leta 1992 za 0,6, leta 1993 pa za 4,8 odstotka. Skrčila se je tudi zaposlenost v obrti, pa čeprav nekoliko manj: za 0,5 oziroma 2,8 odstotka. Medtem ko so v omenjenih dveh letih zabeležili manj zaposlenih v industriji povsod v Italiji, brez izjem, so manj zaposlenih v obrti zabeležili le v 41 od 95 pokrajin. Najhuje je bilo na jugu, kjer v obrt sodijo predvsem storitvene dejavnosti in gradbeništvo, ki jih je kriza najbolj prizadela. V nekaterih drugih pokrajinah pa je zaposlitvena raven ostala enaka ali je rahlo napredovala, v 19 pokrajinah je narasla celo za več kot 3 odstotke. Med njimi so na prvih mestih prav pokrajine Gorica, Trst, Genova in Massa.

Marko Waltritsch

Uspešno lansko poslovanje združnih bank v naši deželi

VIDEM - Dvainsedvajset združnih bank v FJK, med katerimi so tudi tri slovenske, je lani zbralo za več kot pet milijard lir vlog, njihovo skupno premoženje pa se je povzpelo na 500 milijard lir. Združne banke imajo v FJK mrežo 106 izpostav, kar je 15-odstotni delež v deželni bančni mreži. Lani so te banke investirale 1.780 milijard lir, trenutno pa imajo dva tisoč članov in tisoč zaposlenih. Po pričanju vodstva deželne federacije združnih bank ostajajo vzajemništvo, krajevna vrascenost in solidarnost se naprej temeljne vrednote njihovega delovanja in uveljavljanja v deželnem gospodarstvu.

V Vidmu vse pripravljeno za kmetijski sejem Agriest

VIDEM - Od 9. do 13. februarja bo na videmskem sejmišču v Torreanu di Martignacco tradicionalni sejem »Agriest 95«, ki letos doživlja jubilejno 30. izvedbo. Sejem, ki so ga včeraj predstavili v Vidmu, ima nacionalni značaj in ponuja pregled novosti na področju strojev in proizvodov za kmetijstvo. V okviru sejma bo steklo tudi več posvetov o problemih kmetijstva in njegovega kreditiranja in o razvoju kmetijskih struktur v Furlaniji-Juljski krajini. Enega izmed njih, ki bo 11. februarja, se bosta udeležila tudi podtajnik v ministrstvu za kmetijske dobrine Mario Prestamburgo in predsednik združenja Coldiretti Paolo Micolini.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
FRANKFURT LONDON MÜNCHEN
ISTANBUL MOSKVO KOPENHAGEN
PARIZ RIM SKOPJE SPLIT
TIRANO DUNAJ ZÜRICH

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512
ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/31-81-55
Ljubljana, Gospodarskega 6, tel. 061/313-312



KOPER / ISTRABENZ

Nerodno sporočilo

V Istrabenzu so ogorčeni zaradi neresničnih obtožb

V minulih dneh je bila v nekaterih medijih objavljena vest, da so koprski kriminalisti tožilstvu ovdali Fabia I. iz Izole zaradi kaznivega dejanja zlorabe položaja. Ta naj bi namreč za lastno podjetje pridobil veliko korist na račun podjetja Istrabenz, v katerem je zaposlen.

V zvezi s tem so v Istrabenzu včeraj priredili tiskovno konferenco, na kateri so demantirali nekatere navedbe, ki so bile objavljene na osnovi obvestila za javnost koprskemu UNZ. »Bili smo zaprepadeni,« je na tiskovni konferenci povedal direktor Istrabenza Janko Kosmina. »Popolna neresnica je, da je v d.d. Istrabenz prišlo do oskodbivanja družbene lastnine za 59 milijonov tolarjev in da je eden od naših vodilnih delavcev zlorabil položaj in za navedeni znesek povečal premoženje svojega podjetja. Omenjeni vodilni delavec lastnega podjetja sploh nima...«

Ovadb, ki jo je vložila UNZ, se nanasa na zadevo v zvezi s posojilom 64.480.000 tolarjev, ki ga je Istrabenz oktobra leta 1991 dal Tomosu za nabavo materiala. Posojilo naj bi Tomos vrnil prek svojega nizozemskega poslovnega partnerja, ki naj bi Istrabenzu dobavil neko blago, ki bi ga ta sicer moral plačati z devizami. Ker pa je Tomos v okviru znane afere »Slovingate« ostal brez tega kritja na Nizozemskem in so v Istrabenzu ugotovili, da Tomos posojila ne bo mogel vrniti, so sprejeli za poravnavo pocitniški dom na Bledu, katerega vrednost ustreza visini dolga.

Boris Vuk

V revizijskem poročilu SDK aprila lani je bilo Istrabenzu očitano oskodbivanje družbenega premoženja, ker posojila Tomosu ni revaloriziral za 58.864.355 tolarjev, kolikor bi znasale obresti. »To revalorizacijo bi morali prikazati kot dohodek in zanj plačati davek, čeprav je bilo jasno, da Tomos tega ne bo mogel plačati in prihodka dejansko ne bo,« pravi direktor Kosmina. Predvsem pa je pri tem sporno to, da je SDK pri obravnavi te zadeve uporabila zakon (konkretno 48. a člen zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij) retroaktivno.

Na osnovi poročila SDK je Istrabenz v določenem roku odpravila vse očitane nepravilnosti. Tomosu so sedaj izstavili bremepis za obresti, ki pa ga je Tomos zavrnil. Poročilo SDK pa je imela UNZ že 10 mesecev in ko je v tem tednu kriminalist koprskemu UNZ prišel v podjetje, so mu vse to natančno pojasnili. »Ce bi imeli namen oskodbovati družbeno premoženje, ne bi povečali vrednosti osnovnega kapitala za več kot 4112 milijonov tolarjev,« pravi direktor Kosmina. »Uzajeleni smo zaradi načina, kako se nas lotevajo. Nas računovodja pa bi lahko dobil ISO 9000 standard za poštenje, ne pa takšno sramotitev...« Prizadeti Fabio I. je načelniku koprskemu UNZ Emilu Čebokliju poslal pismo, v katerem zahteva pisno opravičilo njemu in podjetju. Na koprski UNZ pa pravijo, da so zadevo predali pristojnemu tožilstvu in da je za njih zaključena.

ILIRSKA BISTRICA / OBČINSKI SVET

V znamenju delitve stolčkov

Še brez predsednika sveta in poslovnika

Tudi druga seja ilirskobistrskega občinskega sveta se je ukvarjala z začasnim poslovnikom, ki ga kljub trem usklajevalnim sestankom nosilcev list in župana tudi tokrat niso sprejeli. Sporna je bila predvsem razdelitev funkcij.

Na zadnjem od usklajevalnih sestankov, ki jih je sklical in vodil župan Stane Prosen (LDS), so se nosilci list dogovorili, da bi se število članov v odborih in druge funkcije (predsednika sveta, podžupana, predsednika odborov) razdelilo posameznim listam na osnovi mandatorov, ki so jih prejeli v svetu. To pomeni, da strankam, ki so v svetu dobile (naj) več mandatorov, pripada tudi (naj) več funkcij. Po predlagani razdelitvi naj bi bil predsednik sveta Ivan Barba (SLS), funkcijo sekretarja sveta naj bi po upokojitvi sedanjega sekretarja Franca Gombaca pripadla

SDSS, ki bi imela se mesto podžupana.

Vendar so predstavniki SDSS na seji vztrajali pri predlogu, da bi svetniki odločali tudi o zasedbi funkcij v občinski upravi (tajnik uprave, načelnika za gospodarstvo in družbene dejavnosti). Po mnenju Vladimirja Celigoja SDSS glede na doseženi najboljši volilni rezultat ni dobila dovolj pomembnih funkcij, zato je predlagal, naj njihova stranka dobi se mesto tajnika občinske uprave in načelnika za gospodarstvo.

Stane Prosen je opozoril, da je treba funkcije načelnikov se doreči, zavzel se je tudi za to, da bi funkciji

prevzel kar tajnik občinske uprave, s čimer bi zmanjšali stroške uprave. Tudi nekateri drugi svetniki so menili, da bi bohotenje občinske uprave že na začetku, ko se ni znano, kolikšen bo obseg dela, ni smiselno. Jože Rolih (LDS) je pripomnil, da vsak talar za dodatnega občinskega uradnika pomeni talar manj za občinske naložbe. Kljub takšnim in podobnim »argumentom« so na seji prevladale strankarske želje po stolčkih. Potem ko so se svetniki izrekli za tajno glasovanje, je za začasni poslovnik (s predlaganimi spremembami) in predlagano razdelitev funkcij glasovalo enajst svetnikov, deset pa jih je bilo proti, kar pomeni, da ni bilo potrebne dvotretjinske večine.

Mateja Godejša

MARIBOR / UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

Arhitekturni muzej razstavlja petnajst Plečnikovih risb

V četrtek je mariborski župan dr. Alojz Krizman v Univerzitetni knjižnici odprl razstavo petnajstih risb Jozeta Plečnika in informativno razstavo projektov njegovih mariborskih učenec Ivana, Branka in Majde Kocmut, Sasa Deva in Janke Krizmana. Razstava so di v okvir mariborskih prireditvev ob slovenskem kulturnem prazniku.

Izbor petnajstih najkakovostnejših Plečnikovih risb je opravil Arhitekturni muzej iz Ljubljane, njegov strokovni sodelavec Mitja Krečič pa je ob odprtju razstave podrobno pojasnil nastanek, arhitekturno-umetni-

sko vrednost in namen vsake risbe. Razstavljene risbe, ki so nastale v različnih obdobjih Plečnikovega ustvarjanja, vsebujejo neprekosljiv posluš za ambient in predstavljajo vrhunske dosežke na določenem področju, naj gre za arhitekturno fasadno studijo, vilo, notranjost cerkve ali oblikovanje sedežne garniture, kelihov ali masnega plasca. Kot posebnosti velja omeniti risbo nagrobnega spomenika za njegovo mater in diplomo delo steber razglednik za vstopni del zdravilišča Schevingen pri Haagu na Nizozemskem.

Martina Pavsic

RIBNICA / NOTRANJSKI GOSPODARSTVENIKI

Spodbujanje regionalnega razvoja

Medsebojno povezovanje gospodarstva v regiji ni dovolj trdno

Na seji odbora območne gospodarske zbornice Postojna, na kateri so se zbrali direktorji skoraj vseh večjih notranjskih podjetij ter župani novonastalih občin, so govorili o stanju gospodarstva v tej regiji, podrobneje pa so se seznanili tudi s predlogi zakona o spodbujanju regionalnega razvoja.

Predlog zakona, ki caka na prvo branje, je predstavil vodja službe za razvoj pri Gospodarski zbornici Slovenije Peter Suvorov. Pojasnil je, da z zakonom prehajamo iz sedanje ureditve demografsko ogroženih območij na spodbujanje problemskih območij. Ta pa se delijo na razvojno šibka, razvojno nestabilna in obmejna območja. Sedanja ureditev pokriva 63 od-

stotkov slovenskega ozemlja (ali dobro četrtnino vseh prebivalcev), ob upoštevanju novih meril pa bi obseg prvih območij znižali na okoli 38 odstotkov. Suvorov je opozoril, da se z obstoječimi sredstvi ob tolikšnem obsegu ogroženih območij ne da kaj dosti narediti, čeprav število raznih razpisov oz. državnih spodbud v preteklih letih ni bilo tako majhno.

V razpravi so tako gospodarstveniki kot župani notranjsko-kraskih občin (srečanja so se udeležili župani Pivke, Postojne, Cerknice in Loske doline, medtem ko župana Ilirske Bistrice ni bilo), poudarili, da se mora regija bolje medsebojno povezovati, saj bo le tako možno pridobiti več državnih sredstev za razvoj. Gospodarski kazalci na tem območju sicer ne kažejo preveč slabe slike, opaziti pa je, da podjetniki dobesedno hlatajo po kapitalu, ki jim ga v obliki raznih razpisov ponuja država ali pa občine.

Mateja Godejša

AJDOVŠČINA / SGP PRIMORJE

Lastninjenje je pred vrati

Eden največjih izvajalcev nizkih gradenj se bo lastninil na več načinov

Konec leta je vložilo program lastninjenja tudi ajdovsko Splošno gradbeno podjetje Primorje, ki je največje enovito podjetje za nizke gradnje pri nas. Program je že dalj časa pripravljala posebna projektna skupina.

Primorje je bilo ocenjeno na približno 40 milijonov nemških mark, predvsem zaradi velikega strojnega parka in več deset tisoč kvadratnih metrov pokritih delovnih površin za strojno mehanizacijo in prefabricirane gradbene armiranobetonske elemente. Vrednost so dvignile tudi nova separacija, betonarne in drugo. Podjetje si prizadeva rešiti tudi problem terjatev in sredstev, predvsem mehanizacije, ki je bila kupljena posebej za rudniške dnevne kope v BiH.

Primorje bo imelo več na-

činov lastninjenja. Do višine 20 odstotkov bodo podjetje olastninili z interno razdelitvijo delnic (za 518, 1 milijona tolarjev) - v zameno za certifikate. Petintrideset odstotkov delnic bodo prodali z notranjim odkupom zaposlenih, nekot zaposlenih in upokoencev, in sicer v višini 906, 7 milijona tolarjev. Zaposleni bodo sodelovali v interni razdelitvi in notranjem odkupu s certifikati in tudi potrdili za neizplačani del neto osebnih dohodkov, ker so kot panoga zaostajali s plačili. Glede na visoko vrednost podjetja in zanimanje pa bo podjetje namenilo pet odstotkov premoženja (129, 5 milijona tolarjev) javni prodaji. Predvidevajo, da bodo delnice kupili predvsem zaposleni in domače prebivalstvo.

Artur Lipovž

Z elektronskim vodičem po občinskih uradih



Z dotikom ekrana dobimo zaželeno informacijo (Foto: Z. Primožič / FPA)

PIRAN - V avli stavbe piranske občinske uprave so včeraj slovesno izročili namenu informacijski kiosk. Gre za računalniško napravo, ki prek ekrana, občutljivega na dotik, strankam posreduje najrazličnejše informacije in napotke.

Stranki, ki potrebuje gradbeno dovoljenje, računalnik po dotiku ekrana po-

ve, kaksne papirje zato potrebuje, kateri uradnik bo prevzel njeno vlogo in kje v stavbi se ta nahaja. Napravo proizvaja firma Olivetti in stane blizu 20.000 nemških mark, program pa je razvilo podjetje Optima iz Ljubljane. Pri projektu sodeluje tudi Urad vlade RS za informatiko, ki bo to pridobitev ponudila tudi drugim slovenskim občinam. (B. V.)

AJDOVŠČINA / KONDITORSTVO

Primavera na tujih trgih

Mlinotestova Primavera po tržni prilagoditvi spet dela

Proizvodnja nove Mlinotestove tovarne konditorskih izdelkov v Ajdovščini je skorajda v celoti namenjena izvozu. Približno 70 odstotkov izdelkov je namenjeno trgom v EZ, predvsem pa italijanskemu trgu. Najbolj zanimivi so savolardi, iz katerih je mogoče hitro pripraviti različne slastice, teh je v strukturi proizvodnje približno polovica.

Januar je mesec, ko je proizvodnja najmanjša in ko se v panogi povsod v svetu prilagajajo tudi cene. Zato so tudi v Ajdovščini od decembra do januarja nacrtovali kolektivni dopust, med katerim so prilagodili embalazo novim trgom in pripravili nove cenike, katerih ustreznost so preverili na pravkar končanem kölnskem sejmu. Proizvodnja narasla je od maja, zato je sedemdeset zaposlenih izbrilo

prerazporeditev delovnega časa, je povedal direktor Primavere Milos Sinigoi. V teh dneh je proizvodnja vnovič stekla in bo ta mesec znasala približno sto ton, torej toliko kot lani, v prihodnje pa jo nameravajo povečati, saj so na kölnskem sejmu navezali nove stike. Obetajoci trgi so tudi države zunaj Evropske zveze: Kanada, ZDA in Rusija, od evropskih pa Švedska, Nemčija, Romunija... Razen konditorskih izdelkov na te trge skušajo prodreti tudi z drugim proizvodnim programom. Vnovič se odpira tudi hrvaški trg. Ker je Mlinotestovo podjetje Primavera z embalazo in surovinami v veliki meri navezano na Italijo, občuti tudi rast cen v tej državi. V treh mesecih so se namreč italijanske cene dvignile za več kot 20 odstotkov.

Artur Lipovž

KOALICIJSKI
SESTANEKPragmatična,
a zelo različna stališča

LJUBLJANA - Čeprav so včeraj predstavniki vseh treh vladnih strank uspeli sestati za skupno mizo in razpravljati o začetku usklajevanja proračuna za letošnje leto in nadaljnjih koalicijskih odnosih, jim vseeno ni uspelo sklepov razgovora predstaviti na skupni tiskovni konferenci. Tako je prvi svojo interpretacijo dogod-

sanju plač, saj bi bila to dodatna ovira pri usklajevanju proračuna. Krščanski demokrati so menili, da bi bilo treba omejiti vse večjo birokratizacijo državne uprave ter postaviti konsistentnejšo socialno politiko. Vse večjo birokratizacijo državne uprave je predsednik krščanskih demokratov Lojze Peterle pojasnil z nastajanjem številnih

račun za letošnje leto, stališča do preteklosti ter stališča do zunanje politike.

»V Združeni listi smo se že zdavnaj navadili, da ne hvalimo dneva pred večerom,« je povedal predsednik stranke Janez Kocijancič. Pogovori so bili po njegovem mnenju dokaj plodni. Zavedajo pa se tudi, da je vsaka velika koalicijska, v kateri so

programskih vprašanj z Liberalno demokracijo ter nato podpisati aneks h koalicijski pogodbi. LDS in SKD morata namreč v okviru bilateralnih pogovorov uskladiti svoja stališča do morebitne spremembe zakona o denacionalizaciji, vprašanja po prave krivic, socialno ekonomske politike, solske zakonodaje, družinske politike in stanovanjske problematike. Za pogovore z Združeno listo pa od organov stranke se nimajo formalnih podlag.

Bolj optimistično je zvenel tudi predsednik krščanskih demokratov Lojze Peterle, ki je povedal, da ima po pogovorih z ministrom za

solstvo in sport Slavkom Gabrom vtis, da so nekatere njegove odločitve glede solske zakonodaje naletele na prehudo kritiko. To daje Peterlu tudi upanje, da je možen kompromis glede paketa solske zakonodaje in tudi zunanje politike. Peterle je opozoril tudi na vnašanje demagogije v razpravi o predlogu zakona za podaljšanje porodniškega dopusta. Krščanski demokrati bodo zato predstavili konkretne podatke, ki dokazujejo, da predlog SKD za podaljšanje porodniškega dopusta na tri leta ne bo zahteval bistvenega povečanja sredstev.

Mija Gacnik



Foto: Bojan Velikonja/BOBO

ka povedal premier Janez Drnovšek, kateremu so sledili krščanski demokrati in nato se Združena lista socialnih demokratov.

Na vseh treh tiskovnih konferencah so se govorniki strinjali, da bo usklajevanje proračuna zapletena naloga koalicijskih partnerjev. Seštevek posameznih postavk ministrstev namreč znaša 650 milijard tolarjev, torej okroglih 140 milijard, več kot si lahko privoščijo država. Janez Drnovšek je pozdravil odločitev poslancev, da umaknejo svoj sklep o povi-

agencij in skladov, neuradno pa smo zvedeli, da bodo krščanski demokrati vztrajali predvsem na dodatnih sredstvih za izgradnjo cest. V Združeni listi vidijo možnost usklajevanja proračunskih apetitov v nadaljnjem zmanjšanju sredstev za javno porabo. Vztrajali pa bodo na uvedbi tehnološkega tolarja ali vsaj na povišanju proračunske postavke za ministrstvo za znanost in tehnologijo. Vsi trije partnerji bodo že v naslednjem tednu v okviru posebnih delovnih skupin skušali uskladiti pro-

delujejo tako različne stranke, pragmatična. Zato je po mnenju ZLSD razumljivo, da ne predvidevajo, da bi stranke v celoti sprejemale stališča enega ali drugega koalicijskega partnerja. Združena lista je sicer zahtevala podpis enotne pogodbe, vendar je Drnovšek povedal, da je to odvisno od dogovora med ZLSD in SKD. Za Liberalno demokracijo sta namreč po Drnovškovih besedah sprejemljivi tako enotna kot ločeni pogodbi. Krščanski demokrati pa želijo najprej koncatiti usklajevanje

Srečanje Goloba
z Billom Clintonom

WASHINGTON (STA) - Državni sekretar v slovenskem zunanjem ministrstvu Ignac Golob, ki je na delovnem obisku v Washingtonu, je imel v četrtek krajše srečanje z ameriškim predsednikom Billom Clintonom, ko je bil sprejel skupino tujih gostov na nacionalnem molitvenem zajtrku.

Sekretar Golob je ameriskemu predsedniku Clintonu včeraj vročil tudi poslanico predsednika slovenske vlade Janeza Drnovške. V poslanici je Drnovšek pisal o varnostnih in integracijskih vidikih položaja v Srednji in Vzhodni Evropi. Golob se je pogovarjal tudi z Danom Friedom, posebnim svetovcem predsednika Clintona in vodjo oddelka za srednjo in vzhodno Evropo v svetu za nacionalno varnost ZDA. Fried je Slovenijo obravnaval kot deželo, ki je vedno bila sestavni del zahodnega sveta in ki se mora čimprej znova uveljaviti kot del zahodne Evrope.

ZDA visoko vrednotijo uspešnost gospodarske in socialne poti, ki jo je Slovenija ubrala v procesu tranzicije. Tukaj sicer o Sloveniji menijo, da je vzorna država tudi s stališča spoštovanja in uveljavljanja človekovih pravic. Fried in Golob sta s posebno pozornostjo obravnavala razne vidike razvijanja dvostranskih odnosov. Na ameriški strani so bila stališča Slovenije o placevanju dela dolgov nekdanje Jugoslavije, ki jih je sprejel državni zbor, delezna podpore, ki je bila zagotovljena tudi v prihodnje.

Golob se je sestal tudi z Richardom Holbrookeom, pomočnikom ameriškega državnega sekretarja Warrenja Christopherja za območji Evrope in Kanade, Holbrookeovim namestnikom Frasurejem in profesorjem Zbigniewom Brzezinskim.



Foto: Jože Suhadolnik/BOBO

sedske odnose in evropsko integracijo. Seveda je za Hrvaško posebnega pomena pospešena in mirna integracija okupiranih območij v njen državnopravni sistem, kar je vitalnega značaja tudi za Slovenijo. Na koncu je minister Thaler informiral navzoče novinarje o dogovorih za odprtje slo-

venskega generalnega konzulata v Splitu, Granič pa je izrazil željo po recipročnem konzulatu v Mariboru. Na koncu novinarske konference je minister Granič napovedal svoj bližnji obisk v Beogradu, kjer bodo nadaljevali pogovore o normalizaciji odnosov.

D. Pavličić in G. Gojak

POLEMIČNO

Človek
ima izbiro
le kot moški

V zadnjih dneh imam občutek, da smo si že vsi povedali vse o naših stališčih do porodniškega dopusta in do dopusta za nego in varstvo otroka, ki mu običajno rečemo kar porodniška. Pa vendar, zdi se mi, da to ni vodilo k strokovnemu razpravljanju o tej temi. Že od vsega začetka se mi je zdelo pomembno, da se razpravo, vsaj v njenem začetku, oddalji od polja ideološkega prepričevanja. A sedaj se je razprava o porodniškem dopustu že spopolnila in bojim se, da se premalo zavedamo posledic takega početja. Bojim se, da bodo ceno teh ideoloških bojev, ki očitno niso preveč (ali pa sploh ne) dovzetni za argumente, na koncu plačale ženske.

Oglejmo si enega izmed »argumentov«, ki nam jih servirajo zagovorniki spremembe zakona o dopustu za nego in vzgojo otroka. Tisto, kar me je med drugim posebej zbadlo v oči, je utemeljevanje podaljšanja dopusta kot možnosti izbire. Predlagatelji pravijo, da bo podaljšanje porodniške temeljilo na prostovoljni odločitvi staršev: od njih naj bi bilo odvisno, ali bodo to pravico oziroma možnost izkoristili ali ne. Pri tem podarjajo, da ni nujno, da bi dopust izkoristile le ženske, ampak naj bi zakon dopuscal možnost izbire obeh partnerjev, tako ženski kot moškemu. Se več: predlog utemeljuje celo kot velik prispevek k enakopravnosti, saj bi bili - če ne bi bili tako »liberalni« - pripravljeni predpisati obvezen porodniški dopust za moške. Toda pogledajmo si, za kakšno možnost (ne) izbire v resnici gre in se vprašajmo, ali ni možnost izbire lahko včasih tudi prisila.

Možnost izbire dopusta se sedanja zakonodaja, pa to ni kaj prida prispevalo k bolj uravnoteženi delitvi družinskega dela, vsaj ce tistih 77 moskih, ki so to možnost tudi dejansko izkoristili v letu 1994, ne štejejo za izreden dosežek. Ker pa se najbrž vsi strinjamo, da tega ne moremo, bi od predlagateljev sprememb na tem področju pričakovala razmisljanje o metodah in ukrepih, ki bi to le urre možnost tudi dejansko udeležili. Ali pa se motim? Predlagatelji pravijo, da ga bodo potem, ko bo delu za družino dana veljava, prevzemali tudi moške! Kaj res? Kaj pa ženske, ki jih nihče niti ne vpraša, ali so ga pripravljene opravljati - kljub temu, da nima nobene cene in veljave?

Kot sem že zapisala, je izbira lahko tudi prisila. Pomislimo na tisti družbeno pogojeni občutek krivde, s katerim bodo soocene tiste matere, ki se ne bodo mogle ali hotele odločiti za daljši, recimo triletni porodniški dopust. Ob asistiranju okolice, ki je v Sloveniji izrazito konservativna in patriarhalna, jih bo stalno opominjal, da niso nudile otroku vsega, kar bi lahko, kar bi morale in za kar jim plačuje celo država. Ne, na to pač nismo pomislili; namesto tega lepo negujemo prepričanje mnogih žensk, da sta družina in otroci nekaj, kar sodi v njihovo domeno, tisto področje torej, na katerem so vedno bile in želijo ostati »družinske kraljice«. In da ne bo pomote: tudi v Skandinaviji, ki je na področju enakosti žensk in moških daleč pred nami, so pred uvedbo obveznega porodniškega dopusta za moške, ženske razmišljale podobno. Nekako takole: Kje pa ste že videli očeta, ki bi znal delati z majhnim otrokom? Ubogi otrok ne bo niti previt niti nahranjen, da o zlomljenih rokah zaradi nerodnosti niti ne govorimo!

Pojdimo naprej: ne samo predlagatelji, ampak tudi velika večina drugih pravijo, da za manj izobražene ženske (na primer tiste za tekočim trakom), torej za tiste, ki niso tako »neumne«, da bi dajale prednost službi pred družino, ta predlog ne bi bil tako nesprejemljiv. Ali zares nihče ni prebral se nobene raziskave o odnosu žensk do dela, zaposlitve? Ali ne pomislimo, da pomeni za ženske delo, kakršnokoli že je, predvsem ekonomsko neodvisnost in možnost enakega položaja v družbi in v družini? Ali da pomeni za marsikatero delavko služba tudi edino socialno okolje izven kroga družine, ki ji omogoča biti se kaj drugega kot samo mati? Ti predsodki se ne bodo spremenili čez noč. Dokler ne bomo začeli razmišljati o strategijah, ki bi vodile v smeri enakopravnosti delitve odgovornosti obeh staršev, izbira ne bo nobena izbira, ampak se bo vsakokrat sprevrgla v svoje nasprotje. In če hočemo, da bodo otroci živeli v najprimernejšem okolju, bo ta cilj vsekakor treba doseči. Razen če nečemo skozi stranska vrata pripeljati mater - gospodinj, ki bo v dobro naroda požrtvovalno skrbela za psihosocialno trdost klene slovenske družine.

In naj končam z naslovom, z Orlandom, z mislijo neke na sredini filma, ko Orlando (ki živi skozi stoletja kot lep in mlad moški) postane Orlando (ženska, visoka, vitka, z nekoliko dvospolnim videzom) in ugovori: »Isti človek. Nobene razlike. Samo drugi spol.« O izbiri je dovoljeno govoriti samo njima!

Vera Kozmik

OBISK ZORANA THALERJA V ZAGREBU

Februarja bo kar nekaj
stikov med državama

Sestali naj bi se gospodarski in finančni ministri

ZAGREB - Slovenski zunanji minister Zoran Thaler je včeraj najprej v Zagrebu obiskal slovensko ambasado, nato pa se je skupaj z veleposlanikom Matijo Malešicem in drugimi člani delegacije napotil na pogovore s hrvaskim zunanjim ministrom Matejem Graničem.

V slovenski delegaciji so bili Iztok Simoniti, svetovalec vlade in predsednik komisije za državne meje, Matjaz Jancar, svetovalec vlade in vodja sektorja za sosednje države v zunanjem ministrstvu. Na hrvaski strani pa so se poleg ministra pogovora udeležili se Miljenko Zagar, hrvaski ambasador v Ljubljani, Smiljan Simac, pomočnik ministra za zunanje zadeve, in Hrvoje Karić, predsednik državne komisije za meje.

Na novinarski konferenci po končanih pogovorih sta oba ministra pozitivno ocenila odnose

med Hrvaško in Slovenijo, ki izražajo obojestranski interes za razširitev in poglobitev teh odnosov. Poudarila sta, da je sestanek tudi začetek živahne meddržavne dejavnosti, ki sodijo v priprave na marčno srečanje predsednikov vlad obeh držav. Ministra sta se dogovorila, da se bo meddržavna komisija za meje sestala 16. ali 17. februarja letos, ministri za finance in gospodarstvo se bodo predvidoma srečali 13. in 15. t.m., medtem ko naj bi se proti koncu meseca pogovarjali tudi predstavniki resorjev za zdravstvo in

socialno politiko. Poleg številnih odprtih bilateralnih vprašanj - gospodarski spori, zlasti v povezavi z Ljubljansko banko in Jedrsko elektrarno Krško, različna premoženjska razmerja -, sta se ministra dotaknila tudi sodelovanja na področju znanosti, kulture in sporta. Delegaciji sta prednostno obravnavali sporazum o socialnem zavarovanju, dopolnilo k sporazumu o zaposlovanju, dokument o svobodnih trgovinskih conah in maloobmejnem sodelovanju, ki naj bi bil preliminarно pripravljen do konca meseca. V skupnem poročilu sta ministra se posebej poudarila, da so dolgoročni in strateški interesi obeh držav enaki, kar se nanaša zlasti na dobroso-



KOROŠKA

Policija odkrila skrito orožje

CELOVEC - Avstrijski varnostni organi so včeraj na Koroškem odkrili ilegalno trgovanje z orožjem. V kriminalni sta vpletena tudi dva Slovenci, ki že dalj časa živita v Gornji Avstriji ter en Korošec.

Kriminalisti so na osnovi informacij iz prebivalstva v neki hiši v Borovljah odkrili obsežno skladišče orožja s puškami, strojnimi pistolami ter municijo. Poleg tega so našli se t.i. Ecstasy tablete v vrednosti približno 800.000 silingov.

Orožje je po prvih informacijah bilo namenjeno za avstrijsko podzemlje.

AVSTRIJA / POGAJANJA SE NADALJUJEJO

Koalicija vztraja pri sanaciji državnih financ

Uradniki nočejo popustiti - Odločilen bo prihodnji teden

DUNAJ - Avstrijska vlada se odločno bori za sanacijo državnih financ. To se je pokazalo v pogajanjih s sindikatom uradnikov, ki so - v senci izjav finančnega ministra Ferdinanda Lacine, čes da avstrijska vlada ne bo popustila pri t.i. varčevalnem paketu - vstopili v odločilno fazo.

Konkretnih rezultatov po četrtkovem šest ur trajajočem sestanku sicer se ni bilo, partnerji pa so se zedinili za nadaljevanje pogajanj v nedeljo. Kot znano, želi vlada samo pri uradnikih privarčevati več milijard silingov, sindikat pa ni pripravljen privoliti v vlade načrte.

Vprašanje uresnitve strani različnih sindikatov nadvse spornega varčevalnega paketa je odlo-

cilnega pomena, ali bo vladna koalicija socialdemokratov (SPÖ) in ljudske stranke (ÖVP) preživela ali ne. Zvezni kanceler Vranitzky in finančni minister Lacina sta napovedala, da si bo v primeru neuspeha pri pogajanjih poiskala podporo pac v državnem zboru.

Za ogorčenje v vrstah SPÖ pa sta medtem poskrbela dva ugledna politika SPÖ - bivši dunajski zupan Helmut Zilk in bivši finančni minister Hannes Androsch. Zilk je menil, da bi bilo boljše, če bi Lacina odstopil, Androsch pa je Vranitzkemu očital, da je kriv za napravo proračunske politiko zadnjih let. Vranitzky je odvrnil, da gre za izjave nezadovoljnega pensionista. **Ivan Lukan**



Finančni minister Ferdinand Lacina (v ospredju) in njegov državni sekretar Ditz s boritvijo za državne finance.

KOROŠKA / SOCIALDEMOKRATI

»V letu obletnic poglobiti duh strpnosti«

Tiskovni pogovor Ane Blatnik

CELOVEC - Razprava o oblikovanju letošnje deželne proslave ob 75.letnici koroškega plebiscita je v polnem teku. Glede skupnega praznovanja slovensko- in nemško govorečih Korošcev je zdaj zavzela stališče tudi nova predsednica Delovne skupnosti »Avstrijske narodnosti v SPÖ« Ana Blatnik.

Na tiskovni konferenci v Celovcu je poudarila, da je letošnje leto obletnic - poleg 75. letnice plebiscita se praznuje se 50-letnica ustanovitve 2. republike, 40-letnica podpisu Avstrijske državne pogodbe ter prvo leto članstva v Evropski zvezi - dobra priložnost za številne pobude v smislu poglobitve strpnosti, razsisenja odnosa do zgo-



Predsednica DS Slovencev v SPÖ Ana Blatnik.

dovine ter za graditev konstruktivnejša sožitja na Koroškem.

Konkretno je Blatnikova izpostavila, da bi moralo praznovanje 75.letnice plebiscita biti usmerjeno v (evropsko) bodočnost ter v odstranjevanje predsodkov med obema narodoma v deželi, podprla pa je tudi zahtevo predstavnikov koroških Slovencev po govoru predstavnika manjšine v slovenscini na slavnostni seji deželnega zbora.

Predsednica slovenskih socialdemokratov je nadalje predlagala, da se bi - poleg praznovanja tradicionalističnih organizacij in uradnega deželnega praznovanja - organizirale se druge prireditve. Poleg simpozijev, diskusij, kulturnih prireditev in srečanj. DS slovenskih socialdemokratov tudi predlaga, da bi 15. junija - ob 50. obletnici osvoboditve koncentracijskega taborišča na Ljubelju - prislo do skupne spominjske svečanosti s Slovenijo. **Ivan Lukan**

NOVICE

Haider razburjal duhove

DUNAJ - V zvezi s spekulacijami pri t.i. provizijski aferi (SPÖ in ÖVP naj bi pri nakupu helikopterjev za avstrijsko vojsko s strani podjetja British Aerospace bila ponujena provizija v višini 70 milijonov silingov) je vodja sovobodnjakov Jörg Haider avstrijsko javnost presenetil z novo verzijo. Dejal je, da je socialdemokratski državni poslanec Marizzi pogovor s svojim kolegom od ljudske stranke Hermannom Kraftom februarja lani posnel sam ter da trak meseca maja osebno predal šefu avstrijske kriminalne policije Kesslerju. Kessler naj bi nato - tako Haider v četrtki v državnem zboru - dal objaviti tako Krafta kot tudi moža ministrice Rauch-Kallat, grofa Alfonsa Mensdorffa-Pouillyja. Socialdemokratska frakcija v državnem zboru je Haiderjeve izjave ostro zavrnila in poudarila, da Kessler nikdar ni prejel posnetek pogovora. Poslanec Elmecker je hkrati napovedal, da bo Kessler proti Haiderju vložil tožbo. Razprava o aferi v državnem zboru se je (zaenkrat) končala s tem, da je vladna koalicija s svojo večino zavrnila tako predlog o nezaupnici proti ministrici Marii Rauch-Kallat kot tudi proti obrembnemu ministru Wernerju Fasslabendu. Prav tako ni prislo do ustanovitve od opozicijske zahtevanega raziskovalnega odbora.

SIEMENS AUSTRIA / VELIKI NAČRTI CELOVŠKE PODRUŽNICE

Prodor na slovensko tržišče

CELOVEC - Nemški velekoncern Siemens je prepričan, da bo Avstrija - zdaj ko je postala članica Evropske zveze - lahko igrala vplivnejšo vlogo, predvsem kar se tice odpiranja velekoncerna napram avstrijskim sosedom - tudi Sloveniji.

Kot smo poročali, je Siemensova centrala v Münchenu konec novembra lani prenesla poslovno odgovornost za Slovenijo, Hrvaško in Slovaško svoji hčerki Siemens Austria, le-ta pa je s 1. januarjem že imenovala vodilne osebe za razširitev svojih tržnih dejavnosti

na sosednje dežele. Siemens Austria naj bi na ta način dobil nadzor nad ekspeditom svojih proizvodov v Sloveniji, na Hrvaškem in Slovaškem, hkrati pa naj bi avstrijska hčer nemškega koncerna tudi izgradila v teh državah Siemensove deželne družbe.

Za izgradnjo samostojnega Siemensovega distribucijskega centra oz. družbe v Ljubljani bo pristojen Korošec - Wilhelm Lauer. 39-letni strokovnjak za elektroniko je sredi tedna na tiskovni konferenci v Celovcu dejal, da bo njegova naloga, za



Pristojen za Slovenijo: celovčan Wilhelm J. Lauer.

Slovenijo najprej izdelati regionalni koncept, njegova in Siemensova pri-

cakovanja pa da so velika. Kot konkreten cilj je navedel, da bi ljubljanski distribucijski center cimerj presegel prometni volumen Siemensove celovške podružnice, ki je leta 1994 znašal približno 680 milijonov silingov.

Siemens Austria je mdr. pristojen za celotno paleto koncernovih proizvodov s področja avdio-vizualne tehnike. Postojanka v Beljaku (proizvodnja polprevodnikov in elektronskih elementov) ima nad 1600 uslužbencev in trenutno doživlja paravo »eksplozijo« narocil. **Ivan Lukan**

BILČOVŠ/ŽELEZNA KAPLA / PRIREDITVI OB KULTURNEM PRAZNIKU

»S kulturnim pobudami preseči politične spore«

CELOVEC - »Kultura lahko gradi mostove; - to je se posebej potrebno dejanje, če politika tako rekoč koplje vedno nove robove, katere je treba premostiti. To velja tudi za trenutni položaj znotraj slovenske manjšine na Koroškem.«

S temi besedami je tajnik Slovenske prosvetne zveze (SPZ) Janko Malle na prireditvah, ki sta jih skupno s Slovensko prosvetno zvezo - priredili slovenski kulturni društvi v Železni Kapli in v Bilčovsu ob priliki slovenskega kulturnega praznika opozoril na nalogo kulture znotraj manjšine.

Malle je tudi poudaril, da ima v bodočnost za zrtta kulturna politika koroških Slovencev vse možnosti, da s svojo de-

javnostjo presega obstoječe politične spore v povezovanju in združevanju vseh kulturnih hotenj in dejavnosti, izraženih na področju kulture in znotraj človekove ustvarjalnosti.

»Kakor je svobodoljubljen France Prešeren svojčas pomagal iztrgati slovensko literaturo iz klešč janzenistične cenzure in je utrl pot jezikovni samobitnosti slovenskega naroda in njegovi kulturi, tako mi se posebej občečloveška razsežnost njegove Zdravljice vliva upanje, da bosta demokratična misel in pluralnost idej botrovali našemu kulturnemu razvoju na Koroškem kot tudi v ostalem slovenskem kulturnem prostoru«, je zaključil tajnik SPZ. (I.L.)



Ansambel študentov Glasbene šole na Dunaju z japonsko sopranistko Hiroko Nohara. slika: H.J.

DUNAJ / 8. FEBRUARJA

Kulturni večer pod geslom »Renesansa Prešernovih besed«

Kulturni praznik v palači Ferstel

DUNAJ - »Renesansa Prešernove besede« je naslov letošnje praznične prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku, ki jo pripravlja Slovensko kulturno društvo »Ivan Cankar« na Dunaju.

Proslava bo torej potekala v znamenju Prešerna, pa ne cisto slučajno: letos bo minilo 195 let od njegovega rojstva. Dunajčanom se 8. februarja v palači Ferstel obeta enkratni praznični večer slovenske kulture - v sirsem pomenu besede.

Osrednji del večera predstavlja koncert, ki ga bodo izvedli ugledni slovenski umetniki. Koncert bo odprla Akademski folklorni skupina »France Ma-

rolt«. Skozi citalniksko obdobje bo publiko popeljal tenorist Marjan Trček in pianist Andrej Jarc, osrednji del koncerta - romantika - pa bo posvečen Prešernu; Polde Bibič in Veronika Drolc bosta izvajala njegovo poezijo.

Za glasbeno ozadje bo poskrbel koncertni trio, katerega člani so Vladimir Hrovat (mandolina, ustna harmonika), Igor Saje (kitarar) in Bronislava Princic (harfa). Izvajali bodo evropsko glasbo.

Koncert bo zaključil Slovenski kvintet trobil, ki bo z glasbo 20. stoletja razvedril vzdušje, preden se bo publika podala na Cocktail s slovenskimi narodnimi specialitetami.

V NEDELJO

Spominska svečanost ZKP v Svečah

CELOVEC - Zveza koroških partizanov (ZKP) tudi letos vabi na tradicionalno spominsko svečanost ob grobu narodnega heroja Matije Verdника-Tomaža in njegovih soborcev. Prireditve bo v nedeljo, 5. februarja 1995, ob 11. uri na pokopališču v Svečah.

Letošnja proslava je se posebej posvečena tudi 50-letnici zmage nad fašizmom, h kateri so s svojim bojem prispevali tudi koroški Slovenci.

V kulturnem sporedu bodo sodelovali MoPz iz Bilčovsa pod vodstvom Mirka Laueggerja ter recitatorja Tonci Schlapper in Lojze Erzen. Udeležencem prireditve bo spregovoril predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem Marjan Sturm.

GLEDALIŠČE

V Strehlerjevi režiji Pirandellovi Velikani zaživijo jasno in polno

V okviru abonmajskega sporeda Stalnega gledališča Furlanije-Juljske krajine gostuje v Trstu do 12. februarja skupina milanskega Piccolo Teatro s Pirandellovim delom I giganti della montagna (Velikani z gore) v režiji Giorgia Strehlerja, ki je v lanskim sezoni pozelo veliko uspeha. Lansko leto je bilo sploh veliko zanimanja za to zadnjo in nedokončano dramo velikega italijanskega dramatika s preloma stoletja; naj omenimo le eksperimentalno postavitev Lea De Bernardinisa, ki ga je lani vključilo v svoj spored tudi Občinsko gledališče iz Trzica. Uprizorila so ga tudi razna evropska gledališča.

Omenili bi le Ronconijevo postavitev v okviru festivala v Salzburgu. Giorgio Strehler sam se že tretjič vrača k Pirandellovem zadnjemu »gledališkemu mitu«. Prvic ga je režiral v sezoni 1947/48 z Lillo Brignone v vlogi igralke, grofice Ilse, drugič pa v sezoni 1966/67 z Valentino Cortese in Turi-jem Ferrom v vlogi čarovnika Cotroneja.

Delo je Pirandello začel pisati že leta 1931, ko je tudi objavil prvo dejanje. Drugo dejanje je objavil leta

1934, zadnjega pa ni utegnil dokončati, na dan svoje smrti je njegov razvoj na kratko opisal sinu Stefanu.

Drama je prispodoba o vlogi umetnosti. V čudno vilo, ki ji pravijo »La Scalogna«, v odmaknjeni dolini z velimi mukami pripotuje zdesetkana gledališka skupina. Vodi jo igralka Ilse, grofica, ki se je zaprisegla, da bo med ljudi ponesla veliko

umetniško delo mladega pesnika, ki si je v ljubezni do nje vzel življenje. Ob strani ji stoji ljubeči moz, ki je za podvig napravil vse premoženje in ki mu tega ni žal. Predstave občinstvo ni razumelo in ga zavrglo, za igralce je bila zadnja možnost, da jo prikažejo. Tu stanuje čudna družina ljudi z obrobja: pritlikavi Quaqueo, pobožna Sgricia, ki misli, da je umrla, Mara-Mara s sončnikom, berac, ki vzdržuje vse, z milostčinami, ki jih

je zbiral vse življenje... Vodi jih Cotrone, ki mu pravijo Carovnik. Tu se dogajajo nenavadne reči, sanje zaživijo, vse, kar ustvarja domisljija, zaživi. Cotrone predlaga grofici, naj da umetniškemu delu, za katerega je žrtvovala vse, živeti v tem posebnem svetu. Ilse pa predloga ne sprejme, gledališko delo mora živeti med ljudmi. Zato Cotrone spet predlaga, da bi ga prikazali med poročnim praznovanjem »velikanov z gore«, rodbini mogočnejšim, ki so se je odrekla vsakršni duhovnosti in se je posvetila izključno materialnim aspektom življenja. V tem trenutku se zasliši gromozanski hrup, ko velikani z gore prijezdijo mimo vile na poti v cerkev. Trušč v vseh zbudi strah.

To so zadnje besede, ki jih je Pirandello napisal. V Strehlerjevi postavitvi oder zakrije črn zastor in igralec spregovori občinstvu o delu in o koncu, ki ga je avtor nakazal in ki ga skupina nato izvede v pantomimi. Neuko občinstvo predstavo izzviža. Ilse od tega umre, tovariši pa jo odnesejo z odra skozi dvorano in s prstom kažejo na prisotno občinstvo. Medtem oder zakrije kovinski zastor in simbolično zdrobi voz, s katerim so se igralci pripeljali.

Delo je polno prispodob in stalnih namigovanj

na nekaj nedorečenega, kar lahko gledalca včasih zmede. V Strehlerjevi režiji pa vse to postane preprosto, jasno, vedno doumljivo. Predstava je tudi vizualno zelo privlačna. Scena Ezia Frigeria (ki je ta-

ko kot kostumi, pri katerih sta sodelovala se Enrico Job in Luisa Spinatelli, ter glasba Fiorenza Carpija iz sezone 1966/67) v prvem dejanju prikazuje geometrično pročelje vile, ki je projicirano na bellem platnu, tako da so močne igre luci in senc. V drugem dejanju smo v notranjosti vile, v nekakšnem skladišču gledaliških potrebščin ali morda pod odrom, s kolesi, ki dajo misliti na gledališke trike. V tretjem dejanju vidimo oder od zadaj.

V številčno močni igalski zasedbi izstopajo Franco Graziosi kot razumsko umirjeni Cotrone, ki po zunanosti spominja na Pirandella samega; elegantna Andrea Jonasson (kljub nemškemu naglasu) kot grofica Ilse, umetnica, ki se bori za dostojanstvo umetnosti (**na sliki**); Giulia Lazzarini kot stara Sgricia; Giancarlo Dettori kot Ilsin razumevajoči soprog; Ettore Conti kot karakterni igralec Cromo; Anna Saia kot druga igralka Diamante. Sicer pa gre za skupinsko odlično uigran ansambel, v katerem bi si vsi člani zaslužili omembo, od protagonistov vse do dvanajstih igralcev, ki poosebljajo lutke.

Glede na veliko pričakovanje med trzaskim občinstvom za to predstavo, jo bodo v nedeljo, 5. februarja, ponovili ob 16.00 in ob 20.30.



Pasolinijev Svinjak v domiselni Tiezzijevi postavitvi navdušil tudi tržiško publiko

Jasnost sodbe osebnih dejanj in brezkompromisnost obsodbe družbenih dogajanj sta bili med najbolj zaznavnimi značilnostmi pisanja Pier Paola Pasolinija, ki prideta do izraza tudi v Svinjaku (Porcile). Dramo v verzih z izrazito kritiko na takratno družbo je napisal leta 1965 in je zaživela tudi v filmu. V postavitvi gledališke skupine I Magazzini iz Firenc je bilo delo vključeno že v lansko sezono Stalnega gledališča FJK, letos pa so ga povzeli organizatorji gledališke sezone v Trzicu. Pasolinijev Svinjak v režiji Federica Tiezzija so si lahko v sredo in četrtek ogledali tržiški abonenti in vsi, ki so zamudili lanske predstave v deželi.

Nedvomno ne gre za predstavo, ki bi privlačila širše občinstvo, vendar pa je Pasolinijev Svinjak v Tiezzijevi režiji nenavadno lahkoten, saj je predstava zastavljena povsem »nenaravno«, pravičljivo, tako da ni sledu po naturalizmu. Kot je v opombah k postavitvi zapisal tudi režiser Federico Tiezzi, je v Pasolinijevem tekstu zapazil komično strukturo. Spominjala ga je na Mozartove opere buffe, kar je on primerno poudaril, pri tem pa uporabil odlomek iz Mozartove Čarobne piščali (kje vse že ni pel Mozartov Papageno, npr. tudi v Handkejevem Casu, ko nismo vedeli ničesar drug o drugem). Na tej komični strukturi je torej Tiezzi gradil celotno predstavo, katere neverjetne lahkotnosti ne otežijo niti precej dolgi in zapleteni monologi,

ki prenašajo Pasolinijeva »sporočila«. Ob osebnem izpovedanju so ključni elementi sanje, ki jih je režiser na sceno prenesel izredno učinkovito, saj so »sanjski del« označevali drugačno podajanje igralcev (povsem nenaravno), menjave barv na lepi, neoklasično zastavljeni sceni in poudarjanje dvojnosti-



dvočnosti oseb s tem, da so isti igralci nastopali v več vlogah.

Drama v verzih Svinjak - Pasolini naj bi se je lotil v kriznem obdobju, ko ni več mogel pisati pesmi - metaforično prikazuje upor sinov proti očetom. Temu elementu Pasolini prida po Hamletovem vzorcu se hud občutek krivde mladega protagonista zaradi privilegirane razredne pripadnosti. Mladi Julian Klotz, sin izredno bogatega nemškega industrijca, ne ve, če naj se upre ali ne, predvsem pa noče povedati, kaj ljubi. Tako se uničuje v apatiji, njegovo skrivnost pa pozna očetov poslovni tekmeč, bivši nacist, ki z industrijcem Klotzom sklene dogovor po načelu »roka roko umije«. Prav med proslavljanjem sklenjene pogodbe pa kmetje obvestijo, da so svinje - te so bile namreč predmet Julianove ljubezni - pojedle Juliana.

Predstava je bila deležna pohval in nagrad, dobro pa jo je sprejela tudi tržiška publika. Režiser Federico Tiezzi in Sandro Lombardi, ki igra očeta, sta prejela priznanje UBU. V Svinjakupa nastopajo se Massimo Rotella, Valter Malosti in Almerica Schiavo (**na sliki**), Antonella Monaco in Bruno Viola.

(bip)

LAHKA GLASBA

Klub Rototom začenja letošnjo sezono s toplimi ritmi karibske glasbe

Drevi bo v Spilimbergu nastopil jamajski pevec Desmond Dekker - Zaslovel je že v letih šestdeset, ko je posnel prve uspešne plošče

Topli zvoki karibske glasbe se po daljšem premoru ponovno vračajo k nam. Klub Rototom, eden izmed redkih lokalov v nasi deželi z zares pestro koncertno dejavnostjo, odvarja namreč drevi svojo zimsko sezono z nastopom jamajskega pevca Desmonda Dekkerja (**na sliki**).

Petdesetletni glasbenik bo v Spilimbergu nastopil že tretjič. V svojih nastopih je doslej vedno pokazal izredno mero energije in prepričanosti v svoje delo, kar daje koncertu dodaten čar. Dekker se z glasbo ukvarja že celih trideset let. Bil je med prvimi, ki je ritme in motive karibskega otoka »izvozil« na angleško in ameriško glasbeno sceno. Kritiki in revije so ga začeli označevati za kralja skaja, po njem so se zgledovale bolj znane angleške skupine Madness, Bad Manner, Selecter in Specials (zaslovene so sredi sedemdesetih let), s katerimi je pred dvema letoma posnel tudi ploščo King of Ska.

Desmond Dekker je skozi vsa leta ostal zvest svojim načelom in idealom. Začel je kot izvajalec ska in rock steady glasbe, te zvrsti pa je razvijal vseskozi do danes. Z glasbo je opozarjal na politične in socialne probleme svojih ljudi in vseh tistih, katerih osno-

vne pravice so bili ogrožene. Podobno tematiko so sicer predstavljali skoraj vsi jamajski glasbeniki, večina teh pa se je z leti, tudi zaradi vidnih komercialnih uspehov, predala reggae glasbi.

Desmond je prvo ploščo izdal leta 1963, do prvega večjega uspeha pa je prišel leta 1967 s hitom 007 (Shanty Town), ko se je uvrstil tudi na angleško hit lestvico. Dekker je v angleško govorečem svetu zaslovel dve leti kasneje s skladbo The Israelites, v kateri uporablja težave Izraelcev v Egiptu kot metaforo za probleme Jamajčanov takoj po osvoboditvi. Ta pesem je bila prvi mednarodni uspeh jamajske glasbe: dosegla je prvo mesto v Angliji in tudi v ZDA se je prebila med najboljših deset. Dekker je nadaljeval z igranjem do leta 1983, ko je zasel v globoko krizo.

Celih deset let o njem ni bilo glasu, leta 1993 pa se ponovno pojavil z novim solo albumom (King of Kings) in dolgo vrsto nastopov.

Nocojsnji koncert (prisel se bo ob 22. uri) je priložnost, da prisluhnemo enemu izmed soustvarjalcev jamajske glasbene neodvisnosti, ki prav na nastopih daje vse od sebe. Dekker bo v Spilimbergu nastopil s skupino The

Aces, ki ga spremlja že od samega začetka.

Teden dni kasneje, se pravi v soboto, 11. februarja, bo v klubu Rototom drugi zanimiv koncert. Tedaj bo na vrsti prava reggae glasbe z nastopom angleske skupine Misty in Roots. Njihova glasba se sklicuje na korenine reggaeja in na afriške ritme. Misty in Roots, ki podobno kot vse karibske skupine znajo prav na koncertih ustvariti sproščeno vzdušje, bodo - kot že receno - nastopili v Rototomu v soboto, 11. februarja, in sicer ob 22. uri.

Vendar pa ne bodo vsi večeri v znamenju toplih karibskih ritmov, saj bomo lahko v prihodnjih tednih sledili tudi zanimivim koncertom s povsem drugačno glasbo. V petek, 10. februarja bodo na njihovem edinem koncertu v Palasestu v Milanu nastopili ameriški rockerji Black Crowes, 13. februarja se bodo v Kulturnem domu v Gorici začela Srečanja Jazz z nastopom Dave Hollanda, istega dne bo v milanski Scali koncertiral Keith Jarrett, 18. februarja bo v trzaski sportni palaci prisotne zabaval komik Beppe Grillo, 21. februarja pa bo v gledališču Rossetti v Trstu nastopila italijanska pevka Fiorella Mannoia.

Ales Waltritsch



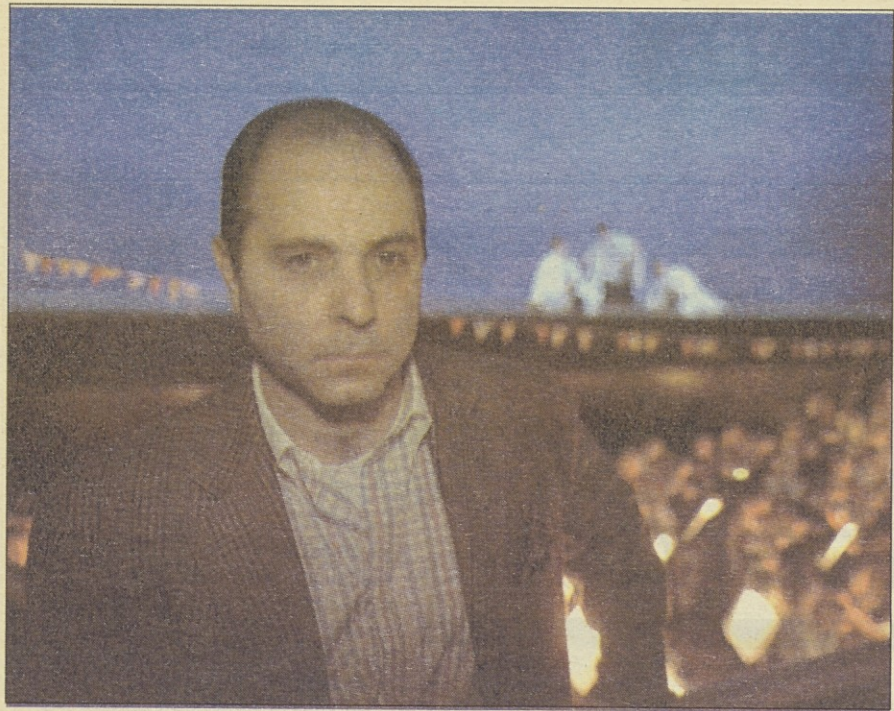
GLASBA / PUCCINIJEVA TURANDOT

»Največji izziv - čas, odmerjen za vaje«

LJUBLJANA - Ljubljanska Turandot je že tretja uprizoritev spektakla, ki ga je na oder postavil režiser, scenograf in kostumograf Pet Halmen. Prvic so jo uprizorili leta 1992 v Düsseldorfu v gledališču Deutsche Theater am Rhein. Premiera v Salzburgu je bila 16. oktobra 1994, uprizoritev v Nici pa bo v maju 1996.

Nekatere soliste, ki so peli v predstavah salzburskega Dezelnega gledališča, bomo slišali tudi v Ljubljani: Sophio Larson v naslovni vlogi, Alberta Cupida kot Kalafa in Ivana Urbasa v vlogi Timurja. Igor Svava iz ljubljanske Opere in baleta je na včerajšnji novinarski konferenci poudaril, da je Puccinijeva opera »dogodek leta, Opere in Cankarjevega doma, kakršnega pri nas doslej še ni bilo.« Ob tem pa se sprašuje, »ali je slovensko občinstvo dovolj zrelo, da bo sprejelo sodobnejšo verzijo te zelo zahtevne mednarodne koprodukcije.« Režijske vaje na odru je režiser Pet Halmen zapal asistentu, režiserju Ericu Vigiéju iz Nice. Temperamentni Francoz, ki ima za seboj veliko število samostojnih režij, se je spopadel z zahtevno nalogo. »Največji izziv, ki ga je bilo treba premagati, je bil čas, odmerjen za vaje.« V Salzburgu so namreč sceno postavljali pet tednov, medtem ko je bilo v Ljubljani časa le štirinajst dni. »Seveda je to breme«, je dejal Vigié, »saj moram vsako vajo maksimalno izkoristiti - najprej je potrebno režijo izpeljati v grobem, potem se se le spuščati v podrobnosti. Ne vem, kako bo občinstvo sprejelo spektakel, saj gre za sodobno režijo, ki izhaja iz sanj. Pravega sporočila pravzaprav ni, vendar naj bi od dviga do padca zavese gledalci sanjali in se zabavali ob prizorih in oblačilih iz dvajsetih let.« Ljubljanska Turandot bo tako prinesla svež veter v naše operne loge. V Slovenijo pa bi morali tudi v prihodnje pripeljati čim več v svetu uveljavljenih umetnikov in tako se nadaljevati in razširiti začeto sodelovanje.

Tanja Fajon, foto: Bojan Velikonja



Na vsaki vaji režiser nekajkrat izgubi živce. Popolnoma normalno - dela je preveč



Andrea Licato je presenečen, kako hitro je orkester sprejel ta zahtevni projekt

Najbolj brane knjige na Slovenskem

Med najbolj branimi knjigami se v izbranih slovenskih knjižnicah že nekaj časa pojavljajo isti avtorji oziroma naslovi. Lestvica je pokazala, da imajo slovenski bralci razmeroma podoben okus in želje. Se vedno je veliko zanimanje za Tibetansko knjigo mrtvih (skoraj v vseh izbranih knjižnicah) in Okope Janeza Janse (na prvem mestu v mariborski knjižnici in v ljubljanski knjižnici Otona Zupanciča). Na lestvici se pogostejše pojavljata tudi deli Toneta Partljica z naslovom Pri Mariji Snežni zvoni (v ljubljanski Mestni knjižnici in v mariborski knjižnici) in Barbare Bradford z naslovom Zenske njegovega življenja (v goriski knjižnici Franceta Bevka in v knjižnici Kranj).

Knjižnica Otona Zupanciča - Delavska knjižnica, Tivolska cesta 30, Ljubljana

1. Janez Janša: Okopi
2. Mechtild Scheffer: Bachova cvetna zdravila
3. Miha Brejc: Vmesni čas
4. Dare Pavlin: Sodobni kmetijski nasvetnik
5. Tibetanska knjiga mrtvih

Mestna knjižnica, Gosposka 1, Ljubljana

1. Archer Jeffrey: Kane in Abel
2. Rita Mae Brown: Granatno jabolko
3. Tone Partljic: Pri Mariji Snežni zvoni
4. Tibetanska knjiga mrtvih
5. Otfried Preussler: Nerodna Avgustina

Knjižnica Kranj, splošni oddelek, Slovenski trg 3, Kranj

1. Hay Louise: Življenje je tvoje
2. Janez Janša: Okopi
3. Barbara Bradford: Zenske njegovega življenja
4. Sherly MacLaine: Potovanje vase
5. John Grisham: Klient

Mariborska knjižnica, Rotovski trg 2, Maribor

1. Janez Janša: Okopi
2. Barbara Victor: Brez bolečine
3. Tone Partljic: Pri Mariji Snežni zvoni
4. Parker Julija: Horoskopi
5. Tibetanska knjiga mrtvih

Goriška knjižnica Franceta Bevka, Ulica Gradnikove brigade 25, Nova Gorica

1. Walter Pahal: Habsburzani
2. Tim Macgire: Gala Daljeva pregrešna muza
3. Tibetanska knjiga mrtvih
4. Agatha Christie: Smrt v Mezopotamiji
5. Barbara Bradford: Zenske njegovega življenja

Priprava: Tanja Fajon



Kitajska »princesa iz dvajsetih let«, omamljena z opijem živi kot za neko kopreno

NOVO NA ODRU



Zrcaljenja Plesnega teatra Ljubljana, kot jih vidi Sinja Ozbolt

Kinoteka praznuje

LJUBLJANA - Slovenska Kinoteka in vsi ljubitelji filma te dni praznujejo. Kinotečni fond filmov iz zgodovine svetovnega filma, ki obsega približno 700 kopij filmskih stavritev iz zadnjih dvajsetih let, je bogatejši za prvi kopiji filmov iz začetkov razvoja filma - iz dvajsetih in tridesetih let našega stoletja.

Slovenska Kinoteka je namreč lani poleti v Združenih državah Amerike naročila dve filmski klasiki - poetični celovečerni dokumentarec, prvenec Roberta Flahertyja Nanook s severa (1921) in enega prvih gangsterskih filmov Mali Cezar (1931) Mervyna Le Roya - in ju tik pred novim letom tudi dobila.

Nanook s severa je Robert Flaherty (1884-1951) posnel med dvoletnim bivanjem med Eskimi in v njem poetično odslikava njihov boj za obstanek v ledenih prostranstvih. S tem filmom je Flaherty, »oce poetskega dokumentarizma«, dosegel nepričakovan uspeh, film pa je se vedno nedosegljiv vzor številnim posnemovalcem. Z melodramatičnim filmom o vzponu in padcu malega gangsterja Mali Cezar pa je Le Roy (1900-1987), ki je v svoji karieri posnel približno sedemdeset celovečernih filmov, postavil temelje gangsterskemu žanru.

Oba filma si bomo lahko prvič ogledali na slavnostni projekciji v dvorani Kinoteke v torek, 7. februarja, ob 18. uri (vstopnice lahko rezervirate v ponedeljek od 10. do 13. in od 17. do 20. ure, v torek pa od 10. do 13. ure), prvi ponovitvi pa bosta 14. (Mali Cezar) in 15. februarja (Nanook s severa).

(V. R.)

Pesniški terceti

LJUBLJANA - V KUD France Prešeren bodo v okviru Prešernovega praznika 9. in 10. februarja potekali Trnovski pesniški terceti, ki so postali že tradicionalni. Lansko leto je bil odziv javnosti na ta kulturni dogodek, ki uveljavlja dinamicen in populističen nastop pesnikov, zelo dober.

Tudi letos je prireditev organizirana v sodelovanju KUD Franceta Prešerna in Društva Slovenskih pisateljev, ki prispeva tudi del finančnih sredstev. Na prošnjo za sofinanciranje prireditve se nista odzvala Ministrstvo za kulturo in SOROS. Osnoven koncept prireditve temelji na predstavitvi različnih generacij pesnikov. Prvi večer bodo ob 20.30 nastopili Alojz Ihan, Venko Taufer in Tone Pavček, naslednji večer pa se bodo ob 20.00 uri predstavili še Esad Babčić, Milan Kleč, Ivo Svetina in Milan Jesih. Zaradi bolezni se večera ne bosta udeležili starosti slovenske poezije: Janez Menart in Ivan Minatti. Tako kot lansko leto bodo nastopi vsakega pesnika trajali okoli 30 minut in bodo dokumentirani na magnetofonski trak in na videokaseto. Cena vstopnic bo simbolična, in sicer 350 tolarjev. V prihodnje naj bi na »Ljubljanskem pesniškem festivalu Trnovski terceti« sodelovali tudi pesniki iz drugih krajev Slovenije in sosednjih držav. Kot spremljevalno prireditev imajo v KUD France Prešeren v prihodnje namen organizirati knjižni sejum.

(A. P.)

Zrcaljenja

Plesni teater Ljubljana v koprodukciji s Cankarjevim domom, koreografija Sinja Ozbolt, plešejo Fredi Fontanot, Dominika Kacin, Sanja Neskovic, Andreja Obreza, Petra Pikalo, Igor Sviderski, scenografija Alen Ozbolt, avtor glasbe Mario Marolt, oblikovalec luci Marko Miklič, kostumografija S. O. S., premiera v nedeljo, 5. februarja, ob 20.00. uri v Cankarjevem domu (dvorana Duše Počkajev), predviden zaključek predstave ob 21. uri, vstopnice od 600 do 900 tolarjev (premiera), ponovitve od 600 do 800 tolarjev, predstava nima odmora.

Ples Zrcaljenja je ples telesa, ki s svojim gibanjem v prostoru združuje prostor in čas v soodvisen čas-prostor. Pravzaprav se ples dogaja najprej v telesu, natančneje tam, kjer se telo »misli«. Vsakdo ima namreč svoje telo, vendar se to, kar naj bi bili, veže predvsem na ego, ki se vse bolj usmerja na telo. Telo je pravi svet, iz njega izhaja izkusnja in sele s telesom je izkusnja možna. Telo je predvsem tam, kjer človek cuti, in kjer je ranljiv. Je ugodje, bolečina in užitek. Ples telesa, ki ni »zgoj« tekst o telesu, tekst iz telesa, temveč je kar tekst telesa, bo uprizorila Sinja Ozbolt, plesalka, pedagoginja in koreografinja. Plesala je v več kot dvajsetih predstavah Plesnega Teatra Ljubljana, kjer je oblikovala nepozabne plesne vloge in razvila svoj specifični plesni izraz.

(M. T.)



PARIZ

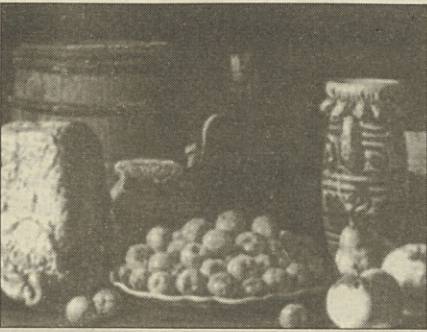
Zbiralec roz

Hôtel de Sully, fotografska razstava Adolphe Braun, od 8. februarja do 2. aprila 1995, informacije na naslovu 62, rue Saint-Antoine, 75004 Paris ali po tel. 42 74 47 75, razstava odprta vse dni, razen ponedeljka, od 10. do 18.30 ure.

V okviru Poslanstva fotografske dediscine je nastala razstava z naslovom Adolphe Braun in fotografija, ki je prva retrospektiva, posvečena alžaskemu fotografu z mednarodnim ugledom. Gre za izbor šestdesetih originalov njegovih zgodnjih del. Adolphe Braun je bil rojen leta 1812 v Basançonu in je umrl leta 1877. Izhaja iz družine, ki se je že v 17. stoletju naselila v Mulhousu. 1828 je prišel v Pariz, da bi se izpopolnil v umetniškem industrijskem oblikovanju. 1834 je ustanovil svojo prvo družbo za industrijski dizajn. Od leta 1847, ko je odprl delavnico v Dornachu blizu Mulhousa, se je posvečal predvsem fotografiji. Med 1854 in 1855 je objavil zbirko roz, ki je doživela velik uspeh na industrijskem in umetniškem področju. Albumi so bili posvečeni cesarici Evgeniji, kraljici Viktoriji, pruskemu kralju, Alexandru von Humboltu in vsem kritikom tedanje dobe. Njegovo cvetje (na sliki fotografija iz 1854) je bilo označeno kot mojstrsko delo lepih umetnosti v industrijski uporabi. Album Alžacija v fotografiji je izšel leta 1859 in zanj mu je Napoleon III. podelil naziv častne legije in naslov fotografa njegovega cesarskega visocanstva. Zadnjih deset let življenja je posvetil »imaginearnemu muzeju«, reprodukcijam svetovnih umetniških del. (S.D.)



LONDON



Od Velazqueza do Goye

The National Gallery, Trafalgar Square, London WC2N 5DN, Spanish Still Life: From Velázquez to Goya, od 22. februarja do 21. maja 1995, odprto od ponedeljka do sobote od 10. do 18. ure, ob sredah do 20. ure, ob nedeljah od 14. do 18. ure, informacije na tel. 71/389 1785 ali 71/839 3526.

Interes za upodabljanje materialnih predmetov oz. nezive narave v likovni umetnosti zasledimo sele v obdobju pozne renesanse, tudi spanske, prav tihožitja, ki so jih ustvarili spanski slikarji od konca 16. do sredine 19. stoletja pa so osrednja tema razstave v londonski nacionalni galeriji. Med avtorji skorajda sedemdesetih del velja omeniti najpomembnejše; razstavo odpirajo tri tihožitja Sáncheza Cotána (1560-1627), meniha iz Toleda, ki se danes velja za začetnika tega žanra v Spaniji, ki pa je bil v dvajsetih in tridesetih letih 17. stoletja še vedno pod močnim vplivom slikarja flamskega rodu Juana van der Hamena. S prav tako tremi deli je zastopan tudi Velázquez, njegov sevilijski sodobnik Francisco de Zubarán pa med ostalim tudi z znamenitim Tihožitjem s stiri posodami. Med predstavniki t. i. »vanitas motivike« velja omeniti avtorje, kot so Antonio de Pereda, Juan de Arellano, Bartolomé Pérez in Luis Meléndez (na sliki njegovo Tihožitje s sadjem, sirom in posodjem). Razstavo zaključujejo nekatera dela največjega spanskega slikarja 19. stoletja F. Goye (med njimi tudi Mrtvi puran iz madridskega Prada), ki je s svojimi tihožitji vplival tudi na razvoj tega žanra pri Courbetu, Cézannu in Picassu. (M.T.)

BERLIN

Iluzionist

Schaubühne am Lehniner Platz, Kurfürstendamm 153, 1000 Berlin 31, Sacha Guitry: Der Illusionist, premiera 28. februarja 1995 ob 19.30, prodaja in rezervacija vstopnic vsak dan ob 11. do 18.30 ure, ob nedeljah in praznikih od 15. do 18.30 ure ali na tel. 30/89 00 23.

Ceprav velja še danes pripisati uspeh francoskega igralca, pisca in režiserja Sacha Guitryja (1885-1957) bolj slovesu njegovega očeta, L.G. Guitryja, znamenitega karakternega igralca z začetka tega stoletja, kot pa njemu samemu, vendarle ne gre prezreti njegovega doprinosa gledališču; je avtor stotiridesetih gledaliških del, nekaj romanov in avtobiografskih spisov, a tudi režiser, avtor ali igralec v prek stitidesetih filmih. Ceprav njegova dramska dela (večinoma komedije in melodrame) že dolgo ne polnijo več gledaliških his, jih je med njimi tudi nekaj, ki bi jih bilo vredno uprizoriti. Eno izmed njih je tudi lahkotna komedija Iluzionist, ki jo bodo konec februarja v režiji in prevodu Luca Bondyja premierno uprizorili v gledališču Schaubühne am Lehniner Platz. V vlogi pariškega iluzionista iz gledališča Alhambra bo nastopil Gert Voss, v vlogah Alberta, ki zeli spoznati rokohitrea zaradi njegovih spretnosti, P. Simonischek v vlogi Jacqueline, ki se ne more upreti iluzionisovemu sarmu pa Dorte Lyssewski. (M.T.)

KØBENHAVN

Glasovi sveta

Københavns Internationale Teater, Vestergade 8, 1456 København, Verdens Stemmer (Voices of the World), festival bo potekal od 16. februarja do 10. marca 1995, informacije in prodaja vstopnic po tel. 35 43 20 21 ali 33 12 58 03, od ponedeljka do petka od 14. do 18. ure, ob sobotah od 11. do 14. ure.

Narodno gledališče iz Københavna se prvič predstavlja kot organizator 1. Danskega mednarodnega vokalnega festivala, na katerem bo sodelovalo petnajst skupin ali posameznikov iz trinajstih evropskih držav, ZDA, Indije in Afrike. Ideji o tovrstnem festivalu je botrovalo prepričanje, da z razvojem novih medijev v svetu vse bolj narašča tudi potreba po drugačnem vokalno-pevskem izrazu, ne samo v klasičnih scenskih umetnostih, temveč tudi v vseh »stavljenih« umetnostih. Ceprav se bo festival osredotočil na nekatera nova iskanja v uporabi človekovega glasu, vendarle ne gre prezreti tudi tistega dela, ki se posveča tradicionalno pevske-mu ali vokalno instrumentalnemu izrazu. Med gostujočimi skupinami ali posamezniki velja omeniti 25 clanski bolgarski zbor Le Mystère des Voix Bulgares z dirigentom N. Merdjanovom, ki se bo predstavil s tradicionalnimi napetimi in deli sodobnih skladateljev, indijsko ume-nico Veenoo Sahasra-Buddhe, Meredith Monk (na sliki) iz ZDA, dobitnico dveh pomembnih ameriških glasbenih nagrad - National Music Theatre Award in The Bessie Award, iransko-amerisko umetnico Sussan Deyhim, Phila Minton & Roger Turner Duo iz Velike Britanije in Mari Boine iz Norveške, med domaćimi gosti festivala pa Irene Becker. (M.T.)



PARIZ



Ulični zapisi

Espace photographique de Paris, fotografska razstava Georges Tourdjman, od 7. februarja do 24. aprila 1995, informacije na naslovu Nouveau Forum des Halls, 4, 8 Grande Galerie, Place Carrée, Paris 1er ali po tel. 40 26 87 12, razstava odprta vse dni, razen ponedeljka, med 13. in 18. uro, med vikendom tudi do 19. ure.

Georges Tourdjman se je rodil leta 1935 v Casablanci v Maroku. Od leta 1956 do 1962 je delal kot pomočnik režiserja. Fotografirati se je naučil v New Yorku, ko se je leta 1963 odločil za drugačno življenje in za »pravi poklic«. V tistem obdobju je videl veliko hollywoodskih filmov iz stitidesetih in petdesetih let, vendar malo knjig o fotografiji. Vpisal se je na newyorski Institut za fotografijo, kmalu pa je bil nad zahtevnostjo in učnimi predmeti razočaran, saj so takrat poučevali le to, kako fotografirati na porokah za ameriške provincialce. Institut je kmalu zapustil, delal je v majhnem studiu-laboratoriju in posvetil ves svoj prosti čas podobam na ulici. Navdihnil ga je ameriški način življenja. Potem ko je prisostvoval na seminarjih Brodovitcha v studiju Avedon, je začel sodelovati z velikimi reklamnimi agencijami, modnimi časopisi, fotografiral je za kozmetično in partumsko industrijo, avtomobile, letala, banke in drugo. Ustvaril je več tisoč portretov obrazov iz sveta mode in umetnosti, gledališča, politike. Redno objavlja v mesečnikih, v fotografskih časopisih in razstavlja svoje fotografije v Franciji, Italiji, Veliki Britaniji, Nemčiji, na Japonskem in v Združenih državah. Na sliki: J. Tourdjman, Man Ray, Pariz, 1970 (S.D.)

SLIKARSTVO / GLEDALIŠČE / PLES / FOTO

EVROAGENDA

GLASBA / KIPARSTVO / ARHITEKTURA / FILM

BERLIN

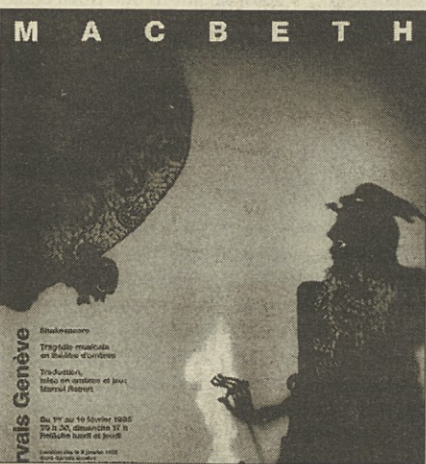
Topografija terorja

Kinosaal im Martin-Gropius-Bau, Stresemannstrasse 110, 10963 Berlin, Filmretrospektive Topographie des Terrors - 12 Jahre, 3 Monate, 8 Tage, projekcija ob sredah ob 18.30 uri in sobotah ob 17.30 uri, vstop prost, informacije na tel. 30/262 62 27.

V okviru prireditve, ki v Berlinu potekajo pod skupnim naslovom Topografija nasilja, se bo do konca letosnjega maja zvrstila niz filmskih projekcij z istim tematskim naslovom: Topografija nasilja - samonasilje, vojna in osvoboditev Evrope. V izbor filmov so uvrščena remek dela ameriške, francoske, britanske, ruske in tudi nemške kinematografije, z njo pa režiserji kot so, Jean P. Melville, F. Capra, F. Truffaut, E. Lubitsch, R. Bresson, A. Resnais, Tarkovski in drugi. Filmska retrospektiva, ki poteka vsako sredo in soboto, sodi v predprogram razstave »Berlin 1945«, ki jo bodo odprli sredi aprila, filmi pa so bili izbrani z umetniškega in zgodovinskega vidika, organizatorji pa so upoštevali tudi zahteve občinstva. Pri nekaterih projekcijah filmov so navzoči tudi njihovi ustvarjalci, ki po zaključku projekcije odgovarjajo na vprašanja obiskovalcev. Ob vsaki projekciji je obiskovalcem na voljo tudi informativna brošura, ki poleg podatkov o samem filmu gledalca informira tudi o resničnih zgodovinskih dogodkih in dejstvih, ki jih posamezni film prikazuje. Na sliki prizor iz prvega v nizu prikazanih filmov, Chaplinovega Velikega diktatorja, ZDA, 1940. (M.T.)



ŽENEVA



Macbeth

Saint-Gervais Genève, William Shakespeare: Macbeth, od 19. februarja 1995, vsak dan, razen v ponedeljek in četrtek, ob 20.30 uri, v nedeljo ob 17. uri, informacije na naslovu 5, rue du Temple ali po tel. 022/732 2060 ali na naslovu 7, rue du Prince ali po tel. 022/310 68 20.

V koprodukciji Théâtre de Séraphin in Saint-Gervais Genève je nastal Shakesperjev Macbeth v posebni obliki glasbene tragedije senčnega gledališča. Prevod, režija, sence in igre je delo Marcela Roberta, ki mu praktično pomaga se Mas Soengeng in Douglas Fowley. Glasbeno spremljavo prispevajo Nicola Orioli, Marc Depond, Christophe Berthet, Olivier Sidore in Fabio Turini. Predstava, ki traja dve uri se razvije iz čisto preprostega živega plamena oljne svetilke, ki se nahaja za platnenim zaslonom. Potem se pojavijo halucinacije v podobi plesočih senc, carovnice in vojakov, konjeniki in zarotniki, prevarani kralj in morilski izdajalci. Blodeče duše vstajajo z roba spodnjega sveta, da bi se enkrat povedale svojo zgodbo. Na drugi strani zaslona jih spremljajo glasbeniki, dva pomočnika in Marcel Robin, ki sam ozivlja in interpretira petstirideset oseb Shakesperjeve drame. 11. februarja bo na sporedu predavanje Ritual senčnega gledališča, 16. februarja pa prvi prizor iz Ramajane, tudi v predstavi senčnega gledališča. (S.D.)

MADRID

Umetnost z vseh kontinentov

Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofia, Santa Isabel 52, 28012 Madrid, Cocido y crudo, razstava je na ogled do 6. marca 1995, odprto od torka do nedelje od 10. do 21. ure, ob nedeljah od 10. do 14.30, informacije na tel. 91/467 50 62.

Razstava z naslovom Cocido y Crudo, povzetim po istoimenski antropološki studiji Clauda L. Straussa (Le Cru et le Cuit, 1964), predstavlja (do danes v večini ne razstavljena) dela petdesetih mladih umetnikov iz šestindvajsetih držav iz vseh kontinentov. Namen razstave, ki je nastala pod vodstvom umetnostnega kritika Dada Camerona, je raziskovanje umetnine kot transkulturnega objekta, ki neodvisno od prostora in časa (političnih in geografskih premikov, stajanja kultur itd.) ne izgublja identitete. Razstavljena dela (grafike in olja, skulpture, instalacije, fotografije, videoinstalacije, filmske projekcije, multimedialni projekti, interaktivne instalacije) navkljub razlikosti in navidezni ekletičnosti izbora ponujajo celovit vpogled v mednarodno umetniško snovanje, uporabo novih materialov, iskanje novih oblik in povezovanje ter prilagajanja »klasične« umetnosti sodobnim medijem. Večina ekponatov je razstavljenih v muzejskih prostorih, nekateri pa tudi na prostem. (M.T.)

DUNAJ



Sofonisba Anguissola

Kunsthistorisches Museum, Burgring 5, 1010 Wien. La prima donna pittrice Sofonisba Anguissola: die Malerin der Renaissance Cremona - Madrid - Genua - Palermo um 1535 bis 1625, razstava bo na ogled do 26. marca, odprto od torka do nedelje od 10. do 18. ure, ob četrkih do 21. ure, informacije na tel. 404/52 177.

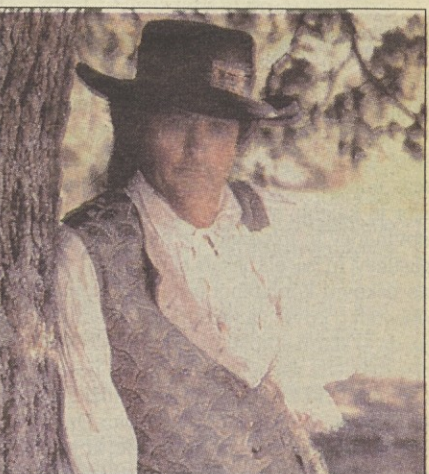
Osrednji avstrijski muzej likovne umetnosti Kunsthistorisches Museum je pripravil razstavo pomembne italijanske slikarke Sofonisbe Anguissola (1535 - 1625), ki se je v zgodovino umetnosti zahodne Evrope vpi-sala kot prva pomembna slikarka (izstopajo- joče avtorice so se v zahodnoevropski zgo-dovini umetnosti pojavljale zlasti v deka-dentnih, poznih obdobjih, kakršni je tudi manierizem). Življenjska pot umetnice, ka-tere opus se uvršča med najpomembnejše in najplodnejše prispevke v razvoju manie-rističnega avtoportreta, je bila razpeta med Cremono, dvorska okolja v Madridu in Ge-novi ter Palermom, kjer je umrla kot slepa starka. Anguissola je zapustila 12 avtopor-tretov (kar pomeni najštevilčnejši avtopor-tretni opus med Dürerjem in Rembrand- tom), zanje pa so poleg zgodnjih pojavov eksperimentiranja s formami ovalnih okvi-rov značilne tudi zgodnje upodobitve dvor-skih zanskih momentov in zametki tihoži-tij. Na sliki Sofonisba Anguissola: Avtopor-tret (izrez), 1559 (?), Milano, Brera. (V.U.)

BERLIN

Filmski festival

Naslov: International Filmfestspiele Berlin, Budapest Strasse 50, D-10787 Berlin, tel: (030) 254-890, fax: (030) 254-89-249.

Od 9. do 20. februarja bo v Berlinu potekal že 45. mednarodni filmski festival, na katerem bodo ob sedemindvajsetih filmih tekmovalnega programa predvajali v spremljevalnih programih (Forum, Panorama, Otroški filmski festival, Retrospektive, Novi nemški film, Evropski filmski trg) tudi nekaj manj kot tisoč filmov iz sedemindvajsetih držav. Festival bodo 9. februarja otvorili s projekcijo filma Margarethe von Trotta Obljuba (Das Versprechen) o starih desetletjih zgodovine Berlina od izga-ditve do padca Berlinskega zidu. Za berlinske medvede se bodo med drugimi potegovali Edgar Reitz (The night of the filmmakers), Bertrand Tavernier (L'appat), Agnès Varda (Les cent et une nuits), Robert Redford (Quiz Show), Bruce Beresford (Silent Fall) in Wayne Wang (Smoke, Blue in the face). Med igralci pa Harvey Keitel, Paul Newman, Richard Berry, Michel Piccoli, Marcello Mastroianni, Carmen Maura, John Turturro in drugi. Na festivalu bodo zlatega medveda za življenjsko delo podelili francoskemu igralcu Alainu Delonu (na sliki), predvajali pa bodo tudi vse njegove filme. Stoletnico filma pa bodo med drugim zaznamovali tudi z retrospektivo filmov Busterja Keatona in ameriških kome-dij iz dvajsetih let. (V.R.)



POLJSKA / PREDSEDNIK GROZI

Walensa razpušča levičarski sejm?

Pravni razlog za razpustiti sejma je našel v nesprejetem proračunu

VARSAVA - Predsednik Lech Walesa je povedal, da načrtuje razpustitev parlamenta, v katerem ima največ poslancev levica, in spremembo levo usmerjene vlade. S tem je se bolj razvnel že tako razburjeno poljsko politično prizorišče. Po večmesečnih prepirih z vlado leve koalicije, ki jo vodi Waldemar Pawlak, je Walesa v četrtek predstavnike parlamenta vprašal za mnenje o razpustitvi.

Ustavnemu sodišču je tudi predložil razloge za zavrnitev letošnjega državnega proračuna, ki bi moral biti potrjen v treh mesecih (do 4. februarja). Ker ga ni potrdil, si je Walesa zagotovil pravni razlog za razpust parlamenta. Koalicija in opozicija opozarjata, da predsednik nima razlogov za sprejemanje takšnih odločitev, saj je parlament že sprejel proračun. Če bo se naprej vztrajal, ga bodo postavili pred ustavno sodišče in mu odvzeli vse pristojnosti. Walesa je kratko odgovoril, da je razpustitev parlamenta neizogibna, namignil je, da je treba Pawlakovo koalicijsko vlado zamenjati. »Če ima parlament boljši predlog, bi se temu (razpusti-

tivi parlamenta) veliko raje izognil,« je izjavil Walesa. Njegov tiskovni predstavnik Spalinski je dejal, da predsednik razmišlja o tem ukrepu zato, ker bi tako lahko odstranil Pawlaka.

»Res bi se ga rad iznebil, kajti če mediji pišejo, da bi morala pred sodišče polovica članov vlade, je treba nekaj ukreniti,« je priznal Spalinski. Čeprav je več ministrov obdolženih korupcije in nepravilnosti, vsi vztrajno zanikajo obtožbe. Walesa je zamen skusal prepričati članice Zveze demokratične levice (SLD), ki jo sestavljajo nekdanji komunisti, naj izstopijo iz koalicije, podpisane s Pawlakovo Kmečko stranko, in sestavijo manjšinsko, reformam naklonjeno vlado. Največja opozicijska stranka Zveza za svobodo je SLD pozvala, naj podpre postavlo nestranske vlade, v kateri bodo predvsem strokovnjaki, ker se je pokazalo, da sedanji vladi usihajo moci, hkrati pa bi se izognili razpustitvi parlamenta. Voditelj SLD sicer priznavajo, da je Pawlak slab premier, vendar se niso ujeli na vabo: pred letošnjimi predsedniškimi volitvami nočejo ostati nemo-



Poljski predsednik ni zadovoljen z nekdanjimi komunisti (Telefoto: AP)

čni nasproti sovražno nastrojenemu predsedniku. Razjezila so jih poročila, po katerih naj bi jih Pawlak v upanju, da bo rešil vlado, zavajal in se z Waleso že dogovoril, kdo naj bi prevzel položaj obrambnega in tudi zunanjege ministra. Pawlak, ki se je včeraj vrnil s tridnevnega obiska v ZDA, naj bi Walesi za ti mesti predložil dve imeni, predsednik pa naj bi se z njima strinjal. Vodstvo SLD se boji, da se s kandidatom za obrambnega ministra ne bo strinjalo; če se bo njihova bojazen uresničila, grozijo z izstopom iz koalicije, vendar pa je predsednik stranke Aleksander Kwasniewski poudaril, da je pred sprejemanjem vsakršnih odločitev treba počakati na premierovo vrnitev iz ZDA. Iz njegovih izjav je bilo kljub temu razbrati, da dvomi v nadaljnji obstoj koalicije. »Oceniti moramo, ali koalicija se naprej lahko obstaja in uspešno vlada. Ko si bomo ustvarili mnenje, bomo lahko začeli pogovore o drugačni sestavi vlade,« je izjavil Kwasniewski.

Adam Jasser / Reuter

Kronologija spora

VARSAVA - (AFP) - Naporna vojna med poljskim predsednikom Lechom Waleso in levičarsko večino v parlamentu o pristojnostih predsednika države in tistih, ki naj bi jih imela parlament in vlada, se je januarja skrajno zaostila.

9. januar: Walesa v intervjuju za (levičarski) stirinajstndnevnik Polityka trdi, da premier Waldemar Pawlak »ne obvladuje položaja«, zaradi česar bi svoje mesto moral zapustiti že pred šestimi meseci.

13. januar: Minister za zunanje zadeve Andrzej Olechowski, tesni sodelavec Walense, odstopi s položaja zaradi Pawlakove kritike. S tem že drugo ključno ministrstvo ni zasedeno - obrambno ministrstvo nima svojega predstavnika od 10. novembra 1994.

16. januar: Predsednik zavrne kandidato (nekdanjega komunist) Longina Pastusiaka, ki ga leva koalicija predlaga za obrambnega ministra.

30. januar: Walesa postavi Pawlaku ultimatum, po katerem mora do 3. februarja predlagati ministra za obrambo in zunanje zadeve. Namigne, da bi v nasprotnem primeru utegnil razpustiti parlament.

31. januar: Predsednik sprejme kandidaturi obeh ministrov, ki ju predlaga Pawlak, vendar ne razkrijejo njihovih imen, zaradi česar se zaostrijo odnosi med premierom in njegovimi nekdanjimi komunističnimi zavezniki.

2. februarja Walesa zahteva od predsednikov obeh domov »mnenje o razpustitvi parlamenta«, kar je prvi korak, ki ga mora predsednik države storiti, če hoče razpustiti parlament.

Hkrati predsednik obtoži ustavno sodišče, ker proračun za leto 1995 se ni sprejel, zaradi česar to sodišče po njegovem »krši ustavo«. Nesprejetje proračuna je namreč po ustavi lahko vzrok za razpustitev parlamenta.

SESTANEK G-7 V TORONTU

Bogati so zaskrbljeni

TORONTO - Včeraj so se v Torontu sesli predstavniki sedmih najbogatějšíh držav na svetu (G-7), in sicer zato, da bi nasli pot za zavarovanje globalnega finančnega sistema, potem ko so Mehiko pred bankrotom resila le večmilijardna dolarska tuja posojila. Na dvodnevnem srečanju, ki se ga udeležujejo finančni ministri in predstavniki največjih bank iz držav članic G-7 - ZDA, Nemčije, Japonske, Velike Britanije, Italije, Francije in Kanade - bodo govorili predvsem o »mehiški lekciji«.

Prickakovati je, da bodo finančni strokovnjaki pojasnili nekatere podrobnosti 50-milijardnega posojila, ki ga je v torek predlagala ameriška vlada. ZDA je obljubila 20 milijard dolarjev, Mednarodni denarni sklad (MDS) 17,8 milijarde dolarjev, Mednarodna banka za poravnave pa 10 milijard. Na srečanju v Torontu prvič sodeluje tudi novi ameriški finančni minister Robert Rubin. Rubin je pred nekaj dnevi izjavil, da ni manjkalo veliko, da bi bila Mehika nesposobna odplačevanja svojih dolgov.

Glavno vprašanje zadeva status MDS - ali sploh ima viro in pooblastilo za ukrepanje v tako akutni zadevi, kot je mehiška? Kritiki menijo, da je Mednarodni denarni sklad, ki je nekakšen oporni stebel držav s kratkotrajnimi finančnimi težavami, stal na stranskih tirih v času, ko se je mehiški pezo že potapljaj in se je ameriški predsednik Clinton krčevito trudil, da bi ustavil hiranje mehiške valute. Ko si je Clinton zaman prizadeval, da bi kongres privolil v odobritev posojilnega paketa, se je MDS vendarle odločil prispevati svoj delež. Čeprav je Mehiki obljubil posojilo v višini 17,8 milijarde dolarjev, se ta vsota ne more primerjati z reko »vročih« dolarjev, prek računalniško vodenih denarnih trgov pritekajo ali otekejo iz države.

Michel Camdessus, generalni direktor MDS, ki tudi sodeluje na torontskem sestanku, je se v četrtek opozoril, da mehiška kriza brzokone ni zadnja te vrste. Poudaril je, da ima MDS res finančno moč za prebroditev vsakega novega finančnega prevrata, vendar pa morajo njegove članice vanj prispevati svež denar. Nemčija se na torontskem srečanju zavzema za nadaljevanje pomoči Rusiji, čeprav se zaradi drage čečenske vojne že pojavljajo dvomi o Jelcinovem uresničevanju obljubljenih reform. Japonska bo G-7 seznanila o gospodarskih posledicah potresa v Kobeju. Zaradi spekulacij ob mehiški krizi pa so bile »ranljive« tudi nekatere druge valute, med njimi španska pezeta, italijanska lira in kanadski dolar. Zaradi zvišanja obrestnih mer in njihovega vpliva na gospodarstvo je v Torontu na dnevnem redu tudi to vprašanje. Potem ko je ameriška centralna banka v sredo zvišala obrestne mere, sta njeni odločitvi takoj sledili tudi kanadska in britanska centralna banka.

Greg McCune / Reuter

NOVICE

Rusiji zaprta vrata v Svet Evrope

STRASBOURG - Parlamentarna skupščina Sveta Evrope je odločila, da bo zaradi vojaškega posega v Čečeniji zamrznila rusko vlogo za polnopravno članstvo v tej 33-članski evropski organizaciji. V resoluciji so poslanci parlamentarne skupščine Sveta Evrope zapisali, da so ruske oblasti kršile mednarodne obveznosti, ki jih ima Ruska federacija, vojaški poseg v Čečeniji pa je tudi groba kršitev najosnovnejših človekovih pravic. Članice Sveta Evrope so se obvezale, da bodo spoštovala ta osnovna načela. Miroljubna rešitev krize v Čečeniji je pogoj, ki ga je Svet Evrope postavil za odmrznitev ruske vloge. V parlamentarno skupščino Sveta Evrope se je kot član ruske delegacije vrnil Vladimir Žirinovski, ki je včeraj ostro nasprotoval odločitvi o zamrznitvi ruske vloge. Po štiriurni vroči razpravi o Čečeniji se je Žirinovski razburil: »Saj ni čečenskega problema, le osrednja oblast ima probleme z banditi. Banditi po cestah in vojakji v vojašnicah - mar je to tisto, kar si želite?« je Žirinovski spraševal parlamentarce iz 33 evropskih držav članic Sveta Evrope. (P.R., Reuter)

Santer pri Mitterrandu

PARIZ - Novi predsednik Evropske komisije Jacques Santer je na obisku pri francoskemu predsedniku Mitterrandu, ki trenutno predseduje Evropski zvezi. Pogovarjala sta se o televizijskih kvotah, s katerimi naj bi EZ zascitila svojo produkcijo, vendar nista našla skupnega jezika. »Kvota se nikoli ni bila sredstvo, ki bi scitilo,« je ob koncu srečanja dejal Santer, Mitterrand pa je poudaril, da številni prebivalci Evrope cutijo potrebo po zascititi svoje nacionalne kulture, tudi na področju filmske industrije. O tem vprašanju bodo 13. in 14. februarja v Bordeauxu razpravljali kulturni ministri Evropske zveze. Mitterrand je na tiskovni konferenci se povedal, da je ruskega predsednika Borisa Jelcina zadovolnil na praznovanje 50-letnice konca vojne. Jelcin bo tako 8. in 9. maja v Parizu, tudi »četudi so stvari zaradi Čečenije bolj zapletene«. Mitterrand je tudi predlagal novo konferenco o Alžiriji, ki naj bi »vzbudila upanje« in ne sprejemala političnih odločitev, kot je dejal francoski predsednik. (Reuter, dpa, AFP)

Če predsednik preveč kadi...

PRAGA - Uradni predstavnik češkega predsednika je v petek zanikal govorice, po katerih naj bi Václav Havel sprožil alarm v češki jedrski elektrarni Dukovany. Incident naj bi se pripetil, ko je predsednik med obiskom tega energetskega objekta prižgal cigareto v prostoru, kjer je kajenje strogo prepovedano. Mimo zgroženih novinarjev in fotografov je nemudoma prihrumela četa gasilcev in začela iskati skrivnostni plamen. Havel je na tiskovni konferenci ostal brez komentarja, ko so ga pobarali o krivdi za razburjenje, medtem ko gasilci trdijo, da je alarm sprožil prav predsednikov vžigalnik. Češka tiskovna agencija navaja tudi besede predstavnika elektrarne, ki za možen vzrok sproženja alarma omenja fotografske bliskavice. Elektrarna Dukovany je edina češka delujoča jedrska elektrarna, ki proizvede čettino vse električne energije v državi. (Reuter)

BLIŽNJI VZHOD / PO ŠTIRISTRANSKEM SREČANJU NA VRHU

Uspeh je bil že v tem, da se državniki niso skregali

Skupna resolucija obsoja nasilje in poziva k pogajanjem, spornim vprašanjem pa se je spretno ognila

Jeruzalem, Gaza (Reuter, AFP) - Predstavniki Egipta Hosni Mubarak, Izraela Jicak Rabin, Jordnije kralj Husein in PLO Jaser Arafat, so po četrkovih peturnih pogovorih sprejeli skupno izjavo, v kateri je polno lepih besed, vendar ima le malo konkretnih sklepov. Kljub temu so se vsi udeleženci srečanja vrnili domov zadovoljni. »Vzpostavili smo bližnjevzhodno mirovno zavezo,« je bil ob vrnitvi slovesen Jicak Rabin. Srečanje gre v nos le islamskim skrajnjem, ki se kar grozijo z napovedmi o novih samomorskih bombnih atentatih na prebivalce Izraela. Izraelski premier se je s tremi arabskimi kolegi tokrat prvič sestel sočasno. Televizijski posnetke srečanja, na katerih so državniki sproščeno klepetali in se smejali, bi si bilo še pred manj kot dvema leti le težko zamisliti. Rabina so povabili celo na iftar, slovesni večerni obrok muslimanov, ki ga v času njihovega svetega meseca ramadana postrežejo sele po sončnem zahodu. Verniki

ves mesec od sončnega vzhoda do zahoda ne smejo užiti ničesar, niti cigarete. Zato pa se po sončnem zahodu lahko najedo do onemoglosti.

Izraelski zunanji minister Simon Peres je včeraj dejal, da so na omenjenih pogajanjih v Kairu dosegli veliko, saj jim ni bilo treba odstopiti od

»Rabin nas ne bo ustavil!«

DAMASK (Reuter) - »Kljub represivnemu aparatu, ki ga upravlja Rabin, ne more ustaviti pravičnega boja naslega ljudstva in tudi Arafata ne more izkoristiti v ta namen,« je srečanje v Kairu komentiral Abu Mohamed Mustafa, tiskovni predstavnik skrajnega Islamskega odporniskega gibanja Hamas in desetih drugih skrajnih skupin, ki zavračajo mirovni sporazum z Izraelom, sedež pa imajo v Siriji.

»Srečanje je bilo namenjeno temu, da bi Arafata pridobili za obračun z brati iz Hamasa in Islamskega Jihada in da bi rešili vse manj popularnega Rabina in njegovo delavsko stranko,« je se dodal Mustafa. Od podpisa delnega izraelsko-palestinskega mirovnega sporazuma leta 1993 so Izraelci v različnih spopadih pobili 205 Palestincev, Palestinci pa 112 Zidov.

Srečanje so obsodili tudi predstavniki palestinske Ljudske fronte za osvoboditev Palestine, ki ga vodi George Hamas in predstavniki Demokratične fronte za osvoboditev Palestine.

Izraelski premier je po vrnitvi za domače radijsko poslušalstvo izjavil, da bo egiptovski predsednik Mubarak sprožil ustrezno preiskavo zoper omenjeno skupino islamskih skrajnejcev v Damasku, vendar podrobnosti ni želel izdati. Egiptovski zunanji ministet Amr Musa pa je napovedal, da bo konec prihodnjega tedna odpotoval na Japonsko, v ZDA, Francijo in Nemčijo, da bi s sogovorniki razpravljaj o uresničevanju mirovnega procesa in o dvostranskih odnosih.

PERU - EKVADOR / OBMEJNI SPOR

Sprti strani sta dosegli sporazum, vendar podrobnosti še niso znane

RIO DE JANEIRO - Namestnik brazilskega zunanjega ministra Sebastiao do Rego Barros je včeraj izjavil, da sta ekvadorska in perujska delegacija po treh dneh intenzivnih pogajanj, ki so v prisotnosti brazilskih, cilskih, argentinskih in ameriških predstavnikov potekala v Rio de Janeiru, dosegli sporazum o prekinitvi spopadov na spornem obmejnem območju, ki leži globoko v amazonskem pragozdu.

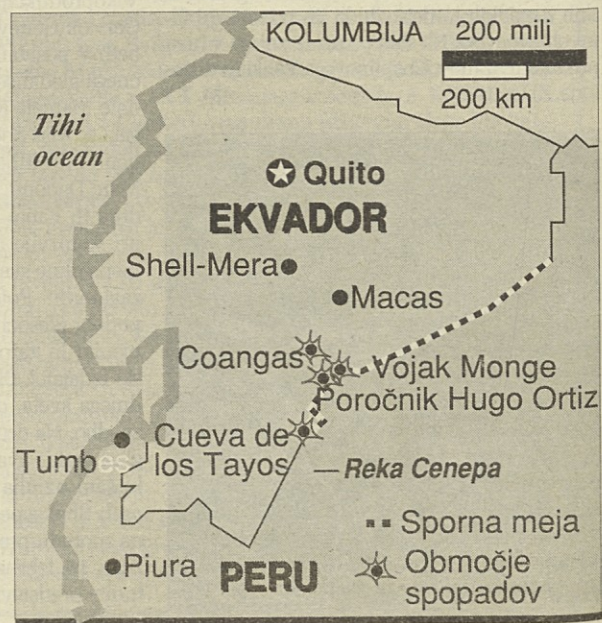
Barrosi ni hotel izdati podrobnosti doseženega spora-

zuma, saj ga morata, kot pravi, najprej potrditi vladi sprtih sosednjih držav. Iz diplomatskih virov se je izvedelo, da je na sklenitev sporazuma o prekinitvi spopadov na sporni ekvadorsko-perujski meji močno vplival četrtekov poziv ameriškega predsednika Billa Clintona sprti-stranema, naj končno ustavi sovražnosti in s pogajanjimi rešita obmejni spor. »Predsednik Clinton je v pismu, ki ga je poslal voditelja sprtih držav poudaril, da pomenijo spopadi tragedijo za obe vpleteni strani,

razen tega pa ogrožajo mir in varnost celotne zahodne poloble,« je zbranim novinarjem povedal tiskovni predstavnik Bele hiše Mike McCurry.

V nepreloženih amazonskih pragozdovih je sicer mirno, toda perujski in ekvadorski vojaki se se naprej opazujejo prek puškinih cev. Zahodni vojni poročevalci se strinjajo, da je bojna morala ekvadorskih vojakov bistveno višja kot bojna morala njihovih perujskih nasprotnikov.

William Schomberg / Reuter



RUSIJA

Generalu Gračovu se majejo tla

Poleg slabega vodenja čečenske vojne mu očitajo še korupcijo

MOSKVA - Pod bremenom številnih obtožb korupcije, naročenega umora, vojne, ki je zahtevala preveč mrtvih in je skrajno sporna, ter najnovejšega finančnega skandala, je položaj ruskega obrambnega ministra Pavla Gračova vsak dan bolj negotov. Ruski tisk piše, da ga bo brzkone moral kmalu zapustiti. General Gračov, ki je odšel v bolnisnico na zdravniške preiskave, se je tja najbrž zatekel pred grozijo novega finančnega skandala, v katerega je vpleteno njegovo ministristvo.

Gračov je bil najzvestejši zagovornik Borisa Jelcina med izjalovljenim državnim udarom leta 1991 in je doslej politično preživel vse politične spremembe. Toda obrambni minister si je lani jeseni za las resil glavo. Takrat je bil vpleten v korupcijsko afero, saj je ščitil svojega namestnika Matveja Burlakova, poveljnika ruskih enot v nekdanji Vzhodni Nemčiji, ki so ga obdolžili nezakonite preprodaje velikih količin orožja. Se hujši so sumi v zvezi z umorom novinarja, ki je hotel odkriti, do kod sega mreža korupcije v vojskem vrhu.

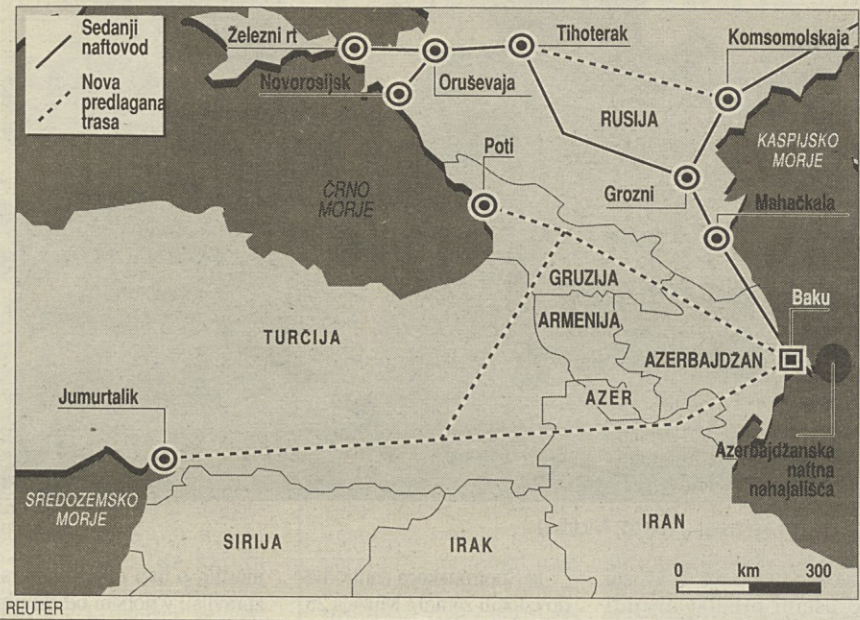
S predsednikovo podporo se je Pavel Gračov v parlamentu nekako ubranil številnih očitkov, ki so nanj deževali v dumi. Toda njegov dosje, ki je v rokah Borisa Jelcina, se je med tem odebilil, pridružili so se mu tudi številni glasovi iz vojskega vodstva, ki nasprotujejo nekdanjemu heroju iz afganistanske vojne. Gračov se polagoma spreminja v »grešnega kozla«. Predsedniku je obljubil bliskovito vojno, toda vojna v Čečeniji, ki je zahtevala veliko žrtev in je močno umazala podobo Rusije v mednarodni javnosti, je le še oslabil položaj ruskega predsednika. Vec kot 72 odstotkov ruskega prebivalstva mu ne zaupa več, ugotavlja ena od raziskav.

»Jelcin Gračova ne bo nagnal zaradi Čečenije, pač pa si bo izmislil kakšen drug vzrok,« je izjavil nekdo iz obrambnega ministristva. Ta novi povod bi utegnili biti najnovejša afeta, ki jo je včeraj razkril časopis Sevodnja. Na zasedanju varnostnega sveta 25. januarja je Jelcin predložil dokument, ki prica, da je ministristvo za obrambo v neki tuji banki odprlo svoj račun, ne da bi za to imelo uradna pooblastila. V podružnici Deutsche Bank v predmestju Berlina so na račun položili 20, 6 milijona dolarjev, ugotavlja dokument, ki ga je videl dopisnik AFP.

Marielle Eudes / AFP

SKRIVNOST ČEČENSKE VOJNE JE V NAFTI

Na zemljevidu je prikazana predlagana trasa novega naftovoda, ki bo potekal od azerbajdžanskih naftnih nahajališč do črnomoških pristanišč. Stara trasa namreč poteka čez čečensko ozemlje, kjer potekajo spopadi med ruskimi silami in čečenskimi uporniki.



Vojaška zveza NATO: na Vzhodu nič novega

BONN (Reuters) - Generalni sekretar zveze Nato Willy Claes je po pogovorih z nemskim zunanjim ministrom Klausom Kinkelom izjavil, da bodo morali voditelji članic čezatlantskega zavezništva v tem letu sprejeti strategijo vključevanja nekdanjih realsocialističnih držav iz srednje in vzhodne Evrope v zvezo Nato, vendar pa bo treba pri tem upoštevati tudi varnostne interese Ruske federacije. »V zvezo Nato ne smemo samodejno sprejeti vse države s tega območja, ki izpolnjujejo določene politične, vojaške in gospodarske kriterije, saj je širitev Nata predvsem prvotno politično vprašanje.« Claes je se poudaril, da bo Nato o svojih načrtih tudi v prihodnje obvesčal ruske oblasti, »saj se vodstvo ne zavzema za osamitev

te velikanske države, marveč za njeno vsestransko vključevanje v evroazijsko varnostno arhitekturo. Uradno Moskvo moramo z vsemi razpoložljivimi sredstvi prepričati, da zahodno zavezništvo v ničemer ne ogroža vitalnih ruskih interesov.«

Sef nemške diplomacije je zbranim novinarjem povedal, da se vse članice zveze Nato načelno strinjajo s širitvijo zavezništva, vendar se še niso dogovorile o tem, katere »nove demokracije na vzhodu Evrope bodo sprejele v zvezo Nato in kdaj jih bodo sprejeli v polno-pravno članstvo.« Prepričani smo, da Rusiji ne bi smeli priznati pravice veta na včlanjevanje določenih držav s tega območja v čezatlantsko zavezništvo,« je zatrdil nemski zunanji minister.

KITAJSKA / POLITIČNA UGIBANJA

Razpad po odhodu »zadnjega rdečega cesarja«

Mnogi so prepričani, da so silnice sprememb premočne, da bi jih lahko zadrževali drugorazredni politiki

PEKING - Moznost, da bi Kitajska po smrti Deng Xiaopinga razpadla podobno kot Sovjetska zveza, je po neki raziskavi Pentagona petdesetodstotna. To aktualno poročilo predstavlja nočno moro vseh poznavalcev kitajskih političnih razmer. »Na Kitajskem ni ravnovesja političnih sil, zato bo po smrti Deng Xiaopinga nastal nekakšen politični vakuum, ki ga bodo skušali izkoristiti konservativci, pa tudi reformatorji.«

V raziskava, ki jo je prvi objavil časopis South China Morning Post v Hongkongu, strokovnjaki napovedujejo, da ima Kitajska po smrti Deng Xiaopinga le tridesetodstotne možnosti za nadaljevanje sedanje politične smeri. Poročilo, ki ga je avgusta lani sestavila skupina strokovnjakov za Kitajsko, kaže le malo zaupanja v »kolektivno vodstvo«, ki ga sestavljajo

predsednik partije in dr. zave Jiang Zemin, premier Li Peng in podpredsednik vlade Zhu Rongji. Strokovnjaki predvidevajo, da bo sedanja politična elita po smrti 90-letnega arhitekta kitajskih reform na oblasti le še eno do dve leti. Za čas po smrti Deng Xiaopinga obstaja več različnih scenarijev: močna nacionalistična osebnost s pomočjo vojske prevzema oblast,

država razpade na regije, ali pa popolno brezvladje. Pentagon je seveda takoj zanimal, da raziskava kaže uradno stališče ameriške vlade.

Ce pozorno beremo izjave Deng Xiaopingove hčerke Deng Rong, se nam zdi, da tudi patriarh - ali vsaj njegova vplivna družina - ni povsem prepričan, da Dengovi nasledniki dovolj trdno sedijo v svojem sedlu. Deng Rong, ki predstavlja Dengovo vez z zunanjim svetom, citira njegove besede: »Najpomembnejše je, da ostanem zdrav. Če bom zdrav, bo to največja podpora, ki jo lahko dam svojim naslednikom.« Deng Rong je v pogovoru

s časopisom Weekend Australian izjavila, da se njen oče popolnoma zaveda pomena njegove podpore sedanjemu vodstvu. Deng Rong je glede prihodnosti sedanje vlade optimistična, dodala je le, da je prihodnost vlade odvisna predvsem od tega, ali bo zmožna nadaljevati politiko preteklega desetletja in njene enotnosti. Spoprijeti se bo morala s problemi, kot sta naraščajoča inflacija in nizka storilnost v državnem sektorju. Po njenih besedah bi morali biti izkušeni voditelji zmožni za spoprijem s taksnimi težavami.

Vplivna Deng Rong velja za eno ključnih oseb

kitajske politike. Svojemu naglusu očetu vse pove na uho in obenem »prevaja« njegove skoraj neslišne odgovore. Njena beseda je tudi njegova beseda. Ostareli kitajski voditelj Deng Xiaoping se je nazadnje pojavil v javnosti pred enim letom ob praznovanju kitajskega novega leta. Letos je prvič pretrgal tradicijo. V poročilih ob praznovanju novega leta se ni pojavil. Zadnja fotografija mogočnega botra kitajske politike je bila posneta 1. oktobra lani, ko je pokrit z debelo odejo nemocen opazoval ognjem ob kitajskem nacionalnem prazniku.

Andreas Landwehr / dpa

Če se predsednik zaljubi...



WASHINGTON (AFP) - Leta 1988 Bill Clinton ni kandidiral za Belo hišo - zaradi strahu, da bi med predvolilno kampanijo utegnili razkriti njegove skoje cez plot, zatrjuje ena od najnovejših biografij ameriškega predsednika, o kateri poroča včerajšnji Washington Post. Knjiga Prvi v razredu Davida Maranissa, člana redakcije Washington Posta, opisuje tudi poskuse bodočega predsednika, da bi skrbno zabrisal sledove o tem, kako se je skušal izogniti sluzenju vojascine. Prvi v razredu je obsezna studija osebnosti Billa Clintona, preden je postal predsednik ZDA, ki izhaja iz intervjujev z več kot stirosto osebami, med njimi tudi Betsey Wright, sefinjo njegovega kabineta v času, ko je bil guverner v Arkansasu. Kot piše biograf, je prav Wrightova videla seznam zenski, s katerimi naj bi bil Bill Clinton custveno povezan, in mu leta 1988 svetovala, naj se kot guverner Arkansasa ne spuša v volilno bitko - iz obzirnosti do zene in hčerke. Stiri leta pozneje je predsedniški kandidat Clinton priznal, da je bil njun zakon obcasno v »tezavah«. Na najhujši preizkušnji je bil, ko je Jennifer Flowers javno izjavila, da je bila kar nekaj casa njegova ljubica.

(Na sliki nekdanja arkansaska uslužbenka Paula Jones, ki trdi, da ji je predsednik predlagal nespodobnosti)

Romunski režim si grabi oblast

BUKARESTA - Pet let po padcu komunizma v Romuniji znova prihaja do centralizacije oblasti, na kar opozarja tudi madžarska manjšina, ki zahteva večjo avtonomijo. Konec lanskega leta je bilo odstavljenih dvesto zupinov in lokalnih politikov; vsi so člani opozicijskih strank, izvoljeni na lokalnih volitvah februarja leta 1992. Člani Demokratske konvencije Romunije (CDR), ki združuje vse pomembnejše opozicijske stranke, so namreč takrat dobili 80 odstotkov vseh glasov, največ v velikih mestih, kot sta Bukaresta in Temišvar. Nedavno je vlada zaradi »nepravilnosti« odstavila tudi zupana cetrtga največjega romunskega mesta Brasov. Adrian Moruzzi je član opozicije in predsednik združenja romunskih zupinov. Pred tem sta bila svojih dolžnosti razresena tudi zupana dveh občin blizu romunske prestolnice, nekateri pa že napovedujejo, da enaka usoda čaka tudi zupana Bukareste, ker naj bi policija že zbiral dokaze o njegovi vpletenosti v nekatere nepravilnosti.

»Kampanija proti legalno izvoljenim predstavnikom opozicije ogroža razvoj demokracije v državi,« je opozoril predsednik CDR Emil Constantinescu in opozoril na velike pristojnosti policije, saj vlada sprejema odločitve glede na njena priporočila.

»Po sprejemu lokalne zakonodaje leta 1991 je bil proces decentralizacije oblasti pravzaprav blokiran,« je zapisano v lanskem vladnem poročilu, ki so ga sestavili strokovnjaki. Čeprav je opozicija vseskozi zahtevala zakone, ki bi določali delovanje lokalne avtonomije, predvsem s finančne plati, ni bil doslej napisan se noben statut. Ker ni zakona, ki bi opredelil pristojnosti lokalne oblasti, postaja opozicija čedalje glasnejša. Ker ni finančnih virov, s katerimi bi lahko izvajali sprejete programe, so izvoljeni lokalni politiki deležni kritik prebivalcev, ki menijo, da je lokalna oblast nesposobna reševati težave, s katerimi se srečujejo. Prav zato se mnogi v lokalne zadeve ne poglobljajo več, ljudje pa

se lokalnih volitev ne udeležujejo tudi zaradi zviševanja davkov.

»Zakaj bi volil, ko pa se tako ali tako ne bo nič spremenilo?« je izjavil neki prebivalec majhnega mesteca Calarasi - zadnjo nedeljo se je lokalnih volitev udeležilo le dvajset odstotkov volilnih upravicencev.

Ion Diaconescu, podpredsednik opozicijske Kmečke stranke, je poudaril, da osrednja oblast skuša diskreditirati lokalne oblasti, kjer veliko pomembnih položajev zasedajo člani opozicije. Vsi, ki so bili doslej odstavljeni, so bili obtoženi korupcije, vendar je bila njihova krivda dokazana le v nekaj primerih. Svet Evrope je v pismu predsedniku Ionu Iliescuju nedavno izrazil zaskrbljenost zaradi »odstavitve velikega števila zupinov«. Opozicija je vlado opozorila, da bi resnica decentralizacija utisala predvsem stranko madžarske manjšine, ki centralizacijo oblasti prikazuje kot poskus, da bi jo scasoma povsem asimilirali.

Mihaela Rodina / AFP

DEDIŠČINA JOSIPA BROZA TITA

Kaj se dogaja s Hišo cvetja?

Vlada ZRJ bi rada zmanjšala razsežnosti Titovemu kultu

BEOGRAD - Spominski center Josip Broz-Tito in Muzej revolucije v Beogradu bosta odpravljeni kot muzejski ustanovi, Hiša cvetja, kjer je pokopan predsednik SFRJ, pa bo ostala odprta za obiskovalce, vendar brez ceremonialnih in kulturnih obeležij.

Vlada ZRJ je ta teden naslovila na zvezno skupščino predlog za ukinitve zakona iz leta 1982, ki se nanaša na te ustanove, toda - je poudarila vlada - to ne pomeni konca njihovega obstoja, pač pa le konec zakona, saj bodo zvezni organi določili, kdo bo upravljal s tem premoženjem. V zvezi s to informacijo je prispelo tudi dodatno pojasnilo vlade in agencije Tanjug, skupaj z demanti-jem Tanjugove vesti, ki je zatrjevala, da bo vlada predlagala, naj bi ti dve ustanovi z zakonom - ukinili. Vlada je objavila, da je ta novica napačno interpretirala bistvo vladnega predloga, saj gre samo za sprejem zakona, ki bo »zagotovil ustrezno predstavitev, uporabo in varovanje nepremičnin, arhivskega gradiva ter predmetov, ki imajo zgodovinsko, dokumentarno, umetniško in kulturno vrednost«.

Agencija Tanjug je nato

objavila tudi svoje sporočilo, ki zatrjuje, da je bila njena vest točna in da ne gre za napačno interpretacijo, pa tudi, da so »ob vnovičnem analiziranju zakona in spremne obrazložitve ugotovili, da ni mogoče sklepati o kakršnikoli netočni interpretaciji« - saj bodo obe ustanovi ukinili. Agencija je v svojem sporočilu dodala, da ne želi »presojati o politični ustreznosti sprejemanja taksnega ali kakršnegakoli drugega zakonskega predloga«.

Očitno je, da je pri »usklajevanju« prejšnjega zakona s sedanjo zvezno ustavo kljub vsemu prišlo do ukinitve Spominskega centra in Muzeja revolucije, vsaj v obliki, kot sta delovali doslej. Pred kratkim je beograjski časopis z visoko naklado Večernje novosti pred zasедanjem vlade o tem vprašanju iz zanesljivih virov poročal o podrobnostih, povezanih z ustanovama. Skupaj s predlogom



Ce bi Tito še živel... (Foto: Marlin)

novega zakona naj bi zvezni skupščini predlagali tudi odluk o protokolarnih objektih v elitnem naselju Dedinje, iz česar sledi, da bodo te rezidence se naprej ostale skrite očem javnosti.

Po besedah svetovalca zveznega premiera Zorana Živkovića bosta Bijeli in Stari dvor na Dedinju, največja objekta v tem naselju, z neprecenljivimi umetniškimi, zgodovinskimi in materialnimi dragocenostmi - se naprej rezervirana za državnike in diplomate najvišjega ranga.

Neuradno smo izvedeli, da bo nekdanja rezidenca Josipa Broza v Uziški ulici št. 15 odslej stanovanje predsednika ZRJ. V okviru sedanjege Spominskega centra je tudi trinajst drugih objektov, katerih skupna površina znaša devet hektarov. Z odlukom naj bi določili, kje bodo bivali tuji gostje, kje sprejemali predstavnike držav in vlad in kje vodje diplomacij.

Iz Spominskega centra bodo izločili zgradbi Muzeja 25. maja in Muzeja 4. julija, ki so ju že pred dvema letoma z odlukom zvezne vlade vrnili Beogradu, a jih mestna uprava se ni prevzela. Strokovnjaki zavoda za spomeniško varstvo zdaj popisujejo in ocenjujejo vsak eksponat, doslej so obdelali že več kot 40 tisoč predmetov - od Titovih zasebnih stvari do dragocenih slik, kipov, filatelističnih zbirk, arheoloških izkopanin, starega orožja...

Zoran Živković zatrjuje, da bodo po popisu vse eksponate razglasili za kulturno-umetniško dediščino, za varovali bodo vsakega od njih, ne glede na njegovo prihodnjo namembnost in režim uporabe. Živković, ki je hkrati član delovne skupine za preučitev statusa teh ustanov, zatrjuje, da kljub številnim javnim predlogom v zvezi s Hišo cvetja, tudi tistega, da bi grob Josipa Broza pre-

mestili, o tem nikoli niso razpravljali v nobeni od skupin zvezne vlade.

Muzej revolucije, ki stoji v središču Beograda, na nekdanjem Trgu Marksa in Engelsa in današnjem Trgu Nikole Pašića - bodo zaprli. Ekspozate bodo prevzele zainteresirane ustanove, denimo Zgodovinski muzej Srbije ali Vojaški muzej, vlada pa bo zgradbi določila novo namembnost.

Zanimivo je, da vlada v predlogu omenja tudi spremembe za Muzej 2. zasedanja Avnoja - v Jajcu. Vse tri ustanove naj bi prenehale z dosedanjim delom v 60 dneh po začetku veljavnosti nove zakonodaje. Brez ustreznih pojasnil je ostala tudi formulacija v sporočilu s seje vlade, kjer piše, da so »premoženje in pravice doma in v tujini, ki so jih uporabljale te ustanove - državna lastnina Zvezne republike Jugoslavije«.

Davor Kriska

NEKJE V EVROPI

Vse je v tem, ali imaš ali pa nimaš

BRANKO ŠÖMEN

Nekje v Evropi so nedelje najbolj dolgecasne v mestih, kjer pozimi ni ne snega ne smučisc, poleti pa ne vode ne bazenov. Kosilo je vedno pozno popoldne, kajti opoldne so zagrebške dame na tržnici, nato v kavarnah na kavici in klepetu, osamljeni moski pa tudi po gostilnah, kavarnah, bistrojih.

Z Juretom sva se zaletela v bistro Gavelle, kjer imajo razen gledališča še razmeroma dober antikvariat. V njem je najti čedalje več zgodovinsko in literarno vrednih knjig, kar pomeni da je meščanski sloj obubožal, da skuša preživeti, ostati na predvojni ravni z razprodajo dragocenosti, bogatih zasebnih knjižnic... Žal je gledališče ob nedeljah zaprto, tudi prodajalci knjig se v nedeljo kot molji zarijejo pod svoje pernice. Nasla sva okroglo mizico, listala casnike, hvalila sobotno prilogo Danice in klepetala o tem, zakaj se hrvaska inteligenca kar naprej prepira. Ko sva prelistala casopise, sva zagledala ob mizici sivolasega hrvatskega humorista.

»Na mojem mestu sedita. Ta lokal je za postene razocarance.«

»Ja? Zakonske razocarance?« je skušal biti duhovit Jure. »Midva sva res sama, vendar ne razocarana. Veva, kaj lahko pričakujeva od jutrisnjega dne.«

»Blagor vama. Jutri sploh ne bo več tako, kot je bilo včeraj. Jaz bom skropec, kavo brez smetane in izposojeno cigareto.«

Prisedel je, dobil, kar je zahteval, in se zazrl v naju, kot

da bi se pravkar izmuznila iz cečenskega obroca v mestu Grozni.

»Midva se pozna za trideset let,« se je obrnil k meni. »Vendar o meni ne veš nič.«

»Imas nadarjenega sina, bodočega filmskega režiserja.«

»Tocno. Zaradi njega sem odsel na frofito. Da zaustavim napadalce, da sinu omogočim varno prihodnost.«

Moj bog, sem pomislil, kako je težko poslušati humorista, kadar je patetičen.

»Odnos med očetom in sinom je odnos predsednika države do domovine. Zvestoba do groba,« je dejal Jure.

»Vsaka vojna je umazana. Vanjo sem odsel kot največji naivnež, iz nje sem se vrnil

posten, zadovoljen in zdrav. Očiščen malomeščanskih strupov. Zakaj naivnost? Moral sem spremljati tovarnjak s prikolic do določenega kraja. Cez nevarno, vojno območje. Prevazali smo moko. V vrečah. Voznik je ustavil v gozdu, predlagal, naj tovarnjak moke zapeljeva v mesto, moko s prikolice pa prodava, izkupicek deliva na tri dele. Porinil mi je v zep petdeset tisoč mark in dejal, da se ne bi več videla. V mestu sem oddal moko in priložil petdeset tisoč mark. Denar so prestili in me vprašali, kdo mi ga je dal. Povedal sem. Voznika so zaprli. Jaz sem bil čist kot solza. Cez mesec dni sem ga srečal. Bil je živ, svoboden. Smejal se

mi je v brk. Rekel mi je, da sem kronani idiot. Morda sem bil naiven, vendar ne neumen. Razen, če je postenost postala neumna.«

»Pa zadovoljstvo?« sem vprašal in se vzivel v njegovo vojaško življenje.

»Nekega dne smo jedli v zaledju. Med porušeni hišami. Pripeljal je džip. Vojaški so vrgli z njega trupla treh ubitih Srbov. Bili so razmesarjeni. Ležali so na hrbitih. Iz nosov, iz ust so jim že lezli beli crvi. A vidiš, kaksni so? Pogledal sem. Smrt ne loči med narodnostmi. Bili so debeli. Prostovoljci. Naša granata je padla mednje, ko so jedli grah. Kaj ne vidiš? Gledal sem jih in nisem opazil nič posebnega. Kaj ne vi-

dis, da imajo usesa, prste na rokah in nogah. Spreletelo me je. Na začetku vojne so vsi, Srbi, Hrvati, Bosnjaki, rezali mrtvim sovražnikom usesa, prste, si delali iz njih ogrlice, jih obesali okoli vratu. Vidim, sem spravil iz sebe. Vse imajo na sebi, celi so. To si nas ti naucil. Kaj hudiča? To, spoštovati mrtve!...«

Z Juretom sva se spogledala. Kdaj se bo končala ta prekleta vojna?

»Bos pisal o tem?« je bil radoveden Jure. »Danica je odprta zate.« Pisatelj, ki je bil nekoč humorist, se je nasmešnil, se obrnil in odsel pisat. Pravi ustvarjalci ne govorijo veliko. Samo preverjajo, ali je tisto, kar jih muči, res vredno pisanja.

»Se malo, pa bomo brali hrvatskega Hemingwaya, hrvatskega Malaparteja...«

»To bo bolje od Koze.«

»Bolje od romana Zbogom orožje.«

»Ni dovolj, da vojno doživis. Moras jo podoživeti, pregristi v sebi. Napisati. Moras imeti dobro voljo, močno voljo. Talent. Jajca.«

»Vse je v tem, ali imas ali nimaš. To Have and Have Not.«

Ko je Jure nesel k ustom skodelico kave, so mu prsti drhteli.

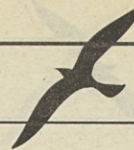
»Bled si,« mi je dejal. »Usesa so ti od poslušanja poapnela.«

»Ce bi odsel na fronto, bi lahko ostal brez njih.«

»Danes ne bom kosil,« je rekel Jure in si naročil zganje. Za dezinfekcijo krute resnosti nekaj kilometrov vzhodno od Gavelle.



Foto: Romeo Ibršević



KOSOVO

Neslišno nasilje Srbov nad Albanci

PRISTINA - Medtem ko si srbski predsednik Slobodan Milošević načrtno gradi podobo balkanskega mirovnika, se policijsko nasilje nad kosovskimi Albanci nezadržno stopnjuje. Na območju, kjer živi več kot dva milijona Albancev, so srbske oblasti v zadnjih mesecih aretirale več kot dvesto nekdanjih policistov albanske narodnosti, ker naj bi ti skušali organizirati vzporedno albansko policijo, se je izvedelo iz krogov, ki so blizu albanskim opozicijskim političnim strankam. Srbski policisti naj bi svoje nekdanje kolege mučili, pretepali in zasliševali, njihovim odvnetikom pa srbske oblasti niso dovolile, da bi bili navzoči na zaslišanjih.

»Srbska manjšina že več let z množičnim policijsko-vojaškim nasiljem zatira nesrbske prebivalce Kosova. Ravnanje z nekdanjimi albanskimi policisti je primer očitnega, grobega, množičnega in surovega kršenja osnovnih človekovih pravic,« je prepričana Sanja Biserko, beograjska predstavnica Mednarodne helsinske federacije za človekove pravice. Srbske oblasti so po podatkih te organizacije aretirale tudi Sapija Sezirja, predsednika Turske nacionalne stranke na Kosovu, kar naj bi po njenem mnenju dokazovalo politično naravo zadnjih aretacij. Predstavnik Mednarodne helsinske federacije za človekove pravice, ki je večkrat obiskal zaprtega Sezirja, nam je povedal, da so policisti Sezirja v zaporu večkrat slekli do golega, ga privežali na kredenco ter pretepali po zadnjici, nogah in hrbtu.

Zahodni diplomati, ki sicer večkrat hvalijo domnevno Miloševićevo zavzemanje za mir v Bosni, menijo, da srbski režim brzkone se ne bo kmalu spremenil svoje politike do kosovskih Albancev, ki se zavzemajo za odcepitev od Srbije. Poznavalci menijo, da so bile decembrske aretacije neposredna posledica novembrske peticije srbskih nacionalistov, ki menijo, da uradni Beograd preveč popuška Albancem na Kosovu.

Odvetnik obtoženih nekdanjih albanskih policistov Bajram Kelmendi je izjavil, da imata dva obtoženca močno poškodovan obraz, več kot sedemdesetim zapornikom pa so policisti med zaslišanji polomili različne kosti. »Nekateri obtoženci imajo hude poškodbe oči oziroma ušes. Povedali so mi, da je v srbskih zaporih pretepanje političnih zapornikov nekaj povsem običajnega,« je se povedal Kelmendi.

Uradni Beograd je ostro zanikal te obtožbe in zatrdil, da so nekdanje uslužbenke kosovskega sekretariata za notranje zadeve aretirali zgolj zato, ker so s svojim nezakonitim političnim delovanjem ogrozili politično suverenost in ozemeljsko celovitost Zvezne republike Jugoslavije.

Srbske oblasti pod vodstvom predsednika Slobodana Miloševića so leta 1989 odpravile kosovsko avtonomijo, zaprle več sto albanskih sol in aretirale nekaj tisoč albanskih prebivalcev. Albansko prebivalstvo se je nasilju srbskih oblasti uprlo z metodami državljanske nepokorščine; načrtno bojkotirajo uradne institucije in zahtevajo vnovično vzpostavitev kosovske avtonomije pod mednarodnim nadzorom.

Dan De Luce / Reuter

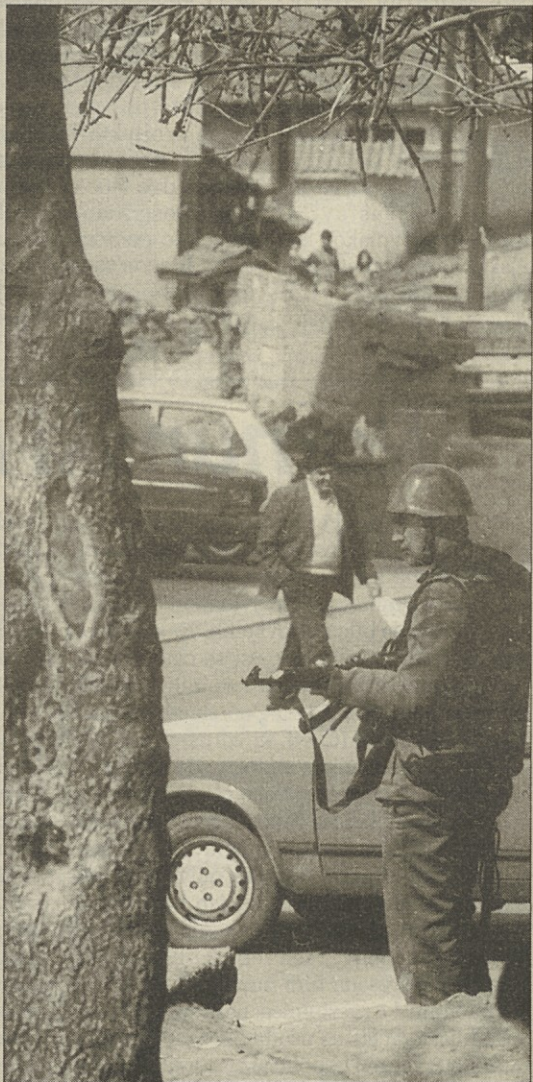
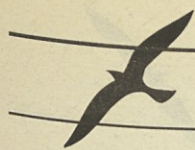


Foto: Hazir Reka



NIZOZEMSKA / PO POVODNJI

Prehitro izboljšanje bi ogrozilo nasipe

Na Limburškem se je položaj tako izboljšal, da se na domove vračajo prvi evakuiranci

NIJMEGEN (NIZOZEMSKA) - Po povodnji bi lahko sedaj nizozemske zemeljske nasipe ob rekah Waal in Maas (Meuse) ogrozilo prehitro izboljšanje. Tudi včeraj se je namreč gladina rek zaradi oseke, ugodnega vetra in pomanjkanja padavin zelo hitro nizala. Zveni skoraj neverjetno, a prav tega se bojijo v nizozemskem Nijmegnu, kjer je glavni krizni stab. Kot je povedal nizozemski notranji minister Hans Dijkstal, so nasipi razmočeni do take mere, da bi voda dobesedno drla iz njih, če bi se prehitro znasli na suhem. Pojav je podoben neuspeli torti, ki je napeta, ko jo vzamemo iz peči, in se dobesedno sesede, ko se ohladi. Nic cudnega torej, da bo morala nizozemska vlada raz-

misлити o umestnosti postopne zamenjave zemeljskih nasipov s trdnjskimi zelezobetonskimi pregradami, vsaj v sredini teh nasipov, med katerimi so nekateri stari tudi več sto let.

Se vedno je najbolj ogroženo območje ob poročju Waala in Maasa, iz katerega so izselili skoraj 300 tisoč ljudi. Oblasti pa se podobno kot pred dnevi v Nemčiji ubadajo z rado-vednezi, ki prihajajo gledat, kako vode upadajo. Včeraj se niso ogrozili naporov vojske, ki se muči z zemeljskimi rečnimi nasipi. Oblasti pa so vsekakor napovedale ostrejšo ukrepe, če bi se njihovo število povečalo. Izboljšalo se je tudi na Limburškem, kjer so se že začeli na svoje domove vračati prvi evakuiranci.

Po zadnjih ugotovitvah znasa gmotna škoda sedanjih poplav na Nizozemskem skoraj 2 milijardi mark, če pa bi nasipi popustili, bi se škoda povzpela na 80 milijard mark. V ta znesek seveda ni vsteta cena, ki jo bo morala Nizozemska plačati za posodobitev svojih rečnih nasipov. Kalvinistični gorecnezi so včeraj že trdili, da so sedanje poplave »Božja kazn, ker so se ljudje oddaljili od Cerkve«. Izvedenci seveda iščejo vzroke drugje. Prevladuje mnenje, da je vsega kriva betonizacija zaradi pretirane urbanizacije in industrializacije v srednjem in zgornjem toku rek, ki se preko nizozemskega ozemlja izlivajo v Severno morje.



Nizozemci upajo, da se ne bo ponovila katastrofa iz leta 1953. (Telefoto AP)

OSVAJANJE VESOLJA / PRVA AMERIŠKO-RUSKA MISIJA

Discovery v orbiti, a z manjšo okvaro

Pokvarili sta se usmerjevalni raketni šobi

WASHINGTON - Včeraj so z oporišča Kennedy na floridskem Rtu Canaveral izstrelili ameriški vesoljski trajekt Discovery, ki bi se moral med svojo misijo med drugim približati ruski vesoljski postaji Mir. Discovery so izstrelili 22 minut po polnoči (06.22 SEC). Na krovu je pet astronautov ameriške vesoljske ustanove Nasa in ruski kozmonavt Vladimir Titov (na sliki AP). Discovery prvič pilotira ženska, in sicer podpolkovnica Eileen Collins.

Do izstrelitve je prislo z enodnevno zamudo, ker so tehniki odrili napako na navigacijskem visinomeru. S tem pa se ni bilo konec težav za to misijo. Ko je Discovery po 8 minutah in pol prispel v zemeljsko orbito, so tehniki oporišča ugotovili okvaro na dveh od stiriinštridesetih usmerjevalnih sob. Ena je popolnoma odpovedala, druga pa izgublja gorivo. Trenutno se ni jasno, če bosta ti okvari preprečili predviden »rendez-vous« z rusko postajo Mir. Pri Nasi upajo, da se bo Discovery kljub temu lahko približal ruski postaji Mir, saj tokrat se ne načrtujejo spojitve. To bo na programu sele med prihodnjimi izstrelitvami ameriških vesoljskih trajektov. Vsekakor je to prva skupna ameriško-ruska misija, ki naj bi odprla pot tesnejšemu vesoljskemu sodelovanju med vesilama. Poleg tega bodo med sedanjo misijo v vesolje najprej postavili manjši teleskop in ga nato ponovno spravili na Discovery.



VELIKA BRITANIJA / MIT JE ZAČEL ŠKRIPATI

V Londonu postavljajo v dvom veljavnost velikega Shakespeara

Marsikdo se sprašuje, če je božanski William še zmožen komuniciranja

LONDON - Zivel je nekoč veliki Shakespeare, ki je vse videl, razumel in napisal, zase ter za potomce. Odtlej pa je preteklo mnogo stoletij: danes ga v Veliki Britaniji ne cenijo kot nekoč. Njegov mit je začel skripati. Angleži se sprašujejo, ali je Shakespeare danes še vedno aktualen ali pa je napočil trenutek, da njegove drame spravijo v predal. Obhajajo jih dvomi o tem, ali ga je še vedno vredno prebirati, preucevati in uprizorjati. Je res tako univerzalen? Avtor, ki so ga Angleži doslej imeli za največjega dramatika vseh časov, je naletel, in to ravno v domovini, na številne kritike.

V presenetljivem eseu, ki postavlja v dvom aktualnost tega angleškega mita, se pri Timesu sprašujejo, ali je danes Shakespeare še vedno sposoben komuniciranja z bralci oziroma občinstvom. »Ali lahko

danes Shakespearja se vedno smatramo za izstopajočega avtorja?« je pretresljivo vprašanje, ki ga časopis postavlja bralcem in je kot bomba odjeknilo na največjem Shakespearovem festivalu vseh časov, »The Shakespeare International Festival«, ki se odvija v Londonu.

»Je Hamletov avtor se sploh kaj vreden? Ali smo ga vedno precenjevali?« Vprašanje ni niti tako cudno, če pomislimo, da so v preteklosti celo podvomili, da je Shakespeare res zivel in menili, da je njegovo obsežno delo v resnici sad truda več avtorjev. Z dvema mesecema televizijskih in gledaliških predstav, razprav ter dokumentarcev zelijo v Angliji obnoviti Shakespearov mit, vendar kaže, da avtor polagoma izgublja svoje ljubitelje.

Navsezadnje je bil mladi William podezelski igralec, in se to v svojem prostem času. Ga

je torej upravičeno smatrati za genija se stiri stoletja pozneje? Priznati je treba, da je njegov lik v Veliki Britaniji bolj prestižen od vseh angleških gradov, prav zaradi tega so Angleži doslej tako poudarjali njegovo vlogo v svetovnem merilu. »Angleži so ostali brez imperija, prenesli so invazijo evropske unije, sedaj morajo celo prisostvovati razkorju kraljevske družine; zaradi tega so zopet privlekli na dan svoj narodni simbol,« je izjavil neki kritik za televizijsko mrežo BBC.

Princ Charles je takoj posegel: »Shakespeare je nedotakljiv: njegova kultura je naša, njegov svet je naš.« Različnega mnenja so bili pri Timesu, kjer so zapisali, da njegovi junaki danes izražajo zastarele ideje. Ali Shakespeara torej se razumemo? Ali niso čustva ljubezni, ljubosumnja, pravice, vojne, miru, perversnosti, tragedije in

veselja, o katerih je v svojih delih govoril genij iz Stratforda, pravzaprav še vedno aktualna? Pred leti je Charles Bukowski napisal, da je Shakespeare neberljiv, dotrajan, star, vendar tega ljudje nočejo slišati, ker ne prenesejo, da bi kdo uničil njegov mit.

»Zrasti moramo: Shakespeare ne more biti temelj vsega,« je razsodila BBC v prvi izmed oddaj, posvečenih narodnemu geniju. Po drugi strani nekateri poudarjajo, da se vedno uporabljamo mnogo izrazov, ki si jih je izmislil on (fair play, ljubezen je slepa, vse je dobro, kar se dobro konča), kar pomeni, da tega gledališkega velikana nikakor ne smemo omalovazevati. Med te spada tudi ameriški režiser Peter Sellers, ki je izjavil, da je Shakespeare še vedno živ: situacije, ki si jih je izmislil nekoč, so aktualne še danes.

NOVICE

Policija našla polovico lani ukradenih diamantov

BRUSELJ - Kot so včeraj sporočili je belgijska policija našla več kot polovico diamantov, ki so jih decembra lani ukradli v Antwerpnu. To je bila največja kraja diamantov v sodobni zgodovini. Policija je sedaj našla 4,7 kilograma neobdelanih in brušenih diamantov, ki so vredni 5 milijonov dolarjev in zaplenila za 500 tisoč mark gotovine.

Ljubitelji živali ranili tri britanske policiste

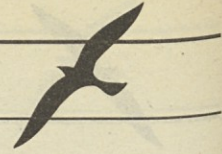
PLYMOUTH - Britanski ljubitelji živali nadaljujejo s svojimi protesti, s katerimi poskušajo preprečiti izvoz zivine za zakol v Francijo in na Nizozemsko. Pri tem ne izbirajo sredstev, tako da so predsi- nočnjim na policiste v Plymouthu deževale opeke, ki so ranile tri policiste.

Prisilni pristanek novega poskusnega boeinga 777

SEATTLE - Med poskusnim poletom novega boeinga 777 je prišlo v pilotski kabini do nenadnega padca pritiska, tako da sta se onesvestila neki Boeingov inženir in njegov tehnik, medtem ko je pilotoma uspelo prisilno pristati na letališču v Kingu, južno od Seattla v ameriški zvezni državi Washington.

Javna hiša v rokokojskem slogu

PARIZ - Francoski policiji je uspelo odkriti in seveda tudi zapreti javno hišo v samem pariskem središču, ki je bila uradno umetnostna galerija rokokojskega sloga. Sobane so bile res rokokojske, a v njih se je 15 deklet ukvarjalo z najstarejšo obrtjo.



SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

08.45	Radovedni Taček: Skoljka, pon.
09.00	Moja enciklopedija zivali: Indijski slon, pon.
09.10	Cudovite prigode barona Muenchhausna ali laznjivi kljukec, 5/6 del gledališke predstave SLG Celje
09.20	Ucimo se ročnih ustvarjalnosti, 5. oddaja, pon.
09.35	Male sive celice, kviz za sestosome, pon.
10.25	Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike, pon.
11.10	Zgodbe iz školjke, pon.
11.40	Srečno Kekec , slovenski film
13.00	Poročila
13.05	Vecerni gost: Prof. Sergej Bubnov, ponovitev
14.05	Video strani
14.20	Tednik, pon.
15.15	Poglej in zadeni, pon.
16.45	Podarim - dobim, ponovitev
17.00	Tv dnevnik 1
17.10	Iskanje pustolovščin, 4/6 del ameriške dokumentarne serije
18.00	RPL - Studio Luwigana
18.45	Hugo, igrice
19.05	Risanka
19.20	Zrebanje 3 x 3
19.30	Tv dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Utrip
20.10	Teater Paradiznik
21.10	Za tv kamero
21.25	Na starih kolesih, 5/12 am. dokumentarne nadaljevanke
21.50	Ozare
22.00	Tv dnevnik, vreme, sport
22.30	Sova : Severna obzorja, 27/33 ameriška nanizanka
23.15	Pink Place , avstrijski film

SLOVENIJA 2

08.00	Video strani
08.10	Clovek in glasba: Carska Rusija, 3. del
09.00	Gozdarska hiša Falkenau, pon. 11/13 del nem. nadaljevanke
09.50	Turistična oddaja, pon.
10.10	Adelboden: veleslalom (M), 1. tek, prenos
	Sova, ponovitev
11.40	Davov svet, 14/24 del ameriške nanizanke
12.05	Severna obzorja, 26/33 del ameriške nanizanke
12.55	Adelboden: Veleslalom (M), 2. tek, prenos
13.50	Video strani
14.00	Dortmund: EP v umetnostnem drsanju, ženske, prenos
16.55	Ljubljana: DP v kosarki (M):
	Litostroj - Postojna, prenos
18.30	Alpe - Donava - Jadran
19.00	Podarim - dobim
19.05	Karaoke, razvedrilna oddaja TV Koper- Capodistria
20.10	Robin Hood - princ tatov , ameriški film
22.30	Sobotna noc:
	Novice iz sveta razvedrila
	Suede, Love & Poison
	Glasbena lestvica

KANAL A

07.00	Video strani
09.00	Spot tedna
09.05	CMT
10.00	Teden na borzi, ponovitev
10.10	Kino, kino, kino, ponovitev oddaje o filmu
11.10	Dance Session, ponovitev oddaje o plesu
11.45	Zločini stoletja, ponovitev 4. dela ameriške nanizanke
12.15	Spot tedna
12.20	Video strani
17.55	Spot tedna
18.00	Kako zelena je bila moja dolina, ponovitev filma
20.00	Vreme
20.05	Ziveti danes - astrologija duha, dokumentarna oddaja
20.35	Splosna praksa, 7. del avstralske nanizanke
	Pomanjkljiva praksa
	Igrajo: Michael Craig, John McTernan, Sarah Chadwick in drugi; režija: Graham Thorburn
21.30	Bobni z juga , angleska drama
	Igrajo: James Craig, Barbara Payton, Guy Madison, Barton MacLane, Craig Stevens, Tom Fadden, Taylor Holmes in drugi
	Režija: William Cameron Menzies
23.00	Vreme
23.05	Krik, ponovitev oddaje o stilu
23.40	Spot tedna
23.55	CMT
01.10	Video strani

MMTV (62. kanal)

17.00	MMTV shop, televizijska prodaja
18.30	Sport MMTV
19.00	Kuhajmo skupaj, kulinarična oddaja
19.25	Risanka
19.30	MMTV shop, televizijska prodaja
20.00	Klepet na MMTV
	Gost: Tone Vogrinc
21.00	Final Comedown, film
22.30	Win, Place or Steal , film
00.00	Video strani
01.00	Deutsche Welle

RAI 1

7.00	Otroski variete La Banda dello Zecchino
9.00	Oddaja za najmlajše, risanke
9.30	Film: Il bacio di Venere (kom., ZDA '48, i. Ava Gardner, R. Walker)
10.50	Tedenski dnevnik o TV programih Canal Grande Laraichevedrai
11.20	SP v smučanju
12.45	Nan.: Moj stric Buck
13.25	Izzrebanje lota, vreme
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Aktualna odd. o morju: Linea blu
15.15	7 dni v Parlamentu
15.45	Otroski variete Disney Club, risanke
17.40	Aktualni tednik TG 1 Almanah
17.55	Izzrebanje lota
18.00	Dnevnik
18.15	Oddaja o zdravju in lepoti Più sani più belli
19.35	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Caro Bebè (vodi Marisa Laurito)
23.05	Dnevnik
23.15	Posebnosti TG 1
0.05	Dnevnik 1 in vreme
0.15	Filmske novice
0.20	Film: Il caro estinto (kom., ZDA '65, i. R. Morse, J. Winters)
2.20	Opera: Carmen

RAI 2

6.30	Videocomic
6.55	Jutranja oddaja Mattina in famiglia, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik TG2
10.25	Evropski dnevi
10.55	Tvoj bližnji
11.15	Potrebujem te
12.00	Variete: In famiglia
13.00	Dnevnik, sportna odd. Dribbling in vreme
14.00	Tenis-Pokal Davis: Italija-Ceska
14.50	Dok.: Dreams Roads, 5.
15.50	Izzrebanje lota
16.00	Film: Passaggio a Nord Ovest (pust., ZDA '40, i. S. Tracy, R. Young)
18.05	Aktualno: Sereno variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Film: Silhouette (krim., ZDA '90, i. F. Dunaway)
22.15	Film: Alan & Naomi (dram., ZDA '91, i. L. Haas, V. Zaoul, M. Gross)
23.30	Dnevnik in vreme
0.15	Tedenski dnevnik o televizijskih progr. Canal Grande Laraichevedrai
0.45	Sobotni sport

RAI 3

6.35	Pregled tiska
7.10	Film: Il gioco delle ombre (dram., It. '90)
9.00	Dnevnik o televizijskih progr. Laraichevedrai
9.30	Film: Uno straniero a Sacramento (western, '65)
11.00	Tenis-Pokal Davis: Italija-Ceska
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	Sport: tenis Italija-Ceska, IP v kosarki, odbojka
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Dezelne vesti, sport
19.50	Aktualna odd.: Omnibus
20.30	Aktualno: Ultimo minuto (vodita Simonetta Martone, M. Mannoni)
22.30	Dnevnik
22.45	TGR Dezelne vesti
22.55	Aktualni odd.: Harem (vodi C. Spaak), 24.00 Letti gemelli (G. De Antoni, O. De Fornari)
0.45	Dnevnik in vreme
1.15	Variete: Fuori orario, Galatea e Polifemo, Le fatiche di Ercole, itd.

RETE 4

7.00	Nan.: Tre cuori in affitto, 7.30 Jeffersonovi
8.00	Nad.: Diritto di nascere, 8.30 La mia seconda madre, 9.00 Guadalupel
9.30	Variete: Buona giornata, vmes 10.30 nad. Catene d'amore, 11.00 Febbre d'amore, 12.00 Manuela, 13.00 Tre cuori in affitto, vmes (11.25) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.00	Medicine a confronto
15.55	Nad.: La donna del mistero, 17.00 Perdonami
18.00	Film: Chi si ferma è perduto (kom., '61, i. Totò), vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: Fuga sotto zero (dram., ZDA '90)
22.35	Film: 1999 - conquista della Terra (fant., ZDA '72, i. R. McDowall, D. Murray), vmes (23.30) dnevnik

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Aktualno: A tutto volume, 9.30 Nonsolomoda, 10.00 Affare fatto
10.30	Nan.: Komisar Scali
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Aktualno: Amici, 15.25 Anteprima
16.00	Otroski variete Bim bum bam, vmes risanke
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: Champagne (vodi Pippo Franco)
23.10	Variete: Gommapiuma
23.30	Film: Fenomeni paranormali incontrollabili (dram., ZDA '84), vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
12.25	Odpri studio, 12.30 Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odpri studio
14.20	Aktualno: Village
14.30	Variete: Non è la RAI
15.30	Variete: Jammin'
16.15	Aktualno: Ciak
16.45	Nan.: Star Trek, 17.45 Ultraman, 18.15 Village, 18.20 Robocop
19.30	Odpri studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Film: Salto nel buio (fant., ZDA '87, i. D. Quaid, M. Short)
23.15	Nan.: Belle e pericolose - Mister Universo (i. M. Michele, L. Cutter)
1.15	Italia 1 sport
2.30	Film: Vai alla grande

TELE 4

13.30	19.30, 22.00, 23.45 Dogodki in odmevi
20.30	Nad.: Kalifornija, 21.20 nan. Le spie

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 1.00 Dnevnik
11.00	20.35 SP v smučanju
21.30	EP v umetnostnem drsanju
1.45	Film: Innocenza sotto accusa (dram., ZDA '71)

Koper

15.00	Juke Box, pon. I. dela
16.00	Euronews
16.10	Juke Box, pon. II. dela
17.00	Srečanje z zgodovino, avtor: Ezio Giuricin
18.00	Slovenski program
	Tv Poper - kabaret
18.45	Primorska kronika
19.00	Tv dnevnik
19.30	Jutri je nedelja - verska oddaja
19.40	Euronews
20.30	Muzej glasbe - potovanje v Benetke, 9., zadnja oddaja:
	»Domenico Cimarosa v vili Grimani Morosini«
21.05	Achtung, Baby!, oddaja o kulturi, avtor: Roberto Ferrucci
21.35	»Il piacere degli occhi«, tedenska oddaja o filmu
22.15	Vsedanes - dnevnik
22.30	Kosarka , slovensko prvenstvo v Ljubljana: Litostroj Slovan - Postojna

ORF Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Nas hrupni dom, pon.
09.30	Onassis: Zlati Grk, am. film
12.30	Hello, Austria, Hello, Vienna
13.00	Cas v sliki
13.10	Nesmrtni valček, nemški glasbeni film, 1939
14.40	Dobrodošli v Avstriji
15.00	Otroski program
16.15	Beverly Hills 90210
	Kozartek prevec
17.00	Mini cas v sliki
17.10	X - Large
18.00	Cas v sliki
18.05	Zdravnica dr. Quinn
19.00	Zlata dekleta
19.30	Cas v sliki, vreme
19.55	Sport
20.15	Neskončno te ljubim , ameriška komedija, 1990
	Igrajo: Kevin Kline, Tracey Ullman in drugi
21.55	Kriki v gozdu, am. kriminalka, 1992 z Anthony Perkinsom
23.25	Cas v sliki
23.30	Umazana Mary, nori Larry , am. akcijski film, 1973
01.00	Simon Templar
01.45	Video strani

ORF Avstrija 2

13.00	Tenis: Davisov pokal, Avstrija - Spanija
16.30	Alpe - Donava - Jadran
17.00	Ozri se po deželi
17.45	Kdo me hoče, zivali iscejo dom
18.00	EP v umetnostnem drsanju
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, vreme
20.00	Kultura
20.15	Kaj je z Willijem? , nemška komedija, 1970
	Igrajo: Heinz Erhardt, Ralf Wolter, Ruth Stephan, Helen Vita in drugi
21.40	Cas v sliki
21.50	Cas na nabodalu
21.55	Sport
22.25	Zlati globusi '95
23.25	Monthly Pyton's Flying Circus
23.55	Round Midnight
	The New York 16th Salsa Festival
00.40	Video strani
	Tisoč mojstrov

Hrvaška 1

08.45	TV-koledar
08.55	Poročila
09.00	Dobro jutro
10.30	Sezamova ulica
11.30	Kapitan Zaspan, 5/13 del risane serije
12.00	Poročila
12.05	Cesarica, 89/211 del
12.50	Me je kdo iskal?, zabavno glasbena oddaja
13.35	Briljantina
14.15	Narava cloveske zgradbe, 3/6 dokumentarne serije
14.45	Prizma, multinacionalni magazin
15.30	Poročila
15.40	Bony, 12/14 del serije
16.30	Umor po literarni preddlogi , ameriški film
18.00	Televizija o televiziji
18.30	Prisrčno vaši:
	Stipe Sekirica, dokumentarna oddaja
19.15	Na začetku je bila Beseda
19.30	Dnevnik
20.02	Sport
20.10	Vprasanje krivde , angleški film
	Igrajo: Cherie Linghi, Derrick O'Connor, Gillian Barge, Peter Jeffrey in drugi; režija: Stuart Orme
21.50	Naj zvenijo tambure, glasbena oddaja
22.45	Slika na sliko
23.25	Porocila
23.30	Sanje brez meja

Hrvaška 2

12.50	Tv koledar
13.00	Kulturna krajina
14.00	Karlsruhe: Nemcija - Hrvaška, pari
16.20	V avtobusu, humoristična serija
16.45	Dortmund: EP umetnostnem drsanju (Z), posnetek
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik, sport
20.10	»KYTV«, 10/12 del humoristične srije
20.40	Cro Pop Rock
21.30	Latinica
22.45	Sportna sobota
23.00	Nocna izmena:
	Severna obzorja, 63/88 del am. nadaljevanke
	Hale in Pace, 4/12 del humoristične serije
	Norishnica , ameriško - angleški film, 1972
	Režija: Jim Clark

MTV Madžarska

06.00	Sončni vzhod
08.00	Otroski program
11.00	Po sledih sončnega zaraka, serija
11.30	Zgodovina madžarske tehnike, serija
12.00	Zvon, video strani
12.05	Baročna glasba
12.30	Sosedje, pon.
13.00	Napovednik programa
13.30	Brez strasti o strasteh
14.00	Sposojena zemlja, serija
14.35	Zlati rog, pravljicni film
15.50	Operete
16.20	Dandanes
16.30	Cas x
17.15	Storije
17.30	Zadeva
18.35	Kolo sreče
19.05	Za otroke
19.30	Dnevnik
20.20	Goreca obala, serija
22.10	Dnevi obleganja Budimpeste
22.15	EP v umetnostnem drsanju, posnetek
22.20	Nocni program s filmom ob 01. 40.



TV SLOVENIJA 1 / 23.15

Pink Palace

avstrijski film, 1989

Scenarij in režija: Milan Dor

Fotografija: Anton Peschke

Glasba: Lucio Dalla, Mauro Malavasi

Igrajo: Matthias Habich, Laura Morante, Rudiger Vogler, Ljuba Tadić, Hilde van Mieghem

V Sredozemlju je otok, na katerem jemljejo vprašanje o sreči zelo resno. S temi besedami so filmski ustvarjalci pospremili film, ki se odvija pod vročim soncem na otoku, o kakršnem sanjajo množice dopustnikov. O sanjskem otoku je morda premisljeval tudi Daniel, astrofizik, ko se je namenil na obisk k prijatelju. Toda ko se znajde na neobljudenem letališču in ni o prijatelju ne duha ne sluha, se zanj začne nenavadna pustolovščina. Eden od domačinov ga na svojem posrečenem vozilu odpelje v vas, kjer doživi Daniel prvo srečanje z otročari, ki posedajo na trgu pred gostilno. To srečanje pa ni kar tako, ljudje ga opazujejo začudeno, preiskujejo, morda tudi porogljivo. Delajo se, da ga poznajo. Ali ga res? Očitno so ga z nekom zamenjali. Skrivnostna mlada žena z majhnim sinom je z njim nadvse zaupna. Prav tako njena družina. Vsi poskusi, da bi jim dopovedal, da ni tisti, za kogar ga imajo, propadejo, vendar pa se mu nekako le uspe umakniti v zanikrni hotel »Palace« na robu vasi, v katerem se pešica turistov neprestano pricksa s svojeglavim lastni-



Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

Daniel, glavni junak filma Pink Palace.

TV SLOVENIJA 2 / NOCOJ OB 20.10

Robin Hood: princ tatov

Ameriški barvni film, 1991

Scenarij: Pen Dashman in John Watson

Režija: Kevin Reynolds

Fotografija: Dough Milsome

Glasba: Michael Kamen

Igrajo: Kevin Costner, Morgan Freeman, Alan Rickman, Mary Elizabeth Mastrantonio, Michael McShane, Michael Wincot, Soo Druet

Od filma Robin Hood: Princ tatov so ogromno pričakovali. V času nastajanja so oznanjali, da gre za veliko produkcijo, za inovacije v zgodbi (ena izmed inovacij je uvedba temopoltega Robin Hoodovega prijatelja Azeema, ki ga je zaigral slovit Morgan Freeman), glavna atrakcija filma pa je bil Kevin Costner v vlogi Robin Hooda. To je bil čas po Costnerjevem filmu Pleše z volkovi, za katerega je dobil dva pomembna oskarja - za režijo in za najboljši film. Pričakovanje pa je bilo preveliko in film je, čeprav inovativen in zanimiv, marsikoga razočaral. Seveda filmu ne smemo biti krivični sodniki in treba mu je priznati, da je drugi zaresni poskus drugačnega prenosa mitologije v film. Prvi je bil Lesterjev Robin in Mariana, v katerem sta ocarala Sean Connery in Audrey Hepburn. Film je seveda tudi drugačen od znamenitega klasičnega Robin Hooda iz leta 1938, v katerem je zablestel Errol Flynn.

Ustvarjalci te različice Robin Hooda so iskali povezavo med legendo in med morebitno zgodovinsko resničnostjo, saj je verjetno, da je v Angliji v

12. stoletju resnično obstajal mlad upornik, ki je stal ob strani ponizanim in razdaljenim, jemal bogatim in razdeljeval revnim in zatiranim. Slo naj bi za prvega resničnega ljudskega junaka, ki je prišel v pisano zgodovino. Bil naj bi najspretnější mečevalec, se boljši lokostrelec, pa naj je slo za lov ali za bojevanje. Toda prvi pisani viri so nastali šele 200 let po njegovi smrti na osnovi ljudskega izročila. Film so posneli v Angliji na lokaciji, ki naj bi ustrezale opisom v legendi o Robinu Hoodu v Sherwoodskem gozdu, za katerega so uporabili New Forest in Burnham Beeches. Nasploh so imeli s scenografijo in kostimi zelo veliko dela, saj so hoteli biti tako spektakularni kot čim bolj verodostojni. Za Robin Hooda so izbrali Kevina Costnerja, ki se je producen-

tom kar sam ponudil - svoji slavi in priljubljenosti navkljub ni mogel počakati, da bi se producenti nanj spomnili sami. Morda bi se nanj spomnil režiser filma, pri nas malo znani Kevin Reynolds, saj je prav on dal Costnerju prvo naslovno vlogo v filmu Pandago. Kot zanimivost: Reynolds je začel svojo kariero kot pravni zastopnik v Teksasu. Ob Robinu je pomembna tudi njegova Mariana - zaigrala jo je Mary Elizabeth Mastrantonio, ki bi se jo utegnili spomniti iz filmov Barva denarja in Brazgotinec. Sicer pa velja omeniti se vlogo Azeema, Robinovega zvestega prijatelja, ki ga je zaigral temnopolti Morgan Freeman. Spomnimo se ga po vlogi v filmu Sofer gospodične Daisy, nedavno tega pa smo ga videli v filmu Streznitev tudi na naših malih zaslonih.



Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

Robin Hood (Kevin Costner) v filmu Robin Hood: princ tatov.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

10.30 The Zig & Zag Show; 11.00 The Big Picture; 11.30 Hit List U.K.; 13.30 First Look; 14.00 Pulse; 17.00 Dance; 18.00 The Big Picture; 18.30 MTV News - Weekend Edition; 19.00 European Top 20; 21.00 Unplugged: Poison; 22.00 Beavis in Butthead Maraton; 03.00 Chill Out Zone

SKY ONE

15.00 Knights And Warriors; 16.00 Družinske vezi; 16.30 Baby Talk; 17.00 Wonder Woman; 18.00 Parker Lewis Can't loose: Ljubezen je pekel; 19.00 Rokoborba; 20.00 Kung Fu; 21.00 The Extraordinary; dokum. serija; 22.00 Cops I.; 22.30 Cops II.; 23.00 Comedy Rules; 23.30 Seinfeld

PRO 7

11.40 Carovnja; 12.05 Parker Lewis; 12.35 Batman; 13.05 Superboy; 13.30 Potovanje na dno morja; 14.30 Reptile; 16.00 Zaklad Jivarov, am. pustolovski film, 1953; 17.55 Potovanje okoli sveta; 19.55 Poročila; 20.15 Modra laguna, am. film, 1980; 22.20 Smrt v ogledalu, am. kriminalka, 1991; 00.15 Poročila

PREMIERE

13.35 Leto komete, am. film, 1992; 15.20 Kraljica slonov, dokumentarec; 16.15 Petrovi prijatelji, angl. tragikomedija, 1992; 17.55 Premiere; 18.10 Biancin otrok, am. drama; 20.15 Rojena včeraj, ameriška komedija, 1993; 21.55 Jennifer 8, ameriški psihološki triler, 1992

SAT 1

06.40 Za otroke; 10.00 Košarka, vrhunski NBA; 11.15 Dva debela prijatelja, am. film, 1982; 13.10 Mirica, am. športna melodrama; 15.10 Flashdance, am. plesni film; 17.00 Pojdi na vsel; 18.00 Nogomet; 18.30 Gospod Smith, 4.del am. hum. serije; 19.25 Kolo sreče; 20.15 Pustolovski ne grofa Bobbyja, avs. komedija

EUROSPORT

08.30 Tenis; 13.00 Akrobatsko smučanje, prenos iz Hindelanga; 13.00 Tenis; 14.00 EP v umetnostnem drsanju, prenos iz Dortmund; 17.00 Plavanje, posnetek iz Pariza; 18.30 Smučarski skoki, posnetek iz Faluna; 19.00 Smučarski teki, posnetek iz Faluna; 20.00 EP v umetnostnem drsanju; 23.00 Golf; 01.00 Mednarodni motošport

RTL

05.10 Za otroke; 11.30 Earle, Indiana; 12.00 Vsi ljubijo Julijo; 12.30 Kdo je šef?; 13.05 Princ z Bel-Aira, serija; 13.35 Polna hiša; 14.10 Korak za korakom; 14.45 Knight Rider; 16.50 Beverly Hills 90210; 17.45 Melrose Place; 18.45 Poročila; 19.10 Mini Playback Show; 20.15 Oddaja za sto tisoč mark; 22.00 Kako prosim!; 00.00 Sobotna noč

RTL 2

06.00 - 14.45 Ponovitve; 14.45 Gusarsko dekle, am. pustolovski film; 16.10 Napačni Adam nem. kom., 1956; 18.20 Poročil se bom z družino; 20.00 Poročila; 20.15 James Bond 007 - mož z zlato pištolo, angleški triler, 1974; 22.45 Rambo, ameriški akcijski film

SKY MOVIES

15.00 American Flyers; 17.00 Oh, Heavenly Dog!; 19.00 Won Ton Ton, The Dog Who Saved Hollywood; 21.00 Cliffhanger; 23.00 Three Of Hearts

MOVIE CHANNEL

13.20 Never A Dull Moment; 15.00 We're No Angels; 17.00 Tarzan's Secret Treasure; 19.00 Spideyman Strikes Back; 20.50 A League Of Their Own; 23.00 Cyborg 2

FILMNET +

16.00 Julia Has Two Lovers; 18.00 Straight Talk; 20.00 Passenger 57; 21.25 El News; 22.00 Witchboard II: The Devil's Doorway

SUPER CHANNEL

05.30 Novice; Gospodarstvo; McLaughlinova skupina; Europa Journal; Video moda; 14.00 Šport; 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Ushuaia; 20.00 Dateline; 22.00 Novice; 22.30 The Tonight Show, pon.; 23.30 The Secret Of Nandy, ameriška komedija, 1988

CNN

11.30 Travel Guide; 12.30 Healthworks; 15.00 Larry King Live; 16.30 Your Money; 18.30 Evans And Novak; 21.30 Style; 22.30 Future watch; 23.30 Showbiz Today; 00.00 The World Today; 00.30 Diplomatic Licence; 01.00 Pinnacle

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 O jeziku; 10.05 Kulturna panorama; 11.00 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Aktualni mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na obisku; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Igra: Nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.30 Sobotni val; 8.40 Koledar prireditve; 9.45 Sobotna akcija; 11.30 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih in Glasbene želje; 16.35 Popovke tedna; 17.50 Šport; 19.00 Sobotni večer z J. Webrom; 22.00 Zrcalo dneva, vreme.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 10.05 Zgodnja dela; 11.05 Jazz, blues...; 13.05 Izbrali smo; 14.05 izobraževalni program; 15.00 Komorni zbor RTVS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Roman; 18.25 C. lves; 19.30 Opera; Čarobna piščal; 22.15 Znamenite partiture; Utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjki; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.15 Planinska postojanka; 9.45 Du jesi, zabavno in humorno; 10.45 Sobotna terenska akcija; 11.30 Turistična poročila; 12.00 S terena; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Terenska akcija; 13.40 Pet zvezdic; 14.10 Okno v svet; 14.45 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Popoldne na Modrem Valu; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 19.30 Športni program.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturne aktualnosti; 11.45 Dorothy ed Alice; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Narečna odd.

14.50 Single tedna; 15.00 Redazione teen; 16.00 Modri val; 18.45 Rigatoni; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

7.00-11.00 Dej nehi no; 8.00 Horoskop; 8.40 Peter Stepic; 9.30 Kam danes; 10.15 Novice; 11.00 Notranjsko-kraški mozaik; 11.15 Angleščina; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.00 13 ožigosa-nih; 15.15 RGL komentira in obvešča; 19.15 Novice; 19.25 Vreme; 20.00 Stampeedo; 22.00 DJ Jernej in hot mix.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.10 Štiri tace; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Izbor pesmi tedna; 19.30 Večerni program.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 10.05 Otroški studio; 10.30 Top 17; 12.05 Sestanek starejših; 13.00 Slovensko-bliška panorama; 14.10 Od Ptuj do Ormoža; 15.00 Iz Slovenskih goric; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Radio express; 19.30 Športna sobota; 21.00 Lestvica zabavnih melodij; 22.00 Zrcalo dneva; 23.15 Nočni program.

Radio Študent

11.00 Preklopetek-lop; 14.30 RO: Tebang Sunda; 17.30 Neposredni stik: Ljubljana-Hamburg; 19.00 TB: Reggle Workman; 20.30 Sobotni gost Radia Študent; Let 3.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Revival; 9.15 Filmi na ekranih; 9.25 Potpuri; 10.10 Koncert; 11.30 Iz Dopsisnic z najbližjega Vzhoda; 11.40 Znani ansambli; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Glasba za vse okuse; 12.45 Primorska poje; MPZ Tabor; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon, nato Glasbeni predah; 15.00 Tu 362875, z vami kramlja S. Verč; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Mala scena: Po galeriji Herodotovih muz (A. Rebula, 8. del); 18.25 Slovenska lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Foyer; 15.00 Glasba po željah; 19.00 Morski val.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

TV SLOVENIJA 1

11.40

SREČNO KEKEC,
slovenski barvni film, 1963

Scenarij: Josip Vandot po motivih predloge Josipa Vandota

Režija: Jože Gale

Fotografija: Ivan Marinček

Glasba: Marjan Vodopivec

Igrajo: Velimir Gjurin, Blanka Florjanc, Mele Martin, Ruša Bojc, Bert Sotlar, Marija Goršič, Stane Sever

Film SREČNO KEKEC je tematsko nadaljevanje filma KEKEC, ki ga je režiser Jože Gale posnel že 1951. leta. Če je bil v prvem Kekcu Bedanec tista negativna oziroma hudobna oseba, s katero se je moral spoprijeti Kekec, da bi rešil Mojco in Kosobrina, je tokrat Pehta tista za ženska, s katero stariš strajša otroke, kadar so poredni. V tem filmu ni ne »coprnica« niti ne hudobna ženska, ampak čudakša travarica, ki odpelje Mojco k se



MENJALNIŠKI TEČAJI

3. februar 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	80,00	81,00	11,30	11,50	7,55	7,79
A banka Nova Gorica	79,80	81,00	11,29	11,50	7,50	7,73
A banka Nova Gorica	-	-	-	-	-	-
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	80,20	80,99	11,20	11,65	7,20	7,75
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,00	81,00	11,30	11,60	7,50	7,75
Banka Vipra NG, t: 065/ 28-511	79,95	80,85	11,18	11,65	7,50	7,63
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	80,30	80,70	11,20	11,50	7,50	7,85
Come 2 us*	80,05	80,60	11,30	11,47	7,55	7,70
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	80,20	81,20	11,40	11,70	7,60	8,00
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	80,40	80,50	11,39	11,43	7,55	7,70
Hida, od 7-19, sob od 7-14	80,42	80,45	11,40	11,42	7,65	7,68
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	80,42	80,48	11,40	11,41	7,65	7,67
Kompas Hertz Celje*	80,10	80,60	11,30	11,45	7,45	7,68
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	80,00	80,50	11,30	11,45	7,45	7,68
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	80,00	80,50	11,30	11,45	7,45	7,68
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin*	80,00	80,50	11,30	11,45	7,45	7,68
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled*	80,00	80,50	11,30	11,45	7,45	7,68
Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16						
Kompas Hertz Nova Gorica*	80,00	80,50	11,30	11,45	7,45	7,68
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor*	80,00	80,50	11,30	11,45	7,45	7,68
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	79,95	81,70	11,30	11,60	7,47	7,85
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	79,80	80,70	11,34	11,55	7,55	7,63
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,00	80,90	11,35	11,50	7,55	7,80
Poštna banka Slovenije*	78,90	80,70	10,85	11,45	7,20	7,72
Publikum Ljubljana, t: 312-570	80,41	80,43	11,40	11,42	7,62	7,64
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,55	80,64	11,35	11,45	7,56	7,61
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	80,25	80,65	11,35	11,47	7,40	7,70
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	80,45	80,69	11,41	11,43	7,45	7,80
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	79,80	80,85	11,20	11,60	7,35	7,80
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,15	80,69	11,35	11,55	7,60	7,63
Publikum NM, t: 068/ 322-490	80,15	80,69	11,36	11,49	7,57	7,79
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	79,80	80,85	11,35	11,50	7,20	7,75
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	80,20	80,75	11,33	11,50	7,30	7,74
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	80,20	80,69	11,32	11,43	7,54	7,78
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	80,30	80,90	11,36	11,48	7,56	7,79
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	80,35	80,85	11,33	11,50	7,61	7,79
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,40	80,98	11,30	11,48	7,50	7,85
SKB d.d.,***	79,99	80,99	10,90	11,65	7,50	7,90
SHP Kranj, t: 064/331-741	-	-	-	-	-	-
SZKB d.d. Ljubljana	-	-	-	-	-	-
UBK Ljubljana, t:061/444-358	80,30	81,35	11,40	11,60	7,55	7,85
Upimo Ljubljana, t: 212-073	80,42	80,50	11,41	11,45	7,62	7,68

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

3. FEBRUAR 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1580,00	1630,00
nemška marka	1046,00	1068,00
francoski frank	300,50	309,80
holandski gulden	930,00	958,50
belgijski frank	50,60	52,15
funt sterling	2509,00	2582,00
irski sterling	2475,00	2540,00
danska krona	264,50	272,00
grška dramma	6,50	6,90
kanadski dolar	1126,00	1161,00
japonski jen	15,90	16,40
švicarski frank	1238,00	1264,00
avstrijski šiling	148,00	152,75
norveška krona	238,00	245,00
švedska krona	212,70	219,00
portugalski escudo	9,90	10,35
španska pezeta	11,95	12,35
avstralski dolar	1192,00	1228,00
madžarski florint	11,00	15,00
slovenski tolar	12,60	13,20
hrvaški dinar-kuna	255,00	272,00

KMEČKA BANKA - GORICA

3. FEBRUAR 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1582,00	1627,00
nemška marka	1048,00	1068,00
francoski frank	301,00	310,00
holandski gulden	930,00	948,00
belgijski frank	50,60	51,80
funt sterling	2502,00	2572,00
irski sterling	2471,00	2556,00
danska krona	264,00	272,00
grška dramma	6,70	7,20
kanadski dolar	1126,00	1161,00
švicarski frank	1238,00	1265,00
avstrijski šiling	148,20	152,20
slovenski tolar	12,60	13,10

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

2. FEBRUAR 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	-	-
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	-	-
Avstrija	Posojilnica Borovlje	-	-
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	-	-
Avstrija	Posojilnica Ločilo	-	-
Italija	Kmečka banka Gorica	12,60	13,10
Italija	Tržaška kreditna banka	12,60	13,20

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

3. FEBRUAR 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.5185	-
francoski frank	-	28.8040	-
nizozemski gulden	-	89.2220	-
belgijski frank	-	4.8566	-
španska peseta	-	1.1488	-
danska krona	-	25.3400	-
kanadski dolar	-	1.0822	-
japonski jen	-	1.5268	-
švicarski frank	-	18.3100	-
avstrijski šiling	-	14.2110	-
italijanska lira	-	0.9443	-
švedska krona	-	20.3430	-

ABANKA D.D. LJUBLJANA

TEČAJI ZA PRODAJO DEVIZ NA DAN 6.2.1995

1. Redni prodajni tečaj za DEM 82,00

2. Tečaj za terminko-valutne pogodbe za DEM 81,01

po pogojih iz ponudbe Abanke z dne 2.2.1995

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 024 z dne 3. 2. 1995 - Tečaji veljajo od 4. 2. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	93,5382	93,8197	94,1012
Avstrija	040	šiling	100	1161,5954	1165,0907	1168,5860
Belgija	056	frank	100	396,9745	398,1690	399,3635
Kanada	124	dolar	1	88,4581	88,7243	88,9905
Danska	208	krona	100	2071,2707	2077,5032	2083,7357
Finska	246	marka	100	2635,2710	2643,2006	2651,1302
Francija	250	frank	100	2354,4152	2361,4997	2368,5842
Nemčija	280	marka	100	8173,9175	8198,5130	8223,1085
Grčija	300	gri	100	-	52,4951	52,6526
Irski	372	funt	1	-	193,9194	194,5012
Italija	380	lira	100	7,7187	7,7419	7,7651
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	-	2200,0000	-
Japonska	392	jen	100	124,7994	125,1749	125,5504
Nizozemska	528	gulden	100	7292,9327	7314,8773	7336,8219
Norveška	578	krona	100	1865,2062	1870,8187	1876,4312
Portugalska	620	escudo	100	79,0581	79,2960	79,5339
Švedska	752	krona	100	1662,8200	1667,8235	1672,8270
Švica	756	frank	100	9670,5617	9699,6607	9728,7597
Velika Britanija	826	funt sterling	1	195,4710	196,0592	196,6474
ZDA	840	dolar	1	124,1209	124,4944	124,8679
Evropska unija	955	ECU	1	154,0906	154,5543	155,0180
Španija	995	peseta	100	93,9019	94,1845	94,4671

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 4. februarja 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:					1,500,000	802,874	808,778	1,611,652
97		107.0499%	107.8371%	107.4435%	150,000	80,287	80,878	161,165

Uradna tečajna lista Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d.d. Ljubljana

št.: 22 Datum: 3. 2. 1995

Vrednost. papir	obr. m.div.	ex.kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprej	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pr. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	796	(45.93)	10.946	49	3.2	11.000	12.100	10.950	10.930	591
PRB	1.000	(6.6.94)	15.074	54	3.2	15.050	15.200	15.200	15.000	3.542
SAL	500	(7/29.8.94)	20.652	35	3.2	20.500	21.300	21.100	20.500	9.294
SKBR	458	(16.5.94)	37.829	1,65	3.2	37.670	37.740	38.800	37.610	113.109
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4(31.12.94)	97,5	20	3.2	97,6	98,0	98,0	97,2	25.967
RSO2	9,5	8(1.10.94)	101,0	33	3.2	101,4	102,0	101,7	100,0	33.988
RSO8	5,0	3(30.11.94)	90,0		27.1		90,0			
RS11	7,0	4(15.1.95)	94,0		1.2	87,0	98,0			
RS11D	8,0	4(31.12.94)	94,2	3,57	3.2	94,1	97,0	96,0	93,5	271
RS12D	9,5	8(1.10.94)	98,4	6,29	3.2	98,1	101,0	98,4	98,4	918
SKB1	10,0	4(1.11.94)	98,8	91	3.2	96,7	98,8	98,8	98,8	185
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			12.845A	12	3.2		13.000	13.000	12.830	283
DAD	10.000	(1.6.94)	157.360*	6,95	3.2	161.800	161.850	161.850	151.600	94.101
FMD		(8)	20.002	4,32	3.2	19.410	19.900	20.750	19.850	1.382
GPR			15.800		2.2		16.750			
HMER			14.570		30.1	14.600	16.020			
MKZ	218	(30.3.93)	9.322	79	3.2	9.510	9.780	9.700	8.900	14.962
NKR	4.000	(8)(16.6.94)	5.197	5,32	3.2	5.170	5.320	5.300	5.110	11.688
TCTR		(5)	779,7	1,81	3.2	780,0	789,0	780,0	773,0	819
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KRTP	4000	(23.5.94)	41.207	4,13	3.2	39.810	40.840	43.000	39.900	15.040
PPNP			50.399	10	3.2	50.400	50.900	52.500	49.500	5.840
RGSP		(6)	2.880	7,52	3.2	2.650	2.820	2.880	2.880	3
UBKP			14.415	59	3.2	14.400	14.490	14.500	14.300	173
VIPP			41.298		25.1	41.150	41.300			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK2	12,0	4(1.11.94)	99,0		30.1					
OZG	11,0	4(1.1.95)	88,0		1.2		90,0			
PCE	12,0	6(1.12.94)	102,9		30.12	96,0				
PLJ	12,0	7(1.1.95)	100,4A	1,42	3.2	97,0		101,0	99,0	75
PCO	10,0	1(1.6.94)	95,0A		3.2	95,2	98,0	95,0	95,0	190
RGSG1	10,0	4(1.6.94)	94,0	1,05	3.2	91,0	96,0	94,0	94,0	190

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
V nedeljo, 5. februarja, ob 20. uri: Sinja Ozbolt - ZRCALJENJE, premiera. Predstava bo se v petek, 10. februarja, ob isti uri (DP).

SNG DRAMA, tel.: 061/ 221-511

Danes, 4. februarja, ob 20. uri: A. Nicolaj - **BLAGI POKOJNIKI**, DRAGI MOZJE. Razprodano! V ponedeljek, 6. februarja, ob 19.30: D. Zajc - GRMACE, za abonma ponedeljek in izven. V torek, 7. februarja, ob 19.30: D. Jovanovic - UGANKA KORAJZE, za abonma dijaški 8 večerni in izven. Predstava bo se v soboto, 10. februarja, ob isti uri, za abonma petek in izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/ 221-511

V torek, 7. februarja, ob 20. uri: M. Jesih - LJUBITI, za izven.

V četrtek, 9. februarja, ob 20. uri: G. Tabori - WEISMAN IN RDECE LICE, za izven.

V petek, 10. februarja, ob 20. uri: A. Nicolaj - PRVA KLASA, za izven.

OPERA, tel.: 061/ 331-950

Danes, 4. februarja, ob 19. uri: P. I. Cajkovski - HREŠTAC, zadnjič v sezoni za izven in konto. V torek, 7. februarja, ob 11. uri: B. Adamič - SNEGULJICA. Predstava bo se v sredo, 8. februarja, ob isti uri, zadnjič v sezoni.

MGL, tel.: 061/ 210-852

Danes, 4. februarja, ob 16. uri: S. Makarović - SHOW STRAHOV, za izven in konto. Ob 20. uri: J. Godber - NA SMUCISCU. Razprodano!

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE, tel.: 061/ 312-860

V nedeljo, 5. februarja, ob 16. uri: J. Jurčić/A. Inkret - ZGODBA O DESETEM BRATU, za abonma nedeljski popoldanski in izven.

STUDIO VIBA FILM, tel.: 061/ 131 70 10

Danes, 4. februarja, ob 21. uri: predstava CRICEK V PESTI. Igrata: Barbara Novaković in Ivan Petermelj.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288

Danes, 4. februarja, ob 17. uri: lutkovna predstava za otroke PETER KLEPEC v izvedbi Lutkovnega gledališča TRI.

DVORANA KS VIZMARJE-BROD

Danes, 4. februarja, ob 17. uri: M. Schubert - PAVLIHOVE DOGODIVSCINE.

LGL, tel.: 061/ 314-789**VELIKI ODER**

Danes, 4. februarja, ob 11. in 17. uri: S. Makarović - SAPRAMISKA, za izven. Predstava bo se v nedeljo, 5. februarja, za izven.

CELJE

SLG CELJE, tel.: 063/ 25-332

V ponedeljek, 6. februarja, ob 17. uri: H. Ibsen - STRAHOVI, za 2. abonma Gimnazija Celje. Predstava bo se v torek, 7. februarja, ob 11. uri, za abonma Sr. frizerska, tekstilna, strojna sola II Celje.

DNEVI KOMEDIJE
do 26. februarja

Danes, 4. februarja, ob 19.30: W. Bauer - CHANGE. Gostovanje SNG Drama iz Ljubljane. Predstava bo se v nedeljo, 5. februarja, ob 17. uri, za izven.

V nedeljo, 5. februarja, ob 20.30: M. Logar - DOSJE.

ODERPODODROM

V nedeljo, 5. februarja, ob 20.30: Z. Hočevar - SMEJCI, za izven. Predstava bo se v sredo, 8. februarja, ob isti uri, premiera in v četrtek, 9. februarja, ob isti uri, za izven.

JESENICE

GLEDALIŠČE T. CUFARJA, tel.: 064/ 81-260

V nedeljo, 5. februarja, ob 10. uri: M. Fistr - MAVRICNA RIBICA.

KAMNIK

KULTURNI DOM DUPLICA

V petek, 17. februarja, ob 20. uri: I. Torkar - VSTAJE-NJE JOZETA SVEJKA.

KRANJ

PGK, tel.: 064/ 222-681

V četrtek, 9. februarja, ob 19.30: F. G. Lorca - DOM BERNARDE ALBA, za izven in konto. V petek, 10. februarja, ob 19.30: J. Mortimer/B. Cooke - KADAR MACKE NI DOMA, za izven.

MARIBOR

OPERA, tel.: 062/ 221-206

Danes, 4. februarja, ob 19.30: J. Massenet - MANON, za red sobota 1 in izven. V sredo, 8. februarja, ob 18. uri: L. Minkus - DON KIHOT, za red torek, tam in izven.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/ 25-326

Danes, 4. februarja, ob 10., 11.30 in 16. uri: B. Stampe Zmavc - CIRKUS CIGUMIGUS, za abonma malega polzka in izven.

VELENJE

DOM KULTURE VELENJE

V soboto, 11. februarja, ob 10. in 16. uri: MOJCA POKRACULJA, za piki abonma (4).

Ženske v ženskih očeh



Zasebni gledališki ustanovi FJK, tržaška La Contrada in videmski center Centro servizi e spettacoli, sta skupaj pripravili gledališko predstavo Pri petdesetih je odkrila ... morje po tekstu francosko pisateljice Denise Chalem.

Predstava bo na sporedu se drevi in jutri v tržaški dvorani Cristallo, nato pa se bo preselila v Videm. Istocasno s predstavo pa so v Trstu pripravili tudi razstavo italijanske fotografije Sebastiane Papa, ki bo odprta samo se do nedelje v prostorih Občinske galerije na Trgu Unità.

Na sliki
Indijka Sebastiane
Papa.

RAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10

V torek, 7. februarja, bo ob 18. uri v Galeriji CD otvoritev razstave skulptur in risb DRAGA TRŠARJA. Razstava bo na ogled do 20. marca.

V ponedeljek, 6. februarja, bo ob 19. uri v 1. predverju otvoritev razstave SLOVENIJA IN DUNAJ. Razstava bo na ogled do 5. marca.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35

V zgornjih prostorih Moderne galerije je do 28. februarja na ogled retrospektivna razstava MAKSIMA SEDEJA. V nedeljo, 5. februarja, ob 11. uri: javno vodstvo po razstavi.

V torek, 7. februarja, bo ob 20. uri v spodnjih prostorih Moderne galerije otvoritev razstave WILLIAMA HENRYJA FOX TALBOTA. Razstava bo na ogled do 12. marca.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

V ponedeljek, 6. februarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave del IVA PRANCICA. Razstava bo na ogled do 26. februarja.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava MARINO MARINIJA je na ogled do 15. februarja.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Razstava del slikarske skupine ARTI je na ogled do 17. februarja.

GALERIJA HEST, Novi trg 6

V torek, 7. februarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave risb RIHARDA JAKOPICA.

GALERIJA ILIRIJA, Tržaška 40

Razstava slik MAJE POGACNIK je na ogled do 23. februarja.

GALERIJA TIVOLI, Pod turnom 3

V ponedeljek, 6. februarja, bo ob 12. uri otvoritev razstave grafičnih listov BOGDANA BORČICA. Razstava bo na ogled do 19. marca.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

Razstava akvarelov MIHE PIRNATA ml. je na ogled do 28. februarja.

KULTURNI-INFORMACIJSKI CENTER

KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7
Arheološka razstava AMFORA je na ogled do 26. februarja.

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE, Trg Celjskih knezov 11

Pregledna razstava slik AVGUSTA LAVRENCICA je na ogled do 31. marca.

Razstava grafičnih del ZORE STANCIC je na ogled do 15. februarja.

HORJUL

OSNOVNA SOLA HORJUL

Razstava slikarskih del KRISTOFA ZUPETA.

KAMNIK

RAZSTAVISCE VERONIKA

V ponedeljek, 6. februarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave slik CENETA GRILJCA. Razstava bo na ogled do 21. februarja.

KOPER

GALERIJA MEDUZA, Cevljarska 34

Razstava del BOZIDARJA JAKCA - Risbe iz obdobja 1918-1966.

GALERIJA LOZA

Razstava slik DUSANA FISERJA.

MARIBOR

NOVINARSKI KLUB MARIBOR, Vetrinjska 30

V nedeljo, 5. februarja, bo ob 21. uri otvoritev razstave fotografij OD RIZEVIH POLJ DO LEDENIH GORA avtorja BORISA STRMSKA.

UMETNOSTNA GALERIJA MARIBOR, Strossmayerjeva 6

Razstava UMETNIKI SARAJEVA ZA SVOBODNO BOSNO IN HERCEGOVINO.

POKRAJINSKI MUZEJ MARIBOR

V Muzejskem informacijskem centru Grad je na ogled razstava NAKIT - MAGICNA MOC OBLIK. Na razstavi se soočata sodobni nakit oblikovalke MIŠE JELNIKAR in arheološki nakit, ki ga hranita Pokrajinski muzej Ptuj in Arheološki muzej iz Zadra. Razstava bo na ogled do konca marca.

PIRAN

MESTNA GALERIJA, Tartinijev trg 3

Razstava litografij MARCA CHAGALLA je na ogled do 20. februarja.

SLOVENJ GRADEC

GALERIJA LIKOVNIH UMETNOSTI

Razstava VORTEX Ona B je na ogled do 23. februarja.

SOLKAN

VILA BARTOLOMEI, Pod vinogradi 2

V torek, 7. februarja, bo ob 19.30 otvoritev razstave skulptur in risb ZMAGA POSEGE. Razstava bo na ogled do 26. februarja.

VELENJE

KC IVANA NAPOTNIKA

Razstava slik TEREZIJE BASTELJ je na ogled do 21. februarja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 4. t. m., ob 18. uri ponovitev mladinske igre Fulvia Tomizze »Bolhe v operi« v sodelovanju z gledališčem La Contrada. Režija Boris Kobal, scene M. Kravos, kostumi F. Bergamo, glasba C. Mosci in koreografija L. Pasini.

Gledališče Rossetti

Danes, 4. t. m., ob 20.30 (red sobota) bo gledališka skupina Piccolo Teatro iz Milana predstavila L. Pirandellovo »Velikani z gore« (I giganti della montagna) (predstava 3). Režija G. Strehler.

Pri blagajni gledališča je v teku prodaja vstopnic za predstavo »L'asino d'oro« (7A): 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

V gledališču je na ogled razstava »40 stagioni in mostra«. Urnik od 16.00-19.00.

KOROŠKA

ROŽEK

Gostilna Woschitz na Muti: danes, 4. t. m., ob 20.00 - »Porocni list«, igra v izvedbi gled. skupine KPD Planina.

BOROVLJE

Kulturni dom pri Cingelcu na Trati: danes, 4. t. m., ob 20.00 - Premiera predstave »Nase korenine« B. Verasa.

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

V sredo, 8. februarja, med 12. in 14. uro: tradicionalni RECITAL PRESERNOVE POEZIJE pred Prešernovim spomenikom.

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

Do nedelje, 5. februarja, ob 20. uri: EKSOTIKA, Kanada 1994 (LD).

AVLA BLAGOVNEGA CENTRA V MEDVODAH

Danes, 4. februarja, ob 18.30: GORISKI KULTURNI PRAZNIK.

CELJE

V ponedeljek, 6. februarja, ob 17. uri: predavanje DANILA POKORNA o Ipavcih, s posebnim poudarkom na Benjaminu Ipavcu.

GORNJA RADGONA

V torek, 7. februarja, Kulturni dom ob 19. uri: osrednja prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku. Uvodni nagovor bo imela KAROLINA KOLMANIC. Nastopila bosta VITAL AHAČIČ (harmonika) in MILOŠ GENORIO (tenorist).

KAMNIK

RAZSTAVISCE VERONIKA

V sredo, 8. februarja, ob 19. uri: literarno-glasbeni recital PEPEL IN SPOMIN v počastitev kulturnega praznika in spomin na rojaka Antona Medveda ob ponatisu njegovih Poezij.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Sportna palaca

V soboto, 18. t. m., ob 21. uri nastop komika Beppe Grilla.

Grillo bo nastopil tudi v Pordenonu in sicer v petek, 17. t. m., ob 21. uri v Palasportu.

Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti (tel. 630063).

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CD, tel.: 061/ 222-815

V soboto, 11. februarja, ob 19. uri: TURANDOT, premiera (GD). Dirigent: Andrea Licata, Turandot: Sophia Larson, Kalaf: Alberto Cupido. Prva ponovitev - premiera zasledba - bo v ponedeljek, 13. februarja, ob isti uri.

KLUB CD

Danes, 4. februarja, ob 21. uri: premierni koncert SPEVAJ NAMA, KATICA vokalne skupine KATICA

SLOVENSKA

FILHARMONIJA, tel.: 061/ 226-544

V nedeljo, 5. februarja, ob 19.30: koncert ELENE FILIPOVE (soprano). Program: Verdi, Puccini, Rossini.

K4, Kersnikova 4

V petek, 10. februarja, ob 21. uri: koncert CHRISA WOODA in ANDIJA CUTTINGA.

KLUB CHANNEL ZERO

NA METELKOVI

V četrtek, 9. februarja, predstavitev projekta THE SERIOUS ROAD TRIP in koncert skupine HORACE X z gostom REV HAMMERJEM.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288

V sredo, 8. februarja, ob 20. uri: koncert skupine BOYE (predskupina) BABY CAN DANCE.

ČRNOMELJ

V sredo, 8. februarja, KD Črnomeelj ob 19. uri: koncert KOMORNEGA ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE.

KAMNIK

SR. SOLA R. MAISTRA

Danes, 4. februarja, ob 19. uri: XVI. REVIIJA PEVSKIH ZBOROV OBČINE KAMNIK.

KRANJ

PGK

V nedeljo, 5. februarja, ob 19. uri: koncert ob 25-letnici AKADEMSKEGA ZBORA FRANCE PRESEREN KRANJ.

MARIBOR

V četrtek, 9. februarja, STUK ob 20. uri: koncert skupine BOYE (predskupina) BABY CAN DANCE.

MURSKA SOBOTA

V torek, 7. februarja, Gimnazija ob 20. uri: koncert skupine BOYE (predskupina) BABY CAN DANCE.

PIRAN

CLUB MAONA, Arze 5

Danes, 4. februarja, ob 21.30: nastop skupina KEITH SECOLA & THE WILD BAND OF INDIANS.

SKOFJA LOKA

V torek, 7. februarja, dvorana Loškega odra ob 19.30: slavnostni koncert PIHALNEGA ORKESTRA SKOFJA LOKA.

FJK

TRST

Glasbena matica - Koncertna abonmajška sezona 1994/95

V ponedeljek, 6. t. m., ob 20.30 koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta.

Gledališče Verdi - Dvorana

Tripčevich

Opera in baletna sezona 1994-95

V soboto, 11. t. m., ob 20.00 (red A) premiera baletne predstave - G. Rossini »Il Turco in Italia«. Režija Stefano Vizioli. Dirigent Donato Renzetti.

Prodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Tripčevich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Rossetti

V ponedeljek, 21. t. m., ob 21. uri enkratni koncert Fiorelle Mannoia. Predstava izven abonmaja. Za abonente popust, izkaznice niso veljavne.

Tržaško koncertno društvo: V ponedeljek, 6. t. m., ob 20.30 bo nastopil Kvartet Alban Berg.

Avditorij Muzeja Revoltella V ponedeljek, 6. t. m., ob 18.00 - Recital Paola Rumetza (bas).

Gledališče Miel

Tržaški jazzovski krozek V torek, 7. marca, ob 20.45 nastop organista »Brother« Jack Mc Duff.

Sportna palaca pri Carboli

V ponedeljek, 13.3., ob 21. uri koncert ansambla Litfiba. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti (tel. 630063).

TRŽIČ

Obcinsko gledališče

V torek, 7. t. m., ob 20.30 nastop Jess Trio Wien. Na programu Schubert in Brahms.

GORICA

Kulturni dom

V petek, 10. t. m., ob 20.30 koncert Maria Ancillottija (flavta) in Pier Narcisa Masija.

NOVICE

Christian Fittipaldi iz formule ena v formulo indy

INDIANAPOLIS (STA/dpa/AP) - Brazilski voznik Christian Fittipaldi, ki je nečak legendarnega Emersona Fittipaldija, bo prihodnje leto vozil v mostvu Robbyja Gordona Walker Racing in ne več v formuli ena, kjer ni bil preveč uspešen. »Veselim se podpisa pogodbe mojega nečaka. Zaslužil si je se eno priložnost,« je dejal Emerson Fittipaldi, ki je dvakratni svetovni prvak in dvakratni zmagovalec dirke Indianapolis 500. »Ko sem bi se mehanik mostva Wilsona, sem si dejal, da bom nekoč lastnik tega mostva in da bo Christian, ki je bil tedaj se otrok, vozil zame,« je dejal Walker.

Rangersi remizirali na Floridi

NEW YORK - Rezultati severnoameriske hokejske lige NHL: Boston Bruins - Ottawa Senators 6:4, Tampa Bay Lightning - N.Y. Rangers 3:3, New Jersey Devils - Quebec Nordiques 5:4, N.Y. Islanders - Philadelphia Flyers 5:4, Montreal Canadiens - Florida Panthers 1:1, Buffalo Sabres - Washington Capitals 1:0, San Jose Sharks - Dallas Stars 2:1, St. Louis Blues - Winnipeg Jets 5:4. Vrstni red: vzhodna konferenca - atlantska skupina: N.Y. Islanders 9, Tampa Bay 7, Florida 7, New Jersey 5, N.Y. Rangers 5, Philadelphia 5, Washington 3; severovzhodna skupina: Pittsburgh 12, Quebec 10, Buffalo 9, Boston 8, Hartford 6, Montreal 6, Ottawa 2; zahodna konferenca - centralna skupina: Detroit 10, St. Louis 10, Chicago 8, Toronto 8, Dallas 7, Winnipeg 3; pacifiška skupina: San Jose 10, Calgary 7, Anaheim 6, Edmonton 4, Vancouver 4, Los Angeles 3.

Brez večjih presenečenj v Aucklandu

AUCKLAND (STA/AP) - Rezultati teniskega turnirja v Aucklandu z nagradnim skladom 107.500 ameriskih dolarjev, četrtfinale: Ginger Helgeson Nielsen (ZDA/2) - Fang Li (Kit/5) predaja zaradi poškodbe, Silvia Farina (Ita/6) - Kim De Weille (Niz) 6:2, 3:6, 6:3, Natalija Medvedjeva (Ukr/7) - Rachel McQuillan (Avs) 6:4, 6:1.

V Tokiu izpadla prva nosilka poražena pa tudi Pierceva

TOKIO (STA/AP) - Na teniskem turnirju v Tokiu z nagradnim skladom 806.250 ameriskih dolarjev je v četrtfinalu izpadla prva nosilka in zadnja wimbledonska zmagovalka Spanka Conchita Martinez, ki je proti peti nosilki Japonki Kimiko Date dobila v 25 minutah prvi niz kar s 6:0, toda v nadaljevanju je bila Japonka boljša s 6:2 in 6:3. Japonka je tako s Spanko doslej štirikrat zmagala in le enkrat izgubila.

Sedma nosilka Bolgarka Magdalena Malejeva je premagala zmagovalko letošnjega prvega turnirja za grand slam v Melbourneu Francozinjo Mary Pierce s 6:3, 1:6, 6:3. Pierceva je bila druga nosilka. Tretja nosilka Amerikanka Lindsay Davenport je premagala osmo postavljeno igralko Nemko Anke Huber z 2:6, 6:4, 6:2, osma nosilka Iva Majoli iz Hrvaske pa je bila s 4:6, 6:3 in 6:0 boljša od domačinke Maoko Sawamatsu.

Rezultati - četrtfinale: Kimiko Date (Jap/5) - Conchita Martinez (Spa/1) 0:6, 6:2, 6:3; Lindsay Davenport (ZDA/3) - Anke Huber (Nem/6) 2:6, 6:4, 6:2; Iva Majoli (Hrv/8) - Maoko Sawamatsu (Jap) 4:6, 6:3, 6:0; Magdalena Malejeva (Bolg/7) - Mary Pierce (Fra/2) 6:3, 1:6, 6:3; polfinalna para: Date - Majoli, Malejeva - Davenport.

Zmagi v Belorusijo

LE GRAND BORNAND (STA) - V Le Grand Bornandu so se biatlonci pomerili za naslove najboljših v Evropi. Ob odsotnosti najboljših biatloncev sveta, ki se pripravljajo na svetovno prvenstvo v italijanski Anterselvi, je v moski konkurenci zmagal Belorus Igor Hosrijakov, pri dekletih pa njegova rojakinja Svetlana Paramigina.

Rezultati: moški - 20 km: 1. Hosrijakov (Blr) 53:32.9 (1), 2. Popov (Blr) 53:34.6 (2), 3. Schonthier (Nem) 54:12.2 (2), 4. Sikora (Pol) 54:13.8 (2), 5. Poiree (Fra) 54:21.1 (3); ženske - 15 km: 1. Paramigina (Blr) 45:42.6 (1), 2. Lemes (Ukr) 47:59.4 (1), 3. Claret (Fra) 48:33.7 (4), 4. Mihokova (Slk) 48:38.0 (4), 5. Skolota (Ukr) 49:39.4 (3); mladinci - 15 km: 1. Braunhofer (Italija) 42:04.1 (0), 2. Kozub (Pol) 42:07.6 (1), 3. Pesterev (Blr) 42:38.9 (2); mladinke - 10 km: 1. Perunka (Fin) 34:47.6 (2), 2. Losmanova 35:40.1 (1), 3. Tomsova (obe Ces) 35:55.4 (2).

Umril je Fred Perry

MELBOURNE (STA/dpa) - V Melbourneu je v četrtek v 85-letu starosti umrl bivši angleški teniški igralec Fred Perry. Perry, ki je leta 1936 kot zadnji Britanec zmagal na turnirju v Wimbledonu, si je prejšnji teden v Melbourneu, ko si je prisel ogledat odprto prvenstvo Avstralije, pri padcu v hotelu zlomil stiri rebra. Njegovo zdravstveno stanje v bolnišnici se je iz dneva v dan slabšalo.

Perry je v karieri trikrat zmagal v Wimbledonu (1934, 1935, 1936), trikrat je bil najboljši tudi na odprtem prvenstvu ZDA (1933, 1934, 1936), enkrat je bil uspešen na odprtem prvenstvu Avstralije (1934), enkrat pa na odprtem prvenstvu Francije (1935). Poleg zmag na vseh turnirjih za Grand slam je bil v 30. letih tudi stiri leta nepremagan v tekmovanju za Davisov pokal.

ALPSKO SMUČANJE / DANES VELESALOM ZA SP V ADELBODNU

Veliki kristalni globus zdaj edini cilj Alberta Tombe

Že danes ima italijanski smučar priložnost za deseto letošnjo zmago - Med favoriti danes tudi Košir in Kunc



Alberto Tomba med zmagovito vožnjo v Kranjski Gori (Telfoto AP9)

ADELBODEN - Potem ko mu je bila zaradi odpovedi svetovnega smučarskega prvenstva v Spaniji odvzeta možnost, da bi se potegoval za zlato kolajno na SP, ki edina se manjka v njegovi zbirki trofejev, bo Alberto Tomba vse svoje moči usmeril v to, da osvoji skupni kristalni globus. Italijan prepričljivo vodi v skupnem seštevku, danes pa bo imel na veleslalomu v Adelbodnu priložnost za svojo deseto letošnjo zmago, s katero bi skoraj že zapečatil tudi vprašanje skupne zmage v svetovnem pokalu. Tekma bi morala biti na sporedu že 24. januarja, vendar so jo zaradi megle in sneženja odpovedali.

Zadnji testi pred današnjo tekmo so pokazali,

da Tomba ni bil se nikoli tako dobro pripravljen kot letos. Svetovno prvenstvo bo na sporedu sele prihodnje leto, zato je razumljiva Tombina prizadevnost na treningih. »Ne vem, kaj se bo zgodilo do prihodnjega leta, toda svetovni pokal je zdaj moj edini cilj,« je povedal pred odhodom v Adelboden, kjer je bil leta 1991 drugi, leta 1992 pa se mu je v drugi vožnji odpela smucka in mu preprečila zmago.

S sedmimi slalomskimi in dvema veleslalomskimi zmagama Tomba vodi tudi v posebnih razvrstitvah obeh tehničnih disciplin. V skupnem seštevku pa ima pred Marcom Girardellijem 400 točk prednosti. Po Adelbodnu se bo Tombi nova priložnost

ponudila 18. in 19. februarja v Furanu na Japonskem, kjer upa, da se bodo dokončno uresnicile njegove sanje o velikem kristalnem globusu.

Toda njegovi nasprotniki bodo že danes poskusali prekiniti serijo Italijanovih uspehov. Med temi bo nedvomno tudi domačin Michael von Gruenigen, ki je na zadnji tekmi v Wengnu z drugim mestom dokazal, da je tudi izvrsten slalomist. Svi-car pa je svoje najboljše rezultate dosegel v veleslalomu. Na otvoritveni tekmi sezone v francoskem Tignesu je bil drugi, nato pa je v Val d'Iseru celo zmagal. Uspešna nastopa je sledila poškodba desne rame, zaradi katere so sledili nekoliko slabši rezultati, uspeh v Wengnu

pa dokazuje, da je Svicar poškodbo uspešno saniral.

Tudi branilec svetovnega pokala Norvežan Kjetil Andre Aamodt se ni vrغل puske v koruzo, toda današnji veleslalom predstavlja zanj morda zadnjo priložnost za ohranitev upanja na obrambo naslova. Med veleslalomisti med današnje favorite uvrščajo tudi presenetljivega zmagovalca iz Tignes, Liechtensteinca Achima Vogta in Svicarja Urso Kälina. Marc Girardelli, ki je v Adelbodnu že zmagal leta 1989 in 1991, pa sam zase pravi, da letos v boju s Tombo nima nikakršnih možnosti. Skromnost je lepa cednost, vendar pa je petkratni zmagovalec svetovnega pokala z zadnjimi nastopi dal jasno vedeti, da se sam pri sebi se ni sprijaznil s porazom. V boj za visoka mesta pa se bosta nedvomno vključila tudi Jure Kosir in Mitja Kunc, ki sta s svojimi dosedanjimi rezultati že dokazala, da sodita v sam svetovni veleslalomski vrh.

TRENTUTNO STANJE
Skupno (po 21 tekmah): 1. Tomba (Ita) 950 točk; 2. Girardelli (Luks) 550; 3. Kosir (Slo) 490; 4. Mader (Avt) 488; 5. Alphand (Fra) 469; 6. Aamodt (Nor) 458; 7. Von Gruenigen (Svi) 408; 8. Assinger (Avt) 382; 9. Strand Nielsen (Nor) in Tritscher (Avt) 377 itd.

Veleslalom (po 4 tekmah): 1. Tomba (Ita) 250; 2. Kälin (Svi) 215; 3. Von Gruenigen (Svi) 202; 4. Aamodt (Nor) 190; 5. Strand Nielsen (Nor); 6. Vogt (Lie) 158; 7. Kosir (Slo) 155; 8. Mader (Avt) 120; 9. Mayer (Avt) 109; 10. Kunc (Slo) 98 itd.

Mansell uradno pri McLamu

Le potrditev že znanega



LONDON - Vodstvo McLarena je včeraj tudi uradno potrdilo, da bo Nigel Mansell (na sliki AP) v letošnji sezoni formule 1 vozil za McLaren. S tem so le potrdili tisto, kar je bilo v svetu avtomobilizma že dolgo.

Mansell, ki je leta 1992 osvojil svetovni naslov, ima 41 let in je najstarejši voznik, ki se bo boril za naslov. Ob tem je z 31 dobljenimi dirkami za velike nagrade tudi najuspešnejši med sodelujočimi. Poleg tega je Mansell leta 1993 v svojem prvem nastopu slavil tudi v prvenstvu formule indy.

Za McLaren pa se je Mansell odločil potem, ko se je Frank Williams rajši odločil za Colultharda kot zanj. Celotna zadeva bo Angležu prinesla približno 10 milijonov dolarjev.

TENIS / OSMINA FINALA V SVETOVNI SKUPINI DAVISOVEGA POKALA

Po prvem dnevu Nemčija in Rusija najbrž že v četrtfinalu

KARLSRUHE - Prvi dan osmine finala Davisovega pokala v svetovni skupini ni prinesel presenetljivih rezultatov. Z zanesljivim vodstvom po dveh posamičnih dveh bojih pa sta si le Nemčija in Rusija praktično že zagotovili uvrstitev med osmerico najboljših.

Največ zaslug za trdno vodstvo Nemcev ima Michael Stich, ki je znal ohraniti potrebno mirnost in premagati najboljšega hrvaškega igralca Gorana Ivanisevića. Za zmago se je moral sicer posteno potruditi, odločilna pa je bila najbrz podaljšana igra prvega niza, ki jo je Nemec dobil s 7:3. Becker ni imel težkega dela s Hirszonom, tako da zdaj Nemci potrebujejo samo še točko za zmago.

V Neaplju je trenutno stanje med Italijo in

Cesko, ki nastopa brez Korde in Novacka, izenačeno. Tak izid po prvem dnevu so strokovnjaki tudi napovedovali, vendar pa bi moral po napovedih Gaudenzi premagati Vacka, Dosedel pa Furlana. Toda zgodilo se je ravno obratno. Igralca, ki sta bila pred srečanjem obsojena na poraz, sta zaigrala bolje in zasluženo slavila.

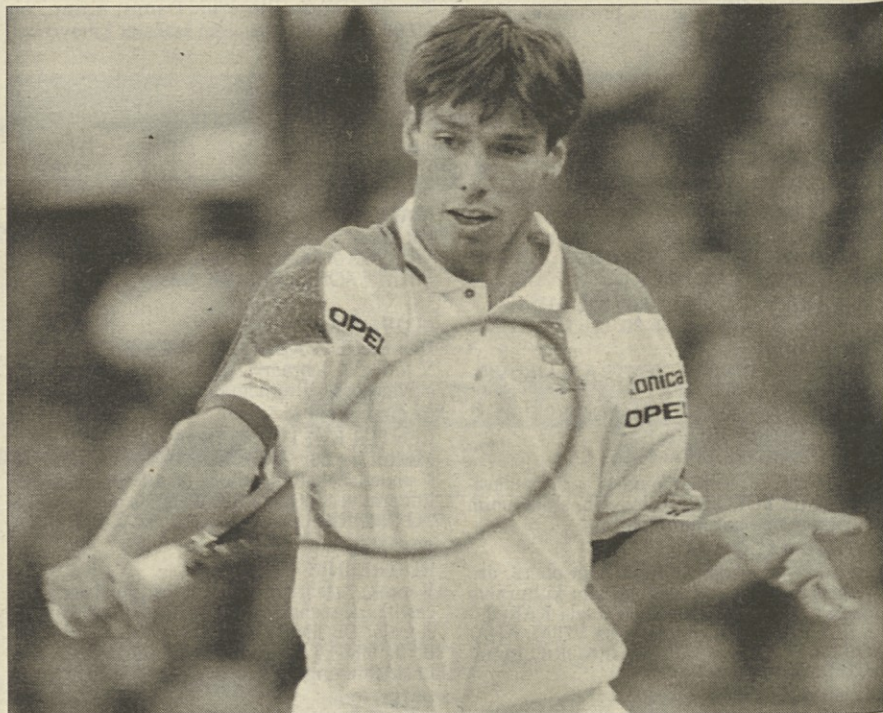
REZULTATI

Nemčija - Hrvaška 2:0

Michael Stich (Nem) - Goran Ivanisević (Hrv) 7:6 (7:3), 4:6, 6:1, 6:4; Boris Becker (Nem) - Saša Hirszon (Hrv) 6:4, 6:1, 6:3.

Avstrija - Španija 1:1

Gilbert Schaller (Avt) - Sergi Brugera 1:6, 2:6, 2:6; Thomas Muster (Avt) - Alberto Costa (spa) 6:4, 6:4, 6:4.

Belgija - Rusija 0:2

Michael Stich je dosegel izredno važno zmago za Nemčijo (Telefoto AP9)

Andrej Cesnokov (Rus) - Filip Dewulf (Bel) 6:4, 6:4, 7:5; Kris Goossens (Bel) - Jevgenij Kafelnikov (Rus) 6:4, 4:6, 3:6, 4:6.

Italija - Češka 1:1

Andrea Gaudenzi (Ita) - Daniel Vacek (Ces) 6:7

(5:7), 4:6, 6:1, 6:7 (4:7); Renzo Furlan (Ita) - Slava Dosedel (Ces) 4:6, 7:6 (7:3), 6:4, 6:4.

Svica - Nizozemska 1:1

Marc Rosset (Svi) - Jacco Eltingh (Niz) 6:4, 2:3 (predaja Rosseta); Jakob Hlasek - Richard Karjicek

(Niz) 4:6, 6:1, 6:3, 6:4.

Danska - Švedska 1:0

Kenneth Carlsen (Dan) - Jonas Björkman (Sve) 1:6, 6:3, 6:4, 6:4.

Južnoafriška republika - Avstralija

- zaradi dezja prelozeno na danes



SMUČANJE / ŠPELA PRETNAR

Vogrinec: »Zdravniki so se potrudili«

Zdravstveno spremljanje športnikov je še v povojih

V četrtek, 26. 01. 1995, dopoldan se je pri treningu superveslaloma na mariborskem Pohorju poskovala Špela Pretnar, ena izmed naših najboljših alpskih smučark.

Pri sanaciji njene poškodbe je zaradi več objektivnih in tudi subjektivnih okoliščin prišlo do nepredvidenih težav.

Zacetek zdravljenja v mariborski bolnici je bil prav gotovo pravilen, toda pri takšnih posegih so mogoča tudi določena odstopanja, ki lahko povzročijo težave, kar se je tudi zgodilo. Nihče ne more trditi, da se zdravniki, ki so Spelo sprejeli v zdravljenje, niso maksimalno potrudili. Dejstvo pa je, da bi morali biti v takšnih primerih vrhunskemu športniku, za katerega so pri sanaciji vsakršnih poškodb pomembne

ure, ne samo dnevi, posvetiti več pozornosti in kontrole.

Ko se soočamo s taksnimi ali drugačnimi zdravstvenimi problemi športnikov, ne moremo mimo tega, da je zdravstveno spremljanje le-teh v naši državi praktično se v povojih in da bi bilo že zdavnaj potrebno na tem področju kaj postoriti.

Ob takšnih ali podobnih poškodbah pa bo potrebno tudi več pozornosti in občutka pri naših trenerjih, ki morajo smatrati tudi najmanjšo možno poškodbo kot zelo resno in v takih primerih ukrepati skrajno odgovorno. K sreči se zdravstveno stanje Spele Pretnar hitro izboljšuje in nekaj napak, ki je bilo storjenih, pri mladi športnici ne bo pustilo posledic.

Tone Vogrinec, direktor alpskih disciplin SZS

UMETNOSTNO DRSANJE / EVROPSKO PRVENSTVO

Mojci Kopač uspel veliki met

Zlato pri moški je osvojil mladi Ilija Kulik

DORTMUND - Na EP v umetnostnem drsanju je včeraj nastopila tudi 19-letna ljubljanka Mojca Kopač. Po uspešno izvedenem kratkem programu je trenutno na 17. mestu in ima tako vse možnosti, da izboljša svojo do zdaj najboljšo uvrstitev (18. mesto). V vodstvu je Rusinja Olga Markova pred Suryo Bonaly. Ta je bila spet zelo razočarana, saj je tokrat prvič v starih letih doživela poraz na EP. Danes se bodo dekleta pomerila se v dolgem (4,5 minute) prostem programu.

V četrtek zvečer pa so podelili drugi komplet kolajn. Za svoje nastope so jih prejeli drsalci. V prvem nastopu na EP ga je osvojil 17-letni Ilija Kulik, ki je v prostem programu nanizal kar sedem trojnih skokov. Mladi Moskovčan je svoje bogato znanje pokazal že v sredni, ko je v kratkem programu ugnal vsotno evropsko elito z Urmanovom in Candelorom na celu. Kulik, mladi svetovni prvak, je postal drugi drsalec po drugi svetovni vojni, ki je že na

debiju osvojil zlato. To je pred dvema letoma uspelo le Ukrajincu Dmitriju Dmitrenku, ki je v četrtek končal na 7. mestu. Drugo mesto je osvojil Rus Aleksej Urmanov, ki je z izjemnim prostim programom zasečil vse tekmece in se s šestega mesta prebil do srebrne kolajne. Bron je pripadel Ukrajincu Vjačeslavu Zagorodnjuku, medtem ko sta obe francoski orožji, Philippe Candeloro in Eric Millot, ostali brez odličij. Sicer pa je Candeloro spet požel naj-

več aplavza za izjemo umetniško interpretacijo »Bo-tra«, takoj pa je našel tudi opravičilo za svojo uvrstitev, saj pravi, da ima težave s cevji drsalk.

Rezultati: ženske - kratki program: 1. Markova (Rus) 0.5, 2. Bonaly (Fra) 1.0, 3. Butirskaja (Rus) 1.5, 4. Szweczenko (Nem) 2.0, 5. Ljasenko 2.5, 6. Lavrencuk (obe Ukr) 3.0, 7. Szwed (-Pol) 3.5, 8. Berankova (Čes) 4.0, 9. Czako (Nem) 4.5, 10. Hubert (Fra) 5.0... 17. Mojca Kopač (Slo) 8.5; moski - končni vrstni red: 1. Kulik (Rus) 2.5, 2. Urmanov (-Rus) 4.0, 3. Zagorodnjuk (-Ukr) 4.0, 4. Candeloro (Fra) 6.5, 5. Millot (Fra) 8.5, 6. Tataurov (Rus) 9.5, 7. Dmitrenko (Ukr) 10.0, 8. Coussins (VB) 11.0, 9. Eremenko (Ukr) 12.5, 10. Gheorghe (Rom) 14.0. (MAn)

JADRANJE / KVALIFIKACIJE ZA AMERICA'S CUP

New Zeland še naprej prepričljivo prvi John Bertrand je padel z One Australije

LJUBLJANA - V nadaljevanju izločilnih bojev za nastop v finalni regati America's Cup je spet ponagajal veter, ki je onemogočil nastop v skupini branilcev naslova, saj je njegova hitrost iz petih padla na vsega dva vozla, kar ni več zadostalo za izvedbo regate.

V skupini izzivalcev je Tag Heuer Challenge pod vodstvom Chrisa Dicksona z veličansko razliko, ki je znašala kar 12 minut in 24 sekund, premagal Sydney'95 s skiperjem Sydom Fischerjem, Marc Pajot s Francijo II je bil boljši od Nippona z Makotom Nambom, New Zealand s Petrom Blakom pa je zmagal se šestič zapore. Tokrat je vzel mero One Australiji, na kateri pa se je »osramotil« skiper John Bertrand, ki je pri obratu okoli boje izgubil ravnotežje in padel z jadrnice. Pri tem je bil dovolj prisoben, da je zgrabil vrh in posadka ga je nato potegnili nazaj na krov. New Zealand si je

z dvema novima točkama zagotovil že pet točk naskoka za zasledovalcema Tag Heuerjem in One Australijo, ki imata po sedem točk. S šestimi točkami je na četrtem mestu japonski Nippon, Sydney '95 ima stiri točke, France II se je z zmago in skupno tremi točkami spet vključil v boj, Rioja de Espana pa je se vedno brez točk.

Rezultati: Tag Heuer Challenge (Chris Dickson) - Sydney 95 (Syd Fischer) 1:0 +12.24, France 2 (Marc Pajot) - Nippon (Makoto Namba) 1:0 +2.24, Team New Zealand (Peter Blake) - One Australia (John Bertrand) 1:0 +2.06.

Vrstni red izzivalcev: 1. Team New Zealand 12 točk, 2. Tag Heuer Challenge, 7. One Australia 7, 4. Nippon Challenge 6, 5. Sydney 95 4, 6. France II 3, 7. Rioja de Espana 0; **vrstni red branilcev:** 1. Stars & Stripes 7, 2. Young America 5, 3. America III 3. (JuM)



OLIMPIJSKI DNEVI MLADIH

V Andoro je odšla tridesetčlanska slovenska reprezentanca mladih

Zaradi večje konkurence bo težko ponoviti lanske uspešne nastope

LJUBLJANA (STA) - Tridesetčlanska slovenska zastopstvo tekmovalcev in trenerjev se bo od nedelje, 5. februarja, do četrta, 9. februarja, merilo na evropskih zimskih olimpijskih dnevih mladih (EYOD) v Andori. Slovenijo bodo pod vodstvom članice izvršnega odbora Olimpijskega komiteja Slovenije (OKS-ZSZ) Tjaše Andréje - Prosenc zastopali tekmovalci v alpskem smučanju (fantje in dekleta), tekah (fantje in dekleta) in umetnostnem drsanju (dekleta).

To bodo drugi zimski dnevi mladih, prvi so bili v Aosti, kjer je naša država dosegla prvo zmago v zgodovini tega tekmovanja. Tokrat bo zasedba številnejša in močnejša, saj bo tekmovalo 843 mladih športnikov in športnic iz 41 držav, v Aosti pa je bilo 429 tekmovalcev iz 34 evropskih držav. Tedaj je nastopila tudi Alenka Dovžan, ki je ostala brez odličij, osvojila pa ga je na olimpijskih igrah v Lillehammerju...

»Tokrat bo težko dojeti toliko odličij kot na prvih igrah, saj bosta nastopili tudi alpski veleslalomisti in Nemčija, ki ju v Aosti ni bilo. Želimo pa osvojiti vsaj eno kolajno, zadovoljni bomo z uvrstitvami med prvo deseterico, minimalni cilj tekmovalcev pa je prva tretjina nastopajočih,« je dejal vodja alpskega moštva v Andori Primoz Pöschl. Trener deklet Vladimir Makuc je dejal, da so se mlajše mladinke, ki potujejo v Andoro, dobro kosale s

starejšimi na državnem prvenstvu v Mariboru, dobro formo pa imajo po mnenju tudi fantje, ki lahko dosega-jo rezultate okrog 10. mesta ali pa celo posežejo v boj za odličja. Prejšnji teden je bilo v Andori tekmovanje deklet in deklic, na katerem se je s številnimi odličji odlikovalo tudi slovensko zastopstvo, ki bo tako tudi na prihodnjih EYOD lahko igralo vidno vlogo.

Trener tekačev Pavle Dornik je dejal, da lahko tudi od tekačev pričakujemo vidne dosežke, optimizem pa je mogoče graditi po uspešnem nastopu izbranih za letosnji EYOD na tekmovanju Alpe - Jadrano v konkurenci Italijanov, Avstrijcev in Nemcev. »V Andori bodo nastopili tudi Skandinavci in športniki iz vzhodneevropskih

držav, zato bi mi nastavili presenečenje s posamično uvrstitvijo med deseterico.« Trener Vinko Poklukar pa je menil, da bi lahko precej dosegli tudi v mesani stafeti na 4 X 5 kilometrov, v kateri bosta po dve dekleti in dva fanta, kar je novost med smučarskimi tekami. »Imamo po dva zelo dobra tekaca in tekaci. Tekmovanja v teku bodo zelo naporna, saj bosta zapored tekmi na 10 kilometrov (za fante) in na 7, 5 kilometra (za dekleta). Toda menim, da so naši tekmovalci dobro pripravljeni za napore,« je dejal Dornik.

Pod vodstvom trenerke Romane Muhar bo v Andori nastopila tudi umetnostna drsalka Jesenicanka Melita Celesnik. »Konkurence ne poznamo, lahko da bo okrnjena, saj zdaj

poteka tudi evropsko prvenstvo. Upamo na solidno uvrstitev,« je dejala Muharjeva.

V Andoro potujejo naslednji tekmovalci: Bostjan Božič, Andrej Jerman, Tilen Trdan, Mitja Velencič, Lidija Bijol, Barbara Kalan, Dalija Lorbek in Katja Smalc (vsi alpsko smučanje), Uros Godina, Ales Novak, Janez Pogacar, Miha Zrnec, Tadeja Brankovič, Ursa Dolinar, Petra Majdič in Nusa Zibert (vsi smučarski teki) ter Melita Celesnik (umetnostno drsanje). Sinoci ob 16. uri se je celotna ekipa na družabnem klepetu predstavila v hotelu Union v Ljubljani, nato pa so se podali na 20-urno potovanje z avtobusom v Andoro, kamor naj bi prispeli danes proti večeru. Otvoritev EYOD bo jutri ob 18.30.

NOVICE

Nasprotnik po meri

LJUBLJANA - Slovenske prvakinja, kosarkarice Jezi-ce v polfinalni skupini lige evropskih prvakinj na poti v končnico »final four«, morajo premagati Francozinje, ekipo Valenciennes iz Orchies. Prva tekma bo 15. februarja ob 19. uri v SRC Jezica v Ljubljani, povratna pa v Franciji. »Pričakovali smo to ekipo. Nasprotnik nam je pisan na kožo. To je vrhunska ekipa, ki je dvakrat premagala španske prvakinja in enkrat ruske. Podrobne informacije o igri Francozinj bomo dobili od Polone Dornik in Mikija Vukovića, dobili pa bomo videoposnetek tekme iz Budimpeste, tako da se bomo dobro pripravili na našo tekmo leta,« je povedal trener Jezičice Drazen Grbac. (I. S.)

Na Rogli jutri akrobatski smučarji v skokih

ROGLA (STA) - Po večletnem premoru bo jutri na Rogli državno prvenstvo akrobatskih smučarjev v skokih. Udeležba bo mednarodna, saj bo obenem tudi mednarodno tekmovanje za pokal Mont. Udeležbo so potrdili tekmovalci iz Avstrije, Švice in Italije, ki so v evropskem pokalu skupaj z našimi med vodilnim. Nedeljsko prvenstvo se bo na poligonu Ostruščica začelo z uradnim treningom ob 10. uri, favoriti za naslov državnega prvaka pa so Jože Ivacic, Andrej Kramer (oba Celje) in Blaž Gale (Dolomiti).

Četverboj na Balinčku

LJUBLJANA - Slovenski balinarski klubi so začeli s pripravi za letošnje mostveno državno prvenstvo, ki se bo začelo sredi aprila. Do takrat bodo na turnirjih preverjali formo. Tako bo danes v dvorani Balinček v Slapah četverboj, na katerem bodo nastopili Zelezničar (Postojna), Trata (Skojka Loka), državni prvak Brdo in organizator turnirja Balinček. V prvi tekmi (ob 10. uri) se bosta pomerila Balinček in Zelezničar, zatem pa se Trata in Brdo. Zmagovalca in porazenca bosta igrala prihodnjo soboto v obnovljeni balinarski dvorani v Postojni, kjer se bo četverboj končal. (Z. F.)

Že dvanajsti tek od Kranja do Vrbe

KRANJ - Deset slovenskih tekačev: Dušan Mravlje, Dušan Hribernik, Franc Kavčič, Pavel Mocnik, Marjan Petek, Stefan Bukovec, Janez Umeč, Vinko Fortuna, Goran Kriznar in Marjan Bečić bodo tekli na tradicionalnem teku od Kranja do Vrbe, ki ga že 12. zapored v počastitev slovenskega kulturnega praznika organizirata turistični društvi iz Kranja in Zirovnice. Start bo danes ob 10. uri pred Presernovo hišo v Kranju, na cilj - pred rojstno hišo dr. Franceta Prešerna v Vrbi - pa naj bi prišli predvidoma ob 12. uri. (N. A.)

Spored kegljaškega prvenstva

LJUBLJANA - Danes in jutri se bo nadaljevalo prvenstvo v prvi in drugi kegljaski ligi. **Pari 12. kroga 1. slovenske lige - moski:** Gradis Norik - Liv Postojna (16), Triglav - Fužinar (16), Brest - Dadas Rudar (16), Zalec - Celje (16), Konstruktor - Tekstina (jutri, 15.30); **ženske:** Gradis Norik - Slovenj Gradec (13.30), Korotan - Miroteks Celje (13), Adria Convent - Rudar (14), Triglav - Eta Kamnik (13.30), Konstruktor - Gorica (jutri, 13); **2. slovenska liga - moski:** Hidro - Ljubelj (15), Eho Hrastrnik - Kočevje (16), Domžale - Radenska (16), Adria Convent - Slovan (16.30), Gradis Norik II - Donit (19); **ženske:** Gradis Norik II - Proteus (11), MITT - Slovan (13), Sremič Krsko - Komcelj (13.30), Tekstina - Kočevje (16), Miroteks Celje II - Mehano Izola (11). (B. D.)

SIP Šempeter - Fužinar 0:3 (-8, -9, -16)

ZALEC - Dvorana OS, 100 gledalcev, sodnik Sever (Brezovica) in Ješe (Lesce). SIP ŠEMPETER: Prisljan, Murgelj, Cilensek, Božič, Udrih, Susa, Ferme, Cestik. FUŽINAR: Kokot, Verbič, Legan, Slatinsek, Drevensek, Sulen, Iglar, Panzel. V zaostali tekmi 11. kroga moske odbojarske lige 1B je domača vrsta znova doživela poraz. Posebno zanimiv je bil tretji niz, ko so imeli gostitelji kar stirikrat zaključno zogo. (T. Ta.)

Finale v Žalcu

ZALEC - Zenski rokometni klub Zalec je organizator finalnega turnirja za mladinke, ki se bodo danes z začetkom ob 14.30 pomerile za naslov državnih prvakinj. Na turnirju bodo sodelovale ekipe Krma Electe, Mlinotesta, Izole in Zalcu. (T. Ta.)

Božič uspešen v 1. krogu dvojic

LIZBONA (STA) - Slovenski teniski igralec Iztok Božič, ki nastopa na teniskem satelitu na Portugalskem, je skupaj s Cehom Skochom uspešno nastopil v 1. krogu tekmovanja dvojic. Slovensko-česka dvojica je gladko s 6:2 in 6:1 premagala britansko-nemsko dvojico Beecher-Johl.

Derbi kroga v Ljutomeru

LJUBLJANA - Po pestri odbojarski sredini tedna se obeta tudi takšno nadaljevanje. S tekmami 16. kroga se bo namreč nadaljevalo domače državno prvenstvo. Derbi kroga bo v Ljutomeru, kjer bodo domači igralci gostili ljubljansko Olimpijo. **Pari 16. kroga lige 1A - moski:** Ljutomer - Olimpija (19), Pionir - Kamnik (17.30), Vigros Pomurje - FIPROM (20); **ženske:** Klima Commerce Bled - HIT Casino (17), TPV Novo mesto - Krim (17), LIK-Tilia - Zgoranja Savinjska (19.30).



ODBOJKA / FINAL FOUR ZA ITALIJANSKI POKAL

Sisley in Daytona v današnjem finalu

Za 3. mesto se bosta pomerila Alpitour in Cariparma

RIM - Sisley Treviso in Daytona Las Modena se bosta danes ob 16.30 pomerila za naslov italijanskega pokalnega prvaka. Ekipa iz Modene, ki brani naslov, se je morala precej potruditi, preden je strla odpor Alpitoura, ki je povrh vsega igral brez Bolgara Ganeva. Alpitour je bil že na pragu petega seta, ko so v odločilnih trenutkih le prevladali igralci Daytona, med katerimi je bil najboljši Cuminetti (17+23). Drugi polfinalni dvoboj je bil manj izenačen, oslabiljena Cariparma pa favoriziranemu Sisleyu ni mogla preprečiti vstopa v finale.

DANASNI SPORED

14.00: Alpitour - Cariparma; 16.30: Sisley - Daytona Las (po RA13 od 17. ure dalje)

Daytona Las Modena - Alpitour Traco Cuneo 3:1 (15:8, 15:10, 8:15, 17:15)

Daytona: Babini, Olihver 4+14, Vullo 3+4, Bracci 8+23, Van der Goor 5+10, Cantagalli 7+16, Cuminetti 17+21, Franceschelli, Laria, Paccagnella, Russo, Tagliatti.

Alpitour: Petrelli 5+16, Steimach 9+20, De Giorgi 1+1, Papi 8+16, Galli 6+16, Milone 0+1, Ogilino 0+0, Lucchetta 6+10, Bertini, Bartek, Mantoan, Mastrangeli.

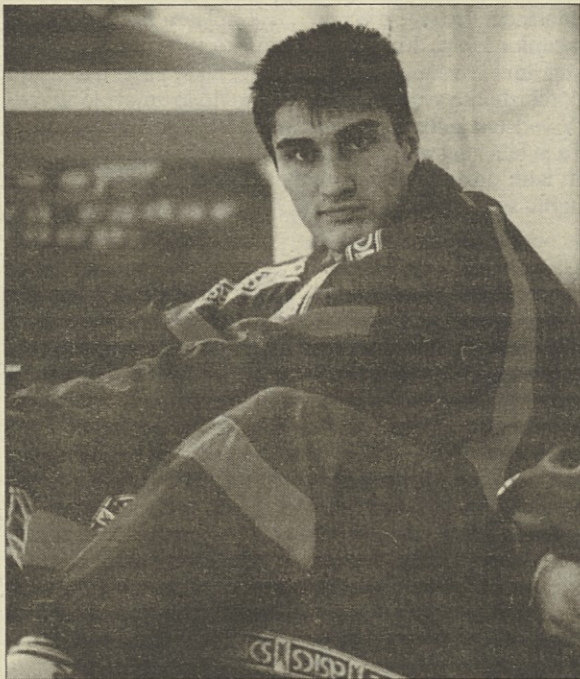
Trajanje setov: 23, 30, 30 in 45 minut; gledalcev: 6.490.

Sisley - Cariparma 3:0 (15:10, 15:6, 15:12)

Sisley: Gardini 5+8, Passani 3+11, Tofoli 1+1, Agazzi 1+0, Zwerver 6+9, Bernardi 7+15, Zorzi 7+13, Vermiglio, Moretti, Polidori, Giombini e Gallotta.

Cariparma: Giretto 6+11, Gravina 1+7, Saveljev 3+12, Tomalino 1+2, Farina 0+0, Lo Re 1+3, Rinaldi 3+12, Blangè 1+2, Pes, Malpeli, Bricoli.

Trajanje setov: 27, 23 in 29 minut



Ljubo Ganev (Alpitour) ni mogel pomagati soigralcem

GIMNASTIKA / PRI SZ BOR

Borovke se vestno pripravljajo na bližajoče se nastope

Mlade tekmovalke čaka precej tekem

Kljub nezadovoljivim vadbenim pogojem se gimnastični odsek SZ Bor v teh tednih vneto pripravlja na svoje bodoče tekmovalne obveznosti.

Ze sredi februarja bo na vrsti notranje pregledno tekmovalje »Prvi koraki«, na katerem nastopajo deklice, ki se sele začenejo ukvarjati z ritmiko. Mlade telovadke v starosti od 5 do 7 let bodo nastopile z obvezno vajo brez orodja. Vaja, kajpak, ne bo zahtevna, vendar bo to eden prvih testov njihove sposobnosti in pripravljenosti za bodočo aktivnost.

V začetku marca bodo borovke gostovale v

Ljubljani. Sodelovale bodo na selekcijskem tekmovalju C programa, kjer so se že v preteklosti dobro izkazale.

Ob koncu marca bo na sporedu domače tekmovalje. Bor bo namreč sodeloval na deželni prvenstvu Furlanije-Juljske krajine za kategoriji masters in narasčajnice. Kraja tekmovalja deželna federacija se ni uradno določila.

Za mesec april je predvideno daljše gostovanje »plavih«: v Mariboru bo namreč na sporedu slovensko prvenstvo v sportno-ritmični gimnastici za C program, na katerem bodo - kot gostje - sodelovale tudi naše telo-

vadke, da bi lahko preverile svoje znanje v nastopu z osalimi najboljimi ritmicarkami iz Slovenije.

V Mariboru bodo prvič v uradnem sporedu skupinske izvedbe za »eurogim program« in borovke se pripravljajo tudi za nastop v tej kategoriji.

Svoje gimnastične obveznosti bodo Borove tekmovalke sklenile s tradicionalnim končnim nastopom, seveda, če bodo to dopuscale okoliščine. Vse kaže namreč, da bo pra tedaj »v remontu« Borov balon, zaradi česar bo, verjetno, treba ta nastop prenesti na kasnejši čas.

-boj-

NOVICE

Samaranch podprl Pescanteja in ukrepe proti nasilju

LAUSANNE - Predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja Juan Antonio Samaranch je podprl ukrepe, ki jih je pod vodstvom Maria Pescanteja sprejel Coni po tagičnih dogodkih v Genovi. Samaranch je v pismu Pescanteju poudaril, da MOK spremlja prizadevanja Conija za zaježitev nasilja na nogometnih stadionih in se s trinja tudi s sklepom o odpovedi vseh sportnih prireditvah danes in jutri.

V torek nova artroskopija za Rubena Soso

MILAN - V torek bodo v Rimu z artroskopijo desnega kolena Interjevega nogometaša Rubena Sose poskušali ugotoviti, kako huda je njegova poškodba. Nogometaša so v sredo že pregledali v Lyonu, kjer so se tudi odločili za dodaten pregled v Rimu.

Od danes Alpski pokal

BRUSSON (AOSTA) - Čeprav je za danes in jutri CONI odpovedal vse sportne prireditve pa bo danes in jutri v Brussonu, zimskošportnem središču v Dolini Aoste, na sporedu tekme za Alpski pokal v nordijskem smučanju. Ker gre za mednarodno tekmovalje, ki je že dalj časa na programu je CONI izdal ustrezno dovoljenje. Prijavljenih je 150 tekmovalcev iz Italije, Nemčije, Češke, Francije, Svice, Nizozemske, Slovenije, Madžarske, Hrvaske in Avstrije.

Danes je na programu tek na 10 km za moske in 5 km za ženske v klasični tehniki, jutri pa bo na sporedu še nasledovalni tek na 10 km v prosti tehniki.

Obvestila

ZSSDI sklicuje v petek, 10. februarja 1995, ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju 24. DEZELNI REDNI OBCNI ZBOR. Dnevni red: 1. otvoritev občnega zbora; 2. izvolitev organov občnega zbora; 3. sprejetje nove članice; 4. poročila; 5. pozdravi in razprava; 6. razno. Občni zbor bo v Domu Andreja Budala, Standrez, ul. Montello 9.

SZ JADRAN

obvešča, da zaradi prekinitve vseh prvenstev odpade avtobusni izlet v soboto v Cittadello ob prvenstveni tekmi Pio X Cittadella - Jadran TKB.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUSTVO TRST SMUCARSKI ODSEK

obvešča, da se bodo smučarski tečaji odvijali v nedeljo, 5. t. m. v Ravasclettu - Zoncolan. Informacije in prijave za dodatne izletnike danes od 18. do 19. ure na sedežu SPDT, tel. st. 368094.

SK DEVIN organizira v nedeljo, 5. t. m., smučarski avtobus v Podkloster (Arnoldstein). Avtobus sprejema smučarje od Bazovice do Stivana po urniku prejšnjih nedelj. Rezervacije in informacije Sosic - tel. st. 208551 in Škerk - tel. st. 200236 v večernih urah.

KOŠARKARSKO PRVENSTVO D LIGE / PRED ZAČETKOM POV RATNEGA DELA

Med 8 najboljšimi tudi vse tri naše ekipe Cicibona (22), Sokol (20) in Kontovel (18)

Kovačičeva ekipa že 6 tekem nepremagana - Emilijevi fantje nerodno zapravili dve tekmi Mladi Starčevi varovanci zgubili oba derbija, a precej napredovali - Štefan Persi doslej MVP

Ker so ta konec tedna odpadle vse sportne manifestacije, je košarkarsko prvenstvo D lige predčasno zaključilo prvi del prvenstva, saj bodo tekme 15. kola odigrali najbrž sele aprila. Dejansko je torej mimo že polovica letosnje sezone, tako da je na vrsti že čas prvih obračunov. Lestvica je dokaj jasno ločena na tri skupine.

8 NA VRHU: Za prvo mesto in napredovanje v C2 ligo ter drugo mesto, ki nudi možnost dodatne tekme z drugouvrščeno peterko iz videmske - pordenonske skupine, je v boju kar osem moštvo, ki jih ločijo le 4 točke. Med temi so tudi vse tri naše ekipe: Cicibona, Pomom in Ardito celo prva z 22 točkami, Sokol je sam na petem mestu z 20 točkami, po 18 točk pa so doslej zbrali Kontovel, Inter 1904 in Grado.

3 NA SREDINI: Na sredini lestvice so Cus, Scoglietto in Acli Ronchi, ki pa imajo že velik zaostanek (Cus ima 12 točk, ostala dva po 10).

5 NA DNU: Kar pet peterk je v polnem boju za obstanek: Libertas (7 točk), Acli Ts (6), Lega Nazionale (6), Goriziana (4) in Largo Isonzo (3).

Oglejmo si kako so se v prvem delu prvenstva odrezale naše ekipe, ki bi lahko tudi v povratnem delu odigrale zelo vlogo. CICIBONA: 11 zmag in 3 porazi je povsem zadovoljiv (in delno nepričakovan) obračun belozelenih, ki so nekaj tekem zmagali le zaradi izredne odločnosti, velike volje do zmage in tudi s kančkom sreče (Largo Isonzo, Santos in Cus). V zamenjavo pa so z Interjem zgubili na neverjeten način (+18 točk 6 minut pred koncem) in tako s Pomom kot z Ardito so belozeleni igrali v



Viktor Tomšič (Cicibona) odlično v 1. delu prvenstva

okrnjeni postavi (brez Furlana in Semna s Trzičani ter brez Furlana in Persija z Goricani). Na vseh ostalih tekmah so Kovačičevi fantje zmagali povsem zaslužen in kljub nekaterim odvečnim nihanjem po visokem vodstvu so s prikazano igro povsem zadovoljili. Med posamezniki je Štefan Persi večkrat potrdil, da je igralec za visjo kategorijo, Ivan Bajc je v najboljši formi praktično neustavljiv in Viktor Tomšič se ni odpovedal niti na eni tekmi in je med najugodnejšimi presenečnimi prvenstva. »Dedek« Ric Battilana je spet dokazal, da je za ekipo temeljne važnosti, tako na igrišču kot v slatnici, več pa bi lahko ekipi prispevala oba visoka igralca, Peter Furlan in Stefan Semen, ki se jim pozna, da premalo trenirata.

Vedno prisotni: A.Zuppin, V.Jogan, V.Tomšič, MP.Krizmancic.

Najboljši: Štefan Persi in Viktor Tomšič

Top scorer: Štefan Persi (238 točk, povprečno 21, 6 na tekmo)

Presenečenje: Rich Battilana

Pod pričakovanjem: Peter

Furlan in Stefan Semen

SOKOL: 10 zmag in 4 porazi so številke, s katerimi sokolovci ne morejo biti zadovoljni, predvsem zato, ker je Emilijeva ekipa prepustila točki tudi skromnemu Scogliettu in vsekakor slabšemu Gradu. V zameno pa so sokolovci večkrat potrdili, da upravičeno spadajo v najozji krog favoritov in so v popolni zasedbi zgubili le derbi s Cicibono (v prvem delu sezone ni igral Martin Pertot, zatem pa so nekaj tekem preskočili tudi Paulina, Starc, Skerlavaj in Borut Pertot). O kakovosti belorodnih jasno govorijo prepričljive zmage proti Pomu, Interju in Cusu ter uspeha s Kontovelom in Santosom, medtem, ko so le z Ardito (v nepopolni postavi) visoko zgubili. Dokazano je bilo, da je Martin Pertot glavni stebber ekipe, Igor Cividri je edini, ki je doslej odigral vse tekme in trener Emili zanj ni upošteval »turnoverja«, po katerem so vsi ostali preskočili vsaj eno tekmo, ker je za učinkovitost ekipe predragocen. Tretji posameznik, ki se je doslej kljub prevelikemu nihanju najbolj izkazal, je Robi Paulina, so-

lidno pa sta več tekem odigrala tudi Borut Pertot in Robi Skerlavaj, medtem, ko sta se pod pričakovanjem doslej obnesla Damir Starc in Rudi Stanissa.

Vedno prisotni: ICividri

Najboljši: Martin Pertot in Igor Cividri

Top scorer: Igor Cividri (213 točk, povprečno 15, 2)

Presenečenje: Robi Skerlavaj

Pod pričakovanjem: Damir Starc in Rudi Stanissa

KONTOVEL: 9 zmag in 5 porazov je najbrž tudi to, kar je Kontovel pričakoval v prvem delu sezone. Začetni sprint (5 zaporednih zmag) je seveda ogrel ambient, sam trener Igor Meden pa je bil mnenja, da bo ekipi trda predla v naslednjih mesecih proti boljšim nasprotnikom. In tako je tudi bilo. Ob zamenjavi trenerja (Claudio Starc je prevzel mesto trenerja, ker je Igor Meden sprejel ponudbo slovenskega A ligaša Kraskega zidarja iz Sezane) so plavobeli položili orožje v obeh derbijih in v spopadih z visokouvrščenimi (Pom, Santos in Inter 1904).

V zadosečenju predsednika in »fac totum« Draga Emilija je tudi to, da so Kontovcelci gladko zgubili le proti Santosu (in to brez Emilija), medtem, ko so z Interjem klonili sele po podaljšku, s Pomom pa so zapravili zadnji napad nekaj sekund pred koncem, ko so zaostajali za eno samo točko. V zameno so Kontovcelci edini, ki so si privoščili Ardito v gosteh, visoko premagali Grado (tudi v gosteh), medtem ko so v obeh derbijih pokazali nekaj dobrega, neizkušenost (najstarejši igralec ima 21 let!) in kanček živčnosti pa sta jim preprečila, da bi se boljše odrezali. Med posamezniki je najsolidnejši Stefan Turk, ki je tudi običajno med

najuspešnejšimi v napadu. Ivo Emili je le nekaj tekem odigral v velikem slogu. Danjel Gulic je bil skoraj vedno boljši od svojega nasprotnika, najugodnejše presenečenje sezone pa je Mitja Starec, eden najboljših obrambnih igralcev naših moštvo. Nekoliko pod pričakovanjem, v primerjavi s tem kar je pokazal v lanskem sezoni s člansko ekipo, je doslej igral Angelo Spadoni.



Mitja Starec (Kontovel) pokazal velik napredek

Aljoša Daneu pa doživlja svojo najboljšo sezono.

Vedno prisotni: S.Turk, D.Gulic, A.Daneu, M.Starec, I.Vodopivec.

Najboljši: Stefan Turk

Top scorer: Stefan Turk (177 točk, povprečno 13, 6)

Presenečenje: Mitja Starec in Aljoša Daneu

Pod pričakovanjem: Angelo Spadoni in Igor Vodopivec

DERBIJI: Cicibona je osvojila oba derbija, Kontovel je obakrat ostal prazen rok, Sokol pa je imel polovični uspeh. Izidi: Cicibona - Sokol 88:82, Sokol - Kontovel 70:64, Cicibona - Kontovel 87:78.

(Vanja Jogan)



Borut Pertot (Sokol) že večkrat odločil tekmo

Horoskop

zapisal
B. R. K.



OVEN 21. 3. - 20. 4.: Iz najnovejše izkusnje se boste naučili vsaj to, da je nima smisla ponavljati. Ne zaradi tega, ker vas je pustila na cedilu, ampak zlasti zato, ker nimate tiseo zivljenj.



BIK 21. 4. - 20. 5.: Končno boste dohnali rešitev za trdovraten problem, ki se mu ze predolgo izogibate. Naj vam ne bo skoda vlozenega napora, kajti trenutek zmage bo zelo osvobajajoč.



DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Nekdo se bo pohvalil, da je odkril bliznjico v nebesa, vi pa mu boste za skrivnost ponudili mastno placilo. A vstopnice za nebesa so zastoj, poti pa ne pozna nihče.



RAK 22. 6. - 22. 7.: Dovolj vam bo osamljenosti, zato boste na svoje tire privabili sopotnika. Nič hudega, ce vas bo nekoliko zaviral, kajti pri tej hitrosti vam v naslednjem ovinku prefi iztirjenje.



LEV 23. 7. - 23. 8.: Ker bo vaše vztrajanje postalo prenaporno, si boste omislili pomoč. Ne računajte na druge, kajti vas projekt jim je zelo sumljiv. Spocijte se in nadaljujte sami.



DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Ogreli se boste za nekaj povsem novega. Zanimarili boste stare obveznosti, znanee in poti ter se zagnali k cilju kot fjakarski konj. Spreglejte vsaj do pomladi.



TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Omahovali boste glede cudovite priloznosti. Ce jo boste sprejeli, boste pridobili vec, kot boste izgubili, vendar samo kolicinsko. Sreca pa se meri s kakovostjo.



ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: V okrilju smozadovoljstva se boste nosili kor najponosnejši pav. Nekomu boste taki zelo všeč, vse dokler se vam ne bo približal in vam pokukal pod peruti.



STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Zanimarili boste zivljenjska bremena in se ubadali zgolj s tistim, kar vam bo prineslo takojšnje zadovoljstvo. Ampak zadovoljstvo brez bremen bi bilo se vecje.



KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Zivljenjski sopotnik vam bo očital, da ga zanemarjate. Da bi mu dokazali nasprotno, ga boste popeljali na drag izlet. Zvečer boste očitek slisali se enkrat.



VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Ce zelite se naprej hoditi pokončno, se ta vikend ne prenaprezajte. Nikar v hribe, nikar na hrupne zabave, nikar pred televizor, temveč naravnost med nežne odeje.



RIBI 20. 2. - 20. 3.: Ugotovili boste, da vam je simpatična oseba naklonjena tudi brez nenehnega laskanja, vendar se kljub temu ne boste mogli zadržati. Skusajte ji laskati z rokami.

KRIŽANKA

Vodoravno:
1. država v Severni Afriki, 6. mongolski vladarski naslov, 9. nekdanji avstralski teniški igralec (Rodney), 10. reka na Skotskem, 11. ton, sum, 12. pokrajina v Vojvodini in na vzhodu Hrvaske, 13. japonski drobiž, 14. močan prijem, 15. okrajsava za element, 16. glavno mesto dežele Lakedaimon na Peloponezu, poleg Aten najvažnejše mesto stare Grčije, 17. delavec v cestnem podjetju, 19. desni pritok reke Sene v Franciji, 20. italijanska luka ob Jadranu, 24. zelo razširjen mineral, 26. ameriški dramatik (Arthur), 29. kemijski znak za natrij, 30. vzhodnoazijski pakt, 31. odposlanec, emisar, 32. desni pritok Mozele v Nemčiji, 33. kdor se ukvarja z jogo, 34. poganek, cima, 35. letovišče v Istri, 36. coln za reševanje ponesrečencev v gorah, 37. kamnita gmota.

Navpično:
1. grsko-spanski slikar, za katerega cerkvene podobe so značilne pretirano dolge postave, 2. italijanski naravoslovec, ki se je zaradi spora z inkvizicijo moral javno odreči Kopernikovemu nauku (Galileo), 3. ruski car z vzdevkom Grozni, 4. clovekov najboljši prijatelj, 5. avtomobilska oznaka Turčije, 6. prenašalec pomembnih sporočil ali povelj, 7. jeca, 8. prebivalka evropske države, 12. kdor da znak za začetek dirke, 14. dirkalisce formule 1 v Belgiji, 16. delavec v steklarni, 18. zloglasna nacistična formacija, 21. začetnici slovenskega pripovednika Murnika, 22. afriška država z glavnim mestom Dakar, 23. majhna klada za sekanje drv, 25. evropski veletoč, 26. krinka, 27. ameriški popevkar (Chris), 28. nekdanji italijanski pevec (Fausto), 31. del stanovanja, 33. tibetansko govedo, 35. začetnici slovenskega skladatelja Savina.

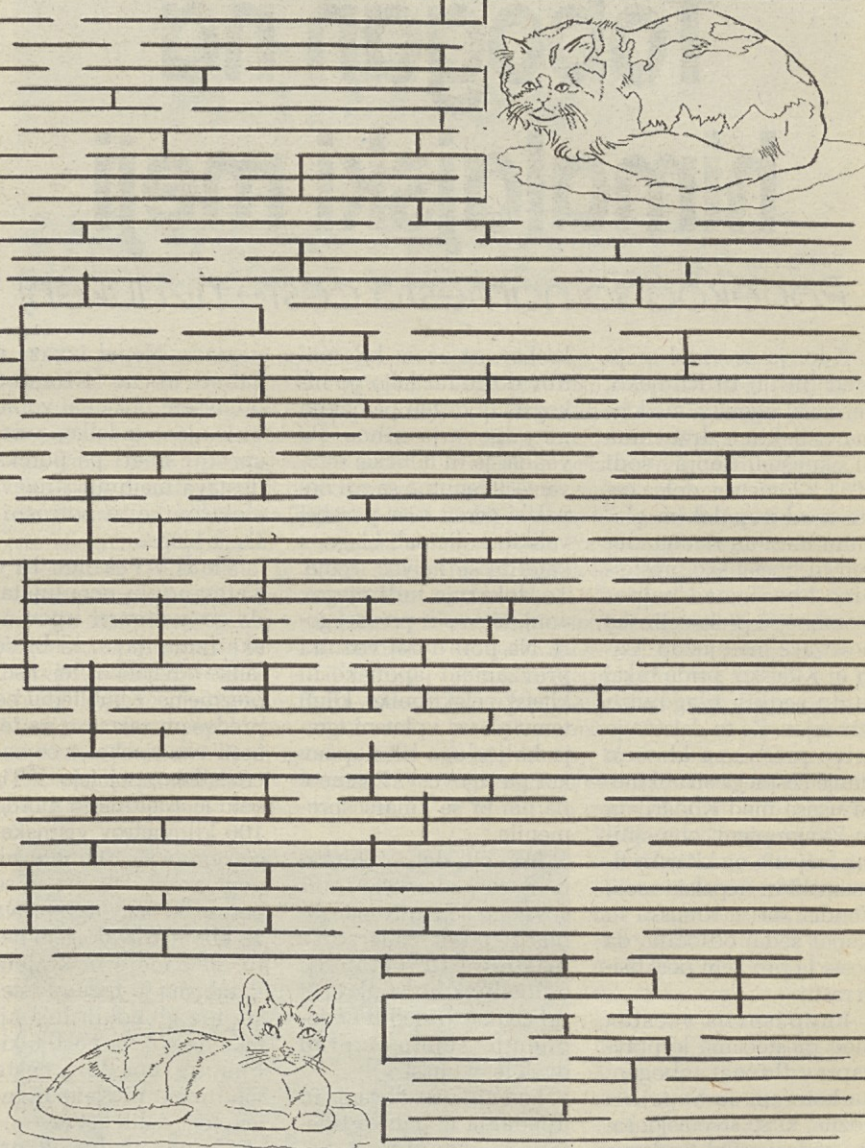
1	2	3	4	5		6	7	8
9						10		
11					12			
13				14				
15				16				
17		18						
19					20	21	22	23
			24	25				
26	27	28					29	
30						31		
32					33			
34				35				
36				37				

Na, ASEAN, sel, Saar, jogl, kal, Rabac, akt, skala.

Vodoravno: Egipt, kan, Laver, Ure, glas, Srem, rin, stisk, el, Sparta, cestar, Olise, Trst, kremeni, Miller.

RESITEV

Katera pot je prava?



ŠAH

Muhitdinov - Boleslavski / Moskva 1956
V poziciji na diagramu je črni odigral 1...Td8 in beli je po 2.g3 d4 3.De4: uspel zaščititi svojega kralja in se rešil v remi. Toda položaj na sahovnici je črnemu omogočil zmagovito kombinacijo, ki temelji na izpostavljenosti belega kralja na f liniji. Poiščite zmagovito pot, ki jo vele mojster Boleslavski ni videl za sahovnico!

Resitev naloge
S potezo 1...Sc2! črni dirigira belo damo iz obrambnih nalog in polja e3. 2.Dc2: De3! Kako naj se beli brani? Na 3.Td3 De1 mat, na 3.Sd2 Df2 mat, na 3.De2 Db3: s prednostjo. Po 3.Sc3 pa sledi 3...Tf3+! 4.gf3 Df3+ 5.Kf1 Tf8! in beli je pred matom! Na 6.De2 Lf2+ 7.Kf1 Dh1:mat ali pa 6.Dg2 De3+ 7.Df2 Df2 mat!

Silvo Kovac

195	VOZNIK KMETIJSKEGA VOZILA	PREBIVALKA DEZEL V VZH. SREDNJOZEMLJU	GR. BOGINJA, IZVIRAJOČA S KRETE	PODVODNA SKALA	IVAN ROB	SHAKESPEAROV KRALJ	BIBLIOTEKAR	NAPAD, NAVAL, NASKOK	AVTOR: SIMON BIZJAK	PREMIKANJE IZ KRAJA V KRAJ	TERME PRI PADOVI	NATASA RALJAN	NEM. FIZIK (HANS, PO NJEM IMENOVANI STEVEC)	PREBIVALKA ANTICNE LJUBLJANE	IGRALNIŠKO MESTO V NEVADI	MARIJA NABLOCKA	POGAN, VELIKAN	NIZOZEMSKI SLIKAR (AERT VAN DER)	PERIJSKI INDIJANCI	FR. PISATELJ (EMILE)	ALBANSKI PESNIK S KOSOVA	MITO TREFALT
NAPRAVA ZA DVIGANJE TLAKA TEKOCIN									GIBANJE ZA POLIT. ZDRUŽITEV NEMCEV													
PREDAVATELJ, POROČEVALEC									OBTEZENOST NATASA LACEN													
OBER					ARH. NAJDISCE V INDIJI OSNOVA, PODLAGA							DELEC Z ELEKTRIČNIM NABOJEM				POMOČNICA NA KMETIJI NOVOZELANDSKI DOMACIN						
MARIBORSKI TEDNIK				NAGIB GLAVE KOT POZDRAV IT. IGRALKA MASSARI								MIT. SKRAT SOVA, KI SKOVICA (NAR.)					GL. MESTO S. ARABJE PREBIVALEC ISTRE					KRAVICA
KLADA ZA SEKANJE DRV						ZIGON AVGUST SP. MESTO PRI SEVILLI			SUROVINA ZA SVEČE KATRAN						ANTON INGOLIC NEKD. ČES. SMUC. SKAK.			TROPSKA OVJALKA	16. IN 14. CRKA	MILANO VODNIK		
GORA V SVICI (PIC D')			PARADIZ. RAJ PRITOK DONAVE V NEM.					TANTAL MEHKA SNOV, SUROVINA ZA IZDELKE			VEDA O KRASU CLOVEKOV ORGANIZEM											
ITALIJANSKA RENESANSA													SVED. REKA, KI SE IZLIVA V BOTNIS. ZALIV	SRED. UZITNA RASTLINA SLAVILNE PESMI								
NEMSKA PESNICA SEIDEL				PLANINSKA POSTOJANKA NA VRŠICU												RICHARD AVENARIUS			DUSAN URSIC TINE LOGAR			IVAN KRILOV
MODEREN PLES				DVA GRSKA POVELJINIK PED TROJO					ROMUNSKI PISATELJ (MIRCEA)							OTOSKI LOK MED S. IN J. AMERIKO						
IGRALEC HUNTER				SOTOCNICA PIVE				STGR. DIDAKTIČNI PESNIK		KRAJ PRI SEZANI						ZDRAVLISČE V PREDKAVKAZJU						



CESTA MED NEPALOM IN TIBETOM

Tobogan na himalajski meji

Ponekod so namesto ceste nizi lukenj

Kdor je že videl mejo med Indijo in Kitajsko, ve, zakaj trgovina med tema azijskima državama ni uspešna. Čeprav sodi 1051 kilometrov dolga cesta med nepalskim glavnim mestom Katmandu-jem in tibetansko prestolnico Lhaso med najpomembnejše prekomorinske povezave med južno Azijo in Kitajsko, pride tukaj le do redkih blagovnih izmenjav. Za to dejstvo je krivo predvsem klavno stanje cestnega sivankinega usesa med Kodarijem in Zangmujem, obmejnima krajema na kitajsko-tibetanski in nepalski meji. Vendar sta se Kitajska in Nepal sedaj odločila, da bosta ta problem poskusila rešiti.

Enopasovna »cesta« med mestecema je pravzaprav ilovnat tobogan, na katerem se hupajoca vozila, ki se srečujejo, samo ovirajo. Od Kodarija vodi »cesta« strmo nav-

kreber, za osem kilometrov dolgo razdaljo po nikogaršnji deželi pa očitno ne odgovarja nihče. Pa vendar je tu le nekaj trgovanja. Trenutno se zdi nepalski cesen v se posebej velikih količinah blago, s katerim se največ trguje. To dokazuje tudi njegov vonj, ki se širi po vsej gori. Na poti nazaj vozniki prevzamejo japonsko in kitajsko elektroniko, kljub temu pa vsi vpleteni igrajo bolj vloge tihotapcev kot pa trgovcev. Razmere pa naj bi se kmalu spremenile.

Na zelo dobro obiskanim Gospodarskem in trgovskem sejmu Nepal-Kitajska-Tibet 1994 so se pristojni funkcionarji odločili za nove ukrepe, pri čemer so sledili podobnemu sejmu izpred dveh let v Lhasi.

Po letih nazadovanja in upadanja nepalsko-tibetanske trgovine v zadnjem času prihodek spet

narasča. Nepal izvaza v Tibet in na Kitajsko predvsem oblačila, volno in usnjene izdelke, v nasprotni smeri pa poteka dostava majhnih strojev, elektronike in potrošniškega blaga.

Vladi v Peking in v Katmanduju ocenjujeta, da so možnosti trgovinske izmenjave, ki bi se lahko odvijala na tej cesti, brezmejne. Kljub temu pa predvsem razmere na tej cesti vse visokoteče narčne silno omejujejo. V Tibetu je asfaltiranih morda 100 kilometrov visinskega območja, razmere na nepalskem delu pa so se vedno katastrofalne. Na 18 kilometrov dolgem delu med mejo in krajem Barabishe je namesto ceste niz globokih lukenj, tako da vožnja po 100-kilometrskem delu ceste med mejo in Katmandujem traja celih pet ur.

Skupni vladni odbori so lani kljub temu dosegli sporazum, da bodo cesto odprli tudi za težke tovarnjake. Za njegovo uresničitev bodo morali izgraditi precej cest, kar pa je politično zelo občutljiv podvig. Predvsem Indija sumi, da bi nove ceste na strehi sveta in z nje proti dolini pripomogle samo k približevanju vojske in vojskega blaga. Nek nepalski vladni uslužbenec, ki svojega imena raje ni izdal, je k temu pripomnil: »Vemo, kako problematična je ta cesta. Nepal si je ne more privoščiti niti finančno niti politično. Kljub temu pa nas Kitajska priganja in nekega dne bomo od tega morda le imeli korist, ne da bi s tem razjezili Indijo.«

B. Krurup / dpa

ČEBELJE PIRAMIDE

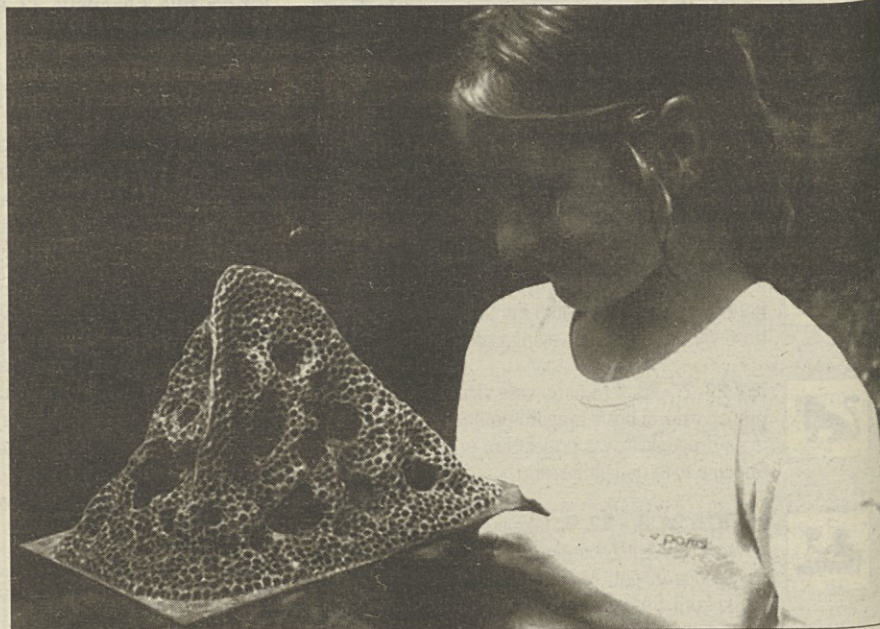
V temi čebeljih panjev nastajajo prave umetnine

Vsaka tvorba je unikat - Z njimi lahko polepšamo dom

Ceprav včasih verjame-mo, da je dobro le tisto, kar počenjamo ze od nek-daj, in da je vse pomembno že odkrito ali iznajdeno, pa to ne drži. Dober dokaz za to trditev so čebelje piramide.

Čebelja piramida je zanimiva in nenavadna tvorba bogatih oblik, ki jo izdelajo čebele. Namenjena je okrasu. To »čudežno odkritje« je nova možnost za donosnejše čebelarjenje.

S posebnim, povsem naravnim postopkom omogočimo čebelam, da iz starega satovja ali pa kar iz čistega voska izdelajo okrasne predmete različnih velikosti in barv, predvsem pa mnogoterih oblik. In vsaka od teh unikatnih tvorb nastane v popolni temi, ker je v panju pač - tema. Za izdelavo potrebujejo navadno tri do štiri tedne ali pa tudi več. Odvisno je od mo-



Čebelje piramide so zelo lepo oblikovane (Foto: F. Marolt)

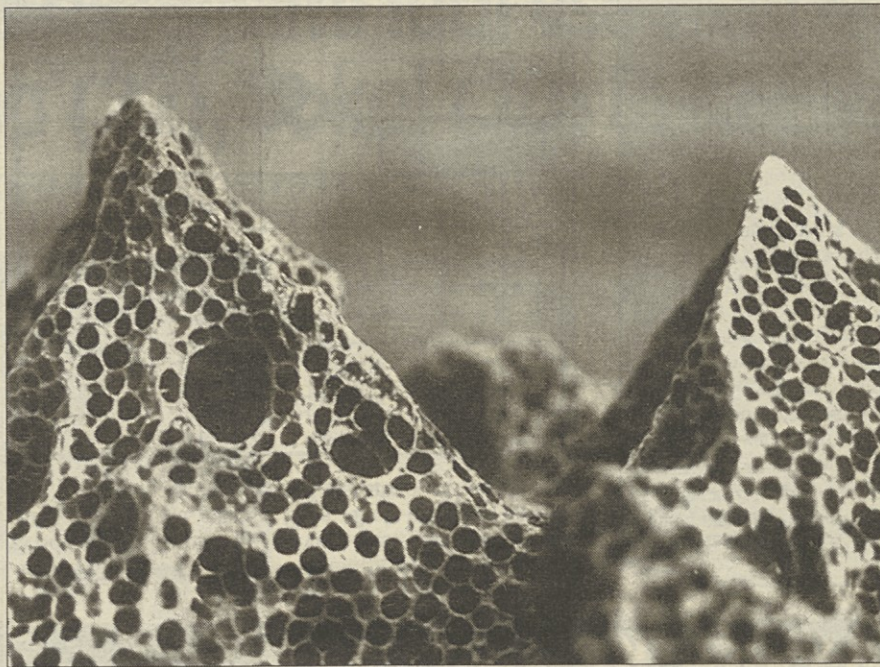
ci družine, količine hrane v naravi, od zalog v panju in letnega časa. Najlepše čebelje piramide nastanejo tako v julijski in

avgustovski brezpasni dobi, ko so panji nabito polni čebel, le-te pa v tem času čestokrat nimajo pravega dela.

Čebelje piramide izvirajo iz preprostih čebeljih tvorb. Le-te pa verjetno segajo že v case kranjčarjev in so pravzaprav najključna odkritja več čebelarjev. Zal pa nihče od njih ni uvidel, da je to lahko pridobitev za čebelarstvo. Zadnje case pa postajajo čebelje piramide dodatna možnost za donosnejše čebelarjenje.

Sicer pa so čebelje piramide zelo različnih oblik. Spominjajo nas na pokrajino neke daleč... na precudovite s soncem obsijane gore...

Čebeljmo mojstrovino lahko se dodatno obogatimo s suhim cvetjem in jo postavimo v naša stanovanja, poslovne prostore, z njo polepsamo planinsko postojanko, lovsko koco ali pa svoj čebelnjak. Morda iz nje izdelamo tudi kak uporaben predmet? Možnosti je res veliko. **Franci Marolt**



LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:

RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izrežani, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in nežni glasček bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavlja Alenka Sivka in Tomaz Srsen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

PORTUGALSKA / BRAGANCA

Nesrečne zgodbe princesinega stolpa

Braganca je prijetno mesto v notranosti severnega dela Portugalske, vendar do nje vodijo zelo slabe ceste. Dotrajanost cestnišča se posebej bode v oči, če prihajate iz Španije, saj se na meji, ki obsega zgolj tablo in zapuščeno carinarnico, širok asfaltni trak naenkrat zoži na nekaj metrov od vsega hudega izdelanega asfalta.

Braganca se je najhitreje razvijala, ko so tod prebivali ubežni španski in severnoafriški zidje. V tem času je mesto postalo pomembno središče pridelovanja svile. V času inkvizicije in pokristjanjevanja je večina židov mesto zapustila ali pa so se »spreobrnil«. V začetku 19. stoletja so skušali z zgraditvijo sinagoge vno-

vic oziviti židovsko skupnost, toda stoletja preganjanj so temeljito opravila

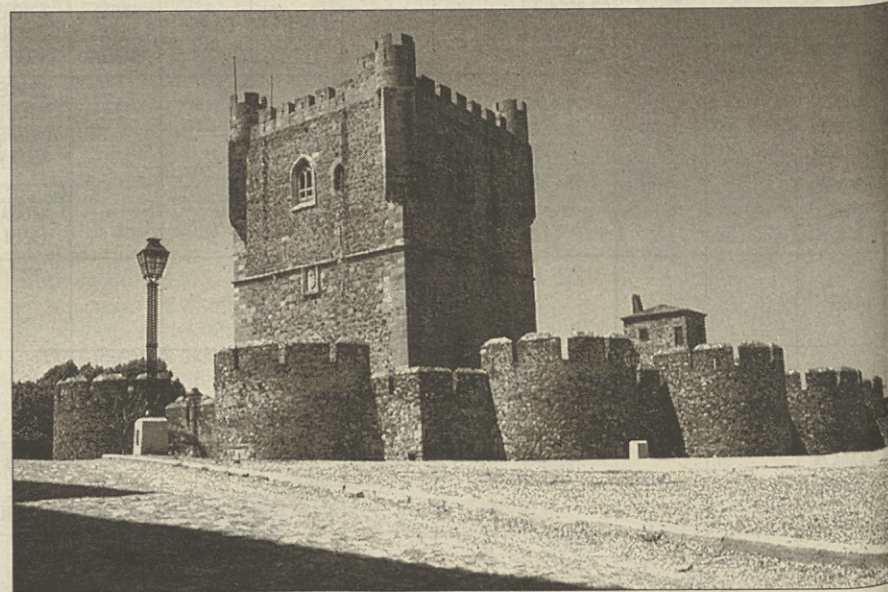
svoje in »tuja« vera se ni mogla več prijeti.

Braganca za naključne



obiskovalce najbrž ni posebno zanimiva, saj se novejši del, skozi katerega vodi glavna cesta, ne ponasa s čim posebnim.

Največja mestna zanimivost je eden najlepše ohranjenih portugalskih gradov, ki je bil prica številnim bitkam, spletkam in tragičnim ljubeznim. Grad z obzidjem, ki varuje tudi malo stisnjeno naselje z redkimi gostilnami in se redkejšimi prodajalnami, je stisnjen vrh koma opaznega grca nedolga od novejšega dela mesta. Če bi takšna grščina stala kje ob obali, bi bila polna trgovinic s spominčki in privlačnih lokalov s pestro gostinsko ponudbo. Kljub vsemu pa v mestu celo Slovenci nismo tako redke ptice,



vam bodo radi potrdili na krajevnem turističnem uradu.

Slikovit grad je bil kar nekajkrat porušen in vnovič zgrajen, zasnovano svoje današnje podobe pa je dobil že v začetku 12. stoletja. Sredi obzidja, ki obdaja manjše naselje slikovitih ulic in stisnjenih hiš, vzbuja pozornost Princepsin stolp. Za njegovimi zidovi so se spletle številne tragične zgodbe: zanimiva je tista o arabski princesi,

ki je bila zaljubljena v krščanskega vojaka in je vztrajno odklanjala moza, ki so ga ji namenili stari in jo zato zaklepali v utrjeni stolp. Neke noči se je v princesino sobo pritihotapil oče. Da bi jo prepiral o smrti njenega ljubimca, se je pretvarjal, da je njegov duh. Ko je princesa ob prvih sončnih zarkih opazila, da je noc prebila z očetom, se je obupana vrgla z vrha stolpa na kamnito dvorišče.

V omenjeni stolp se je pred nezvestim možem zaklepala tudi princesa Sancha, sestra prvega portugalskega kralja.

Proti svoji volji pa je v stolpu najlepší del življenja prezdel lepota Dona Leonor. Ljubosumni mož, braganski vojvoda, jo je na ta način skrival pred radovednimi pogledi, ko pa je dvor preselil v Vilo Vicoso, je dal lepo zeno kar umoriti...

Tekst in foto: Igor Fabjan



DONAVA

Nov načrt za sanacijo evropskega veletoka

Ekologi niso zadovoljni - Denarja je tudi tokrat premalo

Na začetku leta so se vse donavske države zacele ukvarjati z akcijskim načrtom za sanacijo Donave, ki je z dolžino 2.857 kilometrov drugi najdaljši rečni tok v Evropi. Ta »strateski načrt« naj bi v prihodnjih desetih letih odločno izboljšal kvaliteto vode. Predvsem bo treba ukiniti dotok odpadnih vod, ki se vanjo zlivajo iz pogosto zelo onesnaženih pritokov.

Vendar pa ima optimistični načrt lepo napako: »Med stroški, ki bodo potrebni za uresničitev predlaganih ukrepov, in sredstvi, ki so na razpolago, je velika luknja,« se jasno glasi v doslej najobsežnejši raziskavi o Donavi. Premožne industrijske države namreč tako kot mednarodne organizacije kažejo kaj malo zanimanja za

pomoč revnim podonavskim državam, kot so Bolgarija, Romunija ali Ukrajina, ki pa finančno pomoč nujno potrebujejo.

»To nas je zelo razočaralo,« je v imenu mednarodne organizacije za zaščito okolja World Wide Fund for Nature (WWF) na Dunaju dejal A. Zinke. Obstaja velika možnost, »da se je tukaj rodil velik papirnati tiger,« kajti dragih čistilnih naprav, ki so jih v raziskavi predlagali strokovnjaki za okolje, večina podonavskih držav s težkimi gospodarskimi problemi, ne bo mogla plačati z lastnimi sredstvi. Namesto čistilnih naprav WWF zato stavi na sanacijo večkratno ogroženih podonavskih obrežij, saj je filtriranje onesnažene vode preko obrečnih območij »ekonomsko veliko

cenejše od čistilnih naprav«.

Kvaliteta vode bi se prav tako izboljšala, če bi v občinah ob srednjem in spodnjem delu reke, ki niso priključene na kanalni sistem, uvedli kompostna stranjsca. Tudi namig na oskrbo s pitno vodo, od katere so odvisni milijoni ljudi, kaže na to, da je izboljšanje kvalitete vode nujno potrebno. Celotni glavni mestni Madžarske in t.i. Zvezne republike Jugoslavije, Budimpesta in Beograd, velik del pitne vode črpata iz reke ali pa njenega porečja. V zadnjem stoletju je Podonavje hkrati utrpelo tudi edinstveno desetletno susno obdobje.

Jedro letošnjega sanacijskega načrta tvori 177 t. i. žarišč. V Zagrebu, ki je z Donavo povezan s Savo, bi

na primer morali zgraditi sistem za čiščenje odpadnih vod za skoraj milijon in pol ljudi. Če samo izgradnja čistilnih naprav za Budimpesto bo stala 540 milijonov dolarjev, višine stroškov za sanacijo pritokov Donave v Romuniji, ki jih zastrupljata industrija in poljedelstvo, pa doslej se sploh niso uspeli izračunati. Vsekakor akcijski načrt ne more zagotoviti, da bo sodelovanje vseh podonavskih držav v prihodnjih desetih letih res prineslo zadovoljive rezultate, saj obsežni deli reke zaradi vojne v nekdanji Jugoslaviji za tehnike in zaščitnike okolja se vedno niso dostopni. Tako je hrvaški Vukovar, ki so ga Srbi zravnavali z zemljo, v enaki meri nedosegljivo žarišče kot Osijek. **Thomas Brey, dpa**

MEH ZA SMEH

Judovske šale

Zenska potoži rabinu: »Moj mož bi rad, da bi imela otroka.«

»Ta želja vašega moža je res čisto normalna, gospa Zelmanovc,« jo miri rabin.

»Morda, vendar otroka vseeno nočem imeti,« trmoglavi zenska.

»V normalnem zakonu je pač treba imeti tudi kakega otroka. Povejte mi en sam pameten razlog za to, da bi ga ne imeli,« se vedno prigravja rabin.

»Kaj enega, deset jih imam. Pred sinagogo stojijo in čakajo, da jih odpeljem domov.«

Cesar Franc Jozef obišče kaznilnico. Priljudno vpraša enega od zapornikov, na kaksno zaporno kazen so ga obsodili.

»Dolga, veličanstvo,« odgovori kaznjenec.

»Veste kaj, direktor,« pravi cesar, »možu odpustim polovico kazni.«

Nihče ne ve, kako izpolniti cesarjev ukaz, in ker je kaznjenec Jud, se odpravijo k rabinu. Ta razmislija, na koncu pa razsodi: »Človek naj poslej en dan sedi, drugi dan pa naj bo na svobodi, in tako do konca njegovega življenja.«

V majhni judovski občini je ostalo prazno mesto kantorja. Priglasita se dva kandidata, oba z napako: prvi pije, drugi pa teka za krili. Rabin odloči: »Vzeli bomo babjeka.«

»Rabin,« se upre eden od uglednih članov občine, »že pije je huda napaka. Toda tisto, kar počne drugi kandidat, je pravcati greh.«

»To je sicer res,« pravi rabin, »vendar pa je tako, da bo pijanec z leti vse bolj pil, babjek pa bo z leti vse manj tekal za krili.«

GENIJI V ŠOLSKIH KLOPEH Winston Churchill (1874 - 1965)

Prav s tem dejstvom, to je z dejstvom, da je treba biti boljši od drugih, so se prej ali slej sprijaznili vsi, ki smo jih doslej obravnavali. In vsakdo od njih je v življenju prej ali slej nekaj dosegel, pa naj so bili njegovi šolski uspehi se tako povprečni ali celo slabi.

Za večino solarjev, se pravi tudi za tiste, ki kasneje niso zasloveli, velja, da so solo jemali in jo se jemljejo za nekakšno nujno zlo. So pa se hujši primeri: primeri tistih, ki so imeli solo za nezno muko, ki so jo zasovražili in ki so bili zaradi nje na robu obupa. Se posebej velja to za tiste, ki niso bili samo v soli, marveč tudi v internatu in so imeli zato občutek, da so brez obrambe prepušteni vsiljenemu redu, znanju in učiteljem, pogosto pa tudi soščencem. Takšne so bile denimo izkušnje, ki si jih je v šolskih letih nabral Winston Churchill, ki tega obdobja svojega življenja nikoli ni docela prebolel. Ko je bil že star dobrih petdeset let, je v knjigi Moja mlada leta ugotavljal, da so bila šolska leta ne samo nekaj nerazveseljivega, marveč tudi »najbolj zoprn in najmanj ploden čas mojega življenja. Bil sem srečen in razigran otrok in odkar sem odrasel, sem se iz leta v leto počutil bolj srečnega. Toda vmesna šolska leta ostajajo na zemljevidu mojega življenja mračen siv madež. Bila so neprekinjeno zaporedje mučnih izkušenj, ki so se tedaj drugim zdele malenkostne, ter čas neveselih naporov, ki niso prinesli nič: leta nezadovoljstva, prisile, enoličnosti in nesmiselnosti.«

Se nadaljuje

Amritsar - središče sikhovstva (5)

Tako pa si hram najprej ogledas z vseh strani ter se sele nato napotiti v njegovo osrčje. Ko so gradili »Zlati tempelj« (domaćini mu pravijo »Hari Mandir«, »Darbar Sahib« ali kar po angleško: »Golden Temple«), so sikhi pozabili na skromnost ter ga okrasili z obilico zlata (baje ga je kar sto kilogramov), prelepili intarzijami s poldragimi kamni, belim in črnim marmorjem ter ga opremili z velikim številom stavb s takšno in drugačno namenskostjo. Razen templja so tukaj se »Akal Takhat« ali sikhovski parlament (ki je bil za časa hudih bojev med sikhi in indijsko vojsko leta 1984 skoraj popolnoma uničen, a je sedaj že skoraj prenovljen), ogromna kuhinja, v kateri prostovoljci - v glavnem moski pripravljajo tople obroke, ki jih nato

plja« obstajajo celo prenočišča, v katerih lahko prav tako prespi kdorkoli - ne glede na to, ali je sikh ali ne. Ob glavnem vhodu je najbogatejša izmed sikhovskih knjižnic, v kateri so nekatere knjige tudi naprodaj, nad njim pa muzej z eksponati, ki pričajo o dogodkih iz bližnje in daljne sikhovske zgodovine. Nasproti glavnega vhoda se onkraj bazena nad stranskim vhodom visoko dvigata »Ramgarhia«, minareta, ki sta bila v nemirih leta 1984 hudo poskodovana in sta se vedno nepopravljeno. Čeprav je že precej pozno, noč tukaj se zdalec ni prevladala: okoli bazena se po sveže pomitih marmornatih tleh slovesno sprehajajo družine, tik ob vodi pa poležavajo in dremajo moski vseh starosti; eni gledajo v zvezdno nebo, medtem ko drugi v



klobčice zviti sanjajo kdo-vekatere sanje. Svetloba skrbno izbranih reflektorjev se z zlatim leskom zrcali v vodi in tako se podarja zlatost samega hrama, iz katerega se po zvonicnikih se vedno siri nepretrgana molitev. Celotni, ki jih kljub pozni uri ni malo, so resni; če pa se že igrajo, to počno zelo umirjeno: brez kricanja in nepotrebnega hrupa. Iz vode v bazenu veje prijetno svež zrak. Doslej razen nas se ni bilo na spregled drugih turistov in to mi je vse, ker je tako vse skupaj bolj pristno... Most, ki vodi do templja sredi bazena, se dviguje izpod bogato okrasenega oboka. Po vsej dolžini je ograjen z medeninasto ograjo, ki ga tudi po sredini deli v dve »stezi«: kot na indijskih cestah hodiš tudi tukaj po levi in če si obrnjen proti hramu, je leva steza namenjena tistim, ki gredo vanj, desna pa tistim, ki iz njega odhajajo. Tako je red zagotovljen.

Takoj na začetku mostu stoji ob globokem zaklenjenem kovinskem zaboju ortodoksna sikhovska straža, ki čuva zaklad v njem: daritve, ki jih bolj in manj bogati sikhi žrtvujejo za obnovo vsega, kar je bilo poskodovano leta 1984, ter za vzdrževanje duhovnikov in samega hrama.

Se nadaljuje

MOJSTRI DETEKTIVI

Agatha Christie

Nemejski lev (7)

VII
Tri dni pozneje je neprecenljivi George rekel:

»Tukaj je naslov, gospod.«

Hercule Poirot je vzel kos papirja, ki mu ga je podal služabnik.

»Odlično, dobri moj Georges. In kateri dan v tednu?«

»Ob četrtek, gospod.«

»Ob četrtek. In danes je, kot nalasč, četrtek. Torej ni treba nič odlašati.«

Dvajset minut po tistem je Hercule Poirot hodil po stopnicah skromnega stanovanjskega bloka, skritega v nepomembni ulici malo stran od večje ulice. Stanovanje številka 10 je bilo v tretjem nadstropju; dvigala ni bilo. Poirot je trudoma hodil po ozkem, zasukanem stopnišču.

Na vrhnjem podestu je postal, da bi se mu dihanje spet umirilo, in izza vrat s številko 10 je tišino pretrgal nov zvok - oster pasji lajež.

Hercule Poirot je z rahlim nasmehom prikimal. Pritisnil je na zvonec stanovanja številka 10.

Lajež se je podvojil, približali so se koraki, vrata so se odprla ...

Gospodična Amy Carnaby se je sunkovito odmaknila, in roka ji je segla k obilnemu oprsju.

»Dovolite, da vstopim?« je rekel Hercule Poirot in vstopil, ne da bi pocakal na odgovor.

Na desni strani so bila odprta vrata v dnevno sobo, in sel je tja. Gospodična Carnaby je kot v sanjah prišla za njim.

Soba je bila zelo majhna in močno prenapolnjena. Med pohištvo je odkril človeško bitje, starejšo žensko, ki je ležala na zofi, primaknjeni k plinskemu grelcu. Ko je Poirot vstopil, je z zofe skočil pekinski psiček, prišel k njemu in nekajkrat ostro in sumničavo zalajal.

»Aha!« je rekel Hercule Poirot. »Glavni igralec! Vsa cast ti, prijateljček.«

Sklonil se je in mu pomolil roko. Pes jo je povohal, njegove inteligentne oči pa so preiskovale Poirotov obraz.

Gospodična Carnaby je tiho zamr-

mrala:

»Torej veste?«

Hercule Poirot je prikimal.

»Da, vem.« Pogledal je žensko na zofi. »Vaša sestra, kajne?«

Gospodična Carnaby je samodejno rekla: »Da. Emily, to ... to je monsieur Poirot.«

Emily Carnaby je zasopla. Rekla je: »Oh!«

Amy Carnaby je rekla:

»Augustus ...«

Pekinski psiček jo je pogledal, pomahal je z repom, potem pa se naprej preiskoval Poirotovo roko. Spet je rahlo pomahal z repom.

Poirot je psicka nežno dvignil in sčdel z Augustusom na kolenih. Rekel je:

»Torej sem ujel nemejskega leva. Moja naloga je opravljena.«

Amy Carnaby je rekla s trdim, suhim glasom:

»Ali res veste vse?«

Poirot je prikimal.

»Mislim, da vem. Zadevo ste orga-

nizirali vi - in Augustus vam je pomagal. Psi svoje delodajalke ste odpeljali na običajni sprehod, ga pripeljali sem in odšli v park z Augustusom. Čuvaj parka vas je, kot ponavadi, videl s pekinskim psikom. Tista varuska, če bi jo bili kdaj nasli, bi tudi potrdila, da ste imeli s sabo pekinskega psicka, ko ste se pogovarjali z njo. Medtem ko ste se pogovarjali, ste prerezali vrstico, in Augustus, ki ste ga že prej zdresirali, je takoj smuknil proč in stekel naravnost domov. Nekaj minut zatem ste sprožili preplah, da je nekdo ukradel psa.«

Zavladal je predah. Potem se je gospodična Carnaby zravnila z dobrisno mero pomilovanja vrednega dostojanstva. Rekla je:

»Da. Vse je popolnoma res. Jaz ... jaz nimam kaj reči.«

Bolehna ženska na zofi je zacela tiho ihteti.

Poirot je rekel:

»Sploh nič, mademoiselle?«

Gdc. Carnaby je rekla:

»Nič. Tatica sem - in zdaj ste me odkrili.«

Poirot je zamrmral:

»Res ne boste nič rekli v svojo obrambo?«

Na belih licah Amy Carnaby sta se nenadoma prikazala rdeca madeža. Rekla je:

»Sploh ... sploh ne obzalam tega, kar sem storila. Mislim, da ste dober človek, monsieur Poirot, in da boste mogoče razumeli. Veste, strašno sem se bala.«

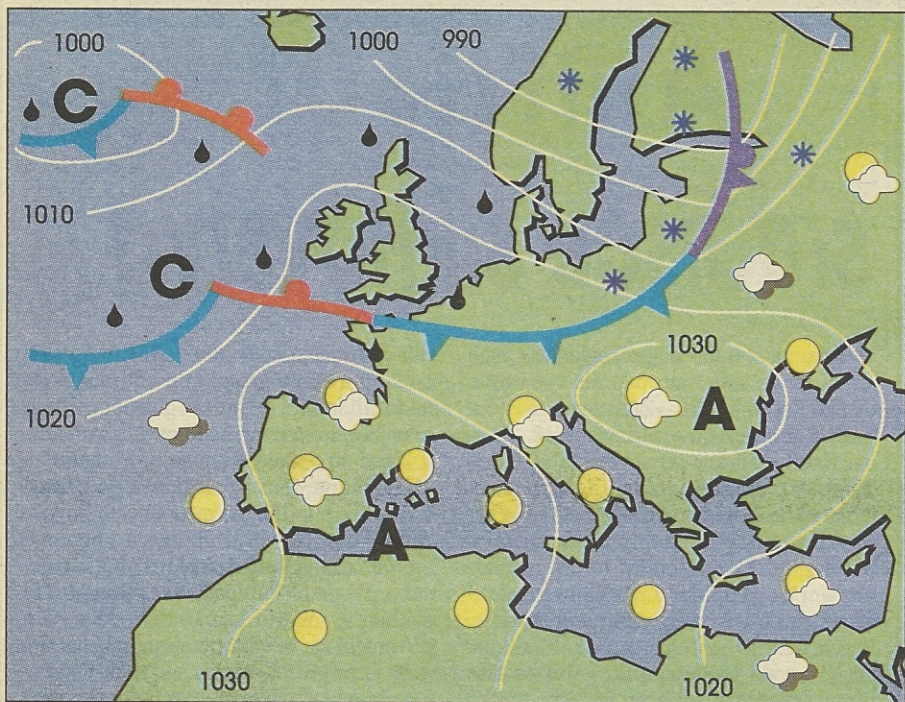
»Bali ste se?«

»Da, gospod to najbrž težko razume. Toda, veste, sploh nisem bistra ženska in ničesar se nisem izučila in staram se ... in tako se bojim prihodnosti. Nič nisem mogla prihraniti, kako naj bi, ko je treba skrbeti za Emily? In ko se bom postarala in bom vse manj sposobna, me ne bo nihče hotel v službo. Hoteli bodo kaksno mlado in cilo žensko. Poznam ... poznam toliko ljudi, kakršna sem jaz.«

Se nadaljuje



EVROPA / VEČINOMA SUHO



Vremenska slika:

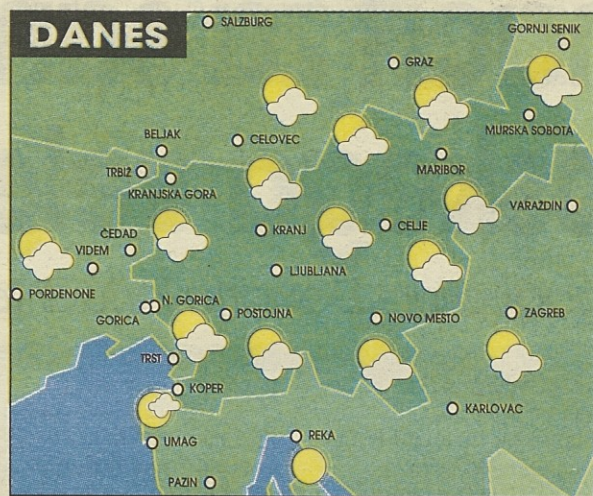
Nad južno in vzhodno Evropo je območje visokega zračnega pritiska, nad severno in zahodno Evropo pa obširno ciklonsko območje. Nov frontalni val se blizu Alpam in bo ponoči prešel naše kraje.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod



ALPE JADRAN / SONČNO

OBLAČNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

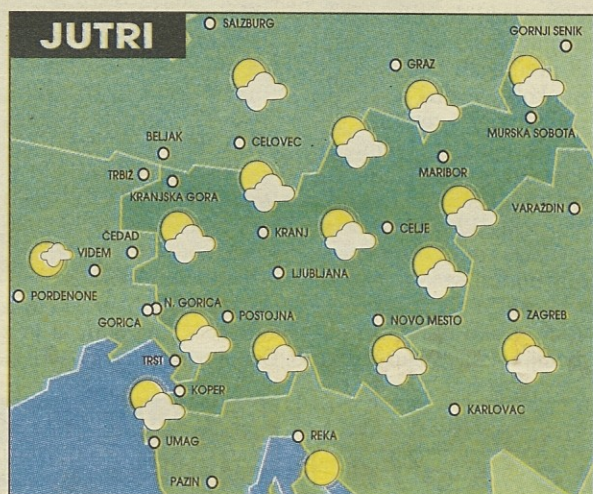


Slovenija:

Pretežno jasno bo, burja na Primorskem bo oslabela. Najvišje dnevne temperature bodo od 3 do 7, na Primorskem okoli 11 °C.

Sosednje pokrajine:

V sosednjih pokrajinah bo večinoma jasno, le v krajih severno od nas bo pretežno oblačno.



V Sloveniji:

V nedeljo bo suho vreme.

Obeti:

V ponedeljek se bo nadaljevalo suho vreme.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 8. in ob 14. uri

LJUBLJANA.....	-2/3
TRST.....	7/9
CELOVEC.....	-7/4
BRNIK.....	-4/1
MARIBOR.....	0/6
CELJE.....	-1/4
NOVO MESTO.....	-1/5
NOVA GORICA.....	7/9
MUR. SOBOTA.....	2/6
PORTOROŽ.....	-0/12
POSTOJNA.....	1/4
ILIRSKA BISTRICA.....	-3/8
KOČEVJE.....	-3/-
ČRNOMELJ.....	-2/5
SLOV. GRADEC.....	-2/3
BOVEČ.....	-1/-
RATEČE.....	-2/2
VOGEL.....	-4/4
KREDARICA.....	-8/2
VIDEM.....	2/11
GRADEC.....	-5/4
MONOŠTER.....	2/5
ZAGREB.....	-1/8
REKA.....	-/-

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri

HELSINKI.....	-4/2
STOCKHOLM.....	-6/4
MOSKVA.....	0/0
BERLIN.....	4/7
VARŠAVA.....	-2/7
LONDON.....	6/9
AMSTERDAM.....	3/7
BRUSELJ.....	2/9
PARIZ.....	2/10
DUNAJ.....	1/5
ZÜRICH.....	1/8
ZENEVA.....	6/8
RIM.....	0/15
MILAN.....	-4/5
BEOGRAD.....	1/11
BARCELONA.....	6/15
ISTAMBUL.....	1/7
MADRID.....	1/13
LIZBONA.....	10/17
ATENE.....	7/16
BUCAREST.....	-3/5
MALTA.....	9/18
PRAGA.....	-3/6

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje ljudi bo ugoden, le ponoči lahko imajo vremensko zelo občutljivi ljudje manjše motnje v spanju.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.22 in zasllo ob 17.11. Dan bo dolg 9 ur in 49 minut. Luna bo vzšla ob 9.12 in zaslja ob 22.35.

SNEŽNE RAZMERE dne 3. 2.

Rogla	70 - 90	Soriska planina	60
Krvavec	60		
Vogel	120		
Kranjska Gora	15 - 35	Kanin	50 do 170
Mariborsko Pohorje	do 55	Straža na Bledu	20
Velika planina	25	Zelenica	20 - 70

Na omenjenih smučiscih, razen v Logarski dolini in na Rakični naprave obratujejo. Na Mariborskem Pohorju, na Straži na Bledu in na smučišču Pungart na Kopah je možna nočna smuka. Tekaske proge so urejene na Pokljuki, Rogli, Kopah, Mariborskem Pohorju, Soriski planini, Logarski dolini, Planici, in Ratecah. Smučarski avtobus vozi na Mariborsko Pohorje, Koblo, Veliko planino, Vogel in med gozd Martuljkom in Zelenico v Podkorenju.

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.58 najnižje -22 cm, ob 11.29 najvišje 22 cm, ob 17.38 najnižje -37 cm.

Jutri: ob 0.20 najvišje 37 cm, ob 6.41 najnižje -19 cm, ob 12.01 najvišje 12 cm, ob 17.57 najnižje -27 cm.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

London je varen



Leta 1993 so na Temzi zgradili zapornice, ki London varujejo pred poplavam in ki so stale 800 milijonov \$. (AP)

Indijski vdovi so preprečili obredni samomor »sati«

NEW DELHI - Ljudje z neke vasi v indijski zvezni državi Madhva-Prades so neki vdovi preprečili, da bi skocila na grmado, na kateri so zažgali možovo truplo. 65-letna Bhaqwati Khare je svoj sklep pred pogrebom povedala znancom, oblekla se je v svoja najboljša oblačila, a ko je hotela skociti v plamene, so ji vasčani to preprečili. Obredni samomor »sati«, so prepovedale že britanske kolonialne oblasti leta 1829, saj je v glavnem slo za umore vdov, ki so predstavljale odvečna usta za svoje. »Sati« so prepovedale tudi indijske oblasti po proglasitvi neodvisnosti, a šele v zadnjih letih so ga končno začeli odkrito preganjati in ljudi svariti, da je »sati« pravi zločin in ne obredni samomor.



Turisti naveličani angleške kraljice

LONDON - Nov, hud udarec za kraljico Elizabeto prihaja tokrat z vitalnega sektorja za britansko gospodarstvo: »Presegla je rok trajanja,« je izjavil eden najvidnejših turističnih izvedencev, kot da bi slo za pokvarjen jogurt.

Ni torej res, da deset milijonov obiskovalcev, ki vsako leto pridejo v London, privlačijo predvsem skrivnosti Buckinghamske palače, od misterijev Windsorskega gradu do upanja v srečanje s kraljico. »Kraljica je za staro saro, turisti z debelimi denarnicami bi prišli v veliko večjem številu, ko bi ukinili vse blindirane rezidence in jih posremenili v muzeje,« je na letni konferenci turističnih operaterjev izjavil John Boulding, eden od mogotcev s področja organiziranega turizma.

Kraljevska palača v Londonu, gradova Balmoral in Windsor, palače v Kensingtonu, St. Jamesu, Hampton Courtu in Holyroodu in posestvo v Sandringhamu vsak zase predstavljajo kosček britanske zgodovine. Toda razen Buckinghama in Windsora, v katerih je nekaj soban poleti odprtih za javnost, so vse ostale palače za navadne smrtnike nedostopne.

Za Bouldinga je kraljeva družina po strogo komercialnih merilih prava katastrofa.

Pa vendar so po pisanju London Tourist

Boarda »zgodovina, kraljevske tradicije in upanje, da bi lahko prisostvovali pompozni ceremonijam« glavni motivi, zaradi katerih tujci - predvsem Američani, ki trenutno tudi največ porabijo - množično prihajajo v Veliko Britanijo. Proti Bouldingu se je oglasila se ena turistična velikanka, Angela Shanley, ki deluje predvsem na južnoafriškem, izraelskem in italijanskem trgu, in ki pravi, da je »monarhija neke vrste velika magija, ki ima se vedno neovrgljiv vpliv na milijone oseb«. Bo že.

Znamka o Marilyn



Ameriška pošta je izdala komemorativno znamko za 32c s podobo pokojne igralka Marilyn Monroe. (Telefoto AP)

Policija našla ukradeno Picassovo »Pomlad«

STOCKHOLM - Švedska policija je končno našla Picassovo »Pomlad«, ki so jo neznanci novembra 1993 ukradli iz stockholmskega muzeja sodobne umetnosti. Sliko je policija izročila včasno varstvo gothemburskemu muzeju za sodobno umetnost. (AP)